

Międzynarodowy Rok Chemii 2011

PKN ORLEN Raport Roczny

2010

ORLEN

Polski Koncern Naftowy ORLEN
Spółka Akcyjna

Raport Roczny.....{ 2010 }.....

Spis treści.....{

Rada Nadzorcza PKN ORLEN	5
List Przewodniczącego Rady Nadzorczej	6
Zarząd PKN ORLEN	8
List Prezesa Zarządu PKN ORLEN	11
Kim jesteśmy	14
Strategia Grupy ORLEN	20
Działalność wydobywcza (Upstream)	24
Rafineria	28
Paliwa	30
Asfalty	34
Logistyka	36
Zapasy obowiązkowe	38
Rurociągi	39
Terminale paliw	40
Przewozy kolejowe	41
Transport samochodowy	41
Przeładunek morski	41
Inwestycje	41
Hurt	42
Grupa ORLEN – paliwa	44
Grupa ORLEN – inne produkty rafineryjne	47
Oleje	48
Sprzedaż	51
Detal	54
Petrochemia	60
Petrochemikalia	62
Tworzywa sztuczne	64
Inwestycje	65
Chemia	66
Produkcja	68
Polichlorek winylu (PCW)	69
Nawozy azotowe	70
Kapolaktam	71
Inwestycje	71
Grupa ORLEN	72
Zmiany właścicielskie w 2010 roku	74
Perspektywa na kolejne lata	74
Pracownicy	76
Ochrona środowiska	82
Istotne czynniki ryzyka rynkowego	88
Ład korporacyjny	94
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe	118
Opinia Niezależnego Biegłego Rewidenta	120
Dane adresowe	212

Rada Nadzorcza PKN ORLEN

Maciej Mataczyński

Przewodniczący Rady Nadzorczej

Marek Karabuła

Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Angelina Sarota

Sekretarz Rady Nadzorczej

Grzegorz Borowiec

Członek Rady Nadzorczej

Krzysztof Kołach

Niezależny Członek Rady Nadzorczej

Artur Gabor

Niezależny Członek Rady Nadzorczej

Leszek Jerzy Pawłowicz

Niezależny Członek Rady Nadzorczej

Piotr Wielowieyski

Niezależny Członek Rady Nadzorczej

Janusz Zieliński

Niezależny Członek Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN na 31 maja 2011 roku.

List Przewodniczącego Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Szanowni Państwo,

po wyjątkowo trudnym okresie dekonjunktury gospodarczej rok 2010 przyniósł uspokojenie oraz rosnącą stabilizację rynku. Dzięki przemysłowej strategii działania PKN ORLEN udało się w pełni wykorzystać szansę związaną z poprawą otoczenia makroekonomicznego. Konsekwencja we wdrażaniu rozwiązań optymalizacyjnych zaowocowała wypracowaniem najwyższego od pięciu lat wyniku finansowego i znaczącym wzmocnieniem pozycji Koncernu. Potwierdziło to słuszność przyjętego i systematycznie wdrażanego planu rozwoju Firmy.

W 2010 roku zakończył się pierwszy etap opracowanej dwa lata wcześniej strategii. Osiągnięte w tym czasie wyniki znacznie przekroczyły oczekiwania rynku i pozwoliły na poprawę płynności finansowej Spółki. Zysk operacyjny za ubiegły rok wyniósł 3,1 mld zł, natomiast zysk netto – 2,5 mld zł. Koncern osiągnął także rekordowe łączne wolumeny sprzedaży, które po raz pierwszy w historii przekroczyły poziom 34 mln ton. Widoczne zmniejszenie zadłużenia wpłynęło na wzrost zaufania inwestorów i akcjonariuszy oraz wzmocnienie pozycji PKN ORLEN.

Kontynuowano działania przygotowujące Koncern do procesów dezinwestycji zaplanowanych w długoterminowej strategii rozwoju Koncernu. Transakcje te pozwolą na uzyskanie docelowej struktury własnościowej Grupy Kapitałowej ORLEN. Warto jednak zaznaczyć, że znacząca poprawa kondycji finansowej Koncernu i – w konsekwencji – możliwość finansowania inwestycji rozwojowych ze środków bieżących sprawia, iż dezinwestycje będą mogły zostać przeprowadzone w dogodnym dla Firmy momencie, wtedy gdy sprzyjająca sytuacja rynkowa pozwoli na osiągnięcie przez Koncern jak najwyższych korzyści kapitałowych.

PKN ORLEN niezmiennie rozwijał się na rynkach zagranicznych, między innymi w Niemczech, gdzie w 2010 roku – w ramach zapisanego w strategii planu akwizycji – poszerzył sieć stacji paliwowych o 56 obiektów. Dzięki zakończeniu postępowania w sądzie arbitrażowym pomiędzy Agrofert Holding a PKN ORLEN wzmocniła się pozycja spółki Unipetrol na rynku czeskim i wzrosło zaufanie inwestorów do firmy, skutkując znaczącym wzrostem kursu giełdowego.

W 2010 roku prowadzono także analizy, które pozwolą na przygotowanie strategii działań na rzecz inwestycji na Litwie.

List Przewodniczącego Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Podejmowane w minionym roku działania koncentrowały się na rozwoju nowych inwestycji i poszerzaniu tych kompetencji Spółki, będących podstawą wdrażania drugiego etapu strategii, zakładającego rozwój w kierunku koncernu multi-utility. We wszystkich posiadanych koncesjach na poszukiwanie surowca prowadzone były zgodnie z planem liczne badania techniczne i strategiczne oraz analizy, które pozwolą na dalszy rozwój działalności w tym segmencie. Coraz bardziej zaawansowane były też prace nad rozwojem segmentu energetycznego, między innymi w kolejny etap realizacji weszła budowa elektrowni gazowej we Włocławku.

W 2010 roku wdrażano również strategię rozwoju kluczowych aktywów produkcyjnych. Warto zauważyć, że był to rok przełomowy pod względem przeprowadzonych inwestycji technologicznych, zarówno w obszarze petrochemicznym, jak i w zakresie rozwoju segmentu energetycznego. Pozwolą one na unowocześnienie procesów produkcji, zwiększenie efektywności wykorzystania benzyn oraz poszerzenie koszyka produktów petrochemicznych. Zrealizowane projekty są początkiem serii inwestycji o charakterze proekologicznym, wpisanym w strategię rozwoju Koncernu.

PKN ORLEN zrealizował w minionym roku liczne projekty wizerunkowe, związane z ważnymi dla Polski i jej gospodarki kwestiami, inicjował debatę na istotne tematy ekonomiczne, wspierał rozwój polskiego sportu oraz polskich sportowców na arenie międzynarodowej. Działania Koncernu zostały docenione i nagrodzone, zarówno przez ekspertów, jak i opinię publiczną.

Mam nadzieję, że najbliższy rok będzie dla PKN ORLEN okresem dalszego umacniania pozycji rynkowej i poprawy kondycji finansowej Spółki. Jestem przekonany, że wytrwałe dążenie do realizacji założonych celów pozwoli na jak najlepsze wykorzystanie sytuacji makroekonomicznej i przyczyni się do intensywnego rozwoju Koncernu.

Maciej Mataczyński

Przewodniczący Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Zarząd PKN ORLEN

Dariusz Jacek Krawiec — Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny

Powołany na stanowisko Prezesa Zarządu, Dyrektora Generalnego z dniem 18 września 2008 r. Od 7 czerwca 2008 r. pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu PKN ORLEN. Ma 43 lata, jest absolwentem Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.

W latach 1992–1997 był zatrudniony w Banku PEKAO SA, Ernst & Young SA oraz w Price-Waterhouse Sp. z o.o. W 1998 r. odpowiedzialny był za rynek polski w brytyjskim oddziale japońskiego banku inwestycyjnego Nomura plc Londyn.

W kolejnych latach 1998–2002 pełnił funkcję Prezesa Zarządu i Dyrektora Generalnego w Impexmetal SA. W 2002 r. objął stanowisko Prezesa Zarządu Elektrim SA. Od 2006 r. do 2008 r. zajmował stanowisko Prezesa Zarządu Action SA. Przewodniczył radom nadzorczym następujących firm: Huty Aluminium „Konin” SA, Metalexfrance SA Paryż, S and I SA Lozanna, ce-market.com SA oraz był członkiem rad nadzorczych następujących spółek: Impexmetal SA, Elektrim SA, PTC Sp. z o.o., Elektrim Telekomunikacja Sp. z o.o., Elektrim Magadex SA, Elektrim Volt SA oraz PTE AIG.

Obecnie pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Unipetrol a.s. oraz Członka Rady Nadzorczej Polkomtel SA.

Sławomir Jędrzejczyk — Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Powołany na stanowisko Członka Zarządu PKN ORLEN w dniu 7 czerwca 2008 r., a w dniu 23 września 2008 r. na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych. Ma 42 lata, jest absolwentem Politechniki Łódzkiej. W 1997 r. ukończył The Association of Chartered Certified Accountants w Londynie uzyskując tytuł Brytyjskiego Biegłego Rewidenta.

W latach 1992–1997 pracował w takich firmach jak: Telebud, ASEA Brown Boveri, Price-Waterhouse Sp. z o.o. Od 1997 r. do 2002 r. pełnił funkcję Członka Zarządu, Dyrektora Finansowego w Impexmetal SA. Był przewodniczącym i członkiem rad nadzorczych Spółek Grupy w Polsce, Europie, Singapurze i Stanach Zjednoczonych. W latach 2002–2003 zajmował stanowisko Dyrektora Finansowego w ORFE SA oraz Członka Zarządu Cefarm Śląski SA. W kolejnych latach (2003–2005) był Dyrektorem Pionu Kontrolingu Grupy Telekomunikacja Polska. Od 2005 r. do czerwca 2008 r. pełnił funkcję Prezesa Zarządu, Dyrektora Generalnego TPEniTel Sp. z o.o. należącej do Grupy Telekomunikacja Polska.

Obecnie pełni funkcje Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Unipetrol a.s., Członka Rady Nadzorczej Polkomtel SA oraz Członka Zarządu AB ORLEN Lietuva.

Skład Zarządu PKN ORLEN na 31 maja 2011 roku.

Wojciech Kotlarek – Członek Zarządu ds. Sprzedaży

Powołany na stanowisko Członka Zarządu PKN ORLEN z dniem 7 czerwca 2008 r. Ma 49 lat, jest absolwentem Wydziału Wiertniczo-Naftowego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W latach 1997–2002 ukończył podyplomowe studium w Szkole Głównej Handlowej: „Zarządzanie Projektami” oraz podyplomowe studium „Strategia Zarządzania Przedsiębiorstwem”.

W okresie 1988–1999 zajmował kierownicze stanowiska w Polskim Górnictwie Naftowym i Gazownictwie, w Dora Sp. j.v. oraz Neste Polska Sp. z o.o. Od 1999 r. do 2006 r. związany był z PKN ORLEN zajmując stanowisko Dyrektora Regionalnego Biura Handlu Hurtowego. W kolejnych latach (2006–2008) pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Operacyjnych w spółce Petrolot.

Obecnie przewodniczy radom nadzorczym następujących spółek: IKS „Solino” SA, ORLEN Transport SA.

Krystian Pater – Członek Zarządu ds. Rafinerii

Powołany na stanowisko Członka Zarządu PKN ORLEN z dniem 15 marca 2007 r. Ma 46 lat, jest absolwentem Wydziału Chemii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Ukończył podyplomowe studium „Inżynieria i Aparatura Chemiczna” na Politechnice Warszawskiej (1989 r.), „Zarządzanie i Marketing” w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica (1997 r.), „Zarządzanie dla Sektora Naftowego” (1998 r.) i „Zarządzanie Wartością Firmy” (2001–2002) w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Od 1993 r. związany z Petrochemią Płock SA, a następnie z PKN ORLEN, gdzie od 2005 r. do 2007 r. pełnił funkcję Dyrektora Wykonawczego ds. Produkcji Rafineryjnej.

Obecnie jest Członkiem Zarządu AB ORLEN Lietuva i Członkiem Rady Nadzorczej Unipetrol a.s. Ponadto pełni funkcje: Wiceprezesa Zarządu SITPNIg, Członka Zarządu EUROPIA, CONCAWE i Prezesa Stowarzyszenia Płockich Naftowców.

Marek Serafin – Członek Zarządu ds. Petrochemii

Powołany na stanowisko Członka Zarządu PKN ORLEN z dniem 7 czerwca 2008 r. Ma 41 lat, jest absolwentem Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Poznańskiej. Ukończył studia MBA prowadzone przez London Business School w Szkole Biznesu Politechniki Warszawskiej.

W latach 1994–1998 zajmował stanowisko Konsultant – Doświadczony Senior w Arthur Andersen, następnie od 1998 r. do 1999 r. pełnił funkcję Dyrektora ds. Planowania Operacyjnego w Kompanii Piwowarskiej SA. W latach 1999–2002 związany z Grupą Impex-metal SA najpierw jako Dyrektor Operacyjny w Hucie Aluminium „Konin” SA następnie Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Huty „Zawiercie” SA. Od 2002 r. zajmował stanowisko General Manager Grupy ArcelorMittal, równocześnie pełniąc funkcję Prezesa Zarządu Huta Warszawa oraz Prezesa Zarządu Silscrap Sp. z o.o.

Obecnie pełni funkcje: Przewodniczącego Rady Nadzorczej ANWIL SA i Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. oraz Wiceprezesa Zarządu Unipetrol a.s.

List Prezesa Zarządu PKN ORLEN

Szanowni Państwo,
Drodzy Akcjonariusze,

z satysfakcją mogę powiedzieć, że w minionym roku pomyślnie zamknęliśmy pierwszy etap przyjętej dwa lata wcześniej strategii Koncernu. Równocześnie osiągnęliśmy najwyższe od pięciu lat wyniki finansowe. Pozycja Firmy na początku ubiegłego roku nie była komfortowa – zarówno ze względu na sytuację finansową, jak i otoczenie ekonomiczne, w jakim przyszło nam funkcjonować. Wypracowane w 2010 roku wyniki Koncernu potwierdzają w pełni efektywność i słusność realizowanego przez nas planu.

Po dwóch latach dekonunktury branża paliwowa odnotowała przejawy stabilizacji warunków ekonomicznych, szczególnie istotnych dla spółek typu downstream. W połączeniu z wdrożonymi działaniami prowadzącymi do wzrostu sprawności operacyjnej umożliwiły one wypracowanie na koniec roku bardzo dobrych wyników finansowych, przekraczających oczekiwania rynku.

Zysk operacyjny za ubiegły rok wyniósł 3,1 mld zł natomiast zysk netto osiągnął 2,5 mld zł. Przychody uzyskane w 2010 roku były wyższe niż rok wcześniej o 23%, natomiast zysk operacyjny i zysk netto przekroczyły poziom z 2009 roku odpowiednio o 2 mld zł i 1,2 mld zł. Rekordowe, najwyższe w historii rezultaty Koncern osiągnął w zakresie łącznych wolumenów sprzedaży, które przekroczyły poziom 34 mln ton, przy czym największą dynamikę odnotował segment detaliczny. W tym czasie Grupa Kapitałowa ORLEN zwiększyła do 28 mln ton przerób ropy naftowej. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż w czwartym kwartale minionego roku litewska rafineria w Możejkach po raz pierwszy od dekady osiągnęła pełne wykorzystanie mocy produkcyjnych.

W warunkach ciągle niskiego ożywienia gospodarczego zdołaliśmy zdecydowanie poprawić płynność finansową Spółki, czego potwierdzeniem może być poziom 3,2 mld zł wolnych przepływów pieniężnych i dostępne linie kredytowe w wysokości ponad 1 mld euro. Dzięki determinacji w realizacji założeń, po trudnym okresie Grupa odzyskała zaufanie Akcjonariuszy, instytucji finansowych i agencji ratingowych – agencje Fitch i Moody's podniosły perspektywy ratingu Koncernu z negatywnej do stabilnej, a kurs PKN ORLEN wzrósł w ciągu roku aż o prawie 35%, podczas gdy indeks WIG 20 – o niecałe 15%.

Miniony rok to także czas intensywnych przygotowań i tworzenia silnej podbudowy dla drugiego etapu strategii rozwoju zakładającego ewolucję Grupy w kierunku koncernu multi-utility. Mimo, iż jest to proces czasochłonny i wymagający znacznych nakładów kapitałowych, wszystkie strategiczne i techniczne założenia realizowane są zgodnie z planem. W ramach rozwoju segmentu poszukiwań i wydobywania w ubiegłym roku prowadziliśmy kolejny etap badań i analiz obejmujących wszystkie posiadane koncesje na poszukiwania surowca, zarówno na szelfie bałtyckim, w rejonie lubelskim, jak i na złożu Sieraków, gdzie prowadzimy wspólny projekt z PGNiG. Ponadto podpisaliśmy stosowną umowę z Ministerstwem Ochrony Środowiska Ukrainy, która otwiera nam dostęp do badań tamtejszych złóż węglowodorów.

Zaawansowane są również prace ukierunkowane na rozwój segmentu energetycznego, którego pierwszym etapem ma być budowa elektrowni gazowej we Włocławku. W 2010 roku uzyskaliśmy dwa kluczowe dokumenty: prawomocną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji tego przedsięwzięcia oraz o przyłączeniu do sieci. Ogłosiliśmy też przetarg na dostawcę turbiny parowej do elektrowni.

Nieustannie pracujemy nad tworzeniem docelowej struktury własnościowej w naszej Grupie Kapitałowej. Z tego punktu widzenia ubiegły rok w głównej mierze wypełniły przygotowania do procesów dezinwestycyjnych obejmujących posiadane pakiety Polkomtela i ANWILU. Prace nad sprzedażą udziałów w Polkomtelu prowadzone w ubiegłym roku pozwoliły na osiągnięcie najbardziej zaawansowanego dotychczas etapu w procesie sprzedaży. Natomiast ze względu na niesprzyjającą akwizycjom sytuację rynkową nie sfinalizowaliśmy sprzedaży ANWILU, którego wartość, w naszej ocenie, nie znalazła odzwierciedlenia w propozycjach oferentów. Warto podkreślić, że osiągnięta w ostatnich dwóch latach znacząca poprawa kondycji finansowej Koncernu pozwala nam czekać z dezinwestycjami na bardziej sprzyjającą sytuację rynkową. Kierując się sygnałami napływającymi z rynku rozpoczęliśmy dogłębne analizy scenariusza przewidującego sprzedaż tej spółki w dwóch częściach obejmujących część nawozową i PCW.

W 2010 roku podjęto też działania mające na celu określenie optymalnej ścieżki działania wobec ORLEN Lietuva. Przygotowanie rekomendacji w tej kwestii zostało powierzone renomowanemu doradcy – globalnemu bankowi inwestycyjnemu Nomura.

Zadeklarowane w naszej strategii poszukiwanie spełniających wymagania okazji akwizycyjnych znalazło wyraz w poszerzeniu naszej niemieckiej sieci o 56 obiektów zakupionych w ubiegłym roku od OMV Deutschland GmbH zlokalizowanych w Turynii i Saksonii. Tym samym niemiecka sieć Grupy ORLEN weszła na rynki kolejnych krajów związkowych w Niemczech.

W 2010 roku długo oczekiwany finał znalazła sprawa postępowań arbitrażowych zainicjowanych przeciwko PKN ORLEN przez Agrofert Holding. Rozpatrujący poszczególne sprawy Sąd Arbitrażowy w Pradze oddalił trzy z czterech roszczeń czeskiej firmy uznając za bezpodstawne 90% łącznej kwoty odszkodowań, a zakończenie tego wieloletniego sporu pozytywnie wpłynęło na stabilizację sytuacji spółki na rynku czeskim i zwiększyło zaufanie inwestorów. Kurs giełdowy Unipetrolu w ciągu minionego roku wzrósł o ponad 41%.

Zeszły rok to przełomowy okres pod względem inwestycji technologicznych obejmujących kluczowe aktywa produkcyjne.

Zgodnie z planem oddaliśmy do użytkowania wytwórnię wodoru oraz przeprowadziliśmy rozruch technologiczny instalacji hydroodsiarczania oleju napędowego HON VII. Sfinalizowaliśmy także techniczny etap budowy strategicznej inwestycji w części petrochemicznej – instalacji do produkcji paraksyleny w Płocku i kwasu tereftalowego we Włocławku. Uruchomienie tego kompleksu pozwoli na zdecydowane zwiększenie efektywności wykorzystania benzyn i poszerzenie koszyka produktów petrochemicznych. Wdrożyliśmy też program rozwoju posiadanych aktywów segmentu energetycznego. Pierwszym przedsięwzięciem w tym obszarze było zapoczątkowanie budowy najnowocześniejszego w Polsce kotła parowego – jednej z serii inwestycji o charakterze proekologicznym zaplanowanych do końca 2017 roku.

List Prezesa Zarządu PKN ORLEN

Podsumowując zeszłoroczną działalność Spółki warto wspomnieć o projektach zainicjowanych przez Koncern jako lidera polskiej gospodarki. Jednym z głównych przedsięwzięć była pierwsza autorska konferencja z cyklu „Future Fuelled by Knowledge” poświęcona tematowi przemian gospodarczych Polski po 1989 roku, która zgromadziła wielu wybitnych przedstawicieli świata polityki, kultury i biznesu. Organizacja konferencji była naturalną konsekwencją przyjętej przez PKN ORLEN filozofii, która zakłada podejmowanie ważnych z punktu widzenia biznesu tematów i inicjowanie debaty publicznej dotyczącej istotnych kwestii ekonomicznych. Koncern niezmiennie angażuje się także w ważne wydarzenia sportowe i inwestuje w rozwój talentów reprezentujących Polskę na arenie międzynarodowej.

W ciągu ostatnich 12 miesięcy działania Koncernu były doceniane zarówno przez ekspertów, jak i opinię publiczną. ORLEN został uznany za najcenniejszą polską markę w rankingu dziennika Rzeczpospolita, osiągnęliśmy także najwyższe wśród polskich firm miejsce w rankingu Platts TOP 250 Global Energy Companies. Potwierdzeniem słuszności podejmowanych przez nas decyzji były nagrody Best Managed Company in CEE 2010 prestiżowego magazynu Euromoney oraz czasopisma IR Magazine dla najlepszych relacji inwestorskich. Spółka może się również pochwalić tytułem Lidera Informatyki – dla firmy najlepiej wykorzystującej IT w sektorze przemysłowym.

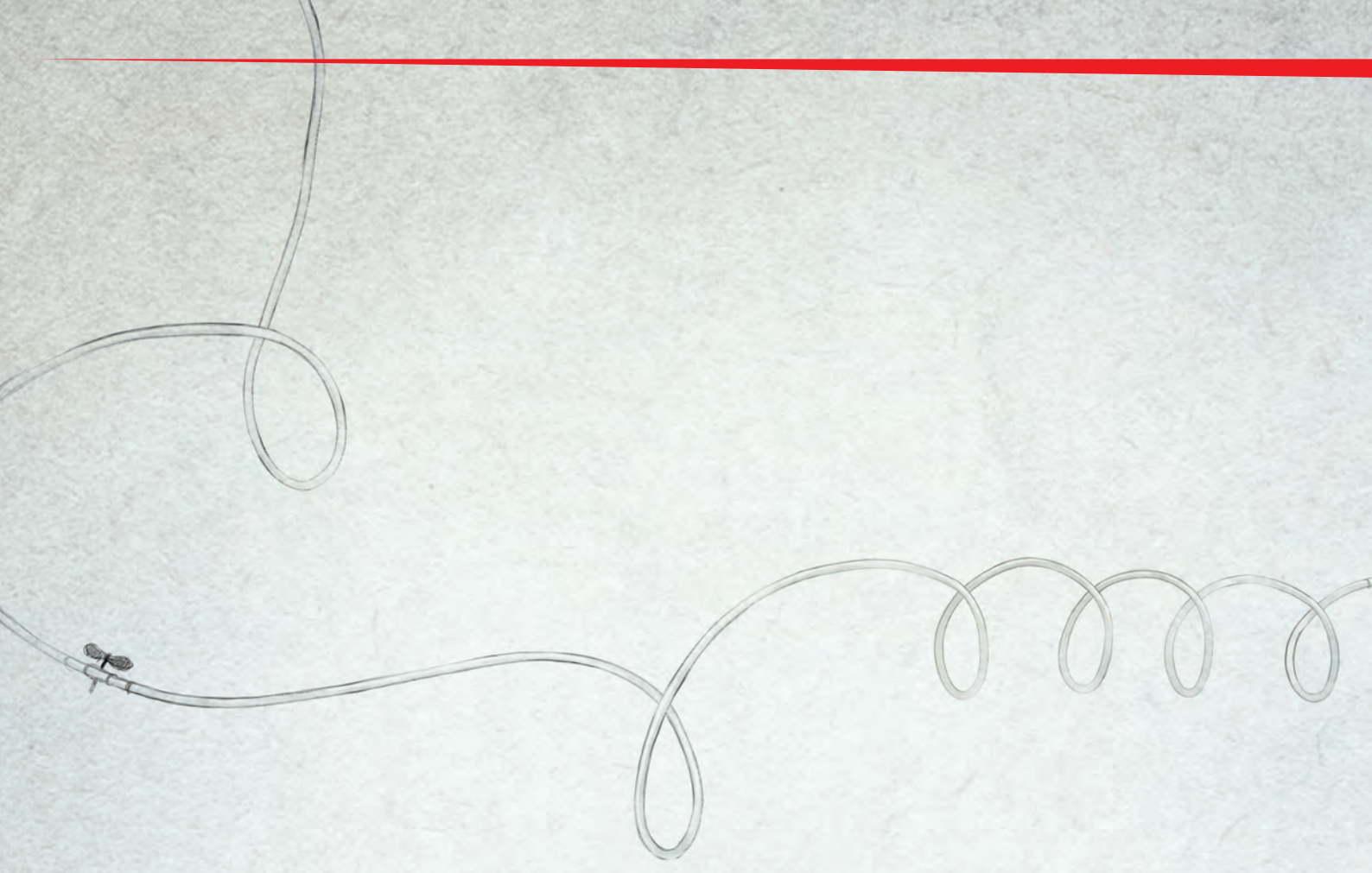
Wchodząc w rok 2010 byliśmy przekonani, że jesteśmy na dobrej drodze, a zaplanowane działania pozwolą nam na wzmocnienie pozycji rynkowej Koncernu. Osiągnęliśmy znacznie więcej niż zakładaliśmy. Grupa Kapitałowa odzyskuje oczekiwaną kondycję, a plany rozwoju oparte są na solidnych podstawach, pozwalających optymistycznie patrzeć w przyszłość.

Nie byłoby to jednak możliwe, gdyby nie wysiłek i zaangażowanie Pracowników i Współpracowników Koncernu, którym dziś bardzo serdecznie dziękuję. Chciałbym także podziękować Akcjonariuszom oraz Członkom Rady Nadzorczej za zaufanie i wsparcie, które pozwoliło nam zrealizować założone cele strategiczne i osiągnąć tak dobre wyniki z korzyścią dla całej Grupy Kapitałowej ORLEN.

Dariusz Jacek Krawiec

Prezes Zarządu PKN ORLEN

MIĘDZYNARODOWY ROK CHEMII 2011

Bez chemii trudno sobie wyobrazić współczesną cywilizację. Środki czyszczące, leki czy paliwa nie istniałyby bez złożonych procesów chemicznych, wykorzystywanych na każdym etapie produkcji przemysłowej. Wiele przedmiotów codziennego użytku, takich jak blaty kuchenne, talerze, wykładziny ścienna i dywanowe, tkaniny, a nawet obudowy komputerów i telefonów komórkowych, to produkty nowoczesnej chemii. Kryje się ona niemal w każdym przedmiocie i produkcie, z jakim mamy do czynienia w codziennym życiu. Nawet spożywane przez nas jedzenie jest w istotnej części przetworzone chemicznie, a jego podstawowe składniki zostały wyprodukowane dzięki nawozom sztucznym, zawierającym precyzyjnie kontrolowane ilości pierwiastków sprzyjających wzrostowi roślin. „Nawozy sztuczne są tak ważne dla naszej cywilizacji, że gdyby nagle wycofano je z użycia, w ciągu roku z głodu umarłby prawdopodobnie co trzeci-czwarty człowiek na świecie” – podkreśla prof. dr hab. Robert Hołyst z Instytutu Chemii Fizycznej PAN.

źródło: Instytut Chemii Fizycznej (PAN) – www.ichf.edu.pl

Nasza misja

Dążąc do uzyskania pozycji regionalnego lidera, chcemy zapewnić naszym akcjonariuszom długofalowy wzrost wartości firmy poprzez oferowanie naszym klientom najwyższej jakości produktów i usług.

Jako firma transparentna, wszelkie działania realizujemy z zachowaniem zasad ładu korporacyjnego i społecznej odpowiedzialności biznesu, troszcząc się o rozwój naszych pracowników i dbając o środowisko naturalne.

Credo

Zawsze, gdy nas potrzebujesz.

PKN ORLEN jest liderem branży naftowej w regionie, wiodącym producentem i dystrybutorem produktów rafineryjnych i petrochemicznych. Główną działalnością Koncernu jest przerób ropy naftowej na benzynę, olej napędowy, olej opałowy, paliwo lotnicze, tworzywa sztuczne i wyroby petrochemiczne.

Firma zarządza siedmioma rafineriami w Polsce, Czechach i na Litwie, wśród których kompleks rafineryjno-petrochemiczny zlokalizowany w Płocku (Polska) zaliczany jest do najnowocześniejszych i najefektywniejszych tego typu obiektów w Europie.

PKN ORLEN posiada największą w Europie Centralnej sieć liczącą 2 601 stacji paliw zlokalizowaną w Polsce, Niemczech, Czechach i na Litwie. Zapleczem sieci detalicznej jest efektywna infrastruktura logistyczna, składająca się z naziemnych i podziemnych baz magazynowych oraz sieci rurociągów dalekosiężnych.

Na koniec 2010 roku w Grupie ORLEN zatrudnionych było 22 040* osób, z czego w PKN ORLEN – 4 513 osób, w Grupie Unipetrol – 4 250 osób, w Grupie ORLEN Lietuva – 2 696 osób, a w ORLEN Deutschland – 126 osób.

Grupa ORLEN na rynku kapitałowym

Akcje PKN ORLEN są notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz w formie Globalnych Kwitów Depozytowych (GDR) na Londyńskiej Gieldzie Papierów Wartościowych. Obrót kwitami depozytowymi odbywa się również w USA na pozagieldowym rynku OTC.

Akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym Gieldy Papierów Wartościowych w Warszawie w systemie notowań ciągłych i wchodzi w skład indeksów największych spółek WIG20 oraz WIG, a także indeksu branżowego WIG-paliwa. Od 19 listopada 2009 roku PKN ORLEN utrzymuje swoją pozycję w elitarnym gronie polskich firm notowanych w ramach indeksu spółek zaangażowanych w społeczną odpowiedzialność biznesu – Respect Index.

Kapitał akcyjny Koncernu wynosi 534 636 326,25 zł i dzieli się na 427 709 061 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,25 zł każda.

* W tym kontekście Grupa ORLEN oznacza Spółkę oraz jej podmioty zależne objęte konsolidacją.

Depozytariuszem kwitów depozytowych Spółki jest The Bank of New York Mellon. Jednostką transakcyjną na giełdzie londyńskiej jest 1 GDR, na który przypadają dwie akcje Koncernu.

Na rynku kapitałowym funkcjonuje także jedna ze spółek zależnych PKN ORLEN – czeski Unipetrol a.s. Akcje Unipetrolu notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Pradze oraz na rynku OTC (RM-SYSTÉM, a.s.). Kapitał akcyjny tej spółki dzieli się na 181 334 764 akcji zwykłych o wartości nominalnej 100 CZK, z czego w obrocie znajduje się 67 108 265 akcji. Na Giełdzie Papierów Wartościowych w Pradze notowane są także obligacje wyemitowane przez Unipetrol. Wartość nominalna 2 000 obligacji znajdujących się w obrocie wynosi 2 000 000 000 CZK.

W 2010 roku cena akcji PKN ORLEN zyskała na wartości prawie 35%, w tym samym okresie indeks największych spółek WIG20 wzrósł o niecałe 15%. Na koniec roku jedna akcja Spółki warta była 45,8 zł, co przekłada się na rynkową wycenę Koncernu równą 19 589 mln zł. Na rynku notowań ciągłych w trakcie minionego roku właściciela zmieniło ok. 300 mln akcji, czyli 70% liczby wyemitowanych akcji. Najniższa cena w roku wyniosła 30,90 zł, a najwyższy kurs osiągnął wartość 49,55 zł.

Marka ORLEN

Mimo iż marka ORLEN funkcjonuje na rynku stosunkowo krótko, bo od 2000 roku jest dziś najcenniejszym polskim brandem, synonimem marki narodowej, nowoczesnej, profesjonalnej, oferującej innowacyjne produkty i rozwiązania na światowym poziomie, służącej ludziom w ich codziennym życiu, zgodnie z credo: „Zawsze, gdy nas potrzebujesz”.

Po upływie dekady PKN ORLEN stał się liderem polskiej gospodarki, a także liderem branży rafinerijno – petrochemicznej w regionie. Marka ORLEN jest symbolem marki światowej klasy produktów i modelowego, ekspansywnego przedsiębiorstwa, firmy działającej zgodnie z zasadami społecznej odpowiedzialności biznesu, etyki i ładu korporacyjnego oraz pełnej transparentności, korporacji troszczącej się o rozwój swoich pracowników i dbającej o środowisko naturalne. Dzięki efektywnym inwestycjom krajowym i zagranicznym ORLEN wszedł do grona firm stanowiących wizytówki swoich krajów.

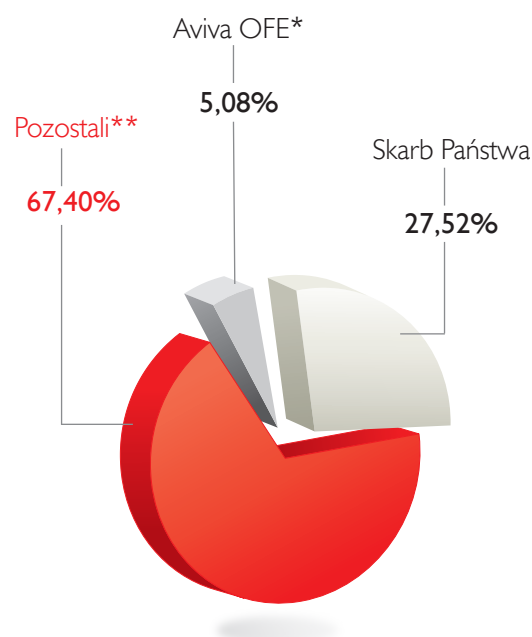
Rynkowy wizerunek Koncernu kształtuje sieć stacji paliw ORLEN. Brandem ORLEN są oznaczone oleje silnikowe, płyny eksploatacyjne, smary samochodowe oraz bogata oferta innych produktów chemii motoryzacyjnej.

O aktualnej wartości marki korporacyjnej świadczy fakt, że w 2010 roku, już czwarty raz z rzędu, ORLEN został ogłoszony najcenniejszą rodzimą marką. W rankingu MARQA uplasował się na pierwszej pozycji i został wyceniony na blisko 3,8 mld zł. Zanotował przy tym 4-proc. wzrost wartości w stosunku do 2009 roku. Również należąca do Koncernu marka stacji ekonomicznych BLISKA zajęła wysoką, 16. pozycję w zestawieniu, z wartością wycenioną na 699,7 mln zł.

W 2010 roku PKN ORLEN kolejny raz zajął 1. miejsce w polskiej edycji największego sondażu konsumenckiego European Trusted Brands i otrzymał Złote Godło Marki Godnej Zaufania. Badanie zostało zorganizowane przez miesięcznik Reader's Digest. W kategorii „Stacja Benzynowa” Koncern został także najwyżej oceniony jako marka o najlepszej reputacji pod względem ekologii. W 2011 roku już po raz dziesiąty z rzędu Firma została wyróżniona tytułem Marki Godnej Zaufania w kategorii „Stacja Benzynowa”.

STRUKTURA AKCJONARIATU PKN ORLEN

na 31 grudnia 2010 roku

* wg informacji otrzymanych przez Spółkę 9 lutego 2010 roku.

**23 listopada 2010 roku Spółka otrzymała zawiadomienie, że ING OFE 18 listopada 2010 roku zmniejszył swój udział poniżej 5%.

Koncern może też poszczycić się tytułem Ambasadora Polskiej Gospodarki w kategorii: „Marka Europejska” w drugiej edycji konkursu organizowanego przez Business Centre Club pod honorowym patronatem Ministra Spraw Zagranicznych. Doceniono, iż PKN ORLEN jest wiarygodnym partnerem gospodarczym promującym Polskę na arenie międzynarodowej, a także przyczynia się do rozwoju gospodarczego kraju.

Spółeczna odpowiedzialność biznesu

Dostrzegając wagę zagadnienia i rosnącą rolę społecznej odpowiedzialności biznesu Spółka realizuje projekt „Strategia odpowiedzialnego biznesu PKN ORLEN 2011–2013”, którego istotą jest wsparcie celów biznesowych oraz potencjalnych kierunków rozwoju Spółki.

Spółkę wyróżnia regularność i jakość raportowania społecznego. Jury konkursu „Raporty społeczne” organizowanego przez CSR Consulting, Forum Odpowiedzialnego Biznesu i PricewaterhouseCoopers po raz trzeci z rzędu nagrodziło dokument PKN ORLEN prestiżowym wyróżnieniem dla najlepiej sporządzonego raportu.

Ważnym elementem społecznego działania PKN ORLEN jest polityka dobroczynności. Od kilku lat umacnia się tendencja konsekwentnego realizowania kilku ważnych kierunków polityki dobroczynności i odejście od pojedynczych działań o charakterze charytatywnym.

Program ORLEN. Bezpieczne Drogi

Program ORLEN. Bezpieczne Drogi aktywnie prowadzony jest przez PKN ORLEN od 2006 roku. Jego celem jest propagowanie i edukacja w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Dotychczas zrealizowane zostały cztery edycje programu.

Realizowana w 2010 roku, czwarta już edycja programu ORLEN. Bezpieczne Drogi prowadzona była pod hasłem „2 godziny jazdy 20 minut przerwy” i informowała, jak ważne jest, aby za kierownicą siadać wypoczętym, a podczas jazdy robić regularne postoje.

Sponsoring społeczny

PKN ORLEN uczestniczy w realizacji najważniejszych projektów i działań związanych z promowaniem dziedzictwa narodowego, polskiej kultury i tradycji. W 2010 roku kontynuowana była współpraca z warszawskim Muzeum Narodowym, w ramach której zrealizowano działania związane z obchodami 600. rocznicy bitwy pod Grunwaldem. PKN ORLEN wsparł również zakup specjalistycznego sprzętu konserwatorskiego niezbędnego do realizacji prac renowacyjnych prowadzonych przy obrazie Jana Matejki „Bitwa pod Grunwaldem”.

W odpowiedzi na potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnej, w 2010 roku kontynuowana była współpraca z plockim Muzeum Mazowieckim, gromadzącym w swoich zbiorach najcenniejszą kolekcję sztuki secesyjnej w Polsce. Działania skierowane do społeczności lokalnej dotyczą także wspierania sportu profesjonalnego. W 2010 roku Koncern objął sponsoringiem tytularnym sekcję piłki ręcznej klubu Wisła Płock.

PKN ORLEN angażował się też w wydarzenia o charakterze społecznym. Pragnąc zwrócić uwagę na problemy osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz działając na rzecz przełamania barier dzielących osoby niepełnosprawne i zdrowe, wsparł organizację Europejskich Letnich Igrzysk Olimpiad Specjalnych, które zgromadziły blisko 1 600 zawodników reprezentujących łącznie 56 krajów europejskich i państw WNP.

Jako rynkowy lider PKN ORLEN angażował się w realizację ważnych wydarzeń branżowych, jak też honorujących prężnie działające przedsiębiorstwa. Koncern sponsorował m.in. ranking „500 najcenniejszych marek Rzeczypospolitej”, kongres Naftowców i Gazowników w Bóbrce czy też ranking „Gieldowa Spółka Roku” organizowany przez „Puls Biznesu”. W czasie XX Forum Ekonomicznego w Krynicy PKN ORLEN był organizatorem panelu dyskusyjnego „Implikacje strategiczne oraz znaczenie międzynarodowe wydobycia gazu łupkowego w Polsce”. Debata ekspertów dotyczyła znaczenia odkrycia niekonwencjonalnych złóż gazu w Polsce z perspektywy regionalnej i międzynarodowej.

Sponsoring sportowy

ORLEN Team

Pierwszy w Polsce profesjonalny zespół rajdowy stworzono z inicjatywy Koncernu. Zespół powstał w 1999 roku i od tego czasu stanowi jeden z głównych filarów komunikacji sponsoringowej Spółki dla marki handlowej ORLEN oraz produktowej VERVA. W 2010 roku zawodnicy zespołu po raz kolejny osiągnęli bardzo dobre wyniki we wszystkich kluczowych wydarzeniach. Fantastycznym występem w 32. rajdzie Dakar rozpoczął rok Kuba Przygoński, który zajął 8. miejsce i stał się najwyższym klasyfikowanym polskim motocyklistą w historii tej arcytrudnej rywalizacji. Następnie swoje tytuły dołożyli: Krzysztof Hołowczyc - zdobywca Pucharu Świata Baja (FIA Cup for Cross-Country Bajas) i Jacek Czachor, który został wicemistrzem świata. Kuba Przygoński do kolekcji swoich sukcesów dołączył 3. miejsce w cyklu mistrzostw Europy, Marek Dąbrowski był 5. Dodatkowo wysoko sklasyfikowany został ścigający się w rajdach płaskich Szymon Ruta, który ukończył swój pierwszy występ w pełnym cyklu Rajdowych Mistrzostw Europy na 7. pozycji.

VERVA Racing Team

W 2010 roku PKN ORLEN stworzył VERVA Racing Team, pierwszy w historii polski zespół wyścigowy startujący w prestiżowej serii Porsche Supercup. VERVA Racing Team to nie tylko niespotykane na tę skalę w Polsce przedsięwzięcie sportowe, ale również nowatorska platforma komunikacji marketingowej wspierająca sprzedaż i wzmacniająca wizerunek kluczowej marki Koncernu – paliw premium VERVA.

VERVA Street Racing

Ponad 75 tysięcy widzów podziwiło bezpośrednio w sierpniu 2010 roku na ulicznym torze w centrum Warszawy zmagania najszybszych na świecie samochodów sportowych, a dzięki relacjom w mediach – ok. 15 mln widzów. Zorganizowany przez PKN ORLEN innowacyjny event VERVA Street Racing stworzył fanom motoryzacji niepowtarzalną możliwość obejrzenia zmagania bolidów F1, wyczynowych motocykli, samochodów startujących w serii Porsche Supercup. Sukces projektu spowodował, że będzie on kontynuowany w 2011 roku.

Olimpijskie Mobilne Stop Cafe

Olimpijskie Mobilne Stop Cafe było inicjatywą PKN ORLEN – sponsora polskiej reprezentacji podczas Igrzysk Olimpijskich w Vancouver. W czasie rozgrywania Igrzysk, przez trzy kolejne weekendy lutego, mobilna restauracja Stop Cafe odbywała tournée po tatrzańskich kurortach. Kluczowym elementem projektu było Olimpijskie Mobilne Stop Cafe – naczepa gastronomiczna, która promuje markę Stop Cafe.

Grupa Sportowa ORLEN

Lekkoatletyka to obecnie druga, obok sportów motorowych, najsilniej wspierana przez PKN ORLEN dyscyplina sportu. Ze względu na swój narodowy charakter Koncern jest obecny w sporcie, który w szczególny sposób porusza emocje. Rok 2010 to nieustające pasmo sukcesów zawodników Grupy Sportowej ORLEN, składającej się z najlepszych polskich lekkoatletów wiodących prym na arenach międzynarodowych i ustanawiających kolejne rekordy. Podczas Mistrzostw Europy w Barcelonie Piotr Małachowski zdobył złoto, Tomasz Majewski wywalczył srebro, zaś Anita Włodarczyk – brązowy medal. Dodatkowo Piotr Małachowski wygrał Diamentową Ligę, a Anita Włodarczyk ustanowiła rekord świata w rzucie młotem podczas X Europejskiego Festiwalu Lekkoatletycznego Enea Cup w Bydgoszczy, zapisując się tym samym po raz drugi w historii sportu jako rekordzista w tej dyscyplinie. W minionym roku Koncern rozpoczął także współpracę z Marcinem Lewandowskim oraz Adamem Kszczotem – zdobywcami złotego oraz brązowego medalu w biegu na 800 m podczas Mistrzostw Europy w Barcelonie.

Polscy lekkoatleci przywieźli z Barcelony łącznie 9 medali, co jest najlepszym osiągnięciem naszych reprezentantów na Mistrzostwach Europy od 1974 roku. Ten dorobek dał polskiej reprezentacji, której sponsorem generalnym jest PKN ORLEN, 8. miejsce w klasyfikacji medalowej (za Rosją, Francją, Wielką Brytanią, Niemcami, Turcją, Hiszpanią i Ukrainą). Polacy zajęli również 7. miejsce w klasyfikacji punktowej, w której premiowane są miejsca 1-8 (za Rosją, Francją, Wielką Brytanią, Niemcami, Hiszpanią i Ukrainą).

MARIA SKŁODOWSKA-CURIE (1867–1934)

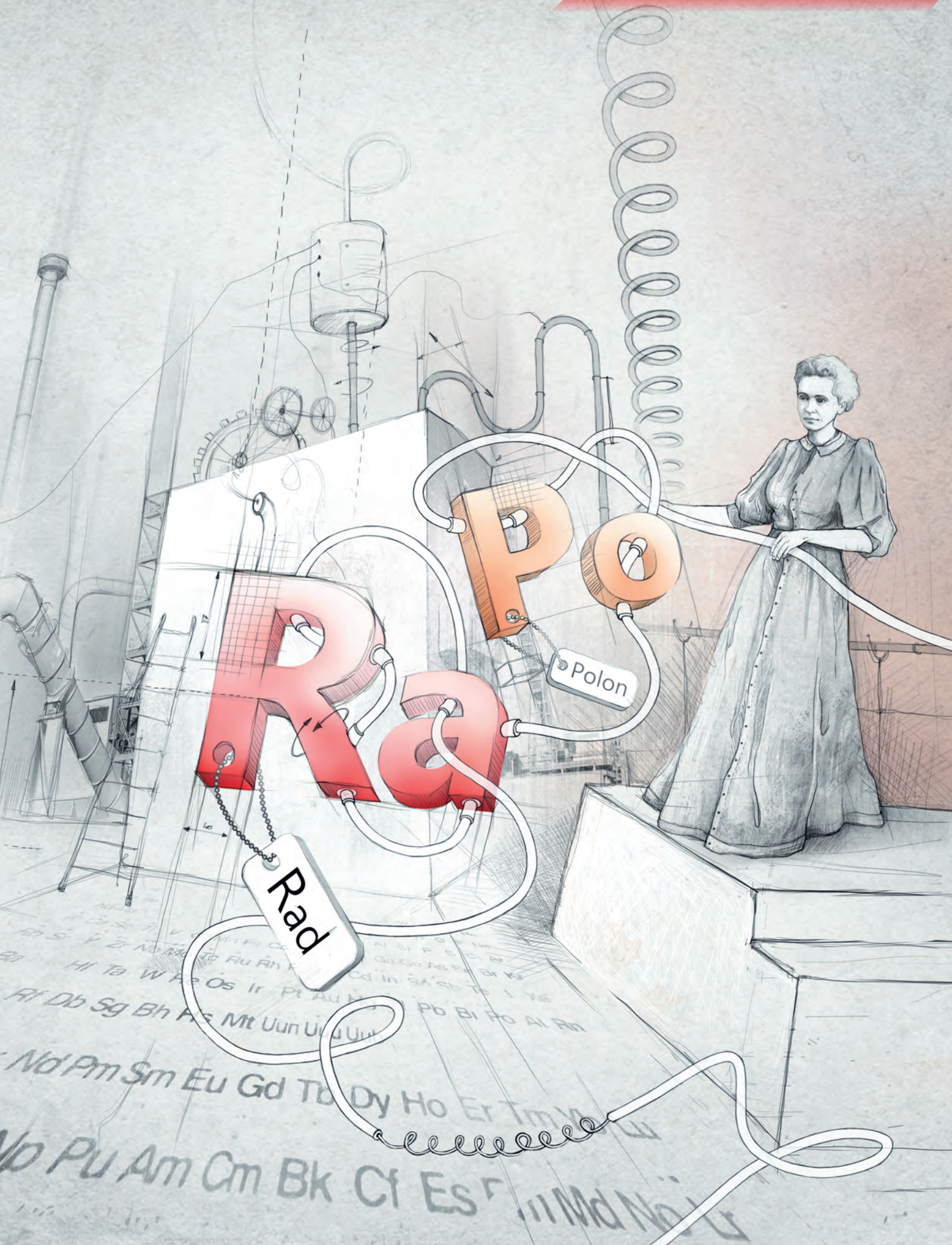
Urodziła się 7 listopada 1867 r. w Warszawie, zmarła 4 lipca 1934 r. w Passy.

Wybitna polska fizyczka i chemiczka żyjąca i pracująca we Francji, pierwsza kobieta będąca profesorem Sorbony, żona Piotra Curie. Wraz z nim, w 1898 r., odkryła rad i polon. Współtwórczyni nauki o promieniotwórczości (wprowadziła nazwę radioaktywność), autorka pionierskich prac z fizyki i chemii jądrowej.

Dwukrotna laureatka, a zarazem pierwsza kobieta, która otrzymała Nagrodę Nobla – w 1903 r. wraz z mężem za badania nad odkrytym przez Henri Becquerela zjawiskiem promieniotwórczości naturalnej (z fizyki), w 1911 r. za pracę nad właściwościami chemicznymi i fizycznymi polonu i radu oraz za prace dotyczące metod wyodrębniania, oczyszczania i pomiaru aktywności pierwiastków promieniotwórczych (z chemii). W 1910 r. opublikowano jej podstawową pracę o promieniotwórczości, w tym samym roku otrzymała (z pomocą francuskiego chemika André-Luisa Debierne) metaliczny rad.

Nagrodę Nobla w 1935 r. otrzymała, wraz z mężem Frédérikiem, także jej córka Irène Joliot-Curie.

W 1914 r. założyła Instytut Radowy w Paryżu, w którym pracowała do śmierci. Z jej inicjatywy w 1932 r. powstał Instytut Radowy w Warszawie.

Strategia Grupy ORLEN.....

Budowanie pozycji do dalszego dynamicznego wzrostu

Zgodnie z założeniami strategii rozwoju w latach 2009–2013, w 2010 roku w Koncernie kontynuowane były działania prorozwojowe, koncentrujące się na: poprawie wyników operacyjnych i finansowych, wzroście efektywności, obniżeniu zadłużenia oraz zakończeniu największych projektów inwestycyjnych. Rok 2010, mimo relatywnie niesprzyjającego otoczenia zewnętrznego, był dla PKN ORLEN bardzo udany.

W 2010 roku PKN ORLEN osiągnął najlepszy od pięciu lat zysk operacyjny (EBIT) oraz zysk netto w wysokości odpowiednio: 3,1 mld zł oraz 2,5 mld zł. Zrealizował także największe w historii łączne wolumeny sprzedaży (ponad 34 mln ton). Koncern konsekwentnie redukował zadłużenie. Na koniec 2010 roku wyniosło ono 7,8 mld zł i w porównaniu z rokiem 2009 było niższe o 2,5 mld zł. Dzięki znaczącemu obniżeniu zadłużenia, PKN ORLEN osiągnął cel założony w strategii – poziom dźwigni finansowej wyniósł 39% i znajduje się w bezpiecznym przedziale 30-40%. Przychody ze sprzedaży wzrosły w minionym roku o 23% – do ok. 84 mld zł, a zysk operacyjny EBIT i zysk netto były wyższe niż w 2009 roku odpowiednio o: 2 mld zł (wzrost do 3,1 mld zł) i 1,2 mld zł (wzrost do 2,5 mld zł). Strategiczne sukcesy PKN ORLEN obiektywnie i obrazowo zweryfikował rynek kapitałowy. Na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych kurs akcji Koncernu wzrósł o ok. 35%, gdy w tym samym czasie indeks WIG20 wzrósł o ok. 15%.

W zmiennym otoczeniu rynkowym 2010 roku priorytetem Spółki było zapewnienie bezpieczeństwa finansowego, które osiągnięto dzięki precyzyjnie opracowanym i skutecznie wdrożonym inicjatywom w zakresie optymalizacji kapitału pracującego. Jedną z nich było pionierskie na rynku polskim rozwiązanie, w ramach którego w pierwszym i czwartym kwartale 2010 roku dokonano sprzedaży części zapasów obowiązkowych ropy naftowej PKN ORLEN za łączną kwotę ok. 1,7 mld złotych. Proces odbył się za aprobatą Agencji Rezerw Materiałowych.

Dzięki przemyślanym i konsekwentnie prowadzonym działaniom optymalizacyjnym oraz inwestycyjnym PKN ORLEN jest gotów do realizacji drugiego etapu strategii rozwoju w latach 2011-2013. Obejmuje on m.in. budowę nowych segmentów biznesowych i przekształcenie Firmy w zintegrowany koncern paliwowo – energetyczny posiadający zdywersyfikowany portfel aktywów.

Działania strategiczne w segmentach

Jednym z kluczowych wyzwań w segmencie produkcji rafineryjnej była – zgodnie z przyjętymi celami strategicznymi – modernizacja Zakładu Produkcyjnego w Płocku oraz poprawa wskaźników energochłonności procesów produkcji. Mimo trudnego otoczenia makroekonomicznego przerób ropy w Grupie Kapitałowej ORLEN wzrósł o 3% w stosunku do roku poprzedniego (28,08 mln ton w 2010 roku i 27,36 mln ton w roku 2009). Istotnym elementem działań w obszarze segmentu rafineryjnego było opracowanie i przyjęcie strategii olejowej i asfaltowej, zakładającej m.in. konsolidację aktywów sprzedażowych segmentu rafineryjnego. W czwartym kwartale, po raz pierwszy od 10 lat, litewska rafineria Koncernu pracowała z wykorzystaniem pełnych mocy przerobowych, a średnie wykorzystanie mocy przerobowych w całym roku wyniosło 90%. Dobre wyniki wypracował również należący do Grupy ORLEN czeski Unipetrol. Przerób ropy wzrósł tam o ok. 6%, dzięki czemu o 4 pkt proc. poprawiono wskaźnik wykorzystania mocy przerobowych.

W segmencie petrochemicznym finalizowana była budowa instalacji PX/PTA – priorytetowego dla PKN ORLEN przedsięwzięcia – wykorzystującego najnowocześniejsze w Europie technologie. Zakończono już jej rozruch mechaniczny, natomiast w chwili publikacji niniejszego raportu trwały rozruchy technologiczne instalacji. Łączna wartość inwestycji szacowana jest na ok. 1 mld euro. W warunkach ostrej konkurencji i mocnego uzależnienia od koniunktury na petrochemikalia, segment petrochemiczny wykazał się w 2010 roku obniżaniem kosztów oraz wprowadzaniem nowych inicjatyw efektywnościowych.

Poprawę efektywności w obszarze logistyki produktów naftowych przyniosło zakończenie budowy rurociągu produktowego Ostrów Wielkopolski – Wrocław. Istotnym zadaniem realizowanym w 2010 roku była również rozbudowa terminalu paliwowego we Wrocławiu. Jej celem było zwiększenie pojemności magazynowej, pozwalające na bardziej efektywne wykorzystanie zdolności przesyłowych rurociągu. Wdrożenie strategii kawernowej, przyjętej w 2009 roku, miało natomiast na celu modernizację podziemnych magazynów ropy i produktów naftowych w IKS „Solino”. Zagwarantuje również lepsze zabezpieczenie przyszłych – własnych i komercyjnych – potrzeb magazynowych ropy naftowej i jej pochodnych.

W segmencie handlu hurtowego paliwami w 2010 roku ukończono prace wdrożeniowe nad nowymi narzędziami informatycznymi wspomagającymi sprzedaż i obsługę klienta, konsekwentnie podnoszono standardy operacyjne oraz kontynuowano budowę organizacji sprzedaży morskiej.

Zgodnie z założeniami biznesowymi podjęte zostały działania mające rozwinąć sprzedaż na Ukrainie, nastąpił rozwój kanałów eksportowych w Czechach i na Słowacji, powstała nowa organizacja sprzedaży w Czechach, a także wprowadzono nowe inicjatywy wspierające sprzedaż.

W segmencie detalicznym Koncern osiągnął rekordowe wyniki sprzedaży głównie dzięki znacznemu zwiększeniu sprzedaży paliw na stację i ponad 5-proc. wzrostowi marży pozapaliwowej będącego efektem stałego poszerzania oferty i skutecznego zarządzania sprzedażą. Zgodnie z założonym planem zmodernizowano stacje, wybudowano nowe miejsca obsługi podróżnych przy autostradach, uruchomiono 45 nowych stacji DOFO. Dodatkowo, dobre wyniki operacyjne i finansowe ORLEN Deutschland (Niemcy) oraz atrakcyjna oferta cenowa na rynku zbywanych aktywów detalicznych były przesłankami do zakupu kolejnych 56 stacji paliw w Niemczech (łącznie 571 stacje). Jest to kolejny dowód, że długofalowa strategia Koncernu polegająca na rozwoju niemieckich aktywów jest skuteczna.

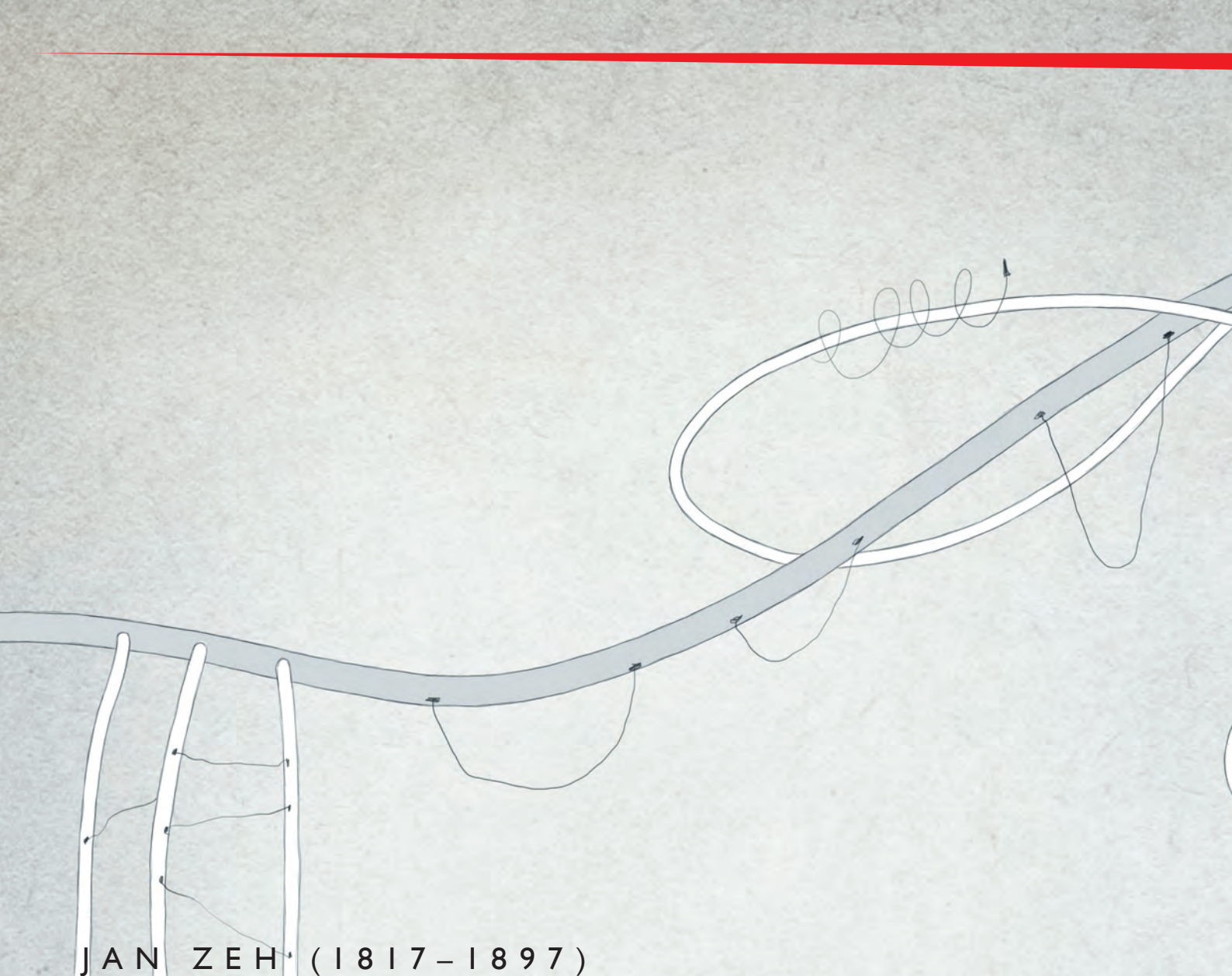
Budowa i rozwój nowych obszarów działalności

Zgodnie ze strategią zakładającą generowanie nowych obszarów wzrostu trwają przygotowania do budowy elektrowni gazowej we Włodawku. PKN ORLEN otrzymał już pozytywną decyzję środowiskową dla dwóch bloków, wybrano wykonawcę projektu budowlanego oraz rozpoczęto wybór wykonawcy. Jest to projekt ważny zarówno dla Koncernu, jak i miasta oraz całego regionu. Podpisana została również umowa z PSE Operator na przyłączenie bloku do sieci. Jego uruchomienie planowane jest na 2014 rok. W minionym roku realizowane były też prace przy modernizacji elektrociepłowni w Płocku w celu dostosowania do norm środowiskowych obowiązujących od 2016 roku. W Unipetrolu prowadzone są analizy budowy nowej elektrociepłowni mającej zastąpić obecnie ekspluatowaną jednostkę.

Konsekwentnie, jednak z zachowaniem akceptowalnego poziomu ryzyka i z uwzględnieniem możliwości kapitałowych Koncernu, budowany był segment poszukiwania i wydobywania węglowodorów (upstream). Projekty poszukiwawczo – wydobywcze prowadziła spółka zależna ORLEN Upstream. W ubiegłym roku spółka prowadziła m.in. projekty w łotewskiej strefie szelfu Morza Bałtyckiego we współpracy (JV) z Kuwait Energy Company oraz w okolicach Sierakowa (Polska) we współpracy z PGNiG. W grudniu 2010 roku zawarto porozumienie z Ministerstwem Środowiska Ukrainy o współpracy w zakresie poszukiwania i wydobywania węglowodorów w tym kraju. Zakłada ono zarówno możliwość rozpoczęcia prac w ramach nowych koncesji, jak również wspólne zagospodarowanie złóż węglowodorów rozpoznanych wcześniej przez partnerów ukraińskich.

PKN ORLEN podjął szereg działań zmierzających do wykorzystania potencjału złóż gazu niekonwencjonalnego i budowy mocnej pozycji w tym segmencie. Służy temu uruchomienie projektu Lublin Shale, w ramach którego w latach 2011–2012 planowane są trzy odwierty. Trwają prace przygotowawcze do pierwszego odwiertu zaplanowanego na drugą połowę 2011 roku.

JAN ZEH (1817 – 1897)

Urodził się 2 lipca 1817 r. w Łańcucie, zmarł 25 stycznia 1897 r. w Borystawiu. Pochodził z węgierskiej rodziny, osiadłej od dwóch pokoleń w Małopolsce.

Po ukończeniu gimnazjum rozpoczął praktykę aptekarstwa w aptece w Samborze, gdzie po raz pierwszy zetknął się z ropą naftową. W 1844 r. rozpoczął studia farmaceutyczne na Uniwersytecie Wiedeńskim, gdzie w 1847 r. uzyskał dyplom magistra farmacji.

W 1853 r. we Lwowie, w aptece „Pod Złotą Gwiazdą”, prowadził doświadczenia rozszczepienia ropy na osobne frakcje: benzynową, naftową i mazutowe resztki, w wyniku których wynalazł destylat naftowy, który świecił w lampach skonstruowanych przez lwowskiego blacharza Adama Bratkowskiego.

We własnym sklepie naftowym, we Lwowie, od 1853 r. produkował naftę, smary i świece parafinowe.

Działalność wydobywcza (Upstream)

Działalność wydobywcza (Upstream)..... }

Strategia Grupy ORLEN zakłada systematyczny rozwój działalności poszukiwawczo – wydobywczej w celu zagwarantowania dostępu do złóż ropy i gazu ziemnego. W 2010 roku kontynuowane były prace nad wzmocnieniem i poszerzeniem pozycji Grupy ORLEN w segmencie upstream.

Działania prowadzone w minionym roku obejmowały przede wszystkim realizację posiadanych w portfelu projektów, formułowanie założeń projektowych na kolejne lata oraz integrację działalności poszukiwawczo – wydobywczej w ramach ORLEN Upstream.

W 2010 roku rozbudowywano zespół specjalistów zdolnych do kompleksowej oceny projektów wydobywczych, zarówno pod względem ich technicznego, jak i ekonomicznego potencjału, a także zaplanowania i prowadzenia wyselekcjonowanych transakcji. Systematyczny monitoring światowego rynku projektów wydobywczych pozwala skutecznie ocenić potencjał pojawiających się możliwości akwizycyjnych. Z kolei nieprzerwanie rozbudowywana baza danych, zawierająca informacje o projektach, pozwala na właściwą ich selekcję w taki sposób, by jak najpełniej wpisywały się w strategię Koncernu.

Najważniejszymi zadaniami realizowanymi w 2010 roku w ramach rozwoju segmentu wydobywczego były:

- kontynuacja projektu poszukiwawczo – rozpoznawczego w łotewskiej strefie ekonomicznej szelfu Morza Bałtyckiego,
- realizacja kolejnych etapów projektu poszukiwawczo – wydobywczego w rejonie basenu lubelskiego (w tym gazu łupkowego),
- realizacja pierwszego etapu projektu Sieraków, obejmującego rozpoznanie i udokumentowanie złoża,
- przeprowadzenie studiów i analiz 150 potencjalnych projektów/aktywów poszukiwawczo – wydobywczych w różnych lokalizacjach geograficznych,
- przeprowadzenie pełnych analiz kilku wybranych projektów zmierzających do zakupu aktywów wydobywczych poza granicami Polski,
- kontynuacja współpracy z partnerami posiadającymi aktywa na terenie Polski.

W trakcie realizacji znajdują się cztery projekty, które będą kontynuowane w kolejnych latach:

- projekt na Lubelszczyźnie,
- projekt na Morzu Bałtyckim,
- projekt Sieraków,
- projekt Lublin Shale.

Projekt na Lubelszczyźnie realizowany jest przez ORLEN Upstream na obszarze pięciu koncesji (Bełżyce, Garwolin, Lubartów, Lublin, Wierzbica), na których spółka pełni rolę operatora.

Kluczowe zadania zrealizowane w ramach tego projektu w 2010 roku to przede wszystkim przygotowanie projektów techniczno – geologicznych do wykonania badań sejsmicznych 2D dla najbardziej perspektywicznych obiektów strukturalnych, a następnie pozyskanie tych danych, a także przetworzenie archiwalnych materiałów sejsmicznych 2D.

Prace geologiczne zmierzały do przygotowania rekomendacji dalszych prac poszukiwawczych, w tym wytypowania miejsc wiercenia otworów.

Działalność wydobywcza (Upstream)

Projekt na Morzu Bałtyckim jest projektem typu off-shore, zlokalizowanym na łotewskim szelfie Morza Bałtyckiego, który ORLEN Upstream prowadzi wspólnie z Kuwait Energy Company.

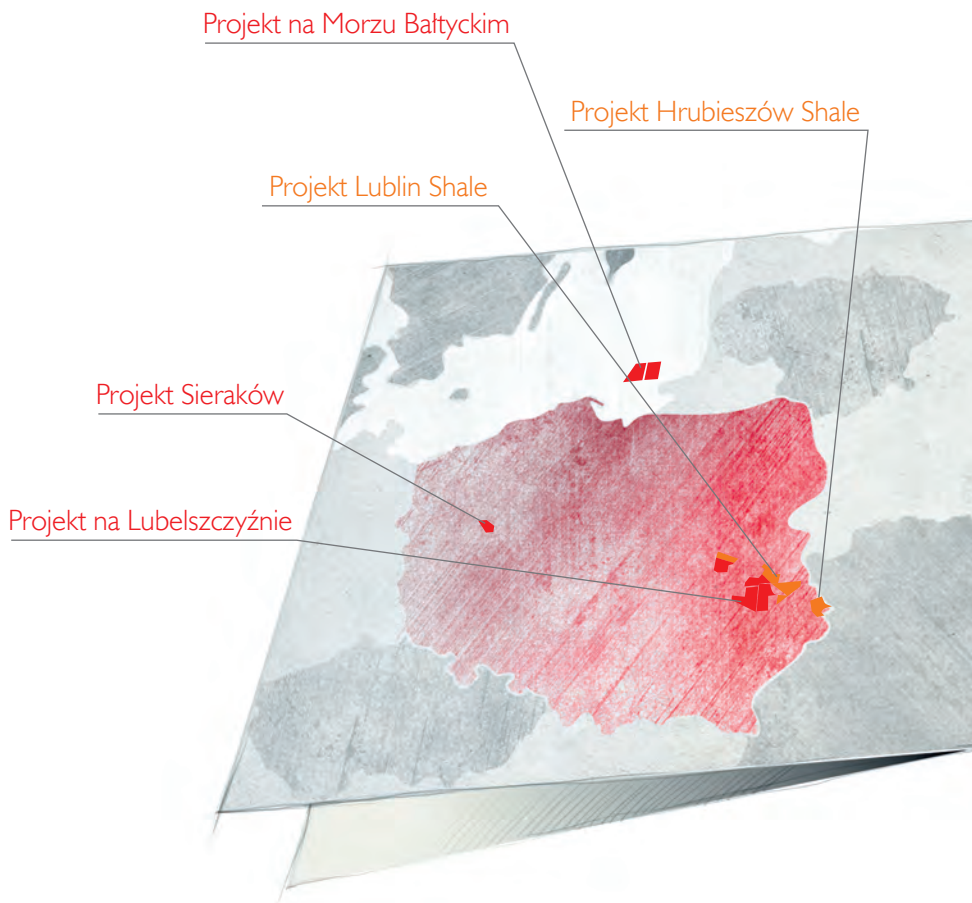
W ramach tego projektu w 2010 roku przeprowadzono szereg działań, spośród których najważniejsze dotyczą reinterpretacji dostępnych archiwalnych danych geologiczno-sejsmicznych i geochemicznych oraz wykonania w grudniu 2010 roku badań sejsmicznych 3D o powierzchni ponad 300 km². Pozyskane w trakcie pomiarów dane pomogą w uszczegółowieniu budowy strukturalnej i tektonicznej zidentyfikowanych wstępnie – na podstawie badań 2D – obiektów potencjalnego nagromadzenia węglowodorów (przyszłych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego). Ostateczna interpretacja i integracja zgromadzonych danych sejsmicznych pozwoli na wytypowanie lokalizacji przyszłych otworów wiertniczych.

Projekt Sieraków jest projektem poszukiwawczo – wydobywczym, który ORLEN Upstream realizuje we współpracy z PGNiG na obszarze Niżu Polskiego. Głównym celem prac

jest geologiczne rozpoznanie struktury Dolomitu Głównego, potwierdzenie występowania przemysłowych zasobów złoża, zagospodarowanie oraz uruchomienie produkcji.

Pod koniec 2010 roku realizowano prace przygotowawcze do wykonania odwiertu rozpoznawczego Sieraków – 5. Wiercenie rozpoczęło się 14 stycznia 2011 roku.

Projekt Lublin Shale jest nowym projektem, realizowanym samodzielnie przez ORLEN Upstream w oparciu o posiadane koncesje poszukiwawcze na Lubelszczyźnie. Główne zadania przeprowadzone w roku 2010 w ramach tego projektu obejmują analizę dostępnych informacji geologicznych w celu finalnego wytypowania obszarów o najwyższym potencjale występowania złóż gazu ziemnego w skałach ilasto – łupkowych (bloki koncesyjne: Garwolin, Lubartów i Wierzbica) oraz przygotowanie projektu geologiczno – technicznego pozyskania danych sejsmicznych 2D w najbardziej perspektywicznej części bloku Garwolin.

IGNACY ŁUKASIEWICZ (1822 – 1882)

Urodził się w marcu 1822 r. w Zadusznikach, zmarł w styczniu 1882 r. w Chorkówce – farmaceuta, wynalazca lampy naftowej i pionier przemysłu naftowego w Europie.

Po ukończeniu czterech klas w rzeszowskim gimnazjum, z braku pieniędzy na dalszą naukę, od 1832 r. podjął praktykę aptekarską w Łańcucie. Cztery lata później zdał egzamin, w wyniku którego otrzymał tytuł pomocnika aptekarskiego. W 1850 r. rozpoczął studia na Uniwersytecie Jagiellońskim, przy którym działało dwuletnie studium farmaceutyczne. W 1852 r. wyjechał do Wiednia, gdzie uzyskał tytuł magistra farmacji. Jego praca magisterska nosiła tytuł „Baryta et Anilinum”.

W 1852 r. w laboratorium przy aptece Piotra Mikolascha „Pod Żółtą Gwiazdą” we Lwowie, na zlecenie jej właściciela, przeprowadził destylację ropy naftowej.

Rok później skonstruował pierwszą lampę naftową, której użył do oświetlenia wystawy w aptece, a 31 lipca 1853 r. wprowadził takie oświetlenie w szpitalu powszechnym we Lwowie. Odkrycie lampy naftowej było bardzo ważnym osiągnięciem. Wiązało się z próbami otrzymania paliwa wydajniejszego oraz tańszego niż dotychczas stosowane gatunki olejów i ich mieszanin. W 1854 r. założył w Bóbrce koło Krosna pierwszą w Polsce i na świecie kopalnię ropy naftowej, dwa lata później w Ulaszowicach pod Jasłem – pierwszą rafinerię.

Obecnie w Bóbrce istnieje Skansen – Muzeum Przemysłu Naftowego im. Ignacego Łukasiewicza, gdzie mieszczą się ekspozycje związane z rozwojem przemysłu naftowego.

Rafineria.....

Paliwa

Grupa ORLEN zarządza kompleksem siedmiu rafinerii zlokalizowanych: w Polsce (Płock, Trzebinia, Jedlicze), na Litwie (Możejki) oraz w Republice Czeskiej (Litvinov, Kralupy i Pardubice).

W 2010 roku rafinerie Grupy ORLEN przerobiły blisko 28,1 mln ton ropy, co oznacza 3-proc. wzrost w stosunku do roku ubiegłego.

Produkcja we wszystkich rafineriach Grupy ORLEN prowadzona była w zdecydowanej większości w oparciu o rosyjską ropę REBCO, której udział w całkowitym przerobie stanowił 90%. Pozostałymi gatunkami ropy przerabianymi przez rafinerie były: Brent Blend, Ekofisk, Statfjord oraz krajowe ropy parafinowe.

Polska

Produkcja paliw

W 2010 roku PKN ORLEN zrealizował Narodowy Cel Wskaźnikowy (NCW) na poziomie 5,767% energetycznych. Łącznie w 2010 roku na rynek wprowadzono:

- 2 604,8 tys. ton benzyn z biokomponentami,
 - 6 287,2 tys. ton olejów napędowych z biokomponentami,
- w tym:
- 131,6 tys. ton etanolu w benzynach,
 - 294,0 tys. ton estrów w olejach napędowych,
 - 201,3 tys. ton estrów stanowiących samoistne paliwo – BIO100.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
PRZERÓB ROPY NAFTOWEJ GRUPY ORLEN W POSZCZEGÓLNYCH KRAJACH W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Rafinerie w Polsce	14 840	14 745	-1%
Rafinerie w Czechach	4 110	4 353	6%
Rafineria na Litwie	8 407	8 985	7%
Razem	27 357	28 083	3%

Płock

Dostawy ropy naftowej do rafinerii Koncernu są w pełni zabezpieczone stosownymi umowami, strategią zakupową oraz technicznymi możliwościami rafinerii należących do PKN ORLEN. Każda z nich korzysta z minimum dwóch alternatywnych kierunków dostaw ropy naftowej. Najefektywniejszym źródłem dostaw ropy do płockiej rafinerii jest rurociąg Przyjaźń. Istnieje również możliwość wykorzystania rurociągu Pomorskiego oraz Naftoportu.

W listopadzie 2010 roku rozpoczęła pracę nowa instalacja HON VII (Hydroodsiarczanie Olejów Napędowych). Dzięki niej możliwy jest wzrost produkcji niskosiarkowych komponentów służących do wytwarzania wysokiej jakości olejów napędowych oraz lekkich olejów opałowych. Oddanie do eksploatacji instalacji HON VII umożliwia zwiększenie produkcji olejów napędowych o ok. 1 mln ton rocznie. Wraz z uruchomieniem kompleksu PX/PTA wzrośnie przerób ropy naftowej na instalacjach w Płocku.

Nowa instalacja paraksylenu, która będzie uruchomiona w 2011 roku w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku, wykrzystuje surowce wsadowe o bardzo wysokiej jakości. Dlatego też w 2010 roku wybudowano i uruchomiono nowy węzeł ORP (Olefins Removal Process) na instalacji Reformingu V. Dostawcą licencji i projektu bazowego dla procesu ORP jest uznana w branży amerykańska firma UOP. Projekt wykonawczy i dostawy wyposażenia wykonała spółka ORLEN Projekt.

8 marca 2010 roku podpisano akt erekcyjny pod budowę najnowocześniejszego kotła parowego wykorzystywanego w energetyce przemysłowej. Rozpoczęto tym samym Program Inwestycji Ekologiczno – Energetycznych w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku. Budowa kotła o mocy 300 MW ma być zakończona w drugim kwartale 2012 roku.

Jesienią 2010 roku zakończyła się budowa nowoczesnego kotła odzyskowego na instalacji Fluidalnego Krakingu Katalitycznego II (FKKII), którego zadaniem jest schładzanie gazów technologicznych. Odzyskana w ten sposób energia zostaje wykorzystana do produkcji pary technologicznej o ciśnieniu 4 MPa.

W celu zwiększenia uzysków najcenniejszych produktów – w zależności od aktualnej sytuacji rynkowej – Zakład Produkcyjny w Płocku wdraża systemy zaawansowanego sterowania – Advance Process Control (APC).

Spółka we własnym zakresie opracowała narzędzia do monitoringu kluczowych parametrów, takich jak: wskaźnik energetyczny EII, wskaźnik dostępności mechanicznej MA, wskaźnik dostępności operacyjnej OA, wskaźnik wykorzystania instalacji PU. Pozyskiwane w ten sposób dane wykorzystywane są do bieżącej oceny operacyjnej eksploatowanych aktywów. Stanowią one także wytyczne dla bieżących i przyszłych decyzji. Działania te wpisują się w realizowane przez Koncern Studia Paliwowe przeprowadzane przez firmę Solomon Associates, mające na celu ocenę Spółki pod kątem konkurencyjności na światowym rynku rafineryjnym.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI WYBRANYCH PRODUKTÓW RAFINERYJNYCH W LATACH 2009–2010 (PŁOCK; W TYS. TON)			
Przerób ropy naftowej	14 526	14 452	-1%
Benzyny razem	3 055	2 736	-10%
Oleje napędowe razem (ON)	5 330	5 359	1%
Olej grzewczy Ekoterm Plus (LOO)	790	699	-12%
Paliwo lotnicze (JET)	291	394	35%
Frakcja propano-butanowa (LPG)	210	241	15%
Paliwa ogółem	9 676	9 429	-3%
Uzysk paliw* (w %)	78,1	78,0	-0,1 pkt proc.

* Uzysk paliw liczony jako produkcja: (benzyna, nafta, LPG, ON, LOO, JET) / przerób ropy z uwzględnieniem przepływów półproduktów w ramach spółek produkcyjnych Grupy ORLEN.

Rafineria Trzebinia

Działalność Rafinerii Trzebinia w 2010 roku zmierzała do zapewnienia spółce konkurencyjności oraz odpowiedniej efektywności działania w takich kluczowych obszarach, jak m.in.: produkcja biopaliw, przerób ropy, hydrrorafinacja parafin oraz usługowa działalność terminalu paliw.

Dążąc do wzrostu wartości firmy i jej konkurencyjnej pozycji na rynku, Rafineria Trzebinia stawia na dywersyfikację i zwiększenie skali działalności. Chce w ten sposób osiągnąć odpowiedni poziom rentowności operacyjnej poprzez budowanie struktury organizacyjnej, która zapewni efektywne działanie Spółki. Kolejnym ważnym czynnikiem jest osiągnięcie optymalnych parametrów w zakresie wielkości i efektywności produkcji biopaliw, przerobu ropy naftowej, wykorzystania potencjału logistycznego oraz handlu produktami pochodzącymi z własnych instalacji.

Produkcja biopaliw

Modyfikacje elementów instalacji BIO, optymalizacja kosztowa i technologiczna oraz monitoring procesów produkcyjnych umożliwiły w 2010 roku pełne wykorzystanie mocy produkcyjnych. Na instalacji BIO od stycznia do grudnia 2010 roku wyprodukowano ponad 100 tys. ton estrów metylowych kwasów tłuszczowych stanowiących biokomponent do konwencjonalnego oleju napędowego. Były one także stosowane jako samoistne paliwo pod nazwą handlową Bioester lub potocznie BIO100. Kolejnym strumieniem produkcji i sprzedaży było biopaliwo stanowiące mieszaninę 80% konwencjonalnego oleju napędowego i 20% biodiesla, figurujące w ofercie handlowej jako BIO20.

Przerób ropy

Rafinacja w Rafinerii Trzebinia odbywa się na instalacji DRW, gdzie przerabiane są ropy krajowe o bardzo zmiennej jakości, zaliczane do tzw. trudnych rop. W 2010 roku przerób wyniósł 250,1 tys. ton ropy naftowej.

W wyniku przerobu ropy naftowej uzyskiwane są produkty i komponenty stanowiące m.in. wsad do dalszych procesów rafineryjnych, w ramach funkcjonujących instalacji także w innych zakładach Grupy Kapitałowej PKN ORLEN.

Produkcja parafin

Hydrrorafinacja parafin odbywa się na uruchomionej w 2005 roku jedynej tego typu instalacji w tej części Europy, która pozwoliła spółce stać się najnowocześniejszym podmiotem w branży parafinowej w Europie Środkowo-Wschodniej. Bezpieczeństwo i najwyższa jakość produktów z tego segmentu, wytwarzanych w Grupie Rafinerii Trzebinia, jest możliwa dzięki nowoczesnym instalacjom, doświadczeniu wykwalifikowanych pracowników oraz selekcji najlepszych dostawców wysokogatunkowego surowca do produkcji. W przypadku parafin porozumienie na dostawę gazu parafinowego zawarte ze spółką ORLEN Oil zapewnia dostawy doskonałego jakościowo wsadu do przeróbki. Buduje jednocześnie łańcuch wartości Grupy ORLEN.

Terminal paliw

Rafineria Trzebinia profesjonalnie zarządza łańcuchem dostaw towarów, surowców do produkcji oraz wysyłek wyrobów gotowych w kraju i zagranicą. Terminal Paliw, jako kluczowy element łańcucha logistycznego paliw płynnych PKN ORLEN dla południowej Polski, posiada stosowną infrastrukturę przeznaczoną do wszystkich rodzajów paliw motorowych oraz olejów opałowych. Rafineria objęta jest składem podatkowym i produkcyjnym, co pozwala na przyjmowanie, przechowywanie, komponowanie i wysyłkę produktów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru podatku akcyzowego. Duża liczba zbiorników umożliwia świadczenie usług logistycznych dotyczących bogatej oferty produktów naftowych i biopaliwowych.

W 2010 roku Rafineria Trzebinia znalazła się w gronie firm wyróżnionych Certyfikatem Wiarygodności Biznesowej za wysoką ocenę stabilności firmy według Dun & Bradstreet Poland.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI WYBRANYCH PRODUKTÓW RAFINERYJNYCH W LATACH 2009–2010 (TRZEBINIA; W TYS. TON)			
Przerób ropy*	247	250	1%
Zakład produkcji biopaliw	112	115	3%
Estry metylowe oleju rzepakowego	94	101	7%

* Przerób razem z kontaminatem.

Rafineria Nafty Jedlicze

W 2010 roku Rafineria Nafty Jedlicze przerabiała ropę ze złóż krajowych. Spadek przerobu ropy o ok. 24 tys. ton w porównaniu z rokiem 2009 związany był z niższym przerobem surowca pochodzącego z importu oraz ropy krajowej odpowiednio o: 16,5 tys. ton i 7,5 tys. ton. W związku z trudnościami w zakupie ropy z importu na warunkach gwarantujących opłacalność przerobu, w 2009 roku podjęto decyzję o zaniechaniu tego procesu. Niższy przerób ropy krajowej w 2010 roku wynika z okresowego uruchamiania instalacji do przerobu ropy przy braku optymalnej ilości surowca. Zakupy ropy krajowej w 2010 roku były na poziomie porównywalnym do poziomu z 2009 roku.

Rafineria Nafty Jedlicze swoją produkcję opiera głównie na czterech grupach wyrobów: olejach opałowych, olejach bazowych, rozpuszczalnikach oraz benzynach specjalnych. Największą grupą produktów uzyskiwanych w Rafinerii Nafty Jedlicze są lekkie i ciężkie oleje opałowe. Oleje opałowe lekkie są produkowane na licencji PKN ORLEN i w całości sprzedawane do baz Koncernu. Natomiast oleje ciężkie sprzedawane są do elektrowni, elektrociepłowni oraz wykorzystywane m.in. przy produkcji mas bitumicznych.

Drugą co do wielkości grupę produktów stanowią oleje bazowe pochodzące z regeneracji olejów przepracowanych. Ich głównymi odbiorcami są krajowi i zagraniczni producenci olejów smarowych i smarów.

Przyjazne środowisku rozpuszczalniki są kolejną znaczącą grupą produktów Rafinerii Nafty Jedlicze. Ich wysoką jakość doceniają odbiorcy w kraju i za granicą. Rozpuszczalniki wyróżnia niska zawartość węglowodorów aromatycznych oraz siarki. Głównymi odbiorcami rozpuszczalników są firmy produkujące farby, lakiery, specjalistyczne rozpuszczalniki oraz kleje. Pozostałe produkty znajdują zastosowanie w branżach: chemicznej, metalowej, motoryzacyjnej oraz górniczej.

Do najważniejszych przedsięwzięć zrealizowanych w 2010 roku przez Rafinerię Nafty w Jedliczu należy zaliczyć m.in.:

- „Program Optymalizacji Energetyki” polegający na wykorzystaniu strumieni ubocznych (z regeneracji) do celów energetycznych oraz na optymalizacji struktury paliw stosowanych w elektrociepłowni. Pozwala to ograniczyć koszty energetyczne o ok. 2,8 mln zł rocznie oraz skierować do sprzedaży więcej olejów opałowych;
- modyfikację procesów technologicznych instalacji do produkcji rozpuszczalników, pozwalającą na zwiększenie zdolności przerobowej o 15% w stosunku do założeń projektowych i likwidację „wąskiego gardła” w produkcji rozpuszczalników;
- ugruntowanie pozycji Rafinerii Nafty Jedlicze jako lidera w produkcji wysokiej klasy rozpuszczalników niskoaromatycznych, zaspokajającego ok. 60% zapotrzebowania rynku krajowego i intensyfikującego sprzedaż tych produktów na eksport (wzrost sprzedaży eksportowej o 6% w stosunku do 2009 roku).

Czechy

Grupa Unipetrol jest jedną z największych grup sektora chemicznego w Czechach zajmującą się przerobem ropy naftowej, dystrybucją paliw, produkcją petrochemiczną.

Czeskie rafinerie Grupy ORLEN (Litvinov, Kralupy, Páramo) przerobiły w 2010 roku łącznie ponad 4,3 mln ton ropy (REBCO oraz Brent), notując 6-proc. wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Jest to efekt zwiększenia wykorzystania mocy przerobowych co przełożyło się również na zwiększony poziom produkcji lekkich, średnich i ciężkich destylatów.

W 2010 roku wzrosła efektywność energetyczna instalacji Krakingu Katalitycznego. Przełożyło się to na ograniczenie kosztów w obszarze energetycznym.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI WYBRANYCH PRODUKTÓW RAFINERYJNYCH W LATACH 2009–2010 (JEDLICZE; W TYS. TON)			
Przerób ropy naftowej	67	44	-34%
Przerób olejów przepracowanych	35	32	-9%
Olej grzewczy Ekoterm Plus (LOO)	61	65	7%
Rozpuszczalniki	15	15	0%

Na podstawie poprawki do obowiązujących w Czechach przepisów środowiskowych od 1 czerwca 2010 roku zwiększono zawartość biokomponentów w paliwach: w benzynie z 3,5% do 4,1%, a w oleju napędowym z 4,1% do 6%. Zmiany miały na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, a także wzmocnienie rodzimego rolnictwa i zmniejszenie importu paliw do Republiki Czeskiej.

Litwa

ORLEN Lietuva prowadzi działalność od 1980 roku i jest jedną z największych spółek na Litwie. W 2010 roku rafineria w Możejках przerobiła łącznie ok. 9 mln ton ropy REBCO, notując 7-proc. wzrost w stosunku do roku ubiegłego.

Pierwsza połowa 2010 roku charakteryzowała się zmniejszonym przerobem ropy naftowej głównie w wyniku niesprzyjającej sytuacji rynkowej. Ponadto w kwietniu ograniczony był dostęp do instalacji FCC (Fluid Catalytic Cracker). Pomimo tych problemów w drugiej połowie roku przerób ropy naftowej był wyższy niż planowano i w bilansie 2010 roku wypadł korzystniej niż w 2009 roku.

Koncentrując się na sytuacji finansowej firmy, główne działania w 2010 roku skierowano na minimalizację wydatków i wzrost dochodowości rafinerii.

W celu poprawy efektywności energetycznej zrealizowano m.in. inicjatywy wykorzystania ciepła ze strumieni procesowych w wymiennikach DRW, HON-ów i Reformingu.

Asfalty

Polska

Rok 2010 w stosunku do roku poprzedniego przyniósł spadek produkcji asfaltów drogowych, modyfikowanych i przemysłowych. Główną przyczyną była stagnacja na krajowym rynku asfaltów. W 2010 roku kontynuowano prace związane z poprawą efektywności produkcji asfaltów modyfikowanych i przemysłowych. ORLEN Asfalt, posiadając 40-proc. udział w krajowym rynku sprzedaży asfaltów, był liderem tego segmentu.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI WYBRANYCH PRODUKTÓW RAFINERYJNYCH W LATACH 2009–2010 (UNIPETROL; W TYS. TON)			
Przerób ropy naftowej	4 110	4 352	6%
Benzyny razem	760	794	4%
Oleje napędowe razem (ON)	1 741	1 809	4%
Lekki olej opałowy (LOO)	35	68	95%
Paliwo lotnicze (JET)	76	83	9%
Frakcja propano-butanowa (LPG)	146	155	6%
Paliwa ogółem	2 758	2 910	6%
Uzysk paliw* (w %)	73,7	75,1	1,4 pkt proc.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI WYBRANYCH PRODUKTÓW RAFINERYJNYCH W LATACH 2009–2010 (ORLEN LIETUVA; W TYS. TON)			
Przerób ropy naftowej	8 407	8 985	7%
Inne wsady	325	302	-7%
Wsady razem	8 731	9 287	6%
Benzyny razem	2 724	2 767	2%
Oleje napędowe (ON)	3 165	3 531	12%
Lekki olej opałowy (LOO)	7	9	29%
Paliwo lotnicze (JET)	228	240	5%
Frakcja propano-butanowa (LPG)	273	274	0,37%
Paliwa razem	6 396	6 820	7%
Uzysk paliw* (w %)	73,4	73,8	0,5 pkt proc.

* Uzysk paliw liczony jako produkcja: (benzyna, nafta, LPG, ON, LOO, JET) / przerób ropy z uwzględnieniem przepływów półproduktów w ramach spółek produkcyjnych Grupy ORLEN.

Czechy

W 2010 roku zapotrzebowanie rynku asfaltów rosło, co przyniosło efekt w postaci 14-proc. zwiększenia ich produkcji i sprzedaży w porównaniu z rokiem poprzednim.

Mając na uwadze trendy ekologiczne opracowano recepturę produkcji asfaltów z dodatkiem kauczuku (tego typu asfalty wytwarzane są w postaci wodnych dyspersji, dzięki czemu podczas ich wysychania i wulkanizacji do atmosfery emitowana jest jedynie para wodna).

Litwa

W 2010 roku produkcja asfaltów była o 11% większa niż w roku poprzednim. Był to rezultat rosnącego zapotrzebowania na ten produkt na litewskim rynku.

Udział sprzedaży asfaltów na rynek polski przez ORLEN Lietuva wzrósł o 4 pkt. proc., a na rynek łotewski – o 2 pkt. proc. w porównaniu z rokiem 2009.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI W ORLEN ASFALT W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Asfalty drogowe	742	694	-6%
Asfalty przemysłowe	22	17	-23%
Razem (asfalty i pozostałe produkty)	764	711	-7%

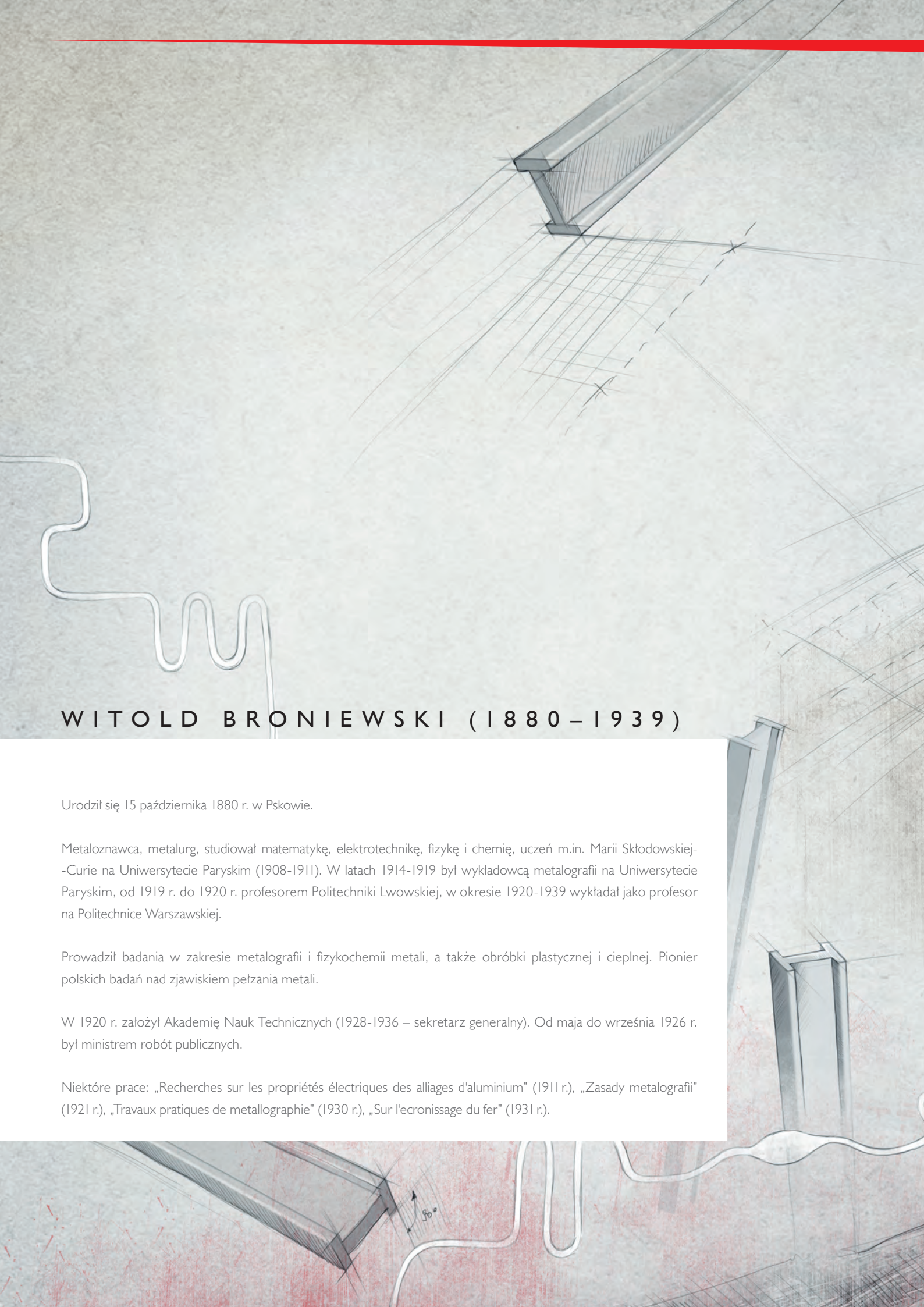
	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI ASFALTÓW W ZAKŁADACH LITVINOV I PARAMO W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Asfalty drogowe	194	222	14%

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ SPRZEDAŻY ASFALTÓW W PARAMO* W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Asfalty drogowe	199	223	12%
Asfalty modyfikowane	11	13	18%
Asfalty przemysłowe	35	41	17%
Razem (asfalty i pozostałe produkty)	257	294	14%

* Cała produkcja zakładów Litvinov sprzedawana jest w ramach sieci handlowej Paramo.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI ASFALTÓW W ORLEN LIETUVA W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Asfalty drogowe	109	121	11%
Lepiki dachowe	8	5	-38%
Razem	117	126	8%

	2009	2010
STRUKTURA SPRZEDAŻY ASFALTÓW PRZEZ ORLEN LIETUVA W LATACH 2009–2010		
Polska	6%	10%
Litwa	55%	51%
Łotwa	19%	21%
Estonia	20%	18%

WITOLD BRONIEWSKI (1880–1939)

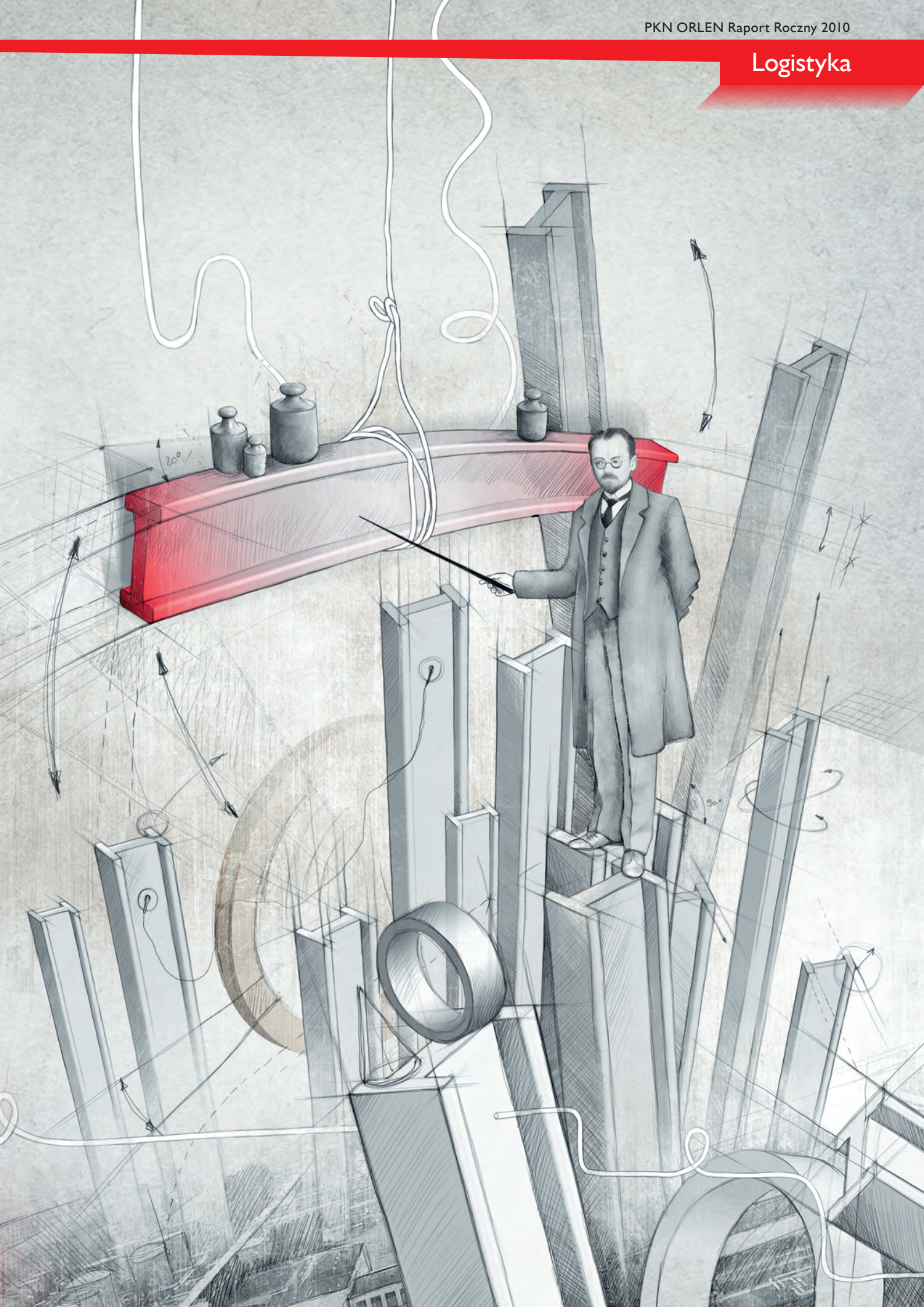
Urodził się 15 października 1880 r. w Pskowie.

Metaloznawca, metalurg, studiował matematykę, elektrotechnikę, fizykę i chemię, uczeń m.in. Marii Skłodowskiej-Curie na Uniwersytecie Paryskim (1908-1911). W latach 1914-1919 był wykładowcą metalografii na Uniwersytecie Paryskim, od 1919 r. do 1920 r. profesorem Politechniki Lwowskiej, w okresie 1920-1939 wykładał jako profesor na Politechnice Warszawskiej.

Prowadził badania w zakresie metalografii i fizykochemii metali, a także obróbki plastycznej i cieplnej. Pionier polskich badań nad zjawiskiem pełzania metali.

W 1920 r. założył Akademię Nauk Technicznych (1928-1936 – sekretarz generalny). Od maja do września 1926 r. był ministrem robót publicznych.

Niektóre prace: „Recherches sur les propriétés électriques des alliages d'aluminium” (1911 r.), „Zasady metalografii” (1921 r.), „Travaux pratiques de metallographie” (1930 r.), „Sur l'ecronissage du fer” (1931 r.).

Sprawną infrastruktura logistyczna to gwarancja bezpieczeństwa energetycznego oraz podstawa konkurencyjności na rynku paliw. Grupa ORLEN, dążąc do maksymalizacji efektywności i płynności przesyłu i magazynowania surowców, wykorzystuje następujące elementy infrastruktury: terminale paliw, lądowe i morskie bazy przeładunkowe, sieć przesyłowych rurociągów surowcowo – produktowych oraz transport samochodowy i kolejowy.

Do najistotniejszych spółek działających w obszarze logistyki należą: ORLEN Koltrans, ORLEN Transport (Polska), Unipetrol Doprava i Unipetrol Petrotrans (Czechy).

W 2010 roku – zgodnie z przyjętymi założeniami – wdrożone zostały ważne rozwiązania systemowe w obszarze logistyki, które przyniosły oczekiwany wzrost efektywności kosztowej. Najistotniejszymi działaniami w tym zakresie były:

- zamknięcie ostatniego etapu restrukturyzacji obszaru logistyki – znaczna optymalizacja zatrudnienia oraz zwiększenie automatyzacji procesów w terminalach paliw,
- zakończenie budowy 105-kilometrowego rurociągu do przesyłu produktów paliwowych Ostrów Wielkopolski – Wrocław,
- dostosowanie rezerw obowiązkowych do założeń nowych uregulowań prawnych w zakresie wielkości i struktury zapasów,
- zamknięcie projektu „Samoobsługa”, którego celem było znaczące zwiększenie automatyzacji obsługi operacji handlowych w terminalach paliw,
- rozpoczęcie wdrożenia systemu IT służącego do planowania dostaw paliw na stacje, którego celem jest poprawa wskaźników efektywności logistyki drogowej.

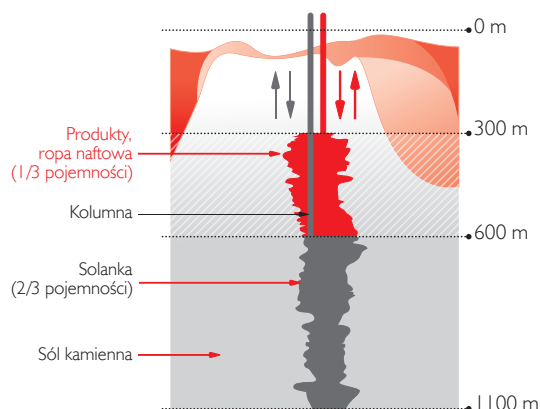
Zapasy obowiązkowe

Polska

PKN ORLEN ma ustawowy obowiązek utrzymywania zapasów ropy naftowej. W 2010 roku były one składowane w podziemnych kavernach IKS „Solino” oraz w rafinerii w Możejkach. Obowiązkowy zapas paliw gotowych PKN ORLEN przechowywał w ponad dwudziestu miejscach zlokalizowanych na terenie całego kraju,

m.in. w: terminalach paliw będących własnością Spółki, naziemnych zbiornikach wynajmowanych od podmiotów zewnętrznych oraz zbiornikach znajdujących się na terenie Zakładu Produkcyjnego w Płocku.

SCHEMAT PODZIEMNEJ KOMORY MAGAZYNOWEJ IKS „SOLINO”

Przedsiębiorcy i handlowcy operujący na polskim rynku zobowiązani byli utrzymywać w 2010 roku – zgodnie z uregulowaniami prawnymi – zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw (z wyłączeniem gazu płynnego LPG) w ilości odpowiadającej co najmniej 76 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu, zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim. Utrzymanie zapasu na poziomie 14 dni leżało w gestii Agencji Rezerw Materiałowych.

W myśl obowiązujących przepisów podmioty funkcjonujące na polskim rynku paliw i ropy naftowej zobowiązane były do rekonfiguracji struktury utrzymywanych zapasów obowiązkowych na przełomie roku 2010 i 2011. W efekcie wprowadzonych zmian, od 1 stycznia 2011 roku maksymalny procentowy udział zapasów poszczególnych grup paliw ciekłych, które mogą być utrzymywane w postaci ropy naftowej i półproduktów jej rafinacji nie może przekraczać 50% całkowitej ilości zapasów tych paliw. PKN ORLEN z końcem 2010 roku dostosował strukturę i wielkość własnych zapasów obowiązkowych w poszczególnych grupach do poziomów zgodnych z nowymi wymogami formalnoprawnymi.

W 2010 roku Spółka zrealizowała dwie transakcje zmieniające sposób utrzymywania części zapasów obowiązkowych ropy naftowej. W rezultacie ponad 1 mln ton ropy naftowej jest utrzymywany na rzecz PKN ORLEN przez podmioty zewnętrzne w formie tzw. usługi biletowej.

31 marca 2011 roku wygasła umowa dotycząca gromadzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej zawarta przez PKN ORLEN ze spółką LAMBOURN w ramach zmiany formuły utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej. W związku z tym, oraz zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami dotyczącymi utrzymywania zapasów obowiązkowych, PKN ORLEN zakupił za ok. 421 mln dol. ropę naftową posiadaną przez spółkę LAMBOURN. Przeniesienie własności surowca na PKN ORLEN nastąpiło w dniu 1 kwietnia 2011 roku po dokonaniu wpłaty pełnej kwoty należnej z tytułu transakcji.

PKN ORLEN jest w dalszym ciągu stroną umowy tego typu zawartej 23 grudnia 2010 roku z firmą Maury, na podstawie której sprzedano część zapasów ropy naftowej za ok. 300 mln dol. Umowa gromadzenia i utrzymywania zapasów została zawarta na okres jednego roku, przy czym Spółka uwzględniła możliwość jej odnowienia na kolejny okres.

W szerszej perspektywie 2010 rok oznaczał również kontynuację działań związanych z wypracowaniem kompleksowych rozwiązań na poziomie rządowym w zakresie zmiany formuły utrzymywania zapasów obowiązkowych na polskim rynku. Zgodnie z założeniami celem tych działań jest zwiększenie zaangażowania państwa w przechowywanie zapasów obowiązkowych. W konsultacjach uczestniczyli m.in. przedstawiciele PKN ORLEN.

Czechy

Zapasy obowiązkowe paliw i ropy naftowej zgodnie z ustawodawstwem Republiki Czeskiej, utrzymywane są przez utworzoną do tych celów agencję rządową.

Litwa

Na koniec 2010 roku wymagany poziom zapasów obowiązkowych na Litwie wyniósł 90 dni, z czego ORLEN

Lietuva oraz firmy importujące paliwa na Litwę zabezpieczały poziom 60 dni (zapasy 30-dniowe utrzymywane były przez Litewską Agencję Państwową).

Zapasy ropy utrzymywane były w rafinerii w Możejkach i w morskim terminalu przeładunkowym w Butyndze, natomiast zapasy produktów gotowych – w dwóch wynajmowanych na Litwie terminalach.

Rurociągi

W 2010 roku transport rurociągowy w dalszym ciągu był podstawową formą przesyłu surowców i produktów Grupy ORLEN. Łączna długość wykorzystywanych w minionym roku sieci rurociągów, w tym własnych i dzierżawionych w Polsce, Czechach i na Litwie, wynosiła ponad 2 tys. km.

Polska

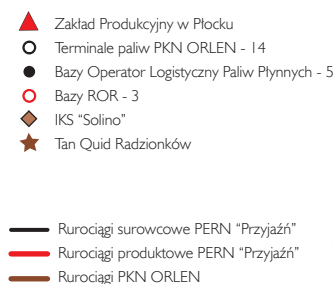
W 2010 roku PKN ORLEN korzystał z infrastruktury transportowej, w skład której wchodziło 274 km rurociągów własnych oraz 570 km rurociągów produktowych należących do państwowego operatora PERN.

Zakończona została budowa rurociągu do przesyłu produktów paliwowych Ostrów Wielkopolski – Wrocław o długości 105 km. Odbiór techniczny i uruchomienie rurociągu nastąpiło na przełomie 2010/2011 roku.

Struktura przesyłu paliw płynnych z Plocka w 2010 roku (benzyny, olej napędowy, ekoterm, JET A-1):

- rurociąg – 70%,
- kolej – 25%,
- autocysterny – 5%.

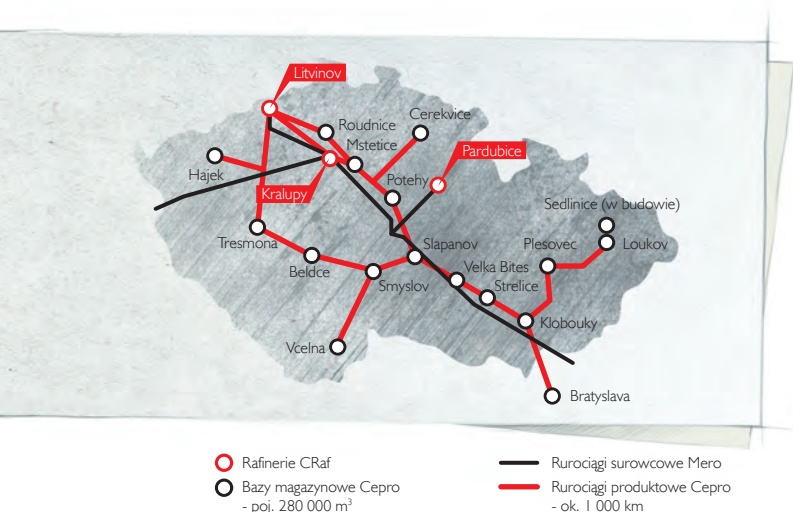
INFRASTRUKTURA LOGISTYCZNA PKN ORLEN

Czechy

W 2010 roku, podobnie jak w latach poprzednich, Grupa Unipetrol korzystała z 1 100 km rurociągów należących do państwowego operatora CEPRO.

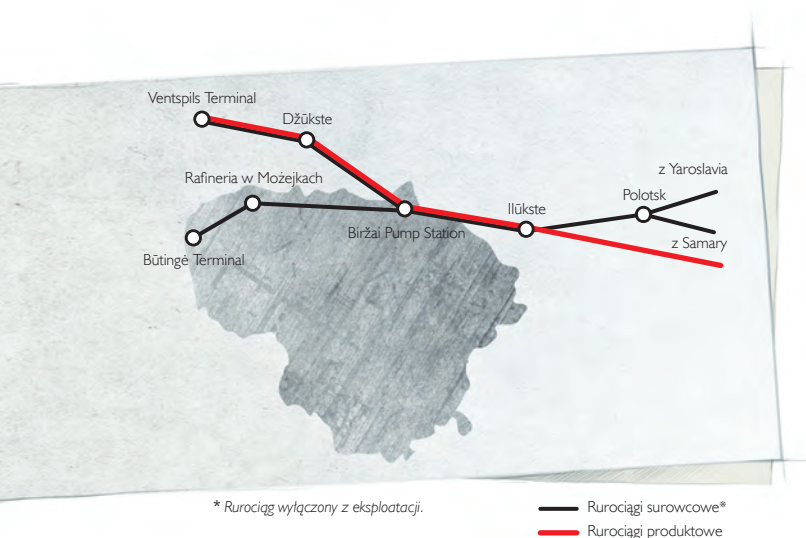
SIEĆ DYSTRYBUCJI PALIW W CZECHACH

Litwa

Rurociąg przesyłowy Przyjaźń, którym do lipca 2006 roku dostarczana była ropa do rafinerii w Możejkach, pozostaje nieczynny. Przez terytorium Litwy przechodzi odcinek rurociągu produktowego Samara – Ventspils należącego do ORLEN Lietuva. W 2010 roku tranzytem do Ventspils na Łotwie przetransportowano ok. 5,3 mln ton oleju napędowego z Rosji.

SIEĆ RUROCIĄGÓW NA LITWIE

Terminale paliw

Integralną częścią systemu logistycznego Grupy ORLEN są bazy magazynowe. W minionym roku stan wykorzystywanych baz, analogicznie do poprzedniego okresu, wynosił 30 magazynów w Polsce i na Litwie, wliczając w to 14 własnych terminali paliw oraz bazy podmiotów zewnętrznych.

W Czechach Grupa ORLEN wykorzystywała 11 magazynów państwowego operatora CEPRO oraz dwie bazy wynajmowane od podmiotów zewnętrznych.

Polska

Łączna pojemność magazynowa, jaką dysponował PKN ORLEN w Polsce wynosiła pod koniec 2010 roku ok. 6 mln m³. Dla potrzeb logistycznych związanych z przyjęciami, magazynowaniem, wydawaniem i przeładunkiem paliw wykorzystywano infrastrukturę własną oraz dzierżawioną w ramach zawartych umów. W celach operacyjnych Grupa ORLEN używała łącznie 25 obiektów na terenie kraju (w tym własne terminale paliw i bazy podmiotów trzecich).

Czechy

W 2010 roku Grupa Unipetrol na terytorium Czech korzystała z 11 baz w sieci magazynowo – dystrybucyjnej państwowego operatora CEPRO oraz z dwóch baz magazynowych wynajmowanych od podmiotów trzecich.

Litwa

Na terytorium Litwy ORLEN Lietuva korzystała z trzech terminali do prowadzenia operacji logistycznych i dwóch do przechowywania zapasów obowiązkowych.

Przewozy kolejowe

Polska

PKN ORLEN przewiózł koleją około 7,3 mln ton produktów, w tym 5,2 mln ton paliw silnikowych, osiągając poziom zbliżony do wypracowanego w roku 2009.

Czechy

Wolumen produktów przewiezionych przez spółkę kolejową Unipetrol Doprava sięgnął ok. 2,4 mln ton. Wielkość przewozów wykonanych dla spółki Unipetrol w 2010 roku wyniosła ok. 1,6 mln ton, w tym 0,6 mln ton paliw.

Litwa

Koleją przewieziono łącznie ok. 8,2 mln ton produktów, z czego ponad 5 mln ton załadowano na statki i wyeksportowano przez terminal Klaipėdos Nafta do zachodniej Europy i Stanów Zjednoczonych.

Transport samochodowy

W minionym roku na terytorium Polski dostawami paliw do stacji Koncernu zajmował się ORLEN Transport – spółka z Grupy ORLEN. Jej udział w rynku przewozów drogowych paliw w Polsce wyniósł 35%.

W Czechach transport paliw do stacji Benzina był realizowany przez spółkę Grupy Unipetrol-Petrotrans. Jej udział w rynku przewozów drogowych paliw w Czechach wyniósł 24%.

Na Litwie obsługę dostaw paliw do stacji ORLEN Lietuva zlecono zewnętrznej spółce UAB Simeon, wybranej w przetargu przeprowadzonym w 2007 roku.

Przeładunek morski

Łącznie w 2010 roku w Polsce i na Litwie przeładowano ponad 6,6 mln ton produktów naftowych. W Polsce dla potrzeb przeładunkowych wykorzystywano porty morskie w Gdyni i Świnoujściu, w których przeładowano ponad 1,6 mln ton produktów. Wolumen produktów ORLEN Lietuva przeładowanych w portach morskich wyniósł w 2010 roku ponad 5 mln ton.

Inwestycje

Polska

W celu sprawnego dostosowywania obszaru logistyki do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych na bieżąco podejmowane są działania usprawniające zarządzanie segmentem.

W 2011 roku kontynuowane będą procesy inwestycyjne rozpoczęte w roku ubiegłym, tj. m.in.:

- wdrożenie opracowanej „Strategii kawernowej” – rozpoczęcie długofalowych działań zmierzających do trwałego zwiększenia zdolności operacyjnych i bezpieczeństwa eksploatacji podziemnych magazynów ropy i paliw IKS „Solino”,
- dalsza rozbudowa pojemności terminala paliw we Wrocławiu z 12,5 tys. m³ do ponad 50 tys. m³ związana z funkcjonowaniem nowego rurociągu z Ostrowa Wlkp. do Wrocławia,
- budowa węzła dozowania alkoholu do benzyn w terminalu paliw we Wrocławiu.

Plany inwestycyjne na rok 2011 w obszarze logistyki w Polsce obejmują:

- budowę wiaty rozładunkowej II w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku,
- dostosowanie terminala paliw w Świnoujściu do zwiększonego eksportu produktów drogą morską,
- modernizację frontów załadunkowych dla autocystem na terminalu paliw w Ostrowie Wlkp. wraz z wdrożeniem nowego systemu spedycyjnego.

Czechy

Zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych w 2010 roku prowadzono modernizację 100 cystern kolejowych. Prace miały na celu dostosowanie cystern do wymaganych norm technicznych oraz norm bezpieczeństwa. Główne plany inwestycyjne na 2011 rok dotyczą dalszych prac modernizacyjnych w tym zakresie.

STANISŁAW PILAT (1881–1941)

Urodził się w 1881 r. we Lwowie – polski chemik, profesor na wydziale Technologii Nafty i Gazów Ziemnych Politechniki Lwowskiej (od 1924 r.).

Prowadził badania nad składem polskiej ropy naftowej i technologią jej przeróbki, katalitycznym uwodornianiem węglowodorów gazowych, polimeryzacją alkenów, budową olejów smarowych, wykorzystaniem odpadów porafinacyjnych. Usiłował otrzymać syntetyczną benzynę. Opracowana przez niego metoda frakcjonowania mieszanin naftowych na zimno jest obecnie stosowana w USA. Opracował również proces produkcji sadzy z gazu ziemnego.

Aresztowany przez Niemców w nocy z 3 na 4 lipca 1941 r., wraz z grupą 25 profesorów Politechniki Lwowskiej i Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, został tej samej nocy rozstrzelany na Wzgórzach Wuleckich.

W skład obszaru hurtowego Grupy ORLEN wchodzi jednostki zajmujące się sprzedażą produktów rafineryjnych oraz LPG i JET na terenie Polski, a także spółki zagraniczne: Unipetrol Slovensko, Unipetrol RPA i Paramo (Czechy) oraz ORLEN Lietuva (Litwa).

W 2010 roku Grupa ORLEN prowadziła hurtową sprzedaż paliw i produktów pozapaliwowych* na terenie Polski, Czech, Słowacji, Niemiec, Litwy, Łotwy, Estonii oraz Ukrainy, a także drogą morską – głównie na rynek amerykański.

Grupa ORLEN – paliwa

Grupa ORLEN odnotowała w 2010 roku 1-proc. wzrost (tj. o 117 tys. ton) sprzedanych paliw w porównaniu z rokiem poprzednim. Oleje napędowe, których sprzedaż w porównaniu z rokiem 2009 wzrosła o ok. 3%, stanowiły ponad połowę oferowanych przez Koncern paliw.

Sprzedaż paliwa lotniczego JET wyniosła w 2010 roku ponad 0,76 mln ton i była o 3% wyższa niż w roku ubiegłym.

Paliwa Grupy ORLEN znajdowały nabywców na rynkach macierzystych (Polska, Czechy, Słowacja, Niemcy, Kraje Bałtyckie), ale także m.in. w: Szwecji, Finlandii, Wielkiej Brytanii oraz na Ukrainie.

Polska

Otoczenie mikro- i makroekonomiczne rynku hurtowego w Polsce wymagało od obszaru hurtu ciągłej pracy w celu zapewnienia odpowiedniej konkurencyjności PKN ORLEN. Rok 2010 upłynął pod znakiem ciągłego rozwoju innowacyjności i przedsiębiorczości.

Wniesienie wartości dodanej w procesie obsługi klienta wymagało wdrożenia szeregu rozwiązań informatycznych znacząco wpływających na poziom obsługi oraz redukcję jej kosztów. Funkcjonalność wdrożonych narzędzi wykracza poza możliwości standardowych systemów informatycznych i oprócz korzyści ekonomicznych dla PKN ORLEN stanowi element tworzenia przewagi konkurencyjnej na rynku.

Wdrożone projekty z obszaru obsługi klienta hurtowego: Samoobsługa, E-faktura, E-hurt, Contact-center.

	2009				2010			
	Polska	Czechy	Litwa	Razem	Polska	Czechy	Litwa	Razem
WIELKOŚĆ SPRZEDAŻY PALIW GRUPY ORLEN NA RYNKACH MACIERZYSTYCH (W TYS. TON)								
Benzyny	1 737	660	2 804	5 201	1 551	632	2 783	4 966
ON	4 055	1 421	2 676	8 152	4 027	1 483	2 909	8 419
LOO	806	46	2	854	792	54	1	847
Jet	437	74	227	738	431	86	246	763
LPG	230	64	131	425	297	86	109	492
Asfalty	765	238	110	1 113	721	255	113	1 089
Oleje	102	32	0	134	85	43	0	128
COO	939	95	1 464	2 498	1 166	144	1 559	2 869
Pozostałe	2 809	94	74	2 977	2 652	106	88	2 846
Razem	11 880	2 724	7 488	22 092	11 722	2 889	7 808	22 419

* Informacje dotyczące sprzedaży produktów petrochemicznych znajdują się w rozdziale Petrochemia.

Samoobsługa

Poprzez możliwość wprowadzania gotowych planów załadunku przez dyspozytorów firm przewozowych lub bezpośrednio przez klientów oraz udostępnienie funkcjonalności pełnego planowania odbioru paliwa, całkowity czas obsługi kierowców w terminalach PKN ORLEN skrócił się z 90 do 40 minut, a procesy upoważniania kierowców i pojazdów do odbiorów paliw są zoptymalizowane. O innowacyjności i atrakcyjności tego rozwiązania świadczy fakt, że już po kilku miesiącach od wdrożenia niemal 1/3 klientów zdecydowała się na korzystanie z tej formy obsługi.

E-faktura

System wymiany danych w postaci elektronicznej. Wartość dodana to: wyeliminowanie dużej ilości papieru i znaczące ograniczenie kosztów działalności Firmy. Nowy system daje oszczędność czasu, stwarza wygodę w przechowywaniu i przeglądaniu oraz nieograniczony, bezpieczny i szybki dostęp do faktur z każdego miejsca i w dowolnym momencie. Obecnie już ponad 60% faktur jest generowanych elektronicznie, przyczyniając się tym również do ochrony środowiska naturalnego.

E-hurt

Kanał komunikacji w postaci serwisu internetowego <https://hurt.orken.pl>. Aplikacja gwarantuje bezpieczny dostęp do informacji zgromadzonych w systemach PKN ORLEN, dotyczących realizacji podpisanych umów oraz bezpieczną obsługę kontraktów, zamówień i zleceń. Umożliwia dostęp do informacji promocyjnych oraz korzystanie z raportów przeznaczonych dla klientów.

Contact-center

System usprawniający procesy zadaniowe i informacyjne pracownikom obszaru handlu hurtowego. Pomaga w zwiększeniu efektywności pracy i budowaniu historii kontaktów z klientami (aktualnymi i potencjalnymi), co przekłada się na większą skuteczność dotarcia do ostatecznych klientów. Integruje elementy z systemem SAP i umożliwia zwiększenie aktywności sprzedażowych oraz reagowanie na zmiany na rynku.

Wymiernie efekty wprowadzenia tych systemów w hurtie są zachętą dla innych obszarów i spółek Grupy ORLEN do adaptacji tych rozwiązań, co zaowocuje dalszym podnoszeniem poziomu obsługi klientów oraz redukcją kosztów.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ IMPORTU PALIW DO POLSKI W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON) *			
Benzyna	492	415	-16%
Olej napędowy	2 149	2 048	-5%
Lekki olej opałowy	15	12	-20%
Razem	2 656	2 475	-7%

* Źródło: szacunki Agencji Rynku Energii.

KIERUNKI IMPORTU PALIW DO POLSKI W 2010 ROKU

	ON	Benzyny	LOO
Niemcy	44%	49%	100%
Litwa	33%	0%	0%
Słowacja	13%	46%	0%
Czechy	3%	1%	0%
Białoruś	2%	0%	0%
Szwajcaria	2%	0%	0%
Finlandia	1%	0%	0%
Rosja	1%	0%	0%
Węgry	1%	4%	0%
Razem	100%	100%	100%

W 2010 roku Grupa ORLEN rozwijała zagraniczne kanały eksportowe w Czechach i na Słowacji, a bardzo istotnym krokiem była obecność paliw Grupy na niemieckim i austriackim rynku hurtowym.

Całkowity import paliw do Polski w 2010 roku spadł średnio o 7% w stosunku do roku poprzedniego. Zdecydowanie najwięcej paliw zaimportowano z Niemiec, a w dalszej kolejności ze Słowacji, Litwy, Czech i Białorusi. W przypadku lekkiego oleju opałowego import pochodził w całości z Niemiec.

Czechy

W 2010 roku zacieśniona została współpraca z kluczowymi koncernami paliwowymi, sieciami hipermarketów oraz niezależnymi hurtownikami i sieciami detalicznymi. W ramach optymalizacji działalności spółki Paramo uruchomiono sprzedaż benzyn, co otworzyło nowy kanał dystrybucji. Niższa sprzedaż na rynku czeskim, będąca wynikiem spadku konsumpcji, została zrekompensowana wyższą sprzedażą na rynku słowackim. Świadczenia certyfikacyjne na dodatki bio umożliwiły ich eksport na sąsiednie rynki. W ramach Grupy Kapitałowej ORLEN zoptymalizowane zostały dostawy paliw i biokomponentów pomiędzy rafineriami. Na koniec roku zakontraktowano portfel kluczowych klientów na 2011 rok, pozyskując również jednego z największych operatorów paliw w regionie.

Litwa

W 2010 roku sprzedaż paliw wyprodukowanych przez rafinerię w Możejках osiągnęła rekordowy poziom 9 mln ton. Podpisane zostały długoterminowe kontrakty na sprzedaż i dostawę produktów naftowych na wszystkich rynkach lądowych, na których działa ORLEN Lietuva. Umowy podpisano z najważniejszymi i największymi operatorami tych rynków, sieciami stacji paliw, firmami przewozowymi, zakładami produkcyjnymi. Zawarto szereg kontraktów na całoroczne dostawy morskie dla największych światowych traderów, które gwarantują zbyć większości paliwa produkowanego przez rafinerię w Możejках.

Dzięki wysokiej jakości oferowanych produktów naftowych, efektywnemu systemowi logistyki dostaw i obsługi klienta większość hurtowych odbiorców nie skorzystała z opcji zakupu i importu od innych zakładów rafineryjnych. W efekcie w 2010 roku zwiększyła się ponad trzykrotnie liczba stałych odbiorców hurtowych na rynkach lądowych obejmujących Litwę, Łotwę, Estonię i Ukrainę.

Zmodyfikowano sposoby kalkulacji cen sprzedaży i wprowadzono mechanizmy zachęcające do większych zamówień.

Zmianie uległa również polityka kredytowa wobec klientów. Z jednej strony zapewnia ona większą elastyczność wobec oczekiwań i możliwości klienta, z drugiej – lepiej zabezpiecza spłatę należności za towar.

W ramach dywersyfikacji grup odbiorców nawiązano bezpośrednie kontakty z końcowym odbiorcą i użytkownikiem paliw. Przygotowano i przedstawiono oferty handlowe skierowane do specyficznych grup odbiorców, np. do sektora rolniczego.

Wyprodukowano i sprzedano rekordowe ilości paliwa tzw. arctic diesel, przeznaczonego do eksploatacji w ostrych warunkach zimowych.

Wdrożono platformę elektroniczną dla obsługi klienta, jego zamówień, wysyłki produktów i opłaty za towar. Klient samodzielnie może śledzić drogę jaką przebywa towar od momentu wysłania oraz, m.in. sprawdzić aktualny poziom limitu finansowego, wystawione faktury, etc.

Grupa ORLEN – inne produkty rafineryjne

W 2010 roku całkowita sprzedaż hurtowa innych produktów rafineryjnych w Grupie ORLEN wyniosła 3 582 tys. ton. Był to wynik o 4% wyższy od osiągniętego w 2009 roku.

Polska

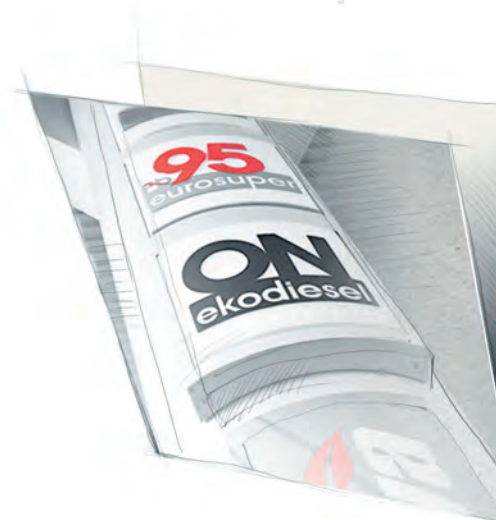
Większość innych produktów rafineryjnych, za wyjątkiem oleju opałowego III, w 2010 roku sprzedawana była wewnątrz Grupy ORLEN do spółek ORLEN Asfalt oraz ORLEN Oil. Głównym odbiorcą oleju opałowego III w 2010 roku były podmioty gospodarcze funkcjonujące na rynku duńskim.

Czechy

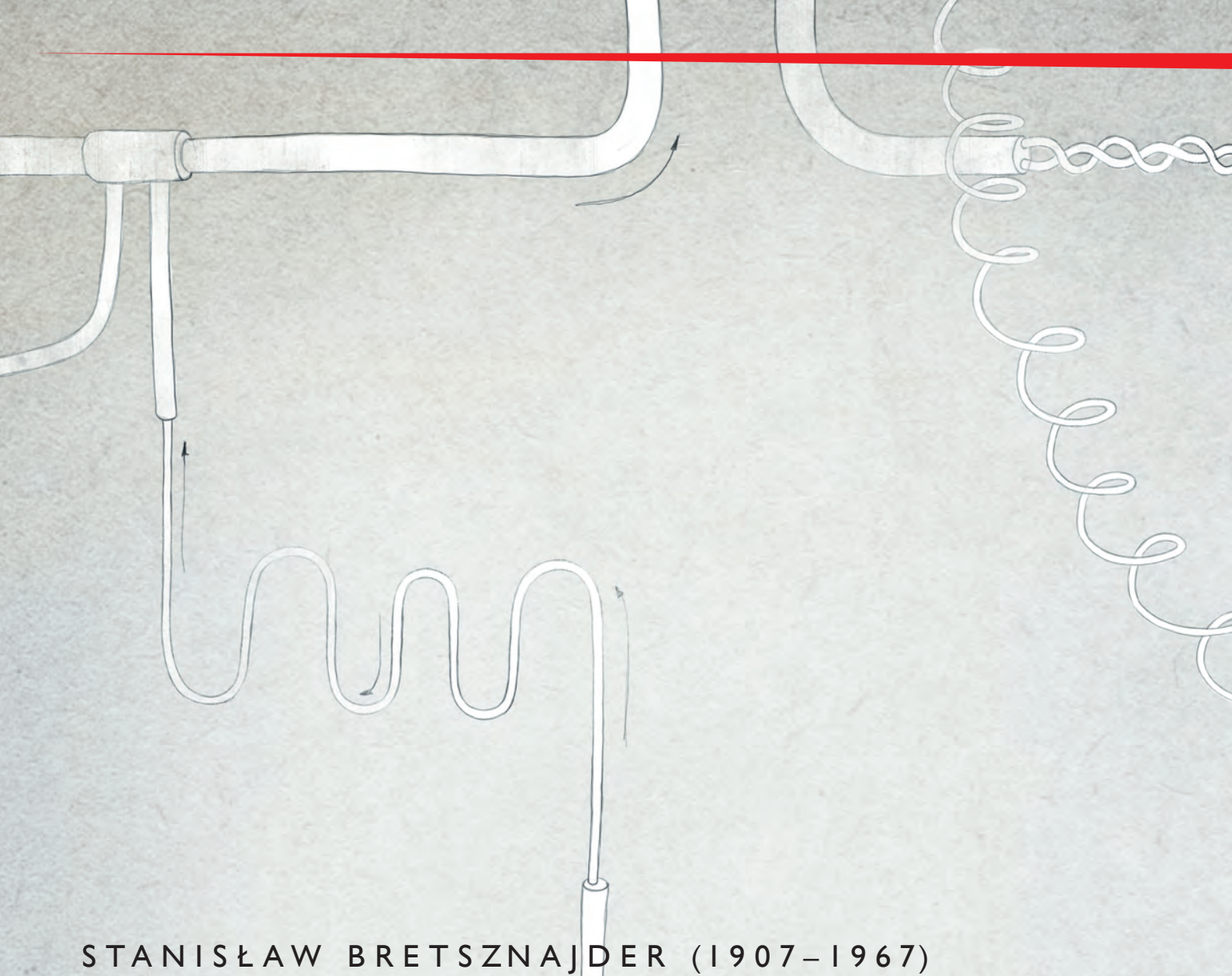
Oleje opałowe z niską zawartością siarki sprzedawano przede wszystkim jednostkom energetycznym zakładu w Kralupach nad Vltavou oraz siostrzanej spółki Paramo Pardubice. Sezonowe nadwyżki olejów opałowych z wysoką zawartością siarki pochodzących z rafinerii w Litwinowie przeznaczano na eksport. Pozostałe produkty rafineryjne były w większości sprzedawane w ramach Grupy Unipetrol, nadwyżki kupowały inne spółki działające w Republice Czeskiej.

Litwa

W 2010 roku głównymi nabywcami oleju opałowego III były międzynarodowe koncerny odbierające ten produkt z portu w Kłajpedzie i dystrybuujące go następnie na rynki Europy Zachodniej oraz Azji. Ważną grupę odbiorców stanowiły również litewskie zakłady energetyczne. Pozostałe produkty w większości były sprzedawane na rynku krajowym.

	2009				2010			
	Polska	Czechy	Litwa	Razem	Polska	Czechy	Litwa	Razem
WIELKOŚĆ SPRZEDAŻY INNYCH PRODUKTÓW RAFINERYJNYCH GRUPY ORLEN W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)								
Asfalty	765	238	110	1 113	721	255	113	1 089
Oleje	102	32	0	134	85	43	0	128
Ciężki olej opałowy	939	95	1 464	2 498	1 166	144	1 559	2 869
Pozostałe	2 809	94	74	2 977	2 653	105	88	2 846
Razem	4 615	459	1 648	6 722	4 625	547	1 760	6 932

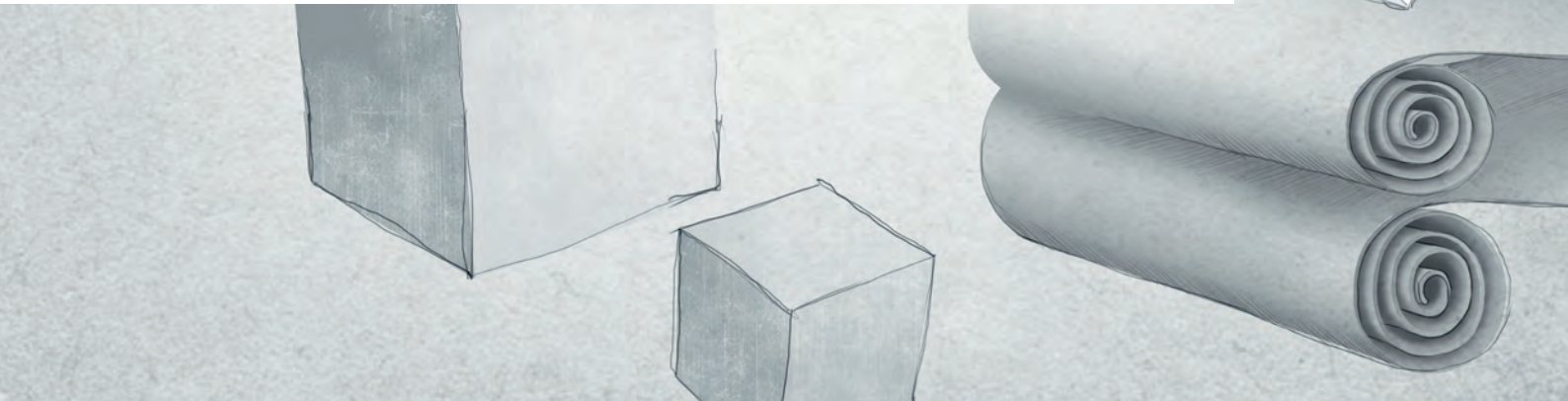

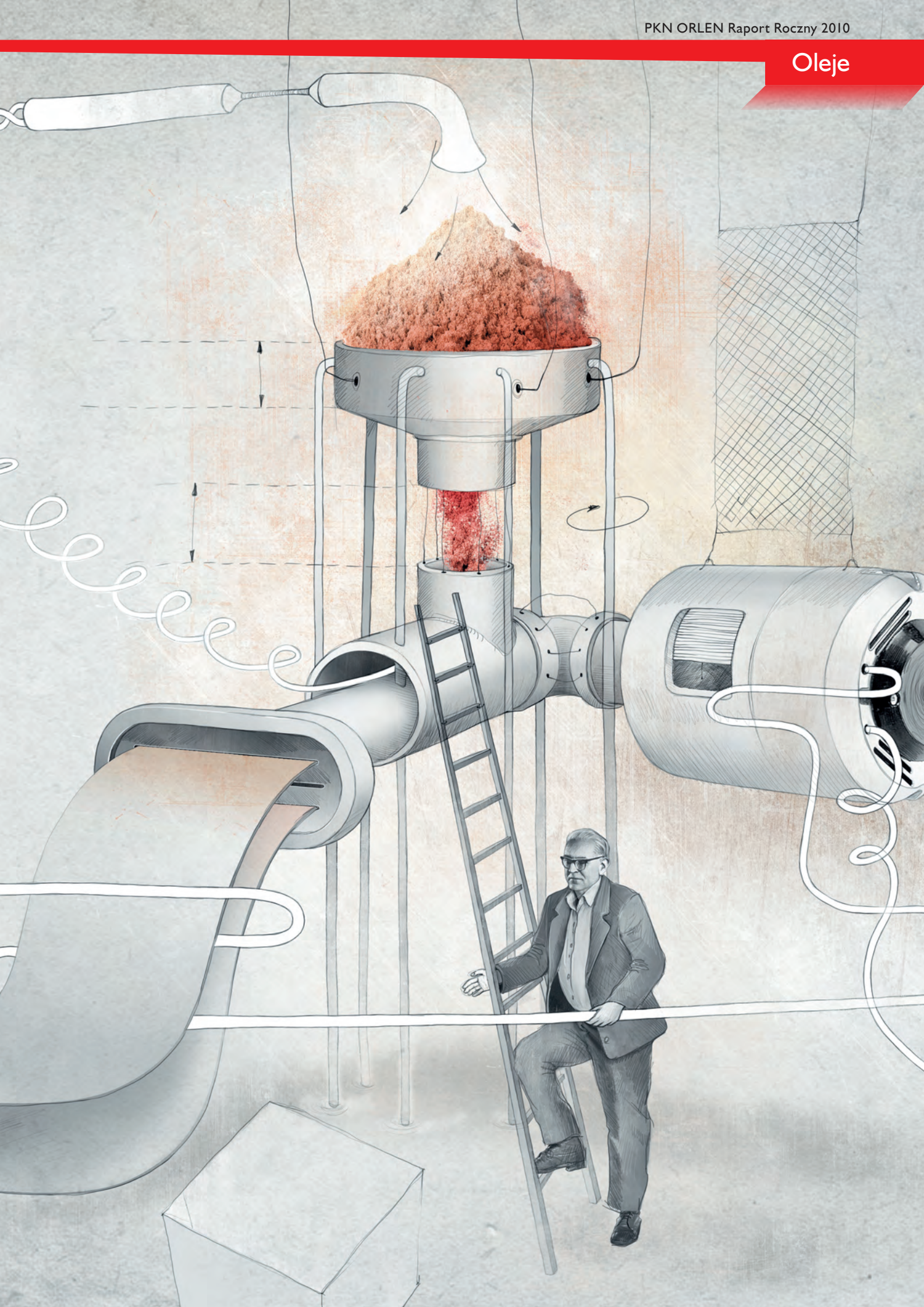
STANISŁAW BRETZNAJDER (1907–1967)

Urodził się 19 lipca 1907 r. w Mikołajewie nad Morzem Czarnym. Wybitny uczony i nauczyciel, był prekursorem matematycznego opisu wyników badań doświadczalnych i twórcą oryginalnej polskiej szkoły technologii chemicznej.

W 1931 r. został asystentem w Katedrze Technologii Chemicznej Nieorganicznej Politechniki Warszawskiej. Od 1936 r. prowadził wykłady z technologii cementu i materiałów wiążących, elektrochemii technicznej oraz podstaw procesów przemysłowych. Przedmiot ten był początkiem nowej dyscypliny – inżynierii chemicznej.

W 1949 r. objął Katedrę Projektowania Technologicznego na Politechnice Warszawskiej. Była to nowoczesna, nie tylko w skali krajowej, placówka dydaktyczno-badawcza, gdzie rozwijał oryginalne koncepcje projektowania procesu chemicznego, zasad technologicznych, modelowania i powiększania skali, kinetyki reakcji kontaktowych i topochemicznych. Jako pierwszy w Polsce prowadził wykłady z zagadnień projektowania reaktorów chemicznych. Jego pasją był proces otrzymywania metalicznego glinu z surowej gliny.

Obszar olejowy Grupy ORLEN, tworzony przez ORLEN Oil (Polska) oraz Paramo (Czechy), odnotował w 2010 roku sprzedaż na poziomie 445 tys. ton. Był to wynik o 10% lepszy w porównaniu z rokiem poprzednim. Sprzedaż olejów bazowych i środków smarnych wyniosła w tym czasie ponad 235 tys. ton, co stanowi 9-proc. wzrost w stosunku do 2009 roku.

Polska

Sytuacja gospodarcza Polski oraz poprawa koniunktury na rynku – zarówno krajowym, jak i eksportowym – w 2010 roku przyczyniły się do wzrostu produkcji i sprzedaży środków smarnych, olejów bazowych, gaczy oraz ekstraktów o ok. 25%.

W minionym roku zakończona została również pierwsza część programu Base Oil Interchange, która pozwala rozwijać produkcję wysokiej klasy olejów silnikowych z wykorzystaniem własnych olejów bazowych. Jednocześnie weszło w życie 15 nowych projektów obejmujących produkty z obszaru olejów przeznaczonych dla motoryzacji i przemysłu.

Opracowany został program rozwoju kolejnych segmentów produktowych w obszarze produkcji niskotonażowych, specjalistycznych smarów oraz w obszarze produkcji kosmetyków samochodowych.

Na instalacji bloku olejowego dobiegł końca wspólny projekt ORLEN Oil oraz PKN ORLEN, dotyczący przemysłowego otrzymywania ciężkiego oleju bazowego SN 750 przeznaczonego do produkcji olejów przemysłowych.

Przystąpiono również do uruchomienia największego w historii spółki projektu – budowy instalacji hydorafinacji olejów smarowych w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku. Po opracowaniu wariantowych koncepcji inwestycja jest na etapie pozyskania akceptacji Komitetu Inwestycyjnego PKN ORLEN i Rady Nadzorczej Spółki. Inwestycja będzie kontynuowana w 2011 roku. W celu optymalizacji kosztów alokacji produkcji środków smarowych pomiędzy Zakładami Produkcyjnymi ORLEN Oil opracowany został specjalny program modernizacji blendingów w Trzebinie i Jedliczu. Zmierza on do zastosowania nowoczesnych technologii produkcji według formuły Economic Order Quantity.

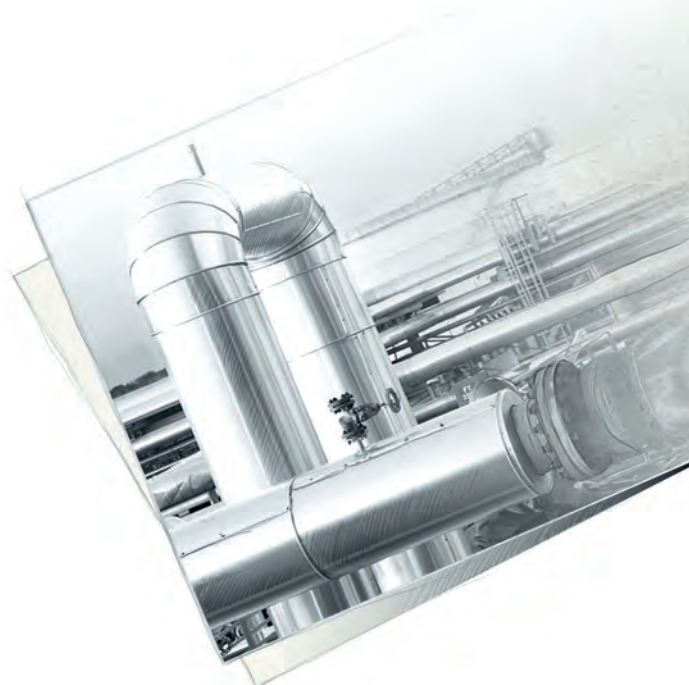
WIELKOŚĆ SPRZEDAŻY OBSZARU OLEJOWEGO GRUPY ORLEN W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
Środki smarne i oleje bazowe	216	236	9%
Pozostałe produkty	189	209	11%
Razem	405	445	10%

Trwa wybór generalnego wykonawcy modernizacji LOBP (Lube Oil Blending Plant) w Trzebinii. Natomiast dla LOBP Jedlicze opracowywany jest projekt bazowy. Program będzie kontynuowany w 2011 roku, a jego zakończenie planowane jest na 2012 rok.

Na części ekstrakcyjnej instalacji selektywnej rafinacji furfurolem w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku wdrożony został system APC (Advanced Process Control), który przyczynił się do znacznej poprawy sterowania procesem produkcyjnym i zwiększenia jego efektywności.

Dla instalacji MEK-TOL po przeprowadzeniu prac badawczo-rozwojowych dobrane zostały płótna filtracyjne nowej generacji, które po zabudowie pozwolą zwiększyć jej wydajność oraz poprawić jakość produktów (baz olejowych).

Sprzedaż

ORLEN Oil jest jednym z liderów branży środków smarnych w Polsce, z ponad 25-proc. udziałem w rynku. W 2010 roku spółka osiągnęła wiele znaczących sukcesów, zarówno na rynku krajowym, jak i zagranicznym. Było to możliwe dzięki zapoczątkowanym w drugim kwartale 2009 roku działaniom rynkowym, które znalazły się w strategii segmentu olejowego PKN ORLEN na lata 2010–2013. Istotne dla funkcjonowania Spółki były również działania w innych obszarach, szczególnie w produkcji i logistyce.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ SPRZEDAŻY ORLEN OIL W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Środki smarne i oleje bazowe	152	163	7%
Pozostałe produkty	182	200	10%
Razem	334	363	9%

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI ORLEN OIL W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Środki smarne, oleje bazowe i procesowe	195	244	25%
Pozostałe produkty	205	213	4%
Razem	400	457	14%

Ważnym elementem wspierającym sprzedaż była dalsza restrukturyzacja krajowej sieci dystrybucji. W ramach podjętych działań w styczniu 2010 roku nastąpiła formalna konsolidacja trzech spółek dystrybucyjnych, w których ORLEN Oil posiadał 100% udziałów. W sierpniu 2010 roku na terenie całego kraju rozpoczęła działalność nowa struktura przedstawicieli handlowych (brand managerów) Platinum Oil. Pozwoliło to skutecznie wprowadzić na rynek nowy produkt – Platinum Classic oraz kosmetyki samochodowe Platinum Impact w nowej szacie graficznej.

Na koniec 2010 roku ORLEN Oil posiadał modelową półkę z wyrobami Platinum Classic oraz innymi produktami w 2 500 sklepach motoryzacyjnych oraz pięciu sieciach handlowych.

W 2010 roku ponad 50% olejów bazowych sprzedano za pośrednictwem otwartego rok wcześniej terminalu. Przez terminal ekspedycyjny sprzedawane są również gacze parafinowe oraz niewielkie ilości ekstraktów furfurolowych (odbiorcom innym niż PKN ORLEN).

W 2010 roku w Zakładach Produkcyjnych ORLEN Oil w Trzebini i Jedliczu unowocześniono linie konfekcjonujące oleje smarowe i płyny do spryskiwaczy. W ramach prac modernizacyjnych zamontowano transportery rolkowe łączące linie z magazynami i systemy wizyjne kontrolujące poprawność etykietowania. Wdrożono także system QGUAR umożliwiający automatyczną kontrolę ruchów magazynowych surowców i produktów.

Czechy

Produkcja

Całkowita wielkość produkcji olejów i środków smarnych w Paramo w 2010 roku wyniosła ponad 42 tys. ton. Oznacza to 10-proc. wzrost w porównaniu z rokiem 2009. Spółka odnotowała w tym czasie większą o 13% produkcję olejów procesowych oraz 32-proc. wzrost w segmencie produktów ubocznych i gaczy.

W związku z sytuacją ekonomiczną w 2010 roku na rynku olejowym utrzymywał się niski popyt. Pomimo niekorzystnych uwarunkowań sprzedaż olejów i smarów na rynku czeskim w 2010 roku była wyższa o 14% w stosunku do roku poprzedniego. Było to możliwe dzięki strategii marketingowej, w ramach której nawiązano współpracę z ważnymi klientami jakimi są autoryzowane serwisy samochodowe.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI SEGMENTU OLEJOWEGO PARAMO W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Oleje i środki smarne	38	42	11%
Oleje bazowe	14	17	21%
Oleje procesowe	12	13	8%
Pozostałe produkty	7	9	29%
Razem	71	81	14%

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ SPRZEDAŻY PARAMO W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Środki smarne oraz oleje bazowe i procesowe	64	73	14%
Pozostałe produkty	7	9	29%
Razem	71	82	15%

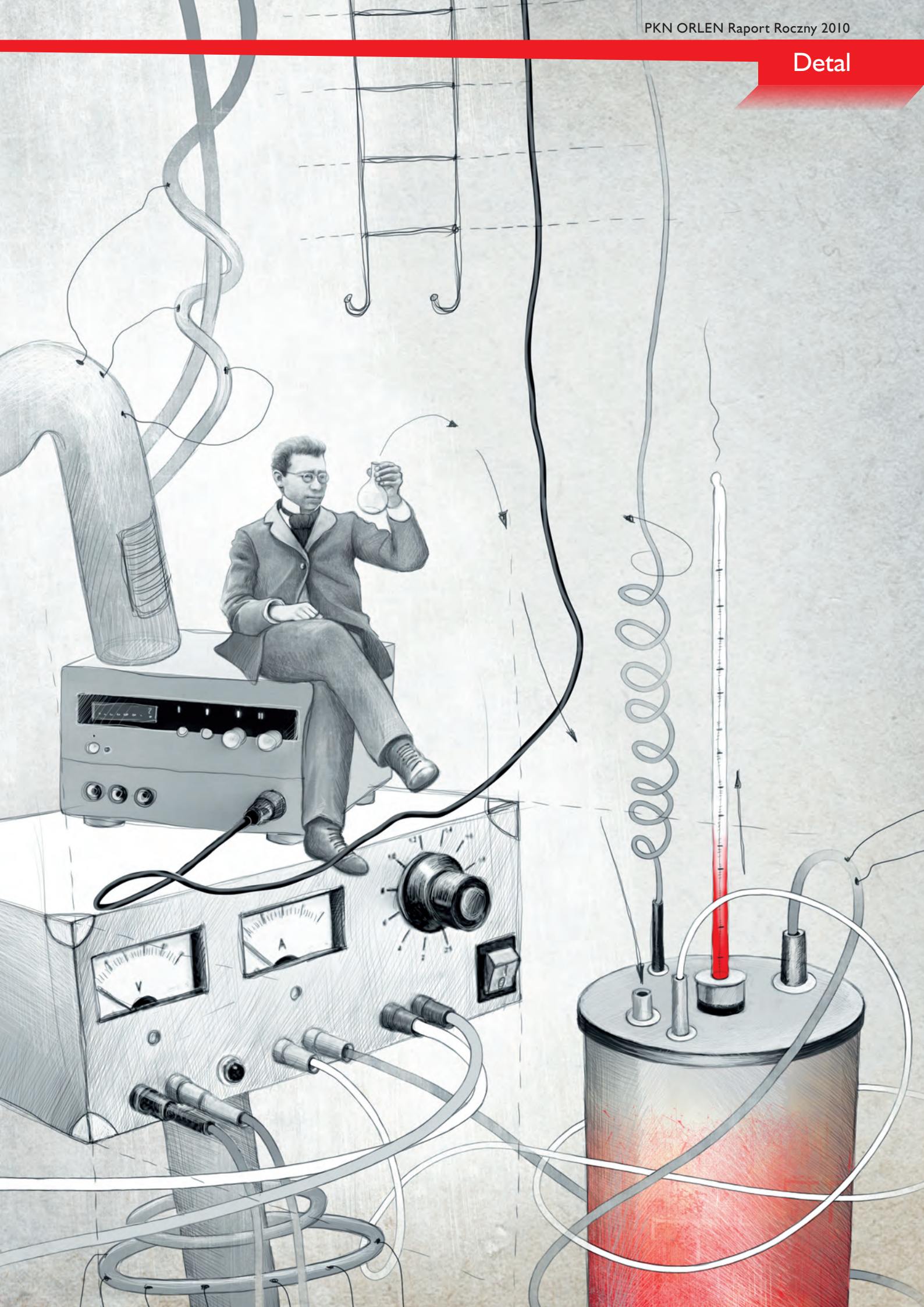

WOJCIECH ALOJZY ŚWIĘTOSŁAWSKI (1881–1968)

Urodził się 21 czerwca 1881 r. we wsi Kiryówka na Wołyniu (Ukraina).

Wybitny fizykochemik, kierownik Katedry Chemii Fizycznej Politechniki Warszawskiej, wykładowca (1918-1929) na Uniwersytecie Warszawskim. Pokazał, że ciepła spalania węglowodorów alifatycznych są w przybliżeniu wielkościami addytywnymi.

Zaproponował i wprowadził pierwszy międzynarodowy wzorzec fizykochemiczny – kwas benzoesowy. Substancja ta, na mocy decyzji Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (IUPAC), została wzorcem ciepła spalania. Wynalazł wiele przyrządów pomiarowych o dużej dokładności (adiabatyczne mikrokalorymetry, ebulliometry i kriometry), niektóre z nich są nadal używane. Świętosławski wniósł bardzo duży wkład w badania dotyczące chemii węgla i koksu. Wiele opracowanych przez niego technologii zostało wdrożonych do praktyki przemysłowej.

PKN ORLEN – STRUKTURA SPRZEDAŻY PALIW NA RYNKU POLSKIM

W 2010 roku Grupa ORLEN prowadziła sprzedaż detaliczną w Polsce, Czechach, na Litwie i w Niemczech. Podmiotami zarządzającymi działalnością handlową na poszczególnych rynkach były odpowiednio: PKN ORLEN, Benzina, Ventus Nafta oraz ORLEN Deutschland.

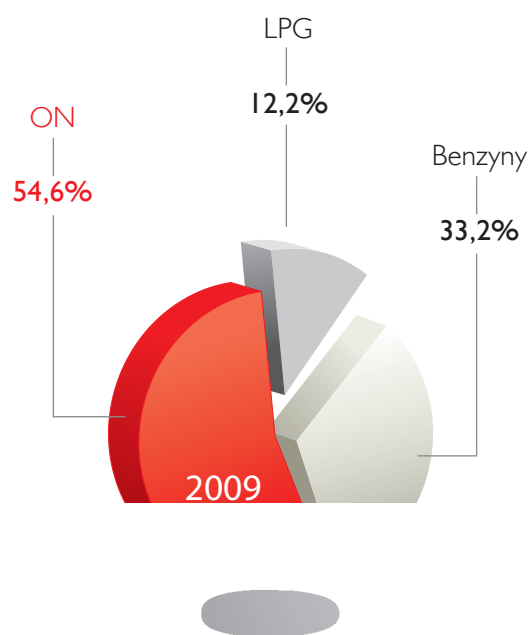
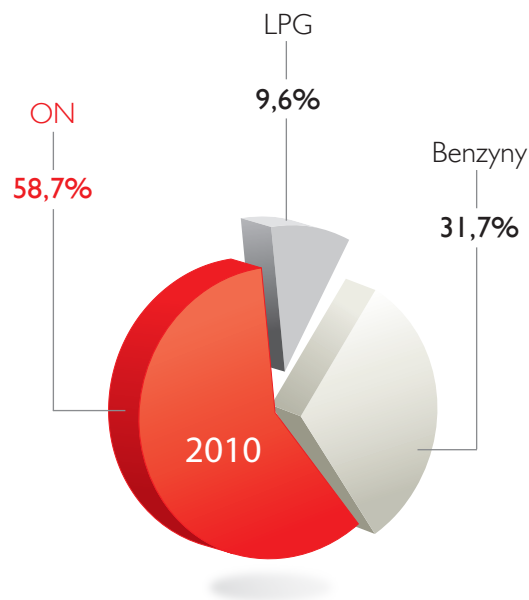
Sprzedaż paliw w segmencie detalicznym w 2010 roku wzrosła o 4,6% w porównaniu z rokiem 2009 i osiągnęła rekordowy poziom 7 025 tys. ton. Po raz kolejny osiągnięto znaczny (o 7,9%) wzrost sprzedaży oleju napędowego w stosunku do ubiegłego roku. W efekcie zmian w strukturze konsumpcji nastąpił spadek sprzedaży detalicznej pozostałych paliw. W 2010 roku sprzedaż benzyn zmniejszyła się o 2,3%, a sprzedaż gazu płynnego była wyższa o 30% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Polska

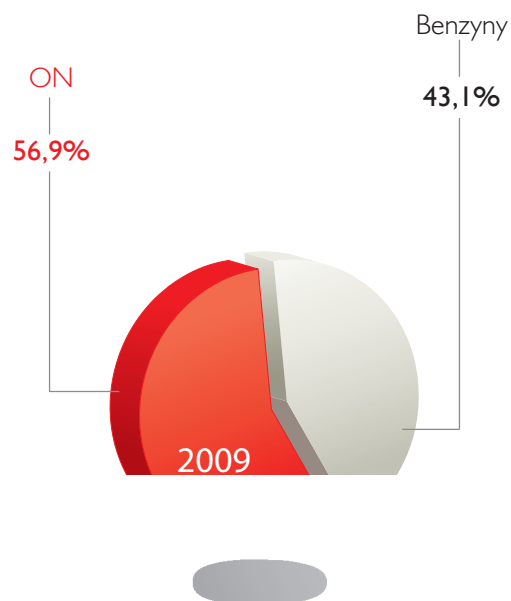
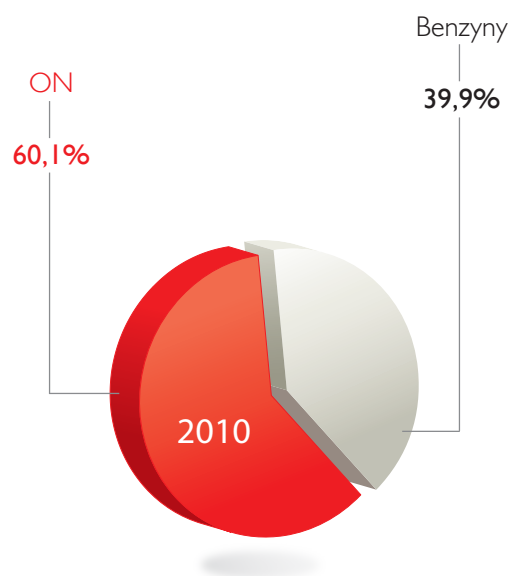
Sprzedaż paliw na stacjach PKN ORLEN w Polsce osiągnęła rekordowy poziom 4 344 tys. ton. Zwiększenie sprzedaży detalicznej było możliwe głównie dzięki rosnącej sprzedaży na stacjach ekonomicznych BLISKA oraz rozwinięciu sprzedaży flotowej. Konsekwentna realizacja strategii rozwoju sieci detalicznej pozwoliła na zwiększenie udziału PKN ORLEN w polskim rynku. Dynamicznie rosła także sprzedaż pozapaliwowa. W 2010 roku Spółka odnotowała ponad 8-proc. wzrost obrotów w sklepach przy stacjach paliw.

Programy flotowe PKN ORLEN były w 2010 roku wielokrotnie wyróżniane i uznawane za najlepszą na rynku ofertę dla odbiorców biznesowych.

Na koniec 2010 roku sieć detaliczna PKN ORLEN w Polsce zwiększyła się o 48 stacji – do 1 714. Aż 1 333 spośród nich było stacjami własnymi, natomiast 381 działało w formule franczyzowej. W tym czasie w sieci PKN ORLEN funkcjonowało łącznie 981 stacji pod marką ORLEN oraz 457 w segmencie ekonomicznym, pod nazwą BLISKA. (pozostałe 276 stacji działających w sieci PKN ORLEN będzie modernizowanych lub zamkniętych w ramach optymalizacji sieci). Jednocześnie 81 stacji patronackich zostało przekazanych do obsługi przez obszar sprzedaży hurtowej.

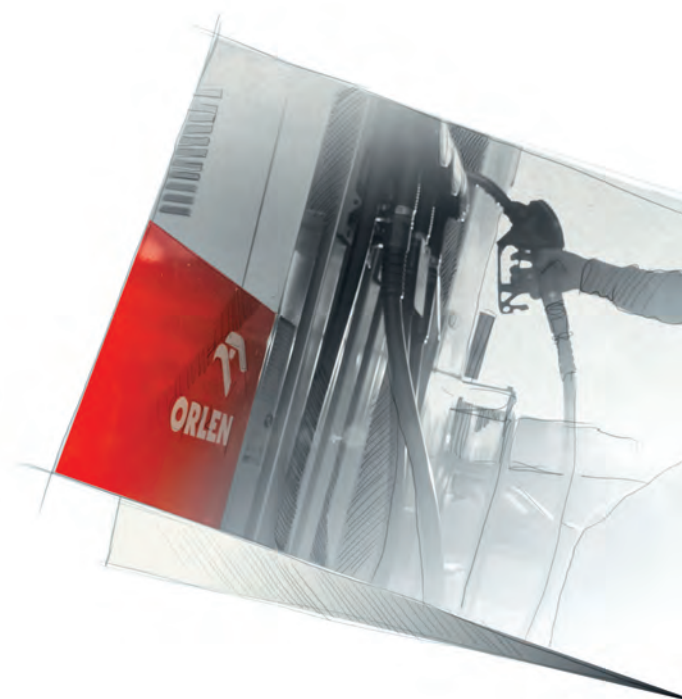
BENZINA – STRUKTURA SPRZEDAŻY PALIW NA RYNKU CZESKIM

Czechy

W 2010 roku spółka Benzina, przy spadającej konsumpcji na czeskim rynku paliw, zwiększyła sprzedaż paliw Premium. Konsumpcja paliw Verva ON oraz oferowanego jedynie na rynku czeskim paliwa Verva 100 wyniosła w sumie ponad 37 mln litrów, wzrosła więc w porównaniu z rokiem ubiegłym aż o 68,9%.

Na koniec 2010 roku spółka Benzina zarządzała siecią 337 stacji funkcjonujących w segmentach premium i ekonomicznym. Liczba stacji Benzina Plus spełniających najwyższe wymagania marki premium i oferujących bogaty asortyment usług oraz produktów pozapaliwowych zwiększyła się w 2010 roku ze 107 do 113 przy 224 obiektach w segmencie ekonomicznym. 325 stacji własnych działało w formule CODO (Company Owned Dealer Operated), a 12 stacji franczyzowych – w systemie DOFO (Dealer Owned Franchise Operated).

Litwa

AB Ventus Nafta odnotowała w 2010 roku wzrost sprzedaży o 3,1% w porównaniu z rokiem poprzednim, przy niezmiennym poziomie konsumpcji detalicznej na litewskim rynku. Motorem wzrostu w tym okresie była przede wszystkim sprzedaż klientom flotowym, która wzrosła o 7,6% i osiągnęła 32,9% udziału w całkowitej sprzedaży paliw na stacjach Ventus Nafta.

Na koniec 2010 roku Grupa ORLEN dysponowała na Litwie siecią 35 stacji zarządzanych przez spółkę AB Ventus Nafta, w tym 26 w formule COCO (Company Owned Company Operated) oraz 9 w systemie DOFO (Dealer Owned Franchise Operated). Sprzedaż paliw na stacjach COCO wzrosła o 2,8% w stosunku do roku poprzedniego, przy niezminionej liczbie stacji.

Niemcy

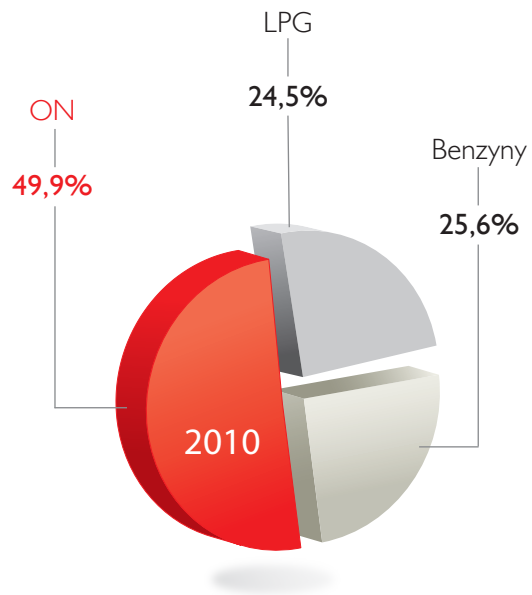
Rok 2010 był dla ORLEN Deutschland rekordowy pod względem wielkości sprzedaży. Sprzedaż detaliczna Spółki przekroczyła 2 mld litrów i w warunkach spadającej konsumpcji na rynku niemieckim wzrosła o 4% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Równie silny wzrost nastąpił w obszarze sprzedaży pozapaliwowej. Obroty sklepów zlokalizowanych przy stacjach zwiększyły się w porównaniu z rokiem 2009 o 5,4%.

Spółka ORLEN Deutschland zarządzała na koniec 2010 roku siecią 515* stacji, z czego 485 funkcjonowało pod marką STAR, natomiast 29 to obiekty zlokalizowane przy hipermarketach. Efektywne pozycjonowanie marki STAR przyniosło rezultaty w postaci umocnienia pozycji ORLEN Deutschland jako silnego gracza w segmencie ekonomicznym rynku.

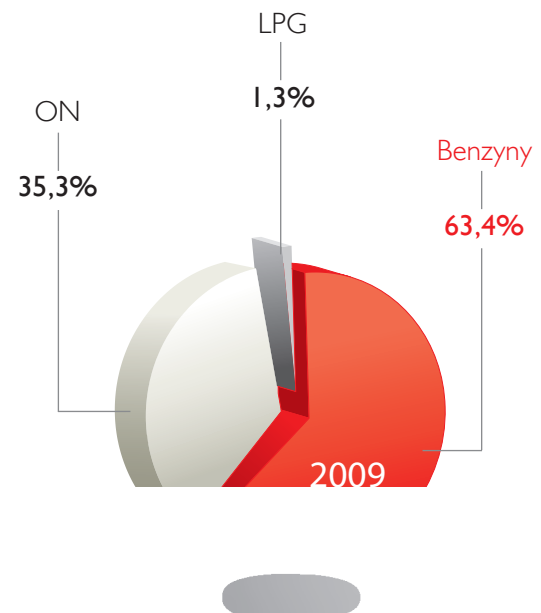
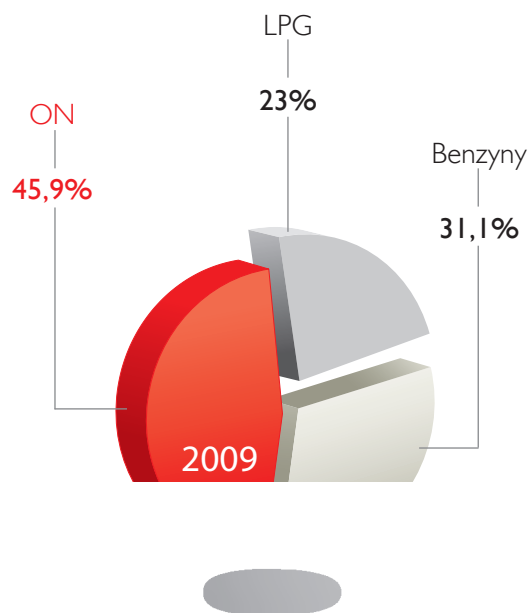
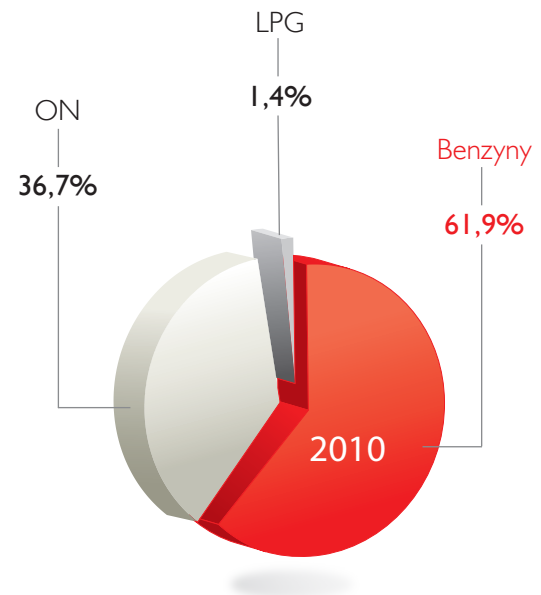

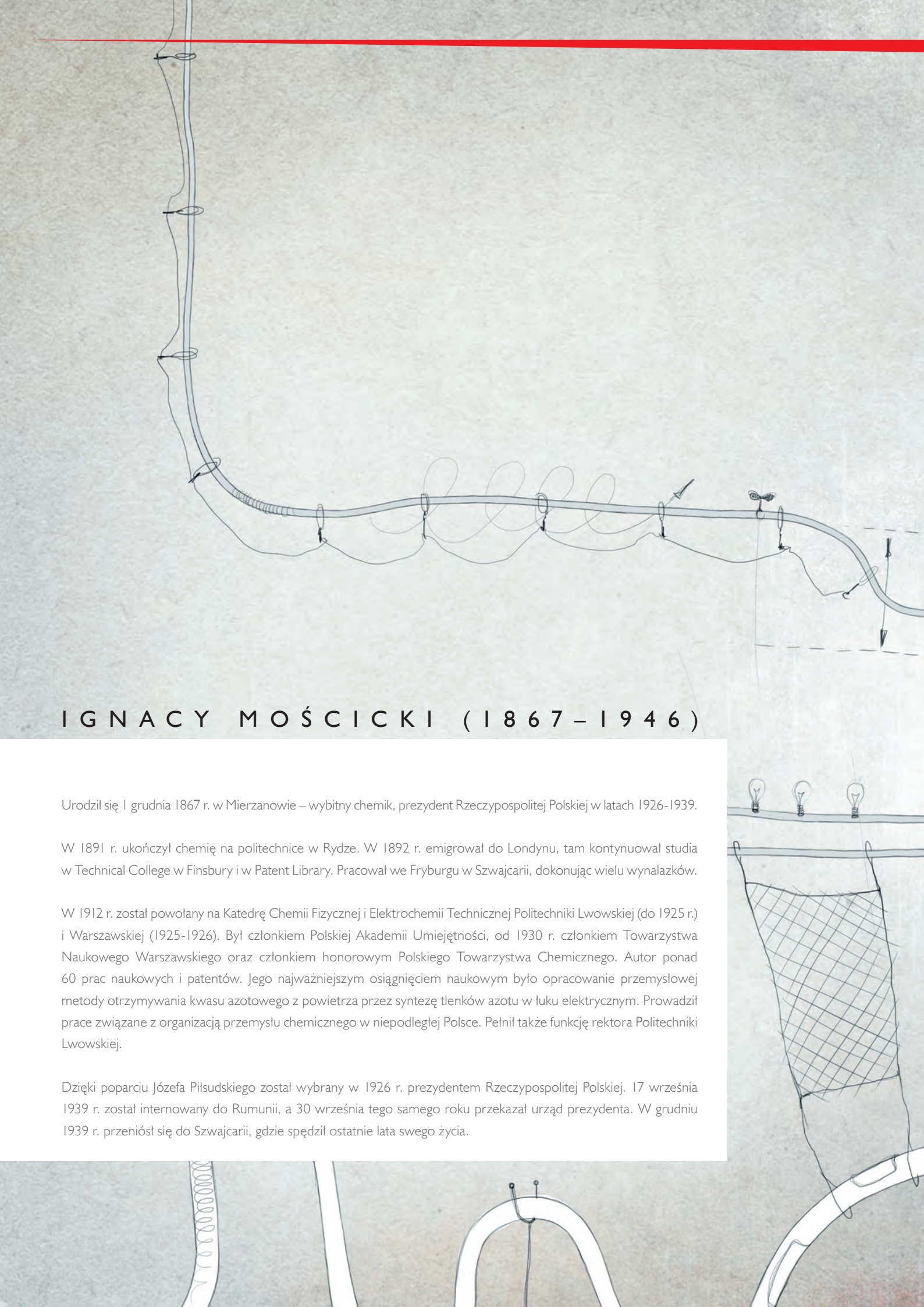
* ORLEN Deutschland zarządza jedną stacją w brandzie ORLEN, która zlokalizowana jest w Hamburgu.

AB VENTUS NAFTA – STRUKTURA SPRZEDAŻY PALIW
NA RYNKU LITEWSKIM

ORLEN DEUTSCHLAND – STRUKTURA SPRZEDAŻY
PALIW NA RYNKU NIEMIECKIM

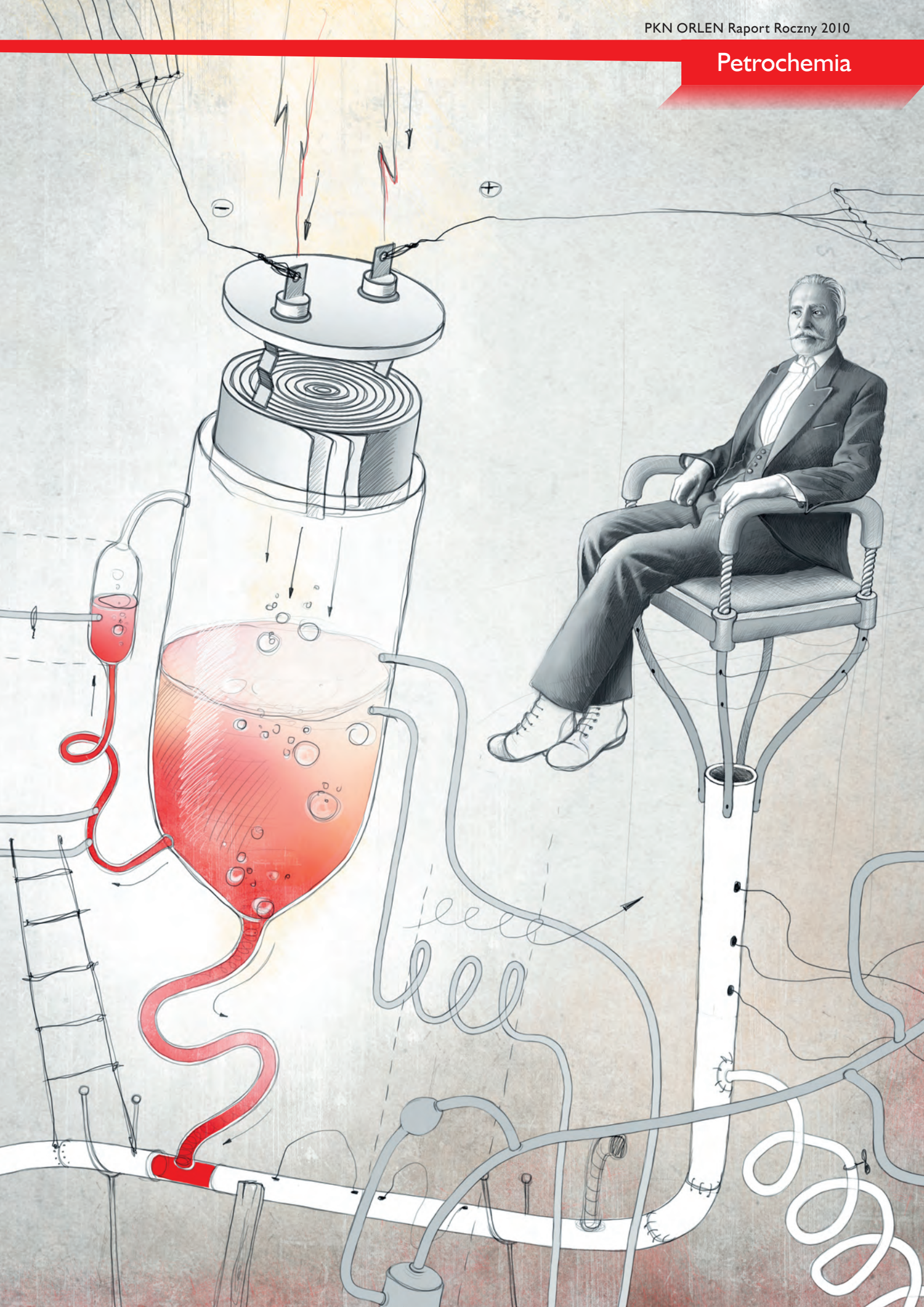
IGNACY MOŚCICKI (1867–1946)

Urodził się 1 grudnia 1867 r. w Mierzanowie – wybitny chemik, prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1926-1939.

W 1891 r. ukończył chemię na politechnice w Rydze. W 1892 r. emigrował do Londynu, tam kontynuował studia w Technical College w Finsbury i w Patent Library. Pracował we Fryburgu w Szwajcarii, dokonując wielu wynalazków.

W 1912 r. został powołany na Katedrę Chemii Fizycznej i Elektrochemii Technicznej Politechniki Lwowskiej (do 1925 r.) i Warszawskiej (1925-1926). Był członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, od 1930 r. członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego oraz członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Autor ponad 60 prac naukowych i patentów. Jego najważniejszym osiągnięciem naukowym było opracowanie przemysłowej metody otrzymywania kwasu azotowego z powietrza przez syntezę tlenków azotu w łuku elektrycznym. Prowadził prace związane z organizacją przemysłu chemicznego w niepodległej Polsce. Pełnił także funkcję rektora Politechniki Lwowskiej.

Dzięki poparciu Józefa Piłsudskiego został wybrany w 1926 r. prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej. 17 września 1939 r. został internowany do Rumunii, a 30 września tego samego roku przekazał urząd prezydenta. W grudniu 1939 r. przeniósł się do Szwajcarii, gdzie spędził ostatnie lata swego życia.

Dzięki wysokiej jakości oferowanych produktów i sprawnej sieci dystrybucji segment petrochemiczny Grupy ORLEN plasuje się wśród najsilniejszych tego typu podmiotów w Europie Środkowo – Wschodniej. W 2010 roku tworzyły go wybrane instalacje Zakładu Petrochemicznego w Płocku, Basell Orlen Polyolefins oraz jednostki biznesowe z Grupy Unipetrol. Koncern jest jedynym producentem olefin, poliolefin oraz większości petrochemikaliów w Polsce i w Czechach.

Petrochemikalia

W 2010 roku nastąpiła poprawa sytuacji rynkowej, która miała wpływ na ceny produktów petrochemicznych, głównie olefin. W pierwszej połowie roku odnotowywano ich systematyczny wzrost. Było to skutkiem braku równowagi na rynku – popyt znacznie przewyższał podaż. Efekt ten nasilił się w związku z dużą liczbą remontów instalacji zaplanowanych na ten okres przez europejskich producentów. Trzeci kwartał przyniósł stabilizację sytuacji na rynku i obniżki cen. Natomiast czwarty kwartał – rosnące ceny surowców i petrochemikaliów.

Na niższą sprzedaż w 2010 roku – w porównaniu z rokiem poprzednim – miało wpływ ograniczenie wytwarzania niektórych produktów. Przyczyną tej sytuacji był planowany postój technologiczny instalacji Olefin w Płocku, problemy technologiczne u jednego z głównych odbiorców etylenu z Zakładu Produkcyjnego w Płocku oraz optymalizacja pracy instalacji powiązanych w łańcuchu produkcyjnym.

Polskie i czeskie zakłady Grupy ORLEN wyprodukowały ponad 956 tys. ton etylenu. Oznacza to blisko 3-proc. wzrost w porównaniu z 2009 rokiem. Produkcja propylenu w omawianym okresie osiągnęła poziom 577 tys. ton i była o ok. 0,3% wyższa od uzyskanej rok wcześniej.

	2009			2010		
	Polska	Czechy	Razem	Polska	Czechy	Razem
WIELKOŚĆ SPRZEDAŻY PRODUKTÓW PETROCHEMICZNYCH GRUPY ORLEN W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)						
Polietylen	171	286	457	181	288	469
Polipropylen	168	214	382	165	242	407
Etylen	174	87	261	187	212	299
Propylen	178	36	214	170	43	213
Toluen	71	3	74	34	3	37
Benzen	81	182	263	71	211	282
Ortoksylen	20	0	20	6	0	6
Aceton	21	0	21	23	0	23
Butadien	57	0	57	63	30	93
Glikol	68	2	70	64	1	65
Tlenek etylenu	18	0	18	18	0	18
Fenol	34	0	34	35	0	35
Tworzywa sztuczne	389	13	402	324	12	336
Nawozy sztuczne	1 075	1	1 076	1 170	0	1 170
Pozostałe	545	925	1 470	437	843	1 280
Razem petrochemiczne	3 070	1 749	2 848	2 948	1 785	4 733

Polska

Na poziom produkcji petrochemicznej w 2010 roku największy wpływ miało zatrzymanie do planowego postoju technologicznego instalacji Olefin, a także obiektów powiązanych w Zakładzie Petrochemicznym w Płocku i instalacji polimerowych w Basell Orlen Polyolefins. Dodatkowym czynnikiem ograniczającym wytwarzanie etylenu była znaczna redukcja – w drugiej połowie 2010 roku – odbioru produktów przez ANWIL, spowodowana awarią na Wydziale Elektrolizy, a skutkująca ograniczeniem w produkcji PCW (ze względu na brak podaży chloru).

W 2010 roku wykorzystano zwiększone zdolności produkcyjne zmodernizowanej dwa lata wcześniej instalacji Butadienu. Tym samym o 14% wzrosła produkcja butadienu. Zakończona została również budowa kompleksu PX/PTA (400 tys. ton paraksylenu i 600 tys. ton PTA). Uruchomienie produkcji na tych instalacjach planowane jest w 2011 roku.

W 2010 roku zmodernizowana została instalacja TE II, dzięki czemu wzrosły jej zdolności produkcyjne.

Największymi odbiorcami etylenu i propylenu z zakładów w Płocku byli producenci tworzyw sztucznych: Basell Orlen Polyolefins oraz ANWIL. Pozostałe produkty poza rynkiem krajowym, znajdowały głównych nabywców w Niemczech, Czechach i na Litwie.

Największy udział w strukturze odbiorców surowców petrochemicznych, będących w ofercie PKN ORLEN, mieli producenci tworzyw sztucznych (PE, PP, PVC, PET). Ponadto istotnymi nabywcami byli producenci: kauczuków syntetycznych, etoksylatów (wykorzystywanych do produkcji środków powierzchniowo czynnych) i polioli, TDI (wykorzystywanych do produkcji poliuretanów), kaprolaktamu, Bisfenolu A, żywic fenolowych, płynów chłodniczych, bezwodnika ftalowego oraz nawozów sztucznych.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI WYBRANYCH PETROCHEMIKALIÓW W PKN ORLEN W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Etylen	516*	502	-3%
Propylen**	358*	340	-5%
Butadien	55	63	15%
Benzen	118*	108	-8%
Toluen	122*	111	-9%
Fenol	33	35	6%
Aceton	21	22	5%
Glikole	69	65	-6%
Płyny chłodnicze	12	12	0%
Siarka	135	145	7%
Tlenek etylenu	18	18	0%

* Całkowita produkcja na sprzedaż i zużycia własne.

** Łączna produkcja propylenu w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku.

Czechy

Sytuacja na czeskim rynku petrochemicznym nie odbiegała od sytuacji na pozostałych rynkach europejskich, zarówno pod względem popytu, jak i poziomu cen. Rynek agrochemiczny charakteryzował się fluktuacjami popytu i cen. Wzrost cen w drugim półroczu 2010 roku był spowodowany rosnącymi cenami gazu ziemnego oraz większym popytem na nawozy.

Petrochemikalia wytwarzane w Unipetrol RPA sprzedawane były głównie na rynku czeskim w ramach kontraktów długoterminowych zawartych z kluczowymi klientami. Wśród odbiorców zagranicznych największe wolumeny zakontraktowały podmioty z Niemiec, Polski, Austrii oraz Ukrainy.

W 2010 roku nastąpił znaczny – w porównaniu z rokiem 2009 – wzrost produkcji na instalacji Olefin. Wynikał on z braku ograniczeń rynkowych oraz większych niż w 2009 roku możliwości produkcyjnych.

Tworzywa sztuczne

Wielkość produkcji polipropylenu w 2010 roku wyniosła 568 tys. ton i była wyższa o 6% od wielkości, uzyskanych w 2009 roku. Grupa ORLEN wyprodukowała w 2010 roku o 6% więcej poliolefin niż w 2009 roku. W omawianym okresie produkcja polietylenu na instalacjach w Polsce i Czechach ukształtowała się na poziomie 642 tys. ton, a więc była o 6% większa niż w 2009 roku.

Polska

Instalacje Basell Orlen Polyolefins (BOP) wyprodukowały łącznie o ponad 24 tys. ton więcej produktów niż w 2009 roku.

Ponad 32% sprzedaży produktów z zakładów Basell Orlen Polyolefins ulokowano na rynku polskim. Pozostała część dystrybuowana była w ramach europejskiego systemu łańcucha dostaw firmy LyondellBasell. Głównymi zagranicznymi odbiorcami produktów z Płocka w 2010 roku byli klienci z Niemiec, Włoch, Francji, Belgii i Szwecji, a także z Rosji i Hiszpanii.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI WYBRANYCH PETROCHEMIKALIÓW W UNIPETROL RPA W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Etylen	416	455	9%
Propylen	217	237	9%
Benzen	182	213	17%
Mocznik	164	186	13%
Amoniak	266	249	-6%
Alkohole OXO	17	–	-100%

	Etylen	Propylen	Benzen	OXO	Amoniak	Mocznik
ALOKACJA SPRZEDAŻY GŁÓWNYCH PETROCHEMIKALIÓW W 2010 ROKU (W %)						
Sprzedaż krajowa	72,8%	49,3%	89,2%	0%	99%	52,8%
Eksport	27,2%	50,7%	10,8%	0%	1%	47,2%

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI POLIOLEFIN W BOP W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Polietylen niskiej gęstości (LDPE)	92	96	4%
Polietylen wysokiej gęstości (HDPE)	242	262	8%
Polipropylen (PP)	327	327	0%
Razem	661	685	3%

Wszystkie produkty Basell Orlen Polyolefins są konfekcjonowane i wysyłane z nowoczesnej plockiej Platformy Logistycznej, złożonej z 63 silosów o pojemności 400 ton każdy.

Czechy

Unipetrol skorzystał z poprawiającej się koniunktury, notując wzrost produkcji HDPE (polietylen wysokiej gęstości) o 4%, zaś polipropylenu – o 16%. Sprzedaż HDPE i polipropylenu była w 2010 roku wyższa w stosunku do roku poprzedniego o odpowiednio: 1% i 13%. Lepsza koniunktura pozwoliła również na zmianę kierunków sprzedaży polimerów. Tym samym Firma ulokowała więcej swoich produktów w bardziej rentownych segmentach rynku.

Głównymi zagranicznymi odbiorcami polietylenu i polipropylenu z zakładów w Czechach są firmy z Niemiec. W porównaniu z rokiem 2009 eksport HDPE w 2010 roku spadł o 4%, a eksport polipropylenu wzrósł o 12%.

Inwestycje

Najważniejszym zadaniem zrealizowanym w 2010 roku było zakończenie technicznego etapu budowy kompleksu produkcji PX (paraksylenu) i PTA (kwasu tereftalowego)

we Włocławku. Rozruch technologiczny obydwu instalacji przewidziany jest na pierwszą połowę 2011 roku.

Roczne zdolności produkcyjne instalacji PX w Płocku, wytwarzającej surowiec do produkcji kwasu tereftalowego, wynoszą 400 tys. ton. Przewidywany termin rozpoczęcia ciągłej produkcji na instalacji PX to drugi kwartał 2011 roku.

Natomiast roczne zdolności produkcyjne instalacji PTA, usytuowanej na terenie przyległym do zakładów ANWIL we Włocławku, wynoszą 600 tys. ton kwasu. Przewidywany termin rozpoczęcia ciągłej produkcji na instalacji PTA to drugi kwartał 2011 roku.

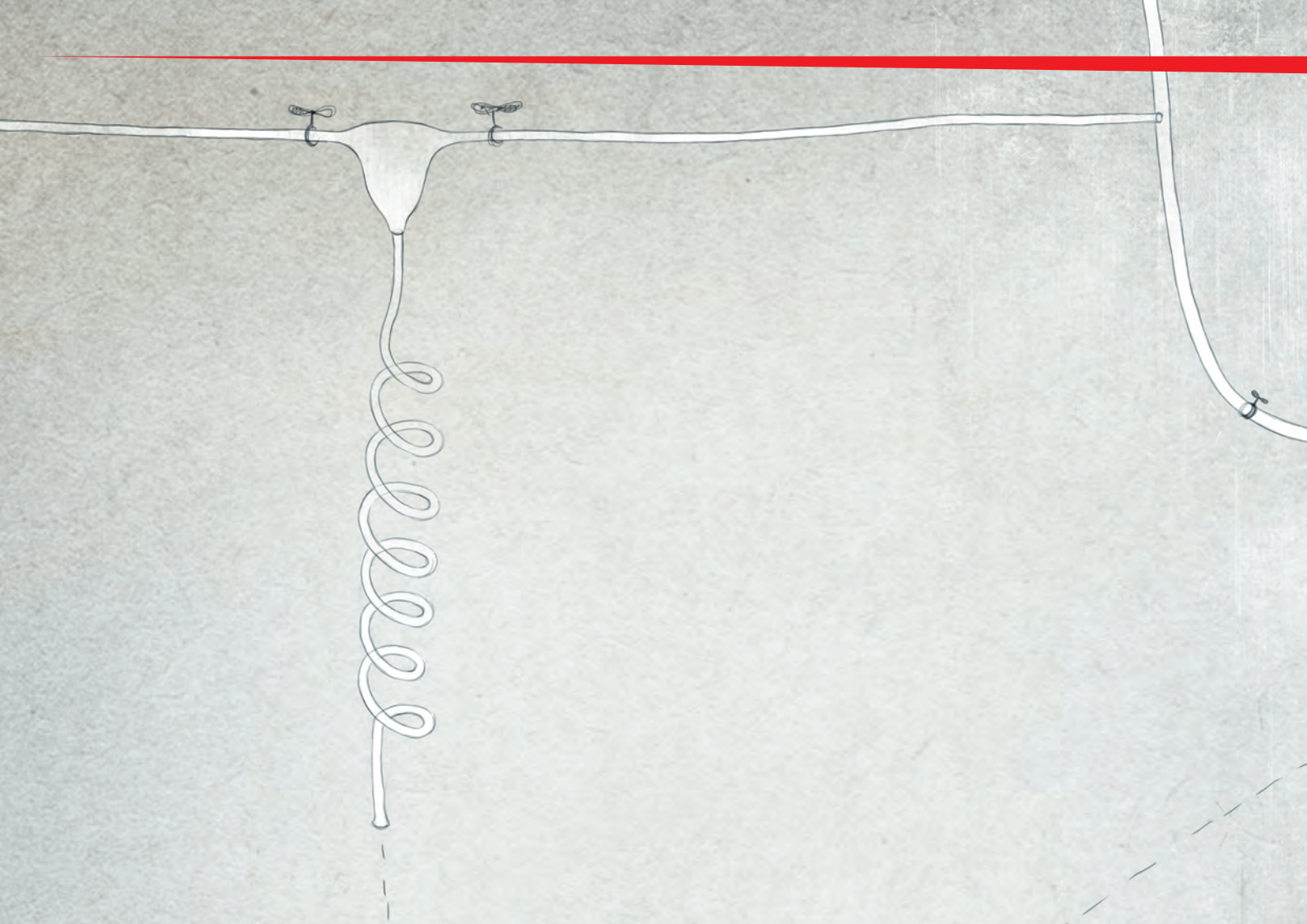
W pozostałych spółkach petrochemicznych Grupy ORLEN realizowano programy modernizacji istniejącej infrastruktury, projekty obligatoryjne i rozwojowe. Zakończona została m.in. budowa instalacji Butadienu 120 tys. ton w Unipetrolu w Czechach oraz budowa instalacji Tlenowni i doprowadzenie mediów do Wytwórni PTA w zakładach ANWIL we Włocławku.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ SPRZEDAŻY POLIOLEFIN W BOP W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
HDPE	251	265	6%
LDPE	91	98	8%
PP	337	331	-2%
Razem	679	694	2%

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI POLIOLEFIN W UNIPETROLU W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
HDPE	274	284	4%
PP	209	242	16%
Razem	483	526	9%

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ SPRZEDAŻY POLIOLEFIN W UNIPETROLU W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
HDPE	286	288	1%
PP	214	242	13%
Razem	500	530	6%

JĘDRZEJ ŚNIADECKI (1768 – 1838)

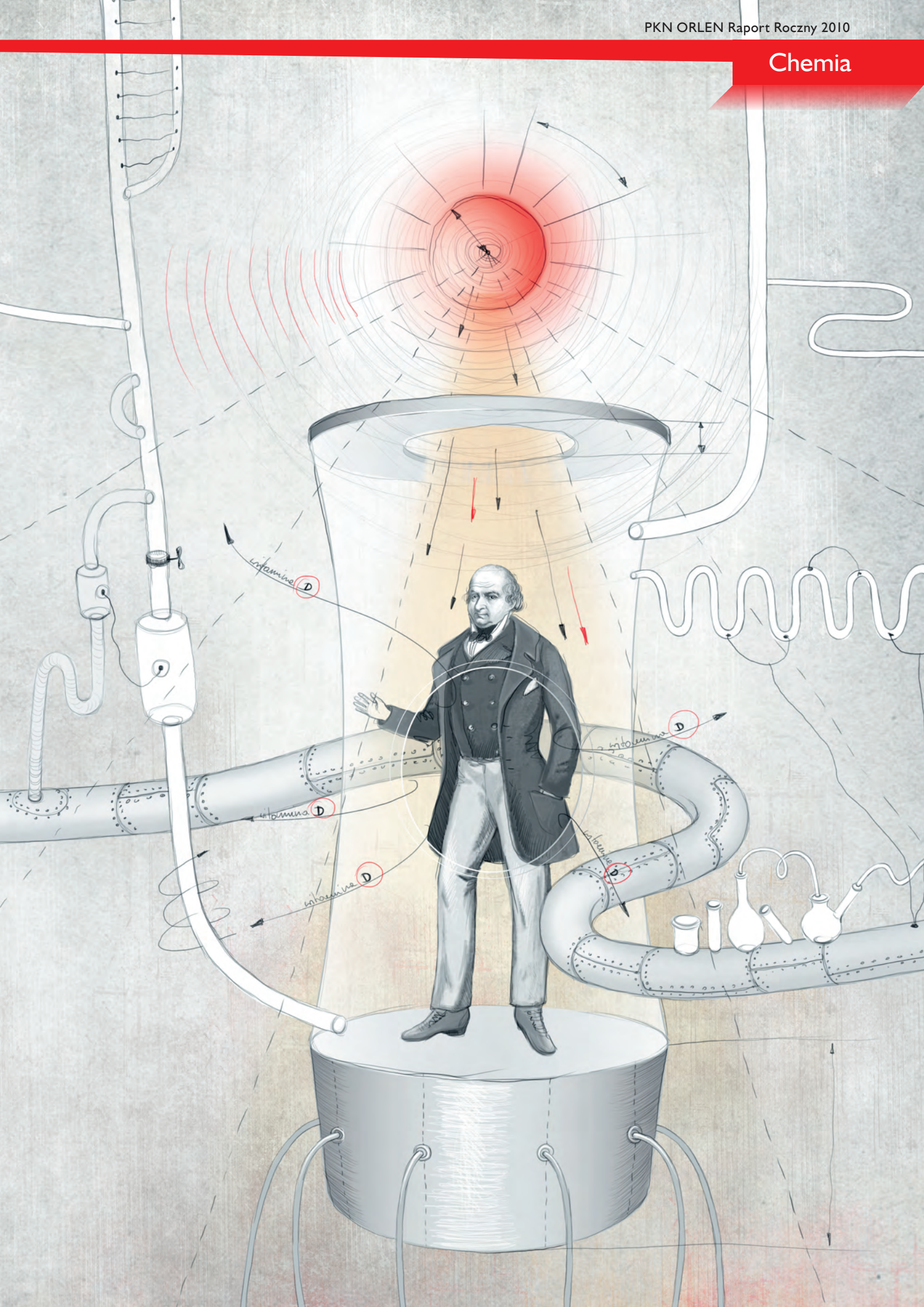
Urodził się w 1768 r. w Rydlewie koło Żnina, zmarł w 1838 r. w Wilnie – chemik, lekarz, filozof, biolog, publicysta, nazywany ojcem polskiej chemii. Profesor Szkoły Głównej w Wilnie: na Wydziale Chemii (1797-1822), na Wydziale Medycyny (1826-1832), a od 1832 r. profesor Akademii Medyczno-Chirurgicznej w Wilnie. Współzałożyciel i od 1819 r. prezes Towarzystwa Szubrawców, założyciel Towarzystwa Lekarskiego Wileńskiego.

Pracował nad teorią procesów rozpuszczania. Odkrył ruten (nazwany przez niego westem w pracy „Rozprawa o nowym metalu w surowej platynie odkrytym”, 1808 r.), odkrycie nie zostało jednak oficjalnie potwierdzone.

W poglądach filozoficznych zwolennik empiryzmu i materializmu francuskiego oświecenia oraz koncepcji „zdrowego rozsądku” szkockiej szkoły filozoficznej. Twórca polskiego słownictwa chemicznego, napisał pierwszy oryginalny podręcznik chemii w języku polskim, wprowadził pojęcie przemiany materii. „Nowatorska teoria jestestw organicznych” (1804-1811), która znacznie wyprzedziła rozwój nauk przyrodniczych, miała wiele wydań, także obcojęzycznych.

Był również krzewicielem higieny i dietetyki oraz pionierem wychowania fizycznego w Polsce.

Chemia

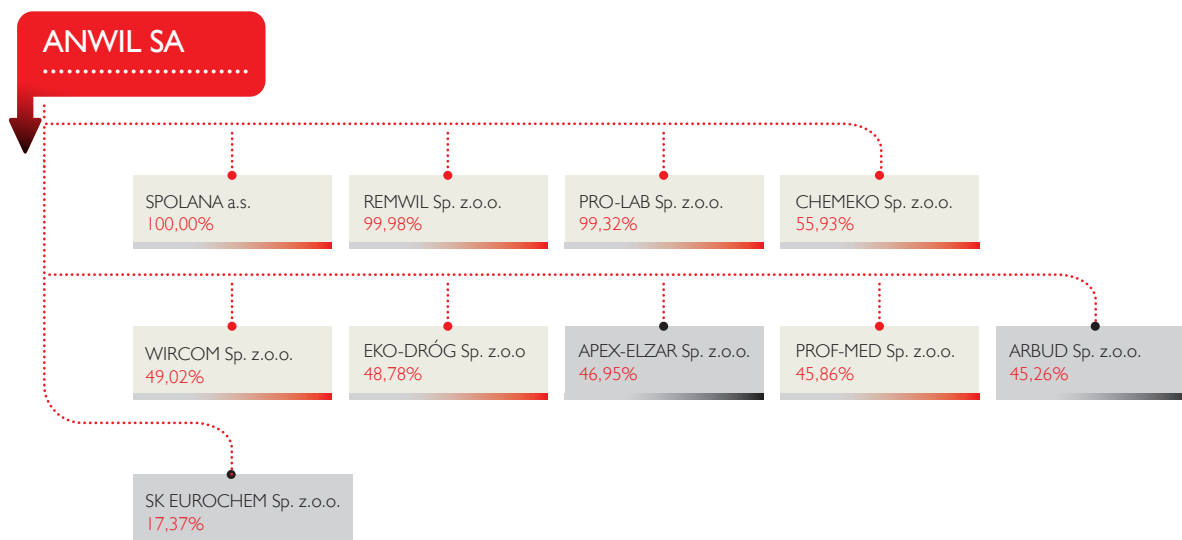
Produkcja

Główne produkty segmentu chemicznego stanowią:

- polichlorek winylu,
- wodorotlenek sodu,
- granulaty i mieszanki na bazie PCW,
- nawozy azotowe,
- kaprolaktam.

Najważniejszymi podmiotami obszaru chemicznego w 2010 roku były ANWIL (Polska) oraz Spolana (Czechy). W wyniku optymalizacji podstawowej działalności biznesowej w czwartym kwartale 2010 roku sprzedane zostały wszystkie aktywa w spółkach SK EUROCHEM i Arbud, natomiast zbycie udziałów w spółce Apex-Elzar sfinalizowano w styczniu 2011 roku.

STRUKTURA OBSZARU CHEMICZNEGO W 2010 ROKU

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚĆ PRODUKCJI ANWILU W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Polichlorek winylu	257	195	-24%
Przetwórstwo PCW	53	52	-2%
Wodorotlenek sodu (w przeliczeniu na 100% NaOH)	155	76	-51%
Nawozy azotowe (w przeliczeniu na azot)*	281	282	0%
Razem	746	605	-19%

* Obejmuje saletrę i Canwil.

Polichlorek winylu (PCW)

Rok 2010 przyniósł neutralizację negatywnych trendów rynkowych, zapoczątkowanych w czasie kryzysu w 2008 roku. O ile z powodu przedłużającej się zimy, opóźniającej rozpoczęcie sezonu budowlanego, pierwszy kwartał okazał się trudny, o tyle kwiecień i maj przyniosły poprawę sprzedaży. W czerwcu nastąpił już wyraźny wzrost popytu na PCW, zarówno w Polsce, jak i na innych rynkach europejskich. Tendencja ta utrzymywała się w kolejnych miesiącach, znajdując odzwierciedlenie w odnotowanym przez stowarzyszenia branżowe wzroście sprzedaży oraz zmniejszeniu ilości zapasów w Europie. Obydwa wskaźniki okazały się w 2010 roku korzystniejsze w porównaniu z rokiem poprzednim.

W czerwcu 2010 roku doszło do awarii na Wydziale Elektrolizy w ANWILU, w efekcie której ograniczono produkcję PCW. To z kolei spowodowało zmniejszenie sprzedaży produktów klientom krajowym oraz odwołanie realizacji części kontraktów zagranicznych. Tym samym pozytywne tendencje rynkowe nie mogły zostać w pełni wykorzystane. Neutralizując skutki ograniczenia produkcji PCW, chlorku winylu i ługu sodowego maksymalizowano wydajność w Spolanie. Kontynuowana była również produkcja na bazie zewnętrznych źródeł zaopatrzenia w surowce i półprodukty. Sytuacja produkcyjna wymusiła zastąpienie Polanvilu Neralitem oraz Ongrovilem (Borsodchem). Wygenerowało to dodatkowe koszty wynikające z konieczności zapewnienia dostaw. Związane z awarią

niedobory rynkowe PCW nieprzetworzonego spowodowały zwiększenie importu, a tym samym – spadek udziałów ANWILU w rynku.

Dzięki kontynuacji wspólnej polityki sprzedaży i dystrybucji możliwe było podzielenie produkcji poszczególnych gatunków PCW pomiędzy instalacje w Polsce i Czechach. Udało się również skutecznie zminimalizować skutki awarii we Włocławku. Zdolności produkcyjne PCW wyniosły w 2010 roku 475 tys. ton, w tym 340 tys. ton we Włocławku (ANWIL) i 135 tys. ton w Neratovicach (Spolana).

W 2010 roku udział firm tworzących segment chemiczny Grupy ORLEN w polskim rynku PCW nieprzetworzonego wyniósł ok. 40%, co w porównaniu z poprzednim rokiem oznacza spadek o ok. 10%. W omawianym okresie udział ANWILU i Spolany w czeskim rynku PCW wyniósł ok. 30%, notując tym samym 3-proc. spadek.

Najważniejszą inwestycją w omawianym obszarze było zakończenie przez ANWIL prac związanych z budową nowej instalacji Tlenowni. Po przeprowadzeniu rozruchu mechanicznego i technologicznego w listopadzie 2010 roku rozpoczęła się produkcja tlenu i azotu, wraz z podaniem tych gazów do sieci zakładowej. Na przełomie lat 2010 i 2011 ustabilizowano parametry produkcji ciekłego argonu.

Działania związane z doprowadzeniem mediów na potrzeby rozruchu Wytwórni PTA zakończyły się w terminie.

	2009	2010	Dynamika 2010/2009
WIELKOŚCI PRODUKCJI SPOLANY W LATACH 2009–2010 (W TYS. TON)			
Polichlorek winylu	117	110	-6%
Wodorotlenek sodu (w przeliczeniu na 100% NaOH)	88	85	-3%
Kaprolaktam	39	43	10%
Siarczan amonu (w przeliczeniu na azot)	37	41	11%
Razem	281	279	-1%

Nawozy azotowe

W pierwszej połowie 2010 roku duże wahania cen płodów rolnych oraz niekorzystne warunki pogodowe obniżyły popyt na nawozy azotowe. Ponadto w 2009 roku sieci dystrybucyjne oraz producenci – dysponując stosunkowo dużymi zapasami nawozów – prowadzili politykę opóźniającą obniżki cen w sprzedaży detalicznej. Również rolnicy zwlekali z zakupami w oczekiwaniu na spadek cen nawozów. Zjawisko to dodatkowo wpłynęło na spadek popytu na początku 2010 roku. Czynnikiem powodującym pogorszenie konkurencyjności polskich firm nawozowych były także wyższe ceny gazu dla przemysłu w Polsce (w porównaniu z cenami dla producentów z Europy Zachodniej, Rosji i Ukrainy). Wzrost importu z Zachodu

i południa Europy był jedną z przyczyn obniżenia cen nawozów w kraju. W tym okresie Polska z dotychczasowego eksportera stała się importerem nawozów.

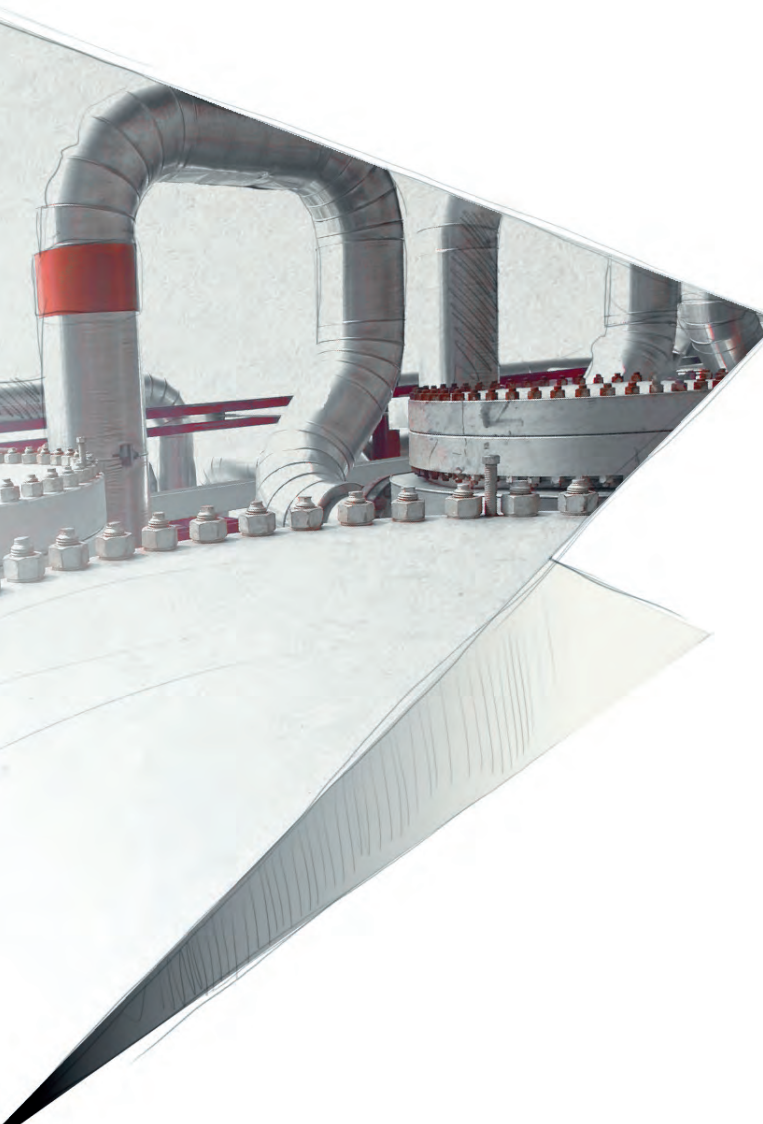
W drugiej połowie 2010 roku drożące płody rolne pobudziły popyt i wpłynęły na wzrost cen nawozów. Był to impuls rozpoczynający odbudowę rynku krajowego i eksportowego. Wraz z wejściem w kolejny sezon agrotechniczny we wrześniu i październiku znacząco wzrosły ceny. Z kolei mniejsza podaż – związana z problemami na instalacjach w Europie – oraz wyższe ceny na rynkach światowych spowodowały odbudowywanie rynków eksportowych.

Mimo trudnego pierwszego półrocza w 2010 roku ANWIL osiągnął najwyższą w historii sprzedaż równą 971,8 tys. ton nawozów. Była ona wyższa od dotychczasowego rekordu, jaki odnotowano w roku 2006 o 18,3 tys. ton, czyli o 1,9%. W stosunku do 2009 roku sprzedaż zwiększyła się o 6,2%.

ANWIL wyprodukował w 2010 roku blisko 908 tys. ton nawozów azotowych (w masie), czyli o ponad 14 tys. ton więcej niż w roku 2009. W całym segmencie chemicznym produkcja (wraz z siarczanem amonu) wyniosła w 2010 roku blisko 1,1 mln ton nawozów azotowych (w masie). Według danych GUS-u w 2010 roku łączna produkcja nawozów azotowych wszystkich polskich producentów wzrosła o 5% w porównaniu z rokiem 2009.

W sezonie 2009/2010 obszar chemiczny Grupy ORLEN osiągnął blisko 20-proc. udział w polskim rynku nawozów azotowych w przeliczeniu na czysty azot.

Kontynuowane były również projekty inwestycyjne pod nazwą „Zwiększenie energooszczędności i wzrost produkcji w Kompleksie Nawozowym”. Inwestycje stanowią praktyczną weryfikację działań zmierzających z jednej strony do obniżenia poziomu energochłonności procesu produkcyjnego w obszarze nawozów, z drugiej zaś – do wykorzystania potencjału energetycznego w tym obszarze, wcześniej niezagospodarowanego w sposób optymalny. Przedsięwzięcia te przyniosą również korzyści natury ekologicznej. Charakter inwestycji kwalifikuje je do współfinansowania przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Kaprolaktam

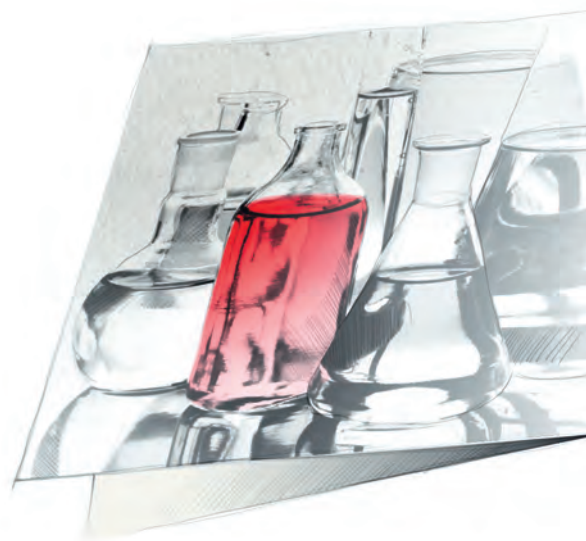
Z końcem 2009 roku rozpoczęła się poprawa koniunktury na rynku kaprolaktamu i poliamidów. W roku 2010 silny popyt i rekordowo wysokie ceny w Azji skutkowały zwiększonym eksportem z Europy do tego regionu, co oznaczało spadek podaży na naszym kontynencie. Spolana wykorzystała koniunkturę na rynkach azjatyckich – dzięki zwiększeniu produkcji kaprolaktamu w formie płatkowanej była w stanie zwiększyć poziom sprzedaży w tym regionie. Zacieśnianie współpracy z jednym z polskich producentów poliamidów, zaowocowało tym, że firma istotnie zwiększyła sprzedaż produktu na rynku polskim. Produkcja siarczanu amonu w Spolanie, powstającego równolegle w procesie produkcji kaprolaktamu, była wyższa niż w roku poprzednim.

Rynki polski i czeski będą w 2011 roku kluczowe dla obszaru chemicznego w zakresie PCW. Przede wszystkim na nich koncentrować się będą działania zmierzające do intensyfikacji sprzedaży. Dzięki poprawiającej się sytuacji rodzimego oraz europejskiego rynku budowlanego, będącego głównym motorem wzrostu zapotrzebowania na PCW, oraz przywróceniu pełnych zdolności produkcyjnych ANWILU zakłada się, że sprzedaż w 2011 roku będzie wyższa niż rok wcześniej. Dzięki temu obszar chemiczny odzyska udziały w najważniejszych rynkach, utracone z powodu awarii we Włocławku.

W sezonie 2010/2011 ANWIL zakłada utrzymanie pozycji na rynku nawozów azotowych w kraju, przy maksymalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Inwestycje

Najważniejszym przedsięwzięciem Grupy ANWIL na lata 2011-2015 jest budowa nowej, własnej elektrociepłowni opartej na bloku gazowo-parowym o mocy 100 MGW. Maksymalny stopień kogeneracji ma w pełni zaspokoić zapotrzebowanie na energię ciepłą całego kompleksu przemysłowego na terenie ANWILU (w tym wytwórni PTA i firmy SK Eurochem) oraz większość zapotrzebowania na energię elektryczną samego ANWILU. Wybudowanie i uruchomienie tego bloku przyczyni się do istotnego obniżenia kosztów produkcji energii cieplnej i elektrycznej. Tym samym obniży koszty produkcji podstawowych wyrobów, głównie PCW. W 2011 roku kontynuowane będą inwestycje wymagane przez przepisy prawa dotyczące wyeliminowania freonu R-22 z układów chłodniczych. W Kompleksie Nawozowym, w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”, realizowane będą również zadania ekologiczno-efektywnościowe.

KAROL OLSZEWSKI i ZYGMUNT WRÓBLEWSKI

Karol Olszewski (1846-1915).

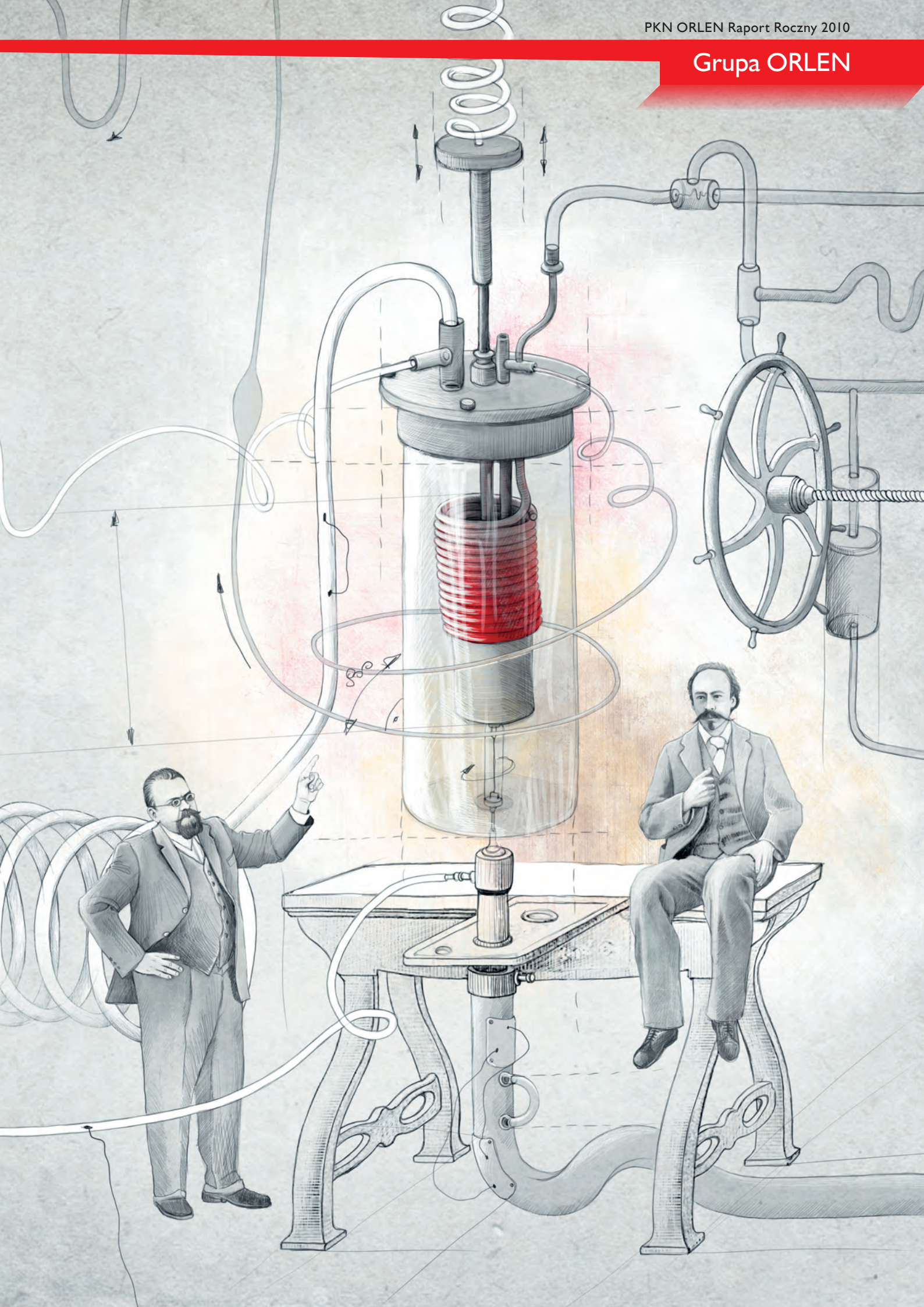
Twórca polskiej i światowej kriogeniki, fizyk i chemik, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Członek Akademii Umiejętności w Krakowie. Przyczynił się do rozwoju rentgenografii.

Zygmunt Wróblewski (1845-1888).

Polski badacz – fizyk. Członek Akademii Umiejętności, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego (od 1882 r.). Zajmował się badaniem właściwości gazów i metali w niskich temperaturach oraz dyfuzją gazów. Wyzначył temperatury krytyczne szeregu gazów, w tym parametry krytyczne wodoru.

Karol Olszewski i Zygmunt Wróblewski prowadzili badania nad skropleniem powietrza. W 1883 r. dokonali pierwszego na świecie skroplenia tlenu oraz azotu. Później obaj uczeni zastalili także dwutlenek węgla i metanol. Użyli do tego celu kaskadowej metody skraplania gazów pod zmniejszonym ciśnieniem, w której kolejne skroplone i wrzące gazy obniżały temperaturę dla kolejnych skropleń w niższych temperaturach. Dzięki wspólnym osiągnięciom obaj uczeni często są wymieniani razem.

Grupa ORLEN.....}

Spółki wchodzące w skład Grupy ORLEN są przypisane do poszczególnych pionów funkcjonujących w PKN ORLEN oraz segmentów biznesowych.

Na koniec 2010 roku PKN ORLEN posiadał bezpośrednio akcje lub udziały w 56 spółkach prawa handlowego, w tym:

- w 34 spółkach zależnych (z udziałem w kapitale powyżej 50%),
- w dwóch spółkach współzależnych (z udziałem w kapitale wynoszącym 50%),
- w jednej spółce stowarzyszonej (z udziałem w kapitale od 20% do 50%),
- w 19 spółkach mniejszościowych (z udziałem w kapitale poniżej 20%).

Silna Grupa Kapitałowa, będąca jednym z celów PKN ORLEN wspomaga podstawową działalność, czyli produkcję rafineryjną i petrochemiczną. Polityka względem Grupy Kapitałowej zakłada umacnianie pozycji PKN ORLEN w spółkach z obszaru działalności podstawowej oraz dezinvestycje aktywów niepowiązanych ściśle z jego główną działalnością.

Zmiany właścicielskie w 2010 roku

W ramach działań związanych z optymalizacją Grupy Kapitałowej w 2010 roku przeprowadzono likwidację spółek ORLEN Powiernik, Morfeo oraz spółki Chemie-petrol GmbH.

W lutym 2010 roku podwyższono kapitał zakładowy ORLEN Upstream o 2,45 mln zł, poprzez utworzenie 4 900 nowych udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy. PKN ORLEN pozostaje jedynym właścicielem Spółki, jego łączne zaangażowanie w ORLEN Upstream wynosi obecnie 24,95 mln zł.

W październiku powstała spółka ORLEN Capital AB z siedzibą w Szwecji, a PKN ORLEN nabył 500 tys. akcji po 0,11 euro każda. Wartość kapitału zakładowego to 55 tys. euro. Udział PKN ORLEN w kapitale zakładowym Spółki wynosi 100%.

W grudniu PKN ORLEN nabył od Skarbu Państwa pakiet ponad 750 tys. akcji zwykłych imiennych spółki ANWIL, reprezentujących 5,56% kapitału zakładowego spółki, za kwotę 81 mln zł. Udział PKN ORLEN w kapitale zakładowym Spółki po transakcji wynosi 90,35%.

W tym samym miesiącu PKN ORLEN nabył od Skarbu Państwa pakiet ponad 395 tys. akcji zwykłych imiennych spółki Rafineria Trzebinia, reprezentujących 9,19% kapitału zakładowego Spółki, za kwotę 34,9 mln zł. Udział PKN ORLEN w kapitale zakładowym Spółki po transakcji wynosi 86,35%.

Perspektywa na kolejne lata

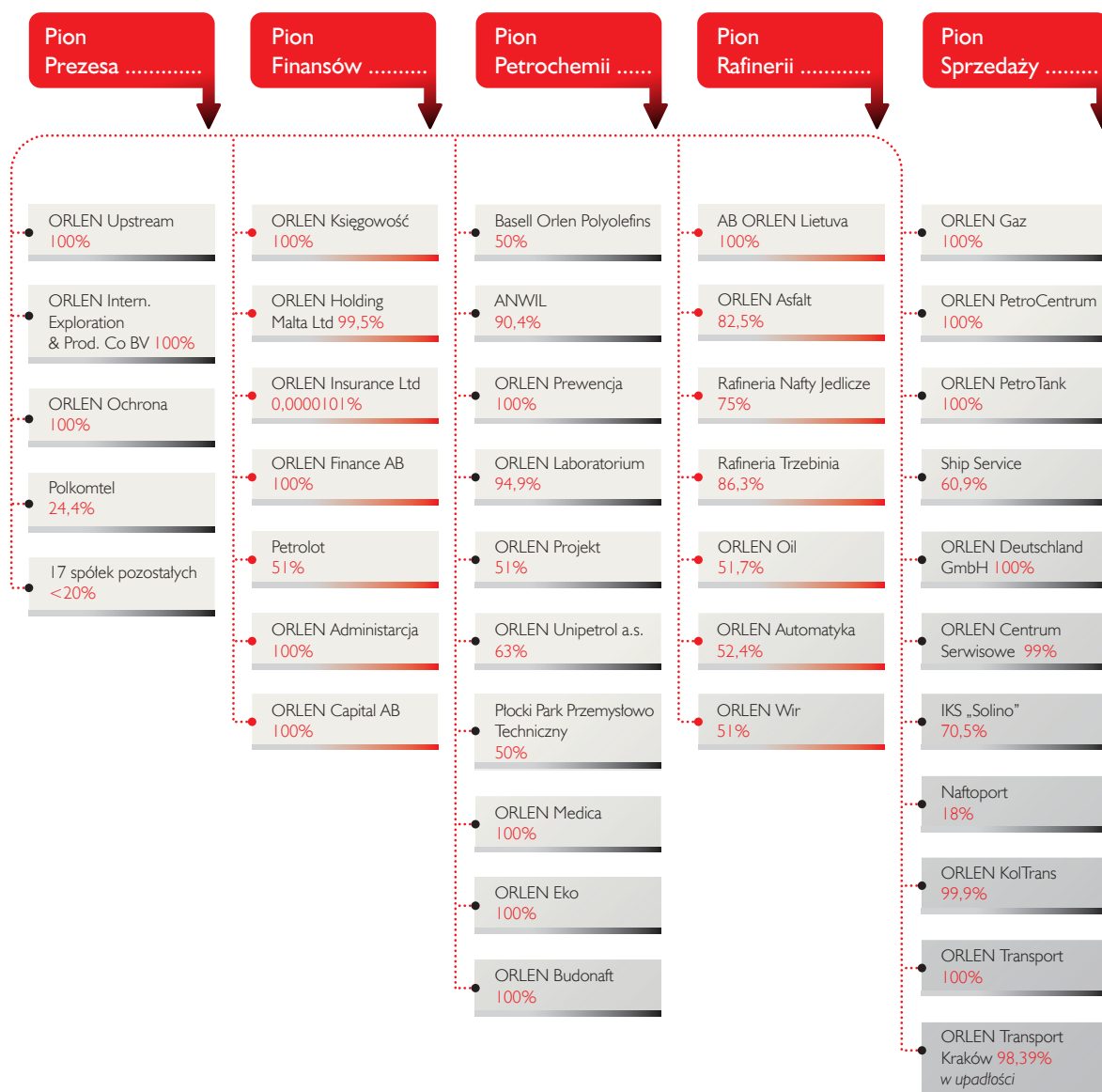
2011 rok będzie kolejnym rokiem optymalizacji struktury Grupy ORLEN. Kontynuowane będą prace zmierzające do sprzedaży pakietu akcji Polkomtel oraz ANWIL. Przewiduje się, że do transakcji sprzedaży udziałów Polkomtel dojdzie w pierwszej połowie 2011 roku. Ze względu na brak konsensusu w zakresie ceny, zamknięte zostały negocjacje z ZA Puławy w sprawie sprzedaży zakładów chemicznych ANWIL. Z uwagi na polepszające się czynniki makroekonomiczne, odłożenie transakcji może, w opinii PKN ORLEN oraz ekspertów zewnętrznych, korzystnie wpłynąć na jej warunki. Obecnie prowadzone są prace i analizy mające na celu zbadanie możliwości podziału ANWIL na część nawozową i PCW.

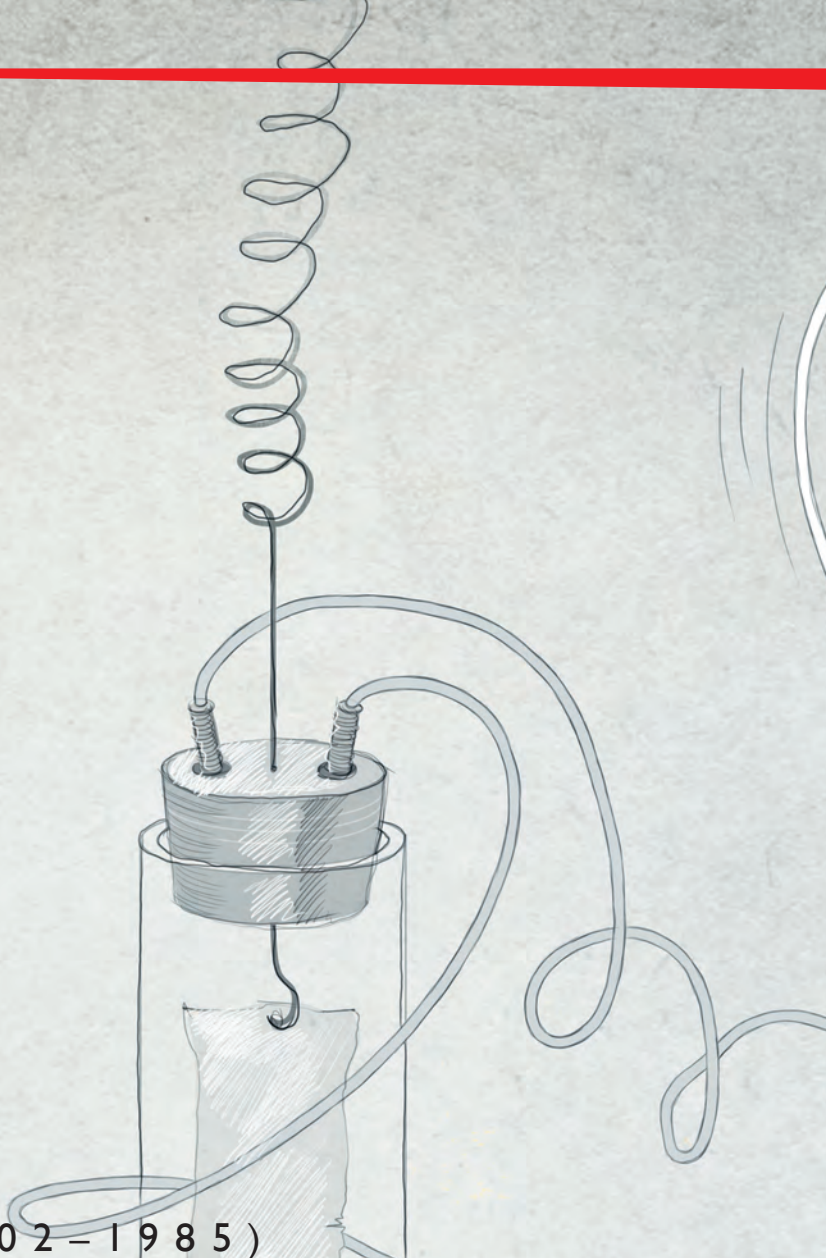
Podjęte zostały również działania wzmacniające kontrolę w wybranych podmiotach o istotnym znaczeniu dla Koncernu. Służył temu wykup pakietów mniejszościowych w: Rafinerii Nafty Jedlicze, IKS „Solino”, ORLEN Automatycze i ORLEN Wir.

Kontynuowany będzie, odnoszący duże sukcesy, program rozwoju sieci detalicznej także poza granicami Polski. Do ORLEN Deutschland należy już 571 stacji paliw. Zawarta w listopadzie umowa nabycia 56 stacji paliw od OMV Deutschland pozwoli umocnić pozycję spółki na rynku Saksonii i Turyngii, gdzie obecność marki STAR była do niedawna marginalna.

Realizowane będą również procesy dezinvestycji ORLEN Budonaft oraz pakietów mniejszościowych 17 spółek, a także połączenia spółek ORLEN Eko i ORLEN Prewencja.

Spółki bezpośrednio związane z PKN ORLEN
na 31.12.2010 roku

WIKTOR KEMULA (1902–1985)

Urodził się 6 listopada 1902 r. w Izmail – wybitny polski chemik, twórca polskiej szkoły polarografii.

Profesor Uniwersytetu we Lwowie (1936-1941), kierownik Katedry Chemii Nieorganicznej Uniwersytetu Warszawskiego (1945-1968), kierownik Zakładu Fizykochemicznych Metod Analitycznych w Instytucie Chemii Fizycznej PAN w Warszawie (1952-1972), członek Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (od 1945) i jego prezes w latach 1981-1985.

Członek Polskiej Akademii Umiejętności od 1950 r., Polskiej Akademii Nauk od 1956 r., Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (1947-1985). Prezes Polskiego Towarzystwa Chemicznego (1955-1959, 1972-1974). Członek wielu zagranicznych towarzystw chemicznych, m.in. American Chemical Society (od 1938 r.) i Royal Society of Chemistry (od 1979 r.). Doktor honoris causa Uniwersytetu Warszawskiego.

Redaktor czasopism: „Roczniki Chemii” i „Chemia Analityczna”.

Twórca polskiej szkoły polarografii. Szereg prac poświęcił zjawiskom fizykochemicznym towarzyszącym analizie polarograficznej. Wprowadził istotne modyfikacje do tej metody, dając początek voltamperometrii cyklicznej i oscylografii katodowej. Badał mechanizm redukcji związków organicznych, właściwości związków kompleksowych, wpływ substancji powierzchniowo czynnych na procesy elektrodowe, utlenianie amalgamatów.

Metody analityczne opracowane przez Wiktora Kemulę znalazły zastosowanie w badaniach wielu produktów technicznych (np. materiałów reaktorowych) oraz w badaniach klinicznych i farmaceutycznych.

Na koniec 2010 roku w Grupie ORLEN zatrudnionych było 22 040* osób, w tym:

- 4 513 w PKN ORLEN,
- 4 250 w Grupie Unipetrol,
- 2 696 w Grupie ORLEN Lietuva,
- 126 w ORLEN Deutschland.

Konsekwentnie realizowana optymalizacja zatrudnienia koncentrowała się na dwóch kluczowych aspektach. Pierwszy z nich dotyczący procesów restrukturyzacyjnych wdrażanych głównie w Grupie Kapitałowej ORLEN Lietuva i Grupie Kapitałowej Unipetrol, pozwolił obniżyć zatrudnienie łącznie o ok. 6%. Druga część działań związana była z programami rozwojowymi realizowanymi w PKN ORLEN, w szczególności dotyczącymi obszaru petrochemii. W związku z budową instalacji PX w Płocku oraz PTA we Włocławku, bezpośrednio na tych instalacjach w 2010 roku zatrudnienie znalazło 111 osób.

Dzięki systematycznie prowadzonym programom poprawy efektywności zatrudnienie w PKN ORLEN w 2010 roku, pomimo nowych rekrutacji, utrzymało się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego. W całej Grupie ORLEN przeciętne zatrudnienie spadło o ponad 3% w stosunku do roku 2009.

Struktura zatrudnienia

Najliczniejszą grupę wśród wszystkich zatrudnionych w 2010 roku w PKN ORLEN oraz ORLEN Lietuva stanowili pracownicy z wykształceniem wyższym, zaś w Grupie Unipetrol – osoby z wykształceniem zawodowym.

W PKN ORLEN najliczniejszą grupę pracowników stanowiły osoby w wieku od 31 do 40 lat, natomiast w ORLEN Lietuva i w Grupie Unipetrol dominowali pracownicy w przedziale wiekowym od 41 do 50 lat.

Wśród zatrudnionych przeważali mężczyźni, którzy stanowili ok. 68% kadry pracującej w ORLEN Lietuva, ok. 74% kadry Unipetrolu i ok. 80% kadry PKN ORLEN.

Wykształcenie

STRUKTURA ZATRUDNIENIA WG WYKSZTAŁCENIA

	PKN ORLEN	Unipetrol	ORLEN Lietuva
Wyższe	50,60%	15,51%	31,97%
Średnie	41,00%	35,14%	21,59%
Zawodowe	7,11%	43,26%	21,88%
Podstawowe	1,29%	6,10%	24,55%

Wiek

STRUKTURA ZATRUDNIENIA WG WIEKU

	PKN ORLEN	Unipetrol	ORLEN Lietuva
<30	14,69%	6,78%	9,90%
31-40	29,83%	26,01%	31,86%
41-50	22,65%	33,96%	34,24%
51-60	28,59%	28,31%	22,81%
>60	4,23%	4,94%	1,19%

Płeć

STRUKTURA ZATRUDNIENIA WG PŁCI

	PKN ORLEN	Unipetrol	ORLEN Lietuva
Kobiety	19,61%	25,84%	31,53%
Mężczyźni	80,39%	74,16%	68,47%

* W tym kontekście Grupa ORLEN oznacza Spółkę oraz jej podmioty zależne objęte konsolidacją.

Polityka rekrutacji w PKN ORLEN

Głównym celem polityki rekrutacyjnej w 2010 roku było pozyskanie wysokiej klasy specjalistów, których wiedza i kompetencje – w połączeniu z doświadczeniem dotychczasowych pracowników – pozwoli zapewnić ciągłość i najwyższy poziom realizowanych przez Koncern procesów biznesowych. Działania podjęte w ramach strategii rekrutacji przebiegały zgodnie z obowiązującymi procedurami, zasadami ładu korporacyjnego i społecznej odpowiedzialności biznesu. Dla zapewnienia harmonijnej i spójnej realizacji strategii, spółki z Grupy Kapitałowej ORLEN otrzymywały wsparcie polegające m.in. na dzieleniu się wiedzą, wymianie doświadczeń oraz dobrych praktyk w zakresie projektów rekrutacyjnych.

W 2010 roku zostały przygotowane nowe „Zasady adaptacji Pracowników w Polskim Koncernie Naftowym ORLEN Spółka Akcyjna”. Ich celem jest efektywne wdrożenie osoby rozpoczynającej pracę do nowych obowiązków, pomoc w dostosowaniu się do nowego środowiska pracy oraz wzmacnianie lojalności wobec Spółki. Proces obejmuje także zapoznanie z zasadami kultury korporacyjnej oraz integrację z zespołem współpracowników.

Polityka kadrowa Grupy ORLEN

Jednym z głównych celów Koncernu w obszarze HR jest tworzenie jednolitych zasad i standardów zarządzania kadrami.

W 2010 roku powstał dokument, który – zgodnie z nazwą – ma służyć usprawnieniu i standaryzacji rozwiązań kadrowych w spółkach wchodzących w skład Grupy ORLEN. „Wytyczne do budowania systemowych rozwiązań kadrowych w spółkach Grupy ORLEN” wskazują kierunki organizowania i rozwoju procesów HR oraz ich uregulowania w spółkach Grupy Kapitałowej zgodnie ze standardami PKN ORLEN.

System wynagradzania w Koncernie jest podporządkowany jednemu, głównemu celowi – zapewnieniu jednolitego, transparentnego, sprawiedliwego oraz motywującego narzędzia do zwiększenia produktywności i efektywności każdej ze spółek Grupy Kapitałowej ORLEN.

Spójny i przemyślany system wynagradzania pracowników pozwala na realizację podstawowych celów, takich jak: wynagradzanie za indywidualne oraz grupowe wyniki, zapewnienie stabilizacji, długoterminowe motywowanie czy możliwość zatrudniania kwalifikowanych oraz doświadczonych specjalistów.

Systemy premiowania w Grupie ORLEN mają za zadanie motywować pracowników do osiągania celów wyznaczonych przez Zarząd Spółki oraz promować ich ponadprzeciętne osiągnięcia i pożądane zachowania, związane z kluczowymi dla organizacji wartościami.

Istotnym wyróżnikiem systemu premiowego w Grupie ORLEN jest powiązanie premii z realizacją wyznaczonych celów. Orientacja systemu wynagradzania na wyniki sprzyja postawie silnej identyfikacji pracownika z sukcesem Koncernu na poziomie strategicznym oraz jednostki organizacyjnej na poziomie operacyjnym. Pracownik zdobywa pewność, że efekty jego pracy przekładają się bezpośrednio na wynagrodzenie.

Te uniwersalne zasady znalazły odzwierciedlenie w opracowanych i zatwierdzonych w 2010 roku nowych standardach premiowania wyższej kadry kierowniczej w Grupie Kapitałowej ORLEN. Główne założenia tego systemu to m.in. uspołnienie systemu premiowego w całej Grupie oraz zwiększenie odpowiedzialności najwyższej kadry za wyniki Koncernu.

Praktyki studenckie

W 2010 roku PKN ORLEN, wzorem lat ubiegłych, realizował Program Praktyk złożony z trzech typów projektów:

- Program Praktyk Indywidualnych (skierowany do studentów, którzy ukończyli min. II rok studiów),
- Program Praktyk Grupowych (realizowany we współpracy ze szkołami i uczelniami wyższymi),
- Program Praktyk Dyplomowych (skierowany do studentów ostatnich lat studiów, którzy są zainteresowani wykorzystaniem materiałów/danych dotyczących Koncernu w swojej pracy dyplomowej).

W 2010 roku w Programie Praktyk Studenckich udział wzięło 388 osób, w tym 46 osób w ramach indywidualnych praktyk studenckich i 342 osoby w ramach praktyk grupowych (321 uczniów i studentów z rynku lokalnego oraz 21 studentów z innych uczelni).

Program Stażowy

PKN ORLEN, jako firma działająca zgodnie z zasadami społecznej odpowiedzialności biznesu, dba o rozwój zawodowy nie tylko swoich pracowników, ale również osób młodych – absolwentów uczelni wyższych oraz szkół średnich technicznych. Chcąc stworzyć im możliwość zdobycia pierwszych doświadczeń zawodowych PKN ORLEN od 2002 roku realizuje we współpracy z Urzędami Pracy na terenie całego kraju Program Stażowy, skierowany do absolwentów zainteresowanych rozpoczęciem współpracy z PKN ORLEN.

Program Stażowy pozwala na trafną ocenę kompetencji i potencjału zawodowego młodych ludzi. Najzdolniejsi, obdarzeni najlepszymi kwalifikacjami często zasilają zespół PKN ORLEN. Dla wszystkich stażystów okres spędzony w PKN ORLEN jest wyjątkową szansą zdobycia doświadczenia zawodowego, weryfikacji swoich umiejętności, pobierania nauk od najlepszych specjalistów w branży.

W 2010 roku w Programie Stażowym uczestniczyły 52 osoby. Staże odbywały się zarówno w siedzibie PKN ORLEN w Płocku oraz strukturach terenowych Spółki w całym kraju. Uczestnicy Programu zapoznali się z pracą we wszystkich obszarach działalności firmy, od produkcji po administrację.

W 2010 roku podpisany został List Intencyjny dotyczący współpracy PKN ORLEN ze Szkołą Biznesu Politechniki Warszawskiej.

Rozwój i szkolenia

Polityka rozwoju pracowników w 2010 roku została opracowana na podstawie wyników badania kompetencji i koncentrowała się na rozwoju kwalifikacji menedżerskich. Pracownicy odpowiedzialni za obszary biznesowe otrzymali niezbędną wiedzę specjalistyczną.

Do najważniejszych projektów realizowanych w 2010 roku należy zaliczyć programy rozwojowe: Energetyczne Przywództwo oraz Liga Mistrzów. Oba będą prowadzone także w kolejnych latach, wspierając rozwój procesów sukcesji i zarządzanie talentami.

Projekt Energetyczne Przywództwo ma na celu rozwój kompetencji zarządczych od poziomu zarządzania liniowego aż do zarządzania strategicznego. Program zwraca szczególną uwagę na to, jak istotna jest pasja w działaniu oraz inspirowanie innych do ciągłego doskonalenia.

Projekt Liga Mistrzów jest skierowany do kadry mistrzów procesów produkcyjnych, którzy zarządzają pracą swoich zespołów. Program ma na celu wzbogacenie warsztatu narzędzi niezbędnych do prawidłowego zarządzania pracownikami: organizacji pracy, motywowania oraz komunikacji.

Ważnym elementem w zakresie polityki szkoleniowej była także rozbudowa systemów informatycznych, wspierających monitorowanie projektów oraz rozwój kursów e-learningowych.

W ramach szkoleń specjalistycznych oraz rozwojowych, w 2010 roku przeszkolono ponad 8 tys. pracowników.

Dialog społeczny

Obowiązujące w PKN ORLEN zasady dialogu społecznego oparte są na wewnętrznych porozumieniach oraz regulacjach wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Zasady te są kluczowe w przypadku złożonych procesów społecznych i pozwalają zminimalizować ewentualne sytuacje sporne.

Przestrzeganie reguł dialogu społecznego ma istotne znaczenie przy wdrażaniu procesów restrukturyzacyjnych oraz podejmowaniu działań w stosunku do spółek utworzonych w wyniku przekształceń wewnątrz PKN ORLEN. Ramy dialogu społecznego w tym zakresie są określone przez postanowienia „Porozumienia w sprawie zasad współdziałania Pracodawcy ze Związkami Zawodowymi w kwestiach dotyczących restrukturyzacji”, które (po weryfikacji w 2010 roku) zostało dostosowane do możliwości Spółki oraz praktykowanych w tym zakresie rozwiązań rynkowych.

Świadczenia socjalne

Jako odpowiedzialny pracodawca PKN ORLEN zapewnia pracownikom wsparcie socjalne w formie różnorodnych świadczeń, przede wszystkim: dofinansowania wypoczynku, dofinansowania leczenia sanatoryjnego, dofinansowania wypoczynku dzieci i młodzieży, dofinansowania zajęć rekreacyjno-sportowych, rehabilitacyjnych oraz działalności kulturalno-oświatowej, bezzwrotnych zapomóg (pieniężnych lub rzeczowych), zwrotnych pożyczek na cele mieszkaniowe oraz zakup paczek świątecznych dla dzieci. W sumie zrealizowano ok. 37 tys. różnorodnych świadczeń socjalnych.

W związku z tragedią powodzi, która dotknęła Polskę, w czerwcu 2010 roku została zainicjowana akcja pomocy finansowej ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Akcja trwała do 15 grudnia 2010 roku. Jednorazowa pomoc skierowana została do obecnych i byłych pracowników Firmy. Osoby poszkodowane w wyniku powodzi mogły ubiegać się o pomoc w postaci bezzwrotnej zapomogi losowej oraz zwrotnej pożyczki na remont domu lub mieszkania, udzielonej na preferencyjnych warunkach.

The background of the page features faint pencil sketches. At the top, a horizontal pipe is shown with several rings or clamps attached to it. To the right, another pipe is depicted, also with rings, and it appears to be part of a larger, more complex structure. In the bottom right corner, there is a sketch of a molecular structure, possibly a protein or a complex organic molecule, with various spheres and connecting lines.

KAZIMIERZ FUNK (1884 – 1967)

Urodził się 23 lutego 1884 r. w Warszawie, tam też ukończył gimnazjum. Studiował biologię w Genewie, a następnie chemię w Brnie (Szwajcaria), gdzie w 1904 r. uzyskał doktorat. Jako biochemik, większość swoich badań zrealizował w Instytucie Pasteura w Paryżu, a także w Niemczech i Wielkiej Brytanii.

Sprawował funkcję kierownika oddziału biochemii Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie, ostatnie lata życia spędził w USA.

Jest twórcą pojęcia witaminy, które wprowadził w 1912 r. (z łac. vita = życie + amina), a także twórcą nauki o tych związkach. Po długotrwałych i żmudnych doświadczeniach na szczurach i gołębiach odkrył i wyodrębnił pierwszą witaminę – witaminę B, wykrył ją później w różnych pokarmach, m.in. w drożdżach i mleku. Napisał dzieło „Die Vitamine” o właściwościach witamin i ich niedoborze, jako przyczynie wielu chorób.

Kazimierz Funk prowadził także prace nad wyizolowaniem insuliny oraz kwasu nikotynowego. W ostatnim okresie życia pracował nad przyczynami chorób nowotworowych.

Działania w obszarze ochrony środowiska zrealizowane w minionym roku pozwoliły PKN ORLEN na ugruntowanie pozycji lidera w zakresie ekologicznego podejścia do biznesu. Biorąc odpowiedzialność za bieżące i przyszłe oddziaływania środowiskowe, Koncern przeprowadził liczne działania zmierzające do minimalizacji wpływu na otoczenie.

Nakłady inwestycyjne na zadania związane z ochroną środowiska w Zakładzie Produkcyjnym PKN ORLEN w Płocku w 2010 roku wyniosły ponad 148 mln zł, zaś na stacjach paliw – ponad 47 mln zł, tj. o 46% więcej niż w 2009 roku. W kolejnych latach będą kontynuowane działania na rzecz ochrony środowiska oraz wzrostu mocy i zbilansowania potrzeb energetycznych PKN ORLEN.

Powołane w grudniu 2009 roku odrębne Biuro Ochrony Środowiska, mające realizować cele środowiskowe Koncernu, przeprowadziło szereg dobrowolnych inicjatyw i programów. Funkcjonowanie Biura przyniosło także wymierne efekty jakościowe w zakresie realizacji nałożonych prawem obowiązków. Biuro wykonywało obowiązki operacyjne dotyczące warunków środowiskowych funkcjonowania zakładu w Płocku oraz nadzorowało prace merytoryczne spółki ORLEN Prewencja, realizującej zadania dla terminali i stacji paliw. Ważnym nowym elementem było również wdrożenie działań koordynujących kwestie środowiskowe w ramach Grupy Kapitałowej. Efektem tych działań było przygotowanie pierwszego „Raportu środowiskowego Grupy Kapitałowej ORLEN”.

Pomimo niesprzyjającej sytuacji makroekonomicznej Spółka realizowała zarówno zadania wynikające z programów środowiskowych, jak i zadania inwestycyjne. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

- instalację parasyłenu,
- instalację Hydroodsiarczania ON VII,
- wytwórnię Wodoru II,
- instalację Claus II,

- budowę kotła K8 w zakładowej Elektrociepłowni, wyposażonego w instalację katalitycznego odazotowania spalin,
- modernizację istniejących oraz budowę nowych stacji paliw, wyposażonych w niezbędne zabezpieczenia ekologiczne.

Budowa części z wymienionych instalacji została już zakończona, w przypadku innych trwają prace rozruchowe.

Ważnym wydarzeniem było również rozpoczęcie prac nad budową nowej turbiny gazowej napędzanej gazem ziemnym – tzw. błękitnym paliwem charakteryzującym się najniższymi wskaźnikami emisyjności.

Kolejnym wyzwaniem, które stoi przed Spółką w zakresie ochrony środowiska, jest dostosowanie zakładowej Elektrociepłowni do wymagań przewidywanych dla tego typu źródeł w Dyrektywie o emisjach przemysłowych z 24 listopada 2010 roku. Prace nad modernizacją Elektrociepłowni muszą się zakończyć do 2016 roku.

W 2010 roku odbył się pierwszy przewidziany prawem przegląd pozwoleń zintegrowanych, obowiązujących dla instalacji Koncernu. Przegląd przeprowadzony przez Mazowiecki Urząd Marszałkowski zakończył się pozytywnie. Instalacje objęte systemem handlu uprawnieniami do emisji CO₂ uzyskały pozytywne weryfikacje raportów za 2010 rok, zaś Spółka posiada uprawnienia w ilości odpowiadającej zweryfikowanej emisji CO₂.

Ważnym wydarzeniem było również uzyskanie w czerwcu 2010 roku pozwolenia zintegrowanego dla nowej instalacji produkcyjnej do produkcji kwasu tereftalowego we Włocławku.

W 2010 roku Koncern odnotował nieznaczny wzrost łącznej emisji substancji emitowanych do powietrza atmosferycznego w stosunku do roku ubiegłego. Był on spowodowany głównie ekstremalnymi warunkami pogodowymi w pierwszym i czwartym kwartale 2010 roku. Konieczność produkcji ciepła przez zakładową Elektrociepłownię, zarówno na potrzeby własne, jak i innych odbiorców przemysłowych oraz Płocka, wpłynęła na zwiększenie ilości spalanego paliwa.

Zwiększyła się również ilość odprowadzonych do Wisły ścieków. To skutek zwiększonego o 28% napływu ścieków opadowo-drenażowych, spowodowanego dużymi opadami i wysokim stanem wód gruntowych. Pomimo zanotowanych wzrostów, emisje nie przekroczyły warunków dopuszczalnych w pozwoleniach, nie odnotowano także przekroczeń standardów jakości powietrza w prowadzonych pomiarach ciągłych emisji.

2010 rok był okresem wzmożonych działań związanych z realizacją Programu Responsible Care (Odpowiedzialność i Troska). Ramowy System Zarządzania Responsible Care, to konsekwencja podpisanej w 2007 roku przez PKN ORLEN Deklaracji Poparcia dla Światowej Karty Responsible Care. Celem Systemu jest wprowadzenie mechanizmu cyklicznej samooceny Spółki w obszarze szeroko pojętego bezpieczeństwa oraz integracja zasad Programu Responsible Care z procesami handlowymi np. zarządzanie

produktem, transportem surowców i produktów. Audyt oceny zgodności, który odbył się na przełomie 2010 i 2011 roku, potwierdził wdrożenie systemu na poziomie upoważniającym do wystąpienia o przyznanie przez Kapitułę Programu „Certyfikatu wdrożenia Ramowego Systemu Zarządzania Responsible Care” zgodnego z wytycznymi CRFIC (Europejska Rada Przemysłu Chemicznego).

W ramach Programu Responsible Care Spółka przeprowadziła 43 projekty, z których największą popularnością wśród pracowników cieszyła się kolejna, czwarta edycja konkursu fotograficznego „Złap zającą”, którego celem jest propagowanie piękna przyrody. Zwycięskie fotografie zostały przesłane do etapu ogólnopolskiego, w którym rywalizują pracownicy wszystkich firm biorących udział w Programie.

W gronie prac wyróżnionych na etapie krajowym znalazły się dwa zdjęcia pracowników PKN ORLEN. Wszystkie nagrodzone zdjęcia zostały zaprezentowane w kalendarzu na 2011 rok, wydanym przez Sekretariat Programu.

Działalność Spółki na rzecz środowiska naturalnego została w 2010 roku wyróżniona dwiema ważnymi nagrodami ekologicznymi:

- Firma bliska Środowisku 2010, oraz
- Panteon Polskiej Ekologii (w kategorii instytucja wspomagająca realizację projektów na rzecz ochrony środowiska – za akcję *Ratujemy sokola wędrownego*).

	2009	2010	Zmiana	
EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ W ZAKŁADZIE PRODUKCYJNYM W PŁOCKU W LATACH 2009–2010 [MG]				
Dwutlenek siarki	20 975,23	22 381,42	1 406,19	6,70%
Tlenki azotu (w przeliczeniu na dwutlenek azotu)	7 124,27	8 460,74	1 336,47	18,76%
Tlenek węgla	1 010,87	1 309,07	298,20	29,50%
Suma węglowodorów	1 238,12	1 412,07	173,95	14,05%
Pył ze spalania paliw	399,75	509,65	109,90	27,49%
Dwutlenek węgla	6 126 894,42	6 351 440,32	224 545,90	3,67%
Pozostałe zanieczyszczenia	370,05	370,99	0,94	0,25%
Łączna emisja wszystkich zanieczyszczeń	6 158 012,71	6 385 884,25	227 871,54	3,70%

Ochrona powietrza

Kontrolne pomiary wykonane w 2010 roku w kompleksie rafineryjno – petrochemicznym w Płocku przez Koncern, jak i upoważnione do tego organy kontrolne nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów emisji określonych przez Pozwolenie Zintegrowane.

Spółki tworzące Grupę ORLEN w 2010 roku prowadziły różnorodne działania ograniczające wpływ ich działalności na środowisko naturalne.

ANWIL

- budowa instalacji kotła pary średnioprężnej na linii A instalacji amoniaku. Inwestycja wpłynęła na zmniejszenie zużycia gazu ziemnego o około 369 Nm³/h, zmniejszenie emisji CO₂ (o ok. 725 kg/h), zaowocowała też zmniejszeniem opłat środowiskowych,
- modernizacja dwóch ciągów produkcyjnych w stacji demineralizacji wody. W efekcie uzyskano zmniejszenie zużycia kwasu solnego i ługu sodowego o 75% oraz zmniejszenie ilości ścieków o 50% w stosunku do wartości osiąganych przez ciągi przed modernizacją,
- modernizacja systemu ciągłego monitoringu emisji spalin z EC, w jej efekcie nastąpił wzrost pewności kontroli emisji spalin oraz zapobiegania niekontrolowanym wzrostom emisji spalin.

Ceska Refinerska

- modernizacja oczyszczalni ścieków,
- rozbudowa bariery hydraulicznej chroniącej środowisko gruntowo-wodne,
- remont kanalizacji ściekowej w obydwu rafineriach Spółki.

ORLEN Asfalt

- prace remontowe związane z wymianą izolacji na kolumnie K-201 (zmniejszenie emisji ciepła do atmosfery).

ORLEN Centrum Serwisowe

- modernizacja kotłowni (zmiana nośnika ciepłego z oleju opałowego na gazowy, zmniejszenie opłat emisyjnych),
- docieplenie dachu hali magazynowej w Opolu (zmniejszenie zużycia nośnika ciepłego i ograniczenia emisji ciepłej do atmosfery),
- zakup nowych samochodów zgodnych z wymogami EURO 4,5 (niższe koszty amortyzacji, zmniejszenie opłat emisyjnych).

ORLEN Eko

- rozpoczęcie w grudniu 2010 roku wdrażania systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie obiektów należących do PKN ORLEN, oraz ich odbioru i transportu (we współpracy z EKO-MAZ Sp. z o.o.).

ORLEN Lietuva

- zastosowanie nowego sposobu utylizacji gazu w systemie pochodni, pozwalającego na oczyszczanie gazu z siarkowodoru oraz ponowne skierowanie go do ogólnego systemu produkcyjnego. Dzięki przeprowadzonej modernizacji systemu pochodni zmalała emisja dwutlenku siarki.

ORLEN Oil

- wprowadzenie na rynek nowego oleju silnikowego o nazwie Platinum Ultor Futuro. Olej ten wyprodukowany został w technologii Mid-SAPS, obniżającej poziom zawartości popiołów siarczanowych, fosforu i siarki.

ORLEN PetroCentrum

- modernizacja stacji paliw w Sławnie, budowa szczelnej tacy w miejscu przeładunku paliw. W efekcie został usprawniony proces odprowadzania wód opadowych z terenów przeładunku paliw do zakładowej kanalizacji deszczowej oraz do oczyszczalni ścieków deszczowych.

ORLEN Transport

- tabor spółki został uzupełniony o 15 nowych ciągników siodłowych Volvo FM spełniających wysokie wymagania dotyczące ochrony środowiska. Obecny najem leasingowy – 60 ciągników siodłowych. Ciągniki siodłowe posiadają klasę EURO 5 charakteryzującą się niższą emisją CO₂.

ORLEN Wir

- zakup i montaż na terenie warsztatu ORLEN Wir myjni ciśnieniowej pracującej w układzie zamkniętym (zapobieganie zanieczyszczaniu gleby poprzez niekontrolowane mycie remontowanych urządzeń).

Paramo

- zakończenie modernizacji zbiornika VR28, budowa zbiorników awaryjnych (ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych),
- rekonstrukcja zbiorników N 11 i N 12 (zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych),
- instalacja wymienników ciepła.

Petrolot

- montaż separatora produktów ropopochodnych (ograniczenie możliwości wypływu substancji ropopochodnych poprzez sieć kanalizacyjną),
- modernizacja instalacji zlewek wraz z separatorem (zmniejszenie ilości powstających odpadów niebezpiecznych zawierających substancje ropopochodne).

Rafineria Nafty Jedlicze

- dostosowanie zbiorników magazynowych do obowiązujących przepisów. Osiągnięty efekt to zabezpieczenie gruntu przed przenikaniem produktów naftowych poprzez wykonanie szczelnych tac przeciwrozlewczych, systemu zabezpieczeń wewnętrznych powierzchni zbiorników, wykonanie systemu ciągłego pomiaru napełnienia zbiornika oraz systemu zabezpieczenia przed przepełnieniem,
- modernizacja instalacji do przygotowania wody dla kotłów parowych.

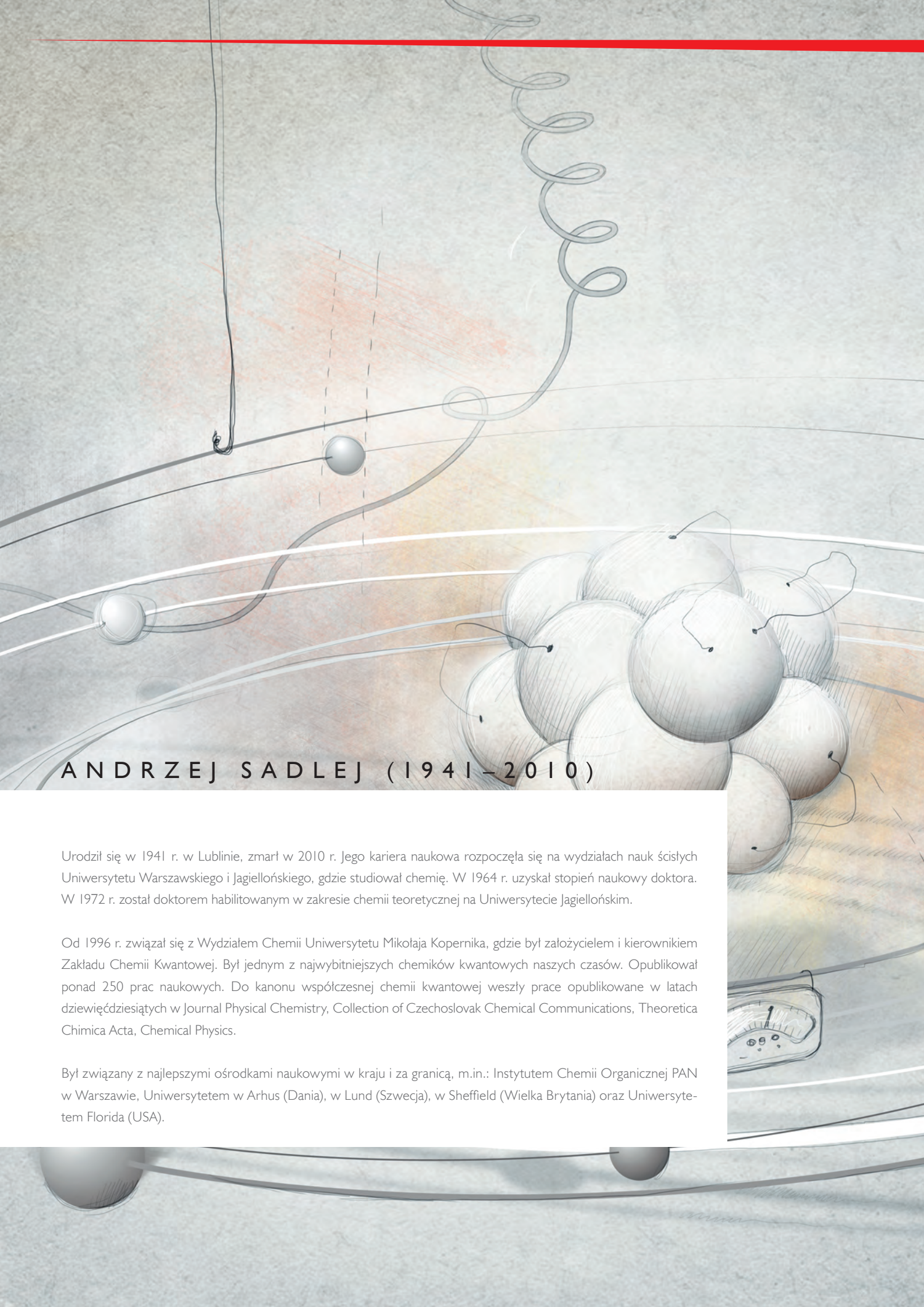
IKS „Solino”

- monitoring hydrogeologiczny Kopalni Mogilno (zapobieganie przedostawaniu się soli do wód podziemnych),
- modernizacja instalacji odpylania (redukcja zapylenia pomieszczeń produkcyjnych),
- instalacja wycieków technologicznych z pola górniczego Kopalni Mogilno (zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego).

Unipetrol RPA

- wymiana agregatów pompowych TEA (podniesienie sprawności i niezawodności działania sprzętu),
- rekonstrukcja systemu kanalizacji na instalacji Steam Cracker (ochrona przed przedostawaniem się ścieków do gruntu i wód gruntowych),
- realizacja projektów związanych z oczyszczaniem ścieków – instalacja POX (wzrost mocy przerobowych i skuteczności oczyszczania ścieków).

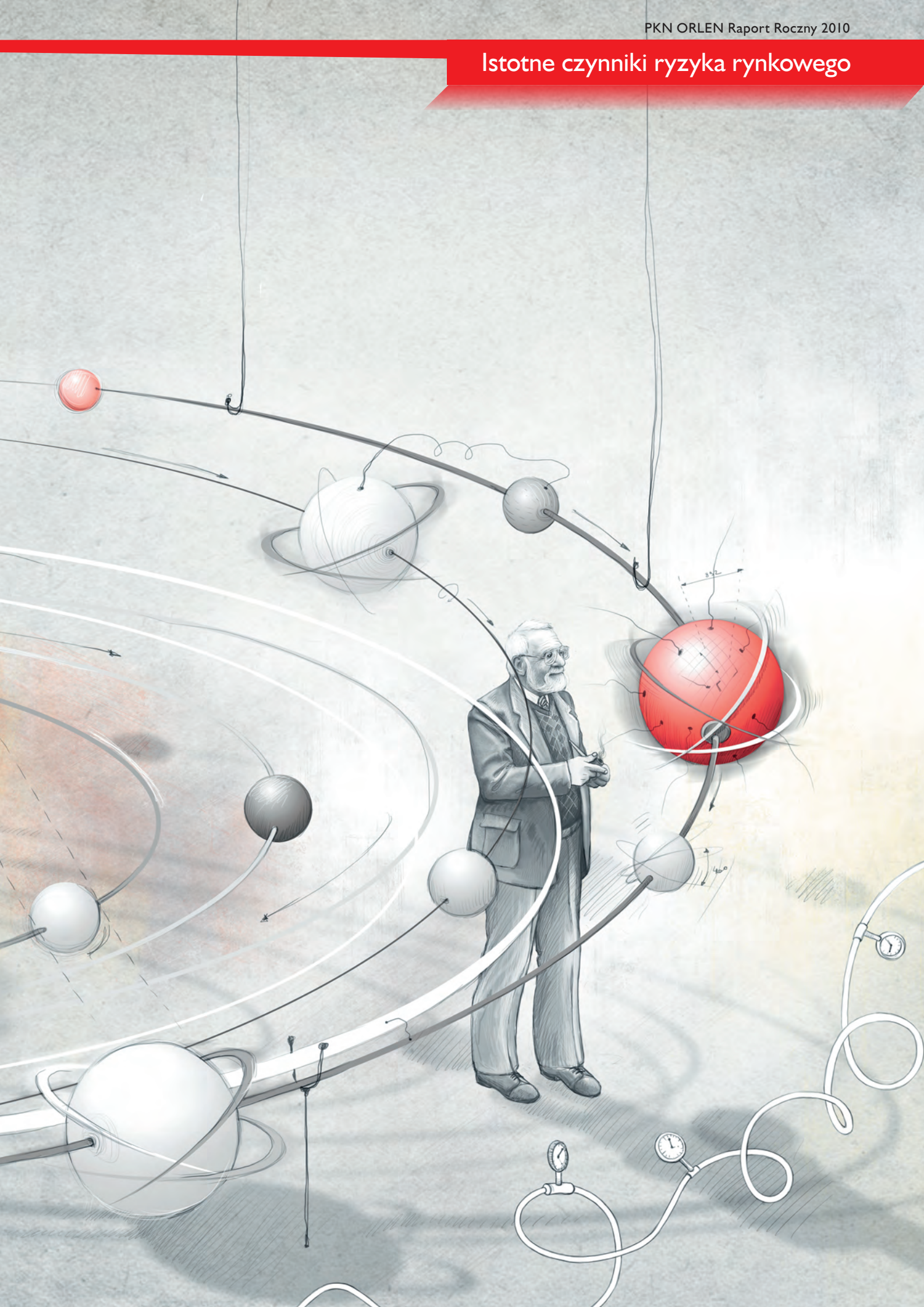
ANDRZEJ SADLEJ (1941–2010)

Urodził się w 1941 r. w Lublinie, zmarł w 2010 r. Jego kariera naukowa rozpoczęła się na wydziałach nauk ścisłych Uniwersytetu Warszawskiego i Jagiellońskiego, gdzie studiował chemię. W 1964 r. uzyskał stopień naukowy doktora. W 1972 r. został doktorem habilitowanym w zakresie chemii teoretycznej na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Od 1996 r. związał się z Wydziałem Chemii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, gdzie był założycielem i kierownikiem Zakładu Chemii Kwantowej. Był jednym z najwybitniejszych chemików kwantowych naszych czasów. Opublikował ponad 250 prac naukowych. Do kanonu współczesnej chemii kwantowej weszły prace opublikowane w latach dziewięćdziesiątych w *Journal Physical Chemistry*, *Collection of Czechoslovak Chemical Communications*, *Theoretica Chimica Acta*, *Chemical Physics*.

Był związany z najlepszymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą, m.in.: Instytutem Chemii Organicznej PAN w Warszawie, Uniwersytetem w Arhus (Dania), w Lund (Szwecja), w Sheffield (Wielka Brytania) oraz Uniwersytecie Florida (USA).

Istotne czynniki ryzyka rynkowego

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Grupie ORLEN prowadzi w sposób skoordynowany jednostki, które w największym stopniu są na nie narażone, tj. PKN ORLEN, Basell Orlen Polyolefins (BOP), ORLEN Asfalt, ANWIL, Grupa Kapitałowa Unipetrol (Grupa Unipetrol) oraz Grupa Kapitałowa ORLEN Lietuva (Grupa ORLEN Lietuva).

Ryzyko rynkowe

PKN ORLEN zarządza ryzykiem rynkowym w oparciu o przyjętą politykę, która określa zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i czas zabezpieczania danego ryzyka oraz instrumenty zabezpieczające. Zarządzanie ryzykiem rynkowym jest realizowane przez wskazane do tego komórki organizacyjne pod nadzorem Komitetu Ryzyka Finansowego, Zarządu i Rady Nadzorczej PKN ORLEN.

Za zarządzanie ryzykiem w spółkach Grupy ORLEN i przestrzeganie przyjętej polityki w tym zakresie odpowiadają Zarządy oraz Rady Nadzorcze poszczególnych spółek. Za realizację transakcji zabezpieczających w imieniu poszczególnych spółek Grupy ORLEN objętych spójną polityką hedgingową odpowiada PKN ORLEN, który na mocy umów otrzymał stosowne pełnomocnictwa. Efektywność i wykonanie transakcji zabezpieczających są monitorowane przez poszczególne spółki Grupy ORLEN i przedkładane Komitetowi Ryzyka Finansowego PKN ORLEN oraz Zarządowi PKN ORLEN.

Grupa ORLEN narażona jest na ryzyko rynkowe związane z kursami walutowymi, stopami procentowymi, cenami towarów i cenami uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂).

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie niepożądanego wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego i finansowego na przepływy pieniężne oraz wyniki w krótkim i średnim czasie.

Istotne czynniki ryzyka rynkowego

Ryzyko zmian kursów wymiany walut

Grupa ORLEN narażona jest na ryzyko walutowe wynikające z należności i zobowiązań krótkoterminowych, środków pieniężnych, wydatków inwestycyjnych oraz zobowiązań z tytułu kredytów i obligacji własnych denominowanych w walutach obcych, planowanych przepływów pieniężnych z tytułu sprzedaży i zakupów towarów oraz produktów rafineryjnych i petrochemicznych. Ekspozycja walutowa jest zabezpieczana instrumentami typu forward lub swap.

Dla kursu USD/PLN występuje częściowo naturalne zabezpieczenie (hedging), gdyż przychody ze sprzedaży produktów, których wartość uzależniona jest od kursu USD są równoważone przez koszty zakupu ropy w tej samej walucie.

W przypadku kursu EUR/PLN, w walucie tej denominowane są przychody ze sprzedaży produktów petrochemicznych. Dla tej grupy pozycji hedging naturalny występuje w ograniczonym zakresie (np. odsetki od kredytów denominowane w EUR, część zakupów inwestycyjnych).

Ryzyko zmian stóp procentowych

Ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu zmian stóp procentowych wynika z udzielonych pożyczek, posiadanych lokat bankowych oraz zobowiązań z tytułu kredytów opartych o zmienne stopy procentowe. Grupa Kapitałowa ORLEN posiada transakcje pochodne zabezpieczające ryzyko przepływów pieniężnych z tytułu płatności odsetkowych związanych z emisją obligacji w PLN, oraz przepływy pieniężne związane z płatnościami odsetkowymi dotyczącymi zewnętrznego finansowania w EUR i USD. W tym celu wykorzystywane są IRS (swapy procentowe), dla których stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Ryzyko związane z dostawą surowców

Ryzyko związane z dostawą surowców wynika z konieczności zapewnienia ich stałego i terminowego dopływu. W PKN ORLEN dostawy są realizowane w głównej mierze systemem rurociągów, transportem lądowym oraz morskim. Przyjęta przez PKN ORLEN strategia ma za zadanie przeciwdziałać zaburzeniom w dostawach surowców, głównie poprzez dywersyfikację ich źródeł oraz dostosowanie instalacji produkcyjnych do przerobu różnych gatunkowo typów surowców.

Ryzyko zmian cen ropy naftowej oraz produktów rafineryjnych i petrochemicznych

Raportowany przez Grupę Kapitałową ORLEN wynik operacyjny narażony jest na ryzyko zmian cen ropy naftowej oraz produktów rafineryjnych i petrochemicznych. Zmiany notowań marż (crack) na produktach rafineryjnych i petrochemicznych wpływają bezpośrednio na poziom przychodów i wynik operacyjny. Wahaniami notowań ropy naftowej wpływają bezpośrednio na poziom przychodów ze sprzedaży, podczas gdy koszty wytworzenia produktów ustalane są z zastosowaniem wyceny zapasów metodą średnioważonego kosztu, co może powodować niewspółmierne efekty po stronie kosztowej. Wrażliwość wyniku raportowanego na wahaniami notowań ropy naftowej wynika w szczególności z wymogu utrzymywania zapasów obowiązkowych.

Grupa ORLEN realizuje transakcje zabezpieczające ryzyko zmian ceny ropy naftowej, dla których stosuje rachunkowość zabezpieczeń.

Ryzyko zmian regulacji prawnych

Ryzyko wynikające ze zmian w przepisach prawnych dotyczy głównie realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW) oraz limitów ilościowych związanych z uprawnieniami do emisji CO₂.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 2007 roku w ramach dostosowania do regulacji wspólnotowego prawa opierającego się na osiągnięciu ambitnych celów w zakresie udziału energii z odnawialnych źródeł, poprawy efektywności energetycznej oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych – tzw. pakietu 3x20, począwszy od 2008 roku na producentów paliw nakłada się obowiązek spełnienia Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW). NCW określa minimalny udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych liczony według wartości opałowej w ogólnej ilości paliw i biopaliw ciekłych zużywanych w ciągu roku kalendarzowego w transporcie. Wartość wskaźnika jest co roku aktualizowana i w 2010 roku wyniosła 5,75% w porównaniu z 4,60% w 2009 roku oraz 3,45% w 2008 roku. Rosnąca wartość NCW oraz brak regulacji w sprawie sprzedaży paliw E10 (benzyna z 10-proc. zawartością bioetanolu) i B7 (oleju napędowego z 7-proc. zawartością bioetanolu) wymusza na PKN ORLEN wprowadzanie do obrotu paliwa B100. Dodatkowo w połowie 2011 roku przewidywane jest zniesienie ulg podatkowych związanych z wykorzystywaniem biokomponentów i biopaliw, co może skutkować wzrostem kosztów działalności i utrudnieniami w realizacji celów NCW w przyszłości.

Na podstawie obowiązujących uregulowań prawnych wynikających z przyjętego przez Unię Europejską Protokołu z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatycznych, spółki Grupy ORLEN otrzymały przydział uprawnień do emisji CO₂.

Grupa Kapitałowa ORLEN corocznie weryfikuje liczbę uprawnień wraz z określeniem sposobu systematycznego bilansowania stwierdzonych niedoborów/nadwyżek na zasadach transakcji wewnątrzgrupowych bądź transakcji na rynku terminowym i spot. W 2010 roku Grupa ORLEN sprzedała nadwyżki uprawnień do emisji CO₂ oraz zawarła terminowe transakcje zakupu uprawnień.

Ryzyko zmian trendów w konsumpcji i imporcie paliw

Zmiana trendów w konsumpcji i imporcie paliw może wywierać istotny wpływ na wielkość sprzedaży i poziom możliwych do uzyskania cen na produkty spółek Grupy ORLEN, a tym samym na sytuację finansową Grupy ORLEN.

Ryzyko kredytowe

Grupa ORLEN narażona jest na ryzyko kredytowe związane przede wszystkim z należnościami handlowymi. W działalności handlowej prowadzi sprzedaż produktów i usług z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów.

W celu zminimalizowania ryzyka kredytowego, a także utrzymywania możliwie najniższego kapitału obrotowego Grupa ORLEN stosuje procedurę przyznawania kontrahentom limitu kredytu kupieckiego i określania formy jego zabezpieczenia. Kontrahent kupujący z odroczonym terminem płatności jest indywidualnie oceniany pod kątem ryzyka kredytowego. Należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych następuje zgodnie z obowiązującymi procedurami wstrzymanie sprzedaży i uruchamianie zostają procedury windykacji. Dodatkowo, część należności jest ubezpieczana w ramach programów ubezpieczenia kredytu kupieckiego.

Ryzyko kredytowe, wynikające z aktywów stanowiących dodatnią wycenę instrumentów pochodnych, jest uważane przez Grupę ORLEN za niskie z uwagi na fakt, iż wszystkie transakcje zawierane są z bankami o wysokim ratingu kredytowym. Jednym z istotnych parametrów wyboru banku jest posiadanie ratingu na poziomie nie niższym niż A.

Ryzyko płynności

Na dzień 31 grudnia 2010 roku wskaźnik relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych (wskaźnik płynności bieżącej) wyniósł 1,3. Grupa ORLEN na koniec 2010 roku posiadała dostępne, niewykorzystane linie kredytowe w wysokości ponad 1 mld euro.

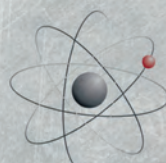
W celu zapewnienia dodatkowego źródła środków potrzebnych do zabezpieczenia płynności finansowej, Grupa ORLEN uruchomiła Programy Emisji Obligacji z łącznym limitem zadłużenia do 2 mld zł, z czego na dzień 31 grudnia 2010 roku wykorzystano 1 155 289 tys. zł.

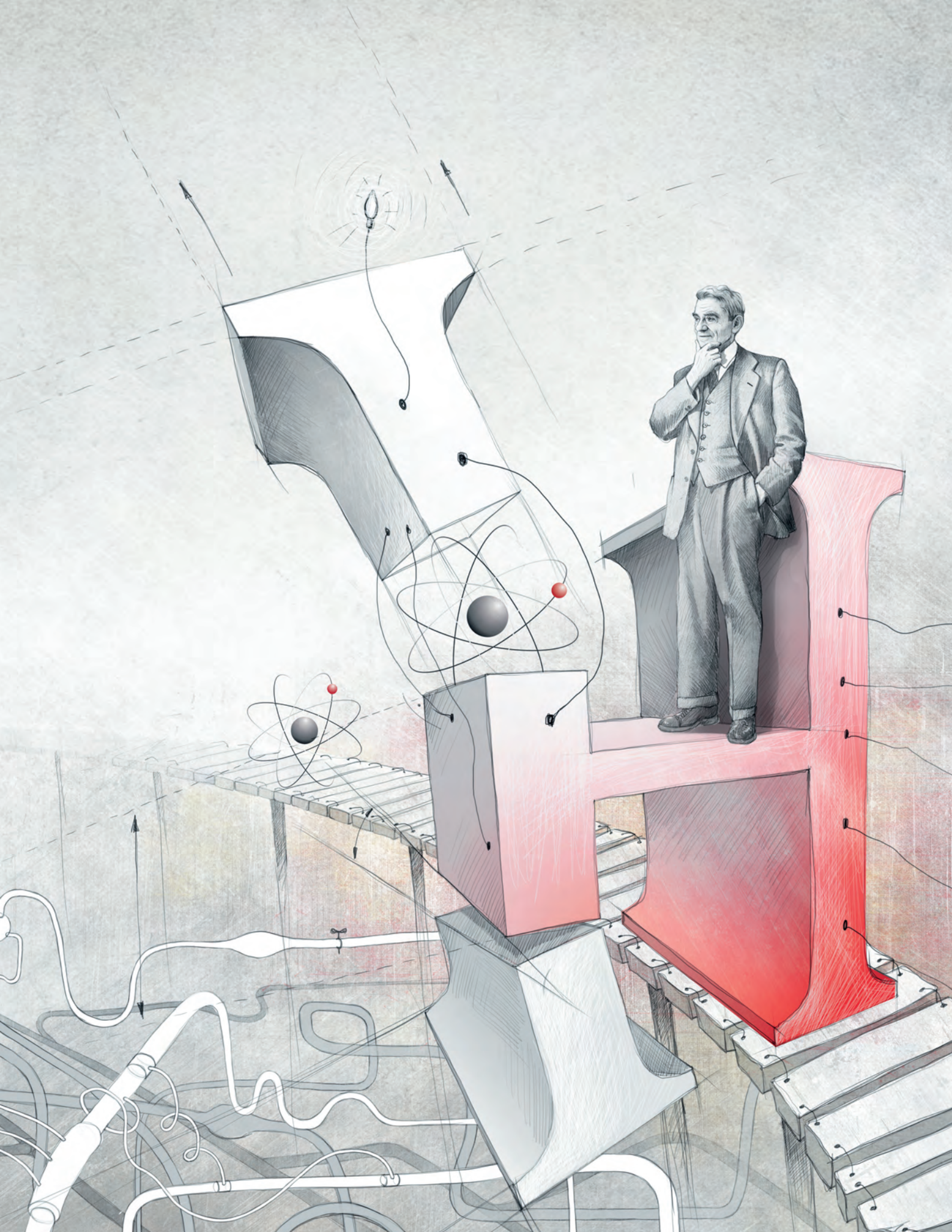

WŁODZIMIERZ KOŁOS (1928–1996)

Urodził się w 1928 r. w Pińsku. Wybitny polski fizyk i chemik, profesor Instytutu Badań Jądrowych (1961-1966) oraz Uniwersytetu Warszawskiego, członek Polskiej Akademii Nauk, pierwszy laureat nagrody Międzynarodowej Akademii Nauk Kwantowo-Molekularnych, naukowej nagrody PTCh im. W. Świątosławskiego.

Jeden z twórców współczesnej chemii kwantowej. Zaproponował po raz pierwszy ogólne podejście do problemu trzech cząstek oddziałujących kulombowsko, wykonał dokładne obliczenia komputerowe dla cząsteczki wodoru. Współautor pierwszego, dokładnego adiabatycznego i relatywistycznego podejścia do cząsteczki H_2 oraz obliczeń: energii stanów quasi związanych HeH^+ , przekroju czynnego rozpraszania elektronów na H_2 , widma energetycznego rozpadu cząsteczki trytu oraz poziomów energetycznych molekuly mionowej.

Raport z przestrzegania przez PKN ORLEN zasad ładu korporacyjnego w 2010 roku

I. Zbiór zasad ładu korporacyjnego, któremu podlegał PKN ORLEN w 2010 roku

W 2010 roku PKN ORLEN stosował się do zbioru zasad „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych” (dalej „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”), obowiązującego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Kodeks „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” dostępny jest na stronie internetowej poświęconej łaadowi korporacyjnemu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie www.corp-gov.gpw.pl oraz na korporacyjnej stronie internetowej www.orlen.pl w sekcji dedykowanej akcjonariuszom Spółki – „Relacje inwestorskie” w zakładce „Giełda/Dobre Praktyki GPW”.

W połowie 2010 roku Giełda Papierów Wartościowych dokonała rewizji „Dobrych Praktyk Spółek notowanych na GPW”, dostosowując kodeks do zmian w przepisach prawa, wytycznych międzynarodowych oraz oczekiwań interesariuszy.

W 2010 roku PKN ORLEN stosował wszystkie zasady ładu korporacyjnego zawarte zarówno we wcześniej obowiązującym, jak i w zaktualizowanym kodeksie „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”.

Spółka realizuje także zalecenia zawarte w kodeksie „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”, które nie są obligatoryjne do stosowania. W związku z tym podejmuje szereg działań usprawniających komunikację z jej otoczeniem. W celu dotarcia do szerokiego grona odbiorców stosuje zarówno tradycyjne, jak i nowoczesne narzędzia komunikacji z przedstawicielami rynku kapitałowego. Organizuje bezpośrednie transmisje internetowe, z symultanicznym tłumaczeniem na język angielski, z konferencji medialnych organizowanych po każdym ważniejszym

wydarzeniu w życiu Spółki, takim jak publikacja wyników kwartalnych, ogłoszenie strategii, a także z obrad Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN. Zapisy wideo z konferencji archiwizowane są na stronie internetowej Spółki, dzięki czemu możliwe jest obejrzenie wybranego wydarzenia także po jego zakończeniu.

PKN ORLEN prowadzi korporacyjną stronę internetową, która jest wiarygodnym i użytecznym źródłem informacji o Spółce dla przedstawicieli rynku kapitałowego. Zawartość serwisu internetowego przygotowywana jest w sposób przejrzysty, rzetelny i kompletny, tak aby umożliwić inwestorom i analitykom podejmowanie decyzji na podstawie prezentowanych przez Spółkę informacji. Spółka zapewnia wszystkim zainteresowanym równy dostęp do informacji publikowanych na stronie. Sekcja relacji inwestorskich jest prowadzona jednocześnie w języku polskim i angielskim.

Strona internetowa PKN ORLEN w obecnym kształcie została uruchomiona na przełomie 2009/2010 roku pod dotychczasowym adresem www.orlen.pl. Portal został opracowany w nowej technologii i zawiera także nowy serwis dla akcjonariuszy Spółki oraz inwestorów i analityków giełdowych. Mieści się w nim wiele nowoczesnych narzędzi i informacji o Spółce, zgodnie z najnowszymi standardami rynkowymi.

Można znaleźć tam między innymi:

- interaktywne wykresy i tabele służące do szybkich porównań wskaźników finansowych dla Spółki w różnych przedziałach czasowych,
- interaktywne wykresy i tabele notowań akcji PKN ORLEN z kalkulatorem zwrotu z inwestycji w akcje Spółki,
- specjalny formularz służący do skontaktowania się ze Spółką w sprawach Walnych Zgromadzeń PKN ORLEN, zgodnie z najnowszymi przepisami Kodeksu Spółek Handlowych,
- możliwość zapisania się na różnego rodzaju newslettery PKN ORLEN, w tym najnowsze wiadomości z obszaru relacji inwestorskich.

Sekcja relacji inwestorskich na korporacyjnej stronie internetowej podzielona jest na kilka zakładek, w których znaleźć można wszystkie opublikowane przez Spółkę raporty bieżące i okresowe, a także prezentacje przygotowane z okazji ważniejszych wydarzeń w firmie oraz nagrania dźwiękowe i wideo z tych wydarzeń.

Na stronie internetowej w sekcji relacji inwestorskich umieszczona jest także zakładka dotycząca dobrych praktyk GPW. Z tego miejsca można pobrać roczne raporty Spółki z wypełniania dobrych praktyk, a także kodeks „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”. Znajduje się tam także krótka informacja o stosowanych przez Spółkę dobrych praktykach oraz zasadach wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Poprzez korporacyjną stronę internetową udostępniane są informacje dotyczące terminów walnych zgromadzeń, projekty uchwał oraz cały komplet dokumentów prezentowanych akcjonariuszom na walnych zgromadzeniach. Spółka zapewnia także komunikację ze swoimi akcjonariuszami poprzez specjalny internetowy formularz kontaktowy w sprawie walnych zgromadzeń.

Spółka regularnie i aktywnie uczestniczy w spotkaniach z inwestorami i analitykami zarówno w kraju, jak i zagranicą. Organizowane są konferencje, spotkania indywidualne oraz grupowe, jak i telekonferencje z interesariuszami rynku kapitałowego. Przedstawiciele Spółki regularnie wyjeżdżają także na tzw. roadshows – cykle spotkań z inwestorami w ich miejscu pracy. Dla interesariuszy rynku kapitałowego zainteresowanych działalnością Spółki organizowane są także tzw. site visits, czyli wizyty akcjonariuszy lub analityków w zakładzie produkcyjnym, co umożliwia lepsze poznanie specyfiki Spółki.

Podczas spotkań z przedstawicielami rynku kapitałowego reprezentanci PKN ORLEN przekazują wiadomości na temat Jednostki Dominującej, ale jest to także okazja do pozyskania informacji zwrotnej dla Spółki ze strony akcjonariuszy, inwestorów oraz analityków giełdowych. Dzięki tej informacji zwrotnej Spółka, znając potrzeby informacyjne swych interesariuszy, może rozwijać i udoskonalać swoje relacje z rynkiem kapitałowym.

Spółka dąży do poszerzenia i dywersyfikacji bazy inwestorów. W tym celu podejmuje działania aktywnego promowania swojej działalności wśród potencjalnych akcjonariuszy, także w nowych ośrodkach finansowych na całym świecie. Mając na względzie rozwój form i polepszenie jakości komunikacji z rynkiem kapitałowym Spółka publikuje co kwartał tzw. „trading statement”, czyli szacunki danych operacyjnych i finansowych oraz przewidywania co do trendów kształtowania się zysku operacyjnego (EBIT), z uwzględnieniem wpływu czynników makroekonomicznych i znaczących zdarzeń jednorazowych na zysk operacyjny (EBIT). Szacunki te publikowane są na kilka tygodni przed datą publikacji okresowego raportu kwartalnego. „Trading statement” ułatwiają rzetelne budowanie konsensusu odnośnie prognozowanych przez rynek kapitałowy wyników finansowych Spółki przed ich publikacją. Raport ten jest tworzeniem nowych standardów w obszarze relacji inwestorskich. Jego dobry odbiór potwierdza, jak ważna dla PKN ORLEN jest właściwa i dobrze dobrana w czasie komunikacja z rynkiem w kluczowych tematach dla inwestorów.

Dbałość o komunikację z uczestnikami rynku kapitałowego została doceniona także w 2010 roku, czego wyrazem są nagrody jakie otrzymała Spółka w obszarze relacji inwestorskich:

- Giełdowa Spółka Roku w kategorii Relacje Inwestorskie – Pulsu Biznesu/Pentor,
- I miejsce WarsawScan 2010 – najlepiej prowadzona polityka informacyjna i ład korporacyjny,
- I miejsce WarsawScan 2010 – najlepsza strona internetowa poświęcona relacjom inwestorskim,
- „Best investor relations in Poland 2010” – IR Magazine.

2. Opis podstawowych cech stosowanych w PKN ORLEN systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

System kontroli wewnętrznej Spółki i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych realizowany jest przez:

- weryfikację stosowania jednolitej polityki rachunkowości przez spółki Grupy Kapitałowej ORLEN w zakresie ujęcia, wyceny i ujawnień zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF),

- stosowanie procedur ewidencji księgowej oraz kontrolę ich przestrzegania;
- przegląd przez niezależnego audytora publikowanych sprawozdań finansowych za I kwartał, półrocze i III kwartał oraz badanie rocznych sprawozdań finansowych PKN ORLEN i Grupy Kapitałowej ORLEN;
- procedury autoryzacji i opiniowania sprawozdań finansowych przed publikacją;
- dokonywanie niezależnej i obiektywnej oceny systemów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej.

W celu zapewnienia jednolitości zasad rachunkowości spółki Grupy Kapitałowej ORLEN zobowiązane są do stosowania, na potrzeby sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, przyjętej przez PKN ORLEN polityki rachunkowości, która podlega okresowej aktualizacji zapewniającej zgodność z obowiązującymi przepisami, w tym, w szczególności MSSF, ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych. Przestrzeganie tego obowiązku jest monitorowane przez Biuro Rachunkowości Korporacyjnej, które przeprowadza kompleksowe procedury analityczne uzupełnione czynnościami sprawdzającymi oraz opracowuje wskazówki i wytyczne w odniesieniu do zidentyfikowanych zagadnień wymagających szczegółowych objaśnień dla zapewnienia poprawnych i jednolitych zasad sprawozdawczości finansowej.

Skonsolidowane sprawozdania finansowe są przygotowywane na podstawie pakietów sprawozdawczych otrzymanych od spółek Grupy Kapitałowej ORLEN, które poddawane są analizie pod względem spójności, kompletności i ciągłości. Dane do jednostkowych sprawozdań finansowych opierają się na ewidencji księgowej prowadzonej zgodnie z obowiązującymi w PKN ORLEN procedurami. Ujawnienia obejmują również dodatkowe informacje przekazywane przez poszczególne komórki organizacyjne PKN ORLEN, informacje te podlegają weryfikacji także przez Biuro Rachunkowości Korporacyjnej.

W celu bieżącego ograniczania ryzyk związanych z procesem sporządzania sprawozdań finansowych poddawane są one weryfikacji przez audytora co kwartał, a zatem częściej niż wynika to z obowiązujących przepisów. W przypadku sprawozdania za I kwartał, półrocze i III kwartał

audytor dokonuje przeglądu, natomiast w przypadku sprawozdania rocznego jest ono poddawane badaniu. Wyniki przeglądów i badań są przedstawiane przez audytora Zarządowi i Komitetowi Audytowemu Rady Nadzorczej.

W Spółce stosowane są procedury autoryzacji, zgodnie z którymi raporty okresowe przekazywane są Zarządowi Spółki a następnie Komitetowi Audytowemu Rady Nadzorczej do zaopiniowania. Po uzyskaniu opinii Komitetu Audytowego oraz po zakończeniu weryfikacji przez audytora sprawozdania finansowe są zatwierdzane przez Zarząd Spółki do publikacji, a następnie przekazywane przez Biuro Relacji Inwestorskich do stosownych instytucji rynku kapitałowego oraz do publicznej wiadomości. Do czasu opublikowania sprawozdania finansowe udostępniane są w procedurze tajemnicy Spółki wyłącznie osobom uczestniczącym w procesie ich przygotowania, weryfikacji i zatwierdzenia.

W Spółce funkcjonuje Biuro Audytu, którego celem jest dokonywanie niezależnej i obiektywnej oceny systemów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej oraz analizy procesów biznesowych. Biuro realizuje swoje zadania w oparciu o roczne plany audytów zatwierdzane przez Zarząd oraz przyjmowane przez Komitet Audytowy Rady Nadzorczej i Radę Nadzorczą. Biuro Audytu może realizować także audyty doraźne zlecane przez Radę Nadzorczą lub Zarząd Spółki.

W ramach realizowanych celów i zadań Biuro Audytu dostarcza rekomendacje wdrożenia rozwiązań i standardów, których celem jest redukcja ryzyka niezrealizowania celów PKN ORLEN, poprawa skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz zwiększenie wydajności procesów biznesowych. Ponadto, Biuro Audytu prowadzi monitoring wdrożenia własnych rekomendacji oraz monitoruje realizację rekomendacji audytora co do sprawozdań finansowych Spółki.

Dwa razy do roku Biuro Audytu przygotowuje sprawozdanie z monitoringu rekomendacji dla Zarządu i Komitetu Audytowego Rady Nadzorczej zawierające podsumowanie wniosków ze zrealizowanych zadań audytowych, zidentyfikowanych ryzyk oraz informacje na temat stopnia wdrożenia rekomendacji.

3. Akcjonariusze PKN ORLEN posiadający znaczne pakiety akcji

Akcje PKN ORLEN notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie w systemie notowań ciągłych i wchodzi w skład indeksów największych spółek WIG20 oraz WIG, a także indeksu branżowego WIG-paliwa. Od 19 listopada 2009 roku akcje PKN ORLEN należą do indeksu spółek zaangażowanych w społeczną odpowiedzialność biznesu – Respect Index.

Akcje PKN ORLEN notowane są także w formie Globalnych Kwitów Depozytowych (GDR) na Londyńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Obrót kwitami depozytowymi ma miejsce również w USA na pozagiełdowym rynku OTC.

Kapitał zakładowy PKN ORLEN dzieli się na 427.709.061 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,25 złotych każda akcja.

Depozytariuszem kwitów depozytowych PKN ORLEN jest The Bank of New York Mellon. Jednostką transakcyjną na giełdzie londyńskiej jest 1 GDR, na który przypadają dwie akcje PKN ORLEN.

Nie istnieją żadne ograniczenia dotyczące przenoszenia praw własności akcji PKN ORLEN.

Poniżej zaprezentowana jest lista akcjonariuszy PKN ORLEN posiadających znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym Spółki, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN.

W trakcie 2010 roku nastąpiły dwie zmiany w składzie akcjonariuszy posiadających ponad 5% udziału w kapitale zakładowym Spółki. Pierwsza z nich nastąpiła 5 lutego 2010 roku, kiedy Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK stał się posiadaczem akcji Spółki, stanowiących 5,08% w kapitale zakładowym PKN ORLEN. Następnie pod koniec roku, 23 listopada 2010 roku, Spółka została zawiadomiona przez ING Otwarty Fundusz Emerytalny o tym, że fundusz zmniejszył swój udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN poniżej 5%. ING Otwarty Fundusz Emerytalny utrzymywał swoje ponad 5% zaangażowanie w kapitale zakładowym Spółki od 18 lutego 2009 roku.

Akcjonariusze	Liczba akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN	Udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN	Udział w kapitale zakładowym PKN ORLEN
STRUKTURA AKCJONARIATU PKN ORLEN NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2010 ROKU				
Skarb Państwa	117 710 196	117 710 196	27,52%	27,52%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny*	22 118 813	22 118 813	5,17%	5,17%
Pozostali	287 880 052	287 880 052	67,31%	67,31%
Razem	427 709 061	427 709 061	100,00%	100,00%

Akcjonariusze	Liczba akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN	Udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN	Udział w kapitale zakładowym PKN ORLEN
STRUKTURA AKCJONARIATU PKN ORLEN NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2010 ROKU:				
Skarb Państwa	117 710 196	117 710 196	27,52%	27,52%
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK**	21 744 036	21 744 036	5,08%	5,08%
Pozostali	288 254 829	288 254 829	67,40%	67,40%
Razem	427 709 061	427 709 061	100,00%	100,00%

* wg informacji otrzymanych przez Spółkę 20 lutego 2009 roku.

** wg informacji otrzymanych przez Spółkę 9 lutego 2010 roku.

4. Akcjonariusze PKN ORLEN posiadający specjalne uprawnienia kontrolne oraz ograniczenia prawa głosu

Jedna akcja PKN ORLEN daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Odnosnie prawa głosu poszczególnych akcjonariuszy w Statucie Spółki przyjęto iż:

- prawo głosowania akcjonariuszy zostało ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że dla potrzeb ustalania obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji przewidzianych w ustawie o publicznym obrocie papierami wartościowymi takie ograniczenie prawa głosowania nie istnieje. Ograniczenie prawa głosowania, o którym mowa w zdaniu poprzednim nie dotyczy spółki Nafta Polska SA*, Skarbu Państwa oraz banku depozytowego, który na podstawie umowy ze Spółką wyemitował kwity depozytowe w związku z akcjami Spółki (w przypadku wykonywania przez ten podmiot prawa głosu z tych akcji Spółki). Wykonywanie prawa głosu przez podmiot zależny uważa się za jego wykonywanie przez podmiot dominujący w rozumieniu ustawy o publicznym obrocie papierami wartościowymi. Dla obliczania liczby głosów przysługujących akcjonariuszowi sumuje się liczbę głosów z akcji i liczbę głosów, które uzyskałby ten akcjonariusz w przypadku zamiany posiadanych przez siebie kwitów depozytowych na akcje;
- akcjonariuszem jest każda osoba, w tym jej podmiot dominujący i zależny, której przysługuje bezpośrednio lub pośrednio prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu na podstawie dowolnego tytułu prawnego; dotyczy to także osoby, która nie posiada akcji Spółki, a w szczególności użytkownika, zastawnika, osoby uprawnionej z kwitu depozytowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi, a także osoby uprawnionej do udziału w Walnym Zgromadzeniu mimo zbycia posiadanych akcji po dniu ustalenia prawa do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu;
- przez podmiot dominujący oraz podmiot zależny rozumie się odpowiednio osobę:
 - mającą status przedsiębiorcy dominującego, przedsiębiorcy zależnego albo jednocześnie status

- przedsiębiorcy dominującego i zależnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów, lub
- mającą status jednostki dominującej, jednostki dominującej wyższego szczebla, jednostki zależnej, jednostki zależnej niższego szczebla, jednostki współzależnej albo mającą jednocześnie status jednostki dominującej (w tym dominującej wyższego szczebla) i zależnej (w tym zależnej niższego szczebla i współzależnej) w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, lub
- która wywiera (podmiot dominujący) lub na którą jest wywierany (podmiot zależny) decydujący wpływ w rozumieniu ustawy z dnia 22 września 2006 roku o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców, lub
- której głosy wynikające z posiadanych bezpośrednio lub pośrednio akcji Spółki podlegają kumulacji z głosami innej osoby lub innych osób na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych w związku z posiadaniem, zbywaniem lub nabywaniem znacznych pakietów akcji Spółki;

- akcjonariusze, których głosy podlegają kumulacji i redukcji zwani są łącznie Zgrupowaniem. Kumulacja głosów polega na zsumowaniu głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania. Redukcja głosów polega na pomniejszeniu ogólnej liczby głosów w Spółce przysługujących na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania. Redukcja głosów jest dokonywana według następujących zasad:
 - liczba głosów akcjonariusza, który dysponuje największą liczbą głosów w Spółce spośród wszystkich akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania, ulega pomniejszeniu o liczbę głosów równą nadwyżce ponad 10% ogólnej liczby głosów w Spółce przysługujących łącznie wszystkim akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania;
 - jeżeli mimo redukcji, o której mowa w lit. a powyżej, łączna liczba głosów przysługujących na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania przekracza 10% ogólnej liczby głosów

* Nafta Polska SA przestała być akcjonariuszem Spółki w dniu 22 lipca 2009 roku.

w Spółce, dokonuje się dalszej redukcji głosów należących do pozostałych akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania. Dalsza redukcja głosów poszczególnych akcjonariuszy następuje w kolejności ustalonej na podstawie liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania (od największej do najmniejszej). Dalsza redukcja jest dokonywana aż do osiągnięcia stanu, w którym łączna liczba głosów, którymi dysponują akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania nie będzie przekraczać 10% ogólnej liczby głosów w Spółce;

- w każdym przypadku akcjonariusz, któremu ograniczono wykonywanie prawa głosu, zachowuje prawo wykonywania co najmniej jednego głosu;
- ograniczenie wykonywania prawa głosu dotyczy także akcjonariusza nieobecnego na Walnym Zgromadzeniu;
- w celu ustalenia podstawy do kumulacji i redukcji głosów zgodnie z powyższymi postanowieniami, akcjonariusz Spółki, Zarząd, Rada Nadzorcza oraz poszczególni członkowie tych organów mogą żądać aby akcjonariusz Spółki udzielił informacji czy jest on osobą:
 - mającą status przedsiębiorcy dominującego, przedsiębiorcy zależnego albo jednocześnie status przedsiębiorcy dominującego i zależnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów, lub
 - mającą status jednostki dominującej, jednostki dominującej wyższego szczebla, jednostki zależnej, jednostki zależnej niższego szczebla, jednostki współzależnej albo mającą jednocześnie status jednostki dominującej (w tym dominującej wyższego szczebla) i zależnej (w tym zależnej niższego szczebla i współzależnej) w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, lub
 - która wywiera (podmiot dominujący) lub na którą jest wywierany (podmiot zależny) decydujący wpływ w rozumieniu ustawy z dnia 22 września 2006 roku o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców, lub
 - której głosy wynikające z posiadanych bezpośrednio lub pośrednio akcji Spółki podlegają kumulacji z głosami innej osoby lub innych osób na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego

systemu obrotu oraz o spółkach publicznych w związku z posiadaniem, zbywaniem lub nabywaniem znacznych pakietów akcji Spółki.

Uprawnienie, o którym mowa wyżej, obejmuje także prawo żądania ujawnienia liczby głosów, którymi akcjonariusz Spółki dysponuje samodzielnie lub łącznie z innymi akcjonariuszami Spółki. Osoba, która nie wykonała lub wykonała w sposób nienależyty obowiązek informacyjny, o którym mowa w niniejszym punkcie, do chwili usunięcia uchybienia obowiązku informacyjnego może wykonywać prawo głosu wyłącznie z jednej akcji, a wykonywanie przez taką osobę prawa głosu z pozostałych akcji jest bezskuteczne,

- ograniczenie prawa głosowania, o którym wyżej nie dotyczy podmiotów zależnych od Skarbu Państwa i Nafty Polskiej SA;
- w razie wątpliwości wykładni postanowień niniejszego rozdziału należy dokonywać zgodnie z art. 65 § 2 kodeksu cywilnego.

Skarb Państwa jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej. Ponadto jeden członek Zarządu PKN ORLEN jest powoływany i odwoływany przez Radę Nadzorczą na wniosek ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Zgodnie z postanowieniami obowiązującego Statutu Spółki do czasu, gdy minister właściwy do spraw Skarbu Państwa albo inny minister wykonuje prawa z akcji PKN ORLEN, należących do Skarbu Państwa, zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, właściwy minister może ustanowić w Spółce jednego albo dwóch Obserwatorów, uprawnionych do monitorowania działalności Spółki, uczestniczenia w posiedzeniach organów Spółki, badania dokumentów Spółki, żądania sprawozdań i wyjaśnień, dokonywania rewizji majątku Spółki. Szczegółowe zasady funkcjonowania Obserwatorów, ich kompetencji określają Regulamin Walnego Zgromadzenia, Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Zarządu. Zgodnie z ustawą z dnia 18 marca 2010 roku o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych (dalej „ustawa z dnia 18 marca 2010 roku o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa”), straciła moc

ustawa z dnia 3 czerwca 2005 roku o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w spółkach kapitałowych o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, która to ustawa ustanawiała instytucję Obserwatora w Spółce. W związku z powyższym Zarząd Spółki zaproponował Walnemu Zgromadzeniu wykreślenie ze Statutu Spółki zapisów dotyczących Obserwatora. Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 25 czerwca 2010 roku nie wyraziło jednak zgody na taką zmianę Statutu Spółki. W okresie obowiązywania ustawy o której mowa wyżej, w Spółce nie została wyznaczona żadna osoba do pełnienia funkcji Obserwatora.

Dodatkowo, specjalne uprawnienia dla akcjonariusza Skarbu Państwa wynikać mogą także z postanowień przepisów powszechnie obowiązujących. Uprawnienia takie w szczególności wynikają z ustawy z dnia 18 marca 2010 roku „o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa”. Zgodnie z przywołaną ustawą, Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa może wyrazić sprzeciw wobec podjętej przez Zarząd Spółki uchwały lub innej dokonanej przez Zarząd Spółki czynności prawnej, której przedmiotem jest rozporządzenie składnikami mienia ujawnionymi w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, o którym mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym, stanowiące rzeczywiste zagrożenie dla funkcjonowania, ciągłości działania oraz integralności infrastruktury krytycznej. Sprzeciwem Ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa może być również objęta uchwała organu Spółki dotycząca:

- rozwiązania Spółki;
- zmiany przeznaczenia lub zaniechania eksploatacji składnika mienia Spółki, ujawnionego w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, o którym mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym;
- zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa Spółki;
- zbycia albo wydzierżawienia przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nim ograniczonego prawa rzeczowego;
- przyjęcia planu rzeczowo-finansowego, planu działalności inwestycyjnej lub wieloletniego planu strategicznego;
- przeniesienia siedziby Spółki za granicę

jeżeli wykonanie takiej uchwały stanowiłoby rzeczywiste zagrożenie dla funkcjonowania, ciągłości działania oraz integralności infrastruktury krytycznej.

Zgodnie z ustawą z dnia 18 marca 2010 roku o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, Zarząd Spółki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa oraz dyrektorem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, jest uprawniony do powołania i odwołania pełnomocnika do spraw ochrony infrastruktury krytycznej w Spółce. Do zadań pełnomocnika należy w szczególności zapewnienie Ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa informacji dotyczących dokonania przez organy Spółki czynności prawnych wskazanych wyżej, przekazywanie informacji o infrastrukturze krytycznej dyrektorowi Rządowego Centrum Bezpieczeństwa na jego wniosek, przekazywanie i odbieranie informacji o zagrożeniu infrastruktury krytycznej we współpracy z dyrektorem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

5. Zasady zmiany statutu PKN ORLEN

Zmiana Statutu PKN ORLEN wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki oraz wpisu do rejestru przedsiębiorców. Uchwała Walnego Zgromadzenia dotycząca zmian Statutu Spółki zapada większością trzech czwartych głosów. Walne Zgromadzenie Spółki może upoważnić Radę Nadzorczą do ustalenia jednolitego tekstu Statutu lub wprowadzenia innych zmian o charakterze redakcyjnym określonych w uchwale Walnego Zgromadzenia.

Po wpisaniu zmian w Statucie do rejestru przedsiębiorców PKN ORLEN przekazuje na ten temat raport bieżący do publicznej wiadomości.

6. Sposób działania Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN i jego zasadniczych uprawnień oraz prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Sposób funkcjonowania Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN oraz jego uprawnienia regulują Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN. Dokumenty te dostępne są na stronie internetowej PKN ORLEN www.orlen.pl w sekcjach: „O firmie” i „Relacje inwestorskie”, zakładka „Walne zgromadzenie”.

6.1. Zwołanie i odwołanie Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN

Zasady zwoływania i organizacji Walnych Zgromadzeń zostały istotnie zmienione przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKN ORLEN w dniu 15 lipca 2009 roku. Postanowienia dokumentów korporacyjnych Spółki zostały wówczas dostosowane do przepisów powszechnie obowiązujących w tym zakresie.

Walne Zgromadzenie zwołuje się w sposób i na zasadach wskazanych w przepisach powszechnie obowiązujących. Walne Zgromadzenie zwołuje się przez ogłoszenie umieszczane na stronie internetowej Spółki oraz poprzez przekazanie raportu bieżącego do instytucji rynku kapitałowego oraz do publicznej wiadomości. Ogłoszenie powinno być dokonane co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powinno odbyć się nie później niż w ciągu sześciu miesięcy po zakończeniu roku obrotowego.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez Zarząd z własnej inicjatywy, na wniosek Rady Nadzorczej albo na wniosek akcjonariusza lub akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego Spółki, w terminie dwóch tygodni od zgłoszenia takiego wniosku. Wniosek o zwołanie zgromadzenia powinien określać sprawy wnoszone pod obrady lub zawierać projekt uchwały dotyczącej proponowanego porządku obrad. Rada Nadzorcza może zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, jeżeli zwołanie go uzna za wskazane. Rada Nadzorcza może także zwołać Zwyczajne Walne Zgromadzenie, jeżeli Zarząd nie zwoła zgromadzenia w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia odpowiedniego żądania przez Radę Nadzorczą. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może zostać także zwołane przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia na zasadach określonych przepisami powszechnie obowiązującymi.

Komplet materiałów prezentowanych akcjonariuszom na Walnym Zgromadzeniu, w tym szczególnie projekty uchwał proponowanych do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie oraz inne istotne materiały, Spółka udostępnia od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia w swojej siedzibie w Płocku i swoim biurze w Warszawie, a także na korporacyjnej stronie internetowej www.orlen.pl.

Niezależnie od wymogów prawa powszechnie obowiązującego dotyczących publikacji dokumentacji, która ma być przedstawiona Walnemu Zgromadzeniu na stronie internetowej Spółki już od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia, Spółka zobowiązana jest do przekazania w formie raportu bieżącego projektów uchwał co najmniej na 26 dni przed Walnym Zgromadzeniem, mając na celu umożliwienie zapoznania się z nimi i ich oceny przez akcjonariuszy.

Walne Zgromadzenie PKN ORLEN odbywa się w siedzibie Spółki w Płocku, ale może odbyć się także w Warszawie. Dla akcjonariuszy, którzy nie mogą osobiście uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu Spółka organizuje każdorazowo transmisję internetową z obrad Zgromadzenia, oferując również symultaniczne tłumaczenie na język angielski.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Walnego Zgromadzenia odwołanie oraz zmiana terminu Walnego Zgromadzenia powinna nastąpić niezwłocznie po wystąpieniu przesłanki uzasadniającej odwołanie lub zmianę terminu, ale nie później, niż na siedem dni przed dniem Walnego Zgromadzenia. Jeżeli odwołanie lub zmiana terminu Walnego Zgromadzenia nie może nastąpić w tym terminie, Walne Zgromadzenie powinno odbyć się. Jeśli jednak z okoliczności wynika, że odbycie obrad Walnego Zgromadzenia jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, wówczas odwołanie albo zmiana terminu może nastąpić w każdym czasie przed datą Walnego Zgromadzenia. Odwołanie lub zmiana terminu Walnego Zgromadzenia następuje przez ogłoszenie zamieszczone na stronie internetowej Spółki wraz z podaniem uzasadnienia i dochowaniem innych wymogów prawa. Kompetencja do odwołania Walnego Zgromadzenia przysługuje wyłącznie organowi lub osobie, która zwołała Walne Zgromadzenie. Odwołanie Walnego Zgromadzenia, w którego porządku obrad, na wniosek uprawnionych podmiotów, umieszczono określone sprawy, lub które zwołane zostało na taki wniosek, możliwe jest tylko za zgodą wnioskodawców.

6.2. Kompetencje Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należą w szczególności następujące sprawy:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki, rocznego sprawozdania z działalności Spółki, a także skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ORLEN oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej ORLEN za poprzedni rok obrotowy;
- udzielanie absolutorium członkom Rady Nadzorczej i członkom Zarządu Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- decydowanie o podziale zysku oraz o pokrywaniu strat, a także sposobie wykorzystania funduszy utworzonych z zysku, z zastrzeżeniem przepisów szczególnych regulujących w sposób odmienny tryb wykorzystania takich funduszy;
- powoływanie członków Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem § 8 ust. 2 Statutu, oraz ustalanie zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej;
- podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego, jeżeli przepisy kodeksu spółek handlowych oraz Statutu nie stanowią inaczej;
- wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki oraz sprawowaniu nadzoru lub zarządu;
- wyrażanie zgody na zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- wyrażanie zgody na zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, których wartość księgowa netto przekracza jedną dwudziestą kapitału zakładowego Spółki;
- zmiana Statutu Spółki;
- tworzenie i likwidowanie kapitałów rezerwowych i innych kapitałów oraz funduszy Spółki;
- decydowanie o umorzeniu akcji oraz nabywaniu akcji w celu ich umorzenia i określenie warunków ich umorzenia;
- emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa oraz emisja warrantów subskrypcyjnych;
- rozwiązanie, likwidacja i przekształcenie Spółki oraz jej połączenie z inną spółką;
- zawarcie umowy koncernowej w rozumieniu art. 7 kodeksu spółek handlowych.

Nie wymaga zgody Walnego Zgromadzenia Spółki nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, niezależnie od wartości takiej nieruchomości, oraz zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, których wartość księgowa netto nie przekracza jednej dwudziestej kapitału zakładowego Spółki.

6.3. Głosowanie na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN

Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień kodeksu spółek handlowych oraz Statutu, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów oddanych, przy czym za oddane uważa się głosy „za”, „przeciw” i „wstrzymujące się”.

Uchwały Walnego Zgromadzenia mające za przedmiot uprzywilejowanie akcji oraz w sprawach połączenia się Spółki poprzez przeniesienie całego jej majątku na inną spółkę, rozwiązania Spółki (w tym na skutek przeniesienia siedziby lub zakładu głównego Spółki za granicę), jej likwidacji i przekształcenia i obniżenia kapitału zakładowego w drodze umorzenia części akcji bez równoczesnego jego podwyższenia wymagają większości 90% głosów oddanych.

Uchwała Walnego Zgromadzenia o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad może zapaść jedynie w przypadku, gdy przemawiają za tym istotne powody. Uchwały o zdjęciu z porządku obrad bądź o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy, wymagają większości 75% głosów oddanych z zastrzeżeniem, że obecni na Walnym Zgromadzeniu akcjonariusze, którzy wnioskowali za umieszczeniem tego punktu w porządku obrad, uprzednio wyrazili już zgodę na jego zdjęcie z porządku bądź zaniechanie rozpatrywania tej sprawy.

Jedna akcja PKN ORLEN daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Prawo głosowania akcjonariuszy Spółki zostało ograniczone w ten sposób, że żaden z nich (poza wyjątkami określonymi w Statucie Spółki) nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia. Szczegółowe zasady wykonywania prawa głosu zostały przedstawione w rozdziale IV niniejszego raportu.

Akcjonariusze mają prawo uczestniczyć i wykonywać na Walnym Zgromadzeniu prawo głosu osobiście lub przez swych pełnomocników.

6.4. Uczestnictwo w Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN

Zgodnie z postanowieniami art. 406 (1) § 1 kodeksu spółek handlowych prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu Spółki mają tylko osoby będące akcjonariuszami Spółki na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu).

Na żądanie akcjonariusza, zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych wystawia imienne zaświadczenie o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.

Zaświadczenie to zawiera:

- firmę, siedzibę, adres i pieczęć wystawiającego oraz numer zaświadczenia;
- liczbę akcji,
- rodzaj i kod akcji,
- firmę, siedzibę i adres Spółki,
- wartość nominalną akcji,
- imię i nazwisko albo firmę (nazwę) uprawnionego z akcji,
- siedzibę (miejsce zamieszkania) i adres uprawnionego z akcji,
- cel wystawienia zaświadczenia,
- datę i miejsce wystawienia zaświadczenia,
- podpis osoby upoważnionej do wystawienia zaświadczenia.

Na żądanie akcjonariusza w treści zaświadczenia powinna zostać wskazana część lub wszystkie akcje zarejestrowane na jego rachunku papierów wartościowych.

Listę akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu Spółka ustala na podstawie wykazu sporządzonego przez podmiot prowadzący depozyt papierów wartościowych (obecnie Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA, KDPW), zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami

finansowymi. KDPW sporządza wykaz podmiotów uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu, na podstawie wykazów przekazywanych nie później niż na dwanaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia przez podmioty uprawnione. Podstawą sporządzenia wykazów przekazywanych do KDPW są wystawione zaświadczenia o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu. KDPW udostępnia Spółce wykaz nie później niż na tydzień przed datą Walnego Zgromadzenia.

W obradach Walnego Zgromadzenia mają prawo uczestniczyć z prawem zabierania głosu członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej nawet nie będący akcjonariuszami, bez potrzeby otrzymywania zaproszeń. W obradach Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia mogą uczestniczyć członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej, których mandaty wygasły przed dniem Walnego Zgromadzenia, a którzy sprawowali swe funkcje w roku obrotowym, za który sprawozdanie Zarządu oraz sprawozdanie finansowe ma być zatwierdzone przez to Zwyczajne Walne Zgromadzenie.

W obradach Walnego Zgromadzenia mają prawo brać udział także inne osoby zaproszone przez organ zwołujący Walne Zgromadzenie lub dopuszczone na salę obrad przez Przewodniczącego, w szczególności biegli rewidentzi, doradcy prawni i finansowi lub pracownicy Spółki. PKN ORLEN, w zakresie zgodnym z przepisami prawa i uwzględniającym interesy Spółki, umożliwia także przedstawicielom mediów obecność na Walnych Zgromadzeniach. Zarząd na każdym Walnym Zgromadzeniu zapewnia udział niezależnego eksperta w sprawach z zakresu prawa handlowego.

Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej, oraz biegły rewident Spółki, w granicach swoich kompetencji i w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia spraw omawianych przez Walne Zgromadzenie, udzielają uczestnikom Zgromadzenia wyjaśnień i informacji dotyczących Spółki. Udzielanie odpowiedzi na pytania uczestników Walnego Zgromadzenia dokonywane jest przy uwzględnieniu faktu, że PKN ORLEN, jako spółka publiczna, wykonuje obowiązki informacyjne w sposób wynikający z przepisów prawa regulującego funkcjonowanie rynku kapitałowego, a udzielanie informacji nie może być dokonywane w sposób inny niż wynikający z tych przepisów.

W obradach Walnego Zgromadzenia ma prawo uczestniczyć Obserwator ustanowiony przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa. Do momentu publikacji niniejszego raportu minister właściwy do spraw Skarbu Państwa nie ustanowił Obserwatora w PKN ORLEN, przy czym jak wskazano w rozdziale IV niniejszego raportu, straciła moc ustawa z dnia 3 czerwca 2005 roku o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w spółkach kapitałowych o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, która ustanawiała instytucję Obserwatora w Spółce.

Zgodnie z ustawą z dnia 18 marca 2010 roku o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa prawo do żądania od organów Spółki, w tym także od Walnego Zgromadzenia, wszelkich dokumentów, informacji oraz wyjaśnień dotyczących spraw, wymienionych w tej ustawie (tj. dotyczących mienia Spółki ujawnionego w jednolitym wykazie obiektów instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, o którym mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym) przysługuje pełnomocnikowi do spraw ochrony infrastruktury krytycznej.

PKN ORLEN zwraca szczególną uwagę na działania usprawniające komunikację Spółki z otoczeniem zewnętrznym. Dla akcjonariuszy, którzy nie mogą osobiście uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu Spółka organizuje każdorazowo transmisję internetową z obrad Zgromadzenia, oferując również symultaniczne tłumaczenie na język angielski.

Na korporacyjnej stronie internetowej PKN ORLEN znajduje się specjalna sekcja poświęcona Walnym Zgromadzeniom Spółki, w której zamieszczane są informacje o zbliżających się zgromadzeniach akcjonariuszy, materiały związane z tymi Zgromadzeniami, a także materiały archiwalne z odbytych posiedzeń, w tym treści podjętych uchwał, a także pliki video zawierające transmisje internetowe z Walnych Zgromadzeń.

6.5. Walne Zgromadzenie w 2010 roku

W 2010 roku odbyło się jedno Walne Zgromadzenie Spółki, w dniu 25 czerwca 2010 roku. Było to Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKN ORLEN.

Podczas obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariusze zatwierdzili roczne sprawozdania z działalności Spółki i Grupy Kapitałowej ORLEN oraz sprawozdania finansowe za 2009 rok. Zdecydowali także o udzieleniu absolutorium wszystkim członkom Rady Nadzorczej i członkom Zarządu.

Walne Zgromadzenie postanowiło także zysk Spółki osiągnięty w 2009 roku przeznaczyć w całości na kapitał zapasowy Spółki.

Akcjonariusze obradowali także nad zmianami w Statucie PKN ORLEN, które dotyczyły w szczególności dostosowania aktualnych zapisów Statutu PKN ORLEN do powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Ponadto, uzupełniono zapisy Statutu dotyczące przedmiotu działalności Spółki o dwa nowe obszary, tj. sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych i bezalkoholowych prowadzoną w wyspecjalizowanych sklepach oraz wydawanie gazet.

Walne Zgromadzenie wyraziło także zgodę na zbycie, wydzierżawienie lub obciążenie innym prawem na rzecz osób trzecich, kilku stacji paliw, jako zorganizowanych części przedsiębiorstwa.

Podczas zeszłorocznego spotkania Walne Zgromadzenie powołało w skład Rady Nadzorczej na nową kadencję: na funkcję Przewodniczącego Pana Macieja Mataczyńskiego, zaś na funkcję Członków Rady Nadzorczej Panią Angelinę Sarotę oraz Panów: Grzegorza Borowca, Artura Gabora, Marka Karabule, Krzysztofa Kołacha, Leszka Jerzego Pawłowicza i Piotra Wielowieyskiego. W tym samym dniu Skarb Państwa powołał także Pana Janusza Zielińskiego w skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN.

7. Skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych PKN ORLEN oraz ich komitetów

7.1. Skład osobowy Zarządu PKN ORLEN w 2010 roku

Imię i nazwisko	Funkcja pełniona w Zarządzie PKN ORLEN
CZŁONKAMI ZARZĄDU PKN ORLEN W 2010 ROKU BYŁY NASTĘPUJĄCE OSOBY:	
Dariusz Jacek Krawiec	Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny od 18.09.2008 r. Wiceprezes Zarządu ds. Ropy i Grupy Kapitałowej od 17.06.2008 r. Wiceprezes Zarządu od 07.06.2008 r.
Sławomir Jędrzejczyk	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych od 23.09.2008 r. Wiceprezes Zarządu od 18.09.2008 r. Członek Zarządu ds. Finansowych od 17.06.2008 r. Członek Zarządu od 07.06.2008 r.
Wojciech Kotlarek	Członek Zarządu ds. Sprzedaży od 17.06.2008 r. Członek Zarządu od 07.06.2008 r.
Krzysztof Pater	Członek Zarządu ds. Rafinerii od 17.06.2008 r. Członek Zarządu od 07.06.2008 r. Członek Zarządu ds. Produkcji od 20.03.2007 r. do 06.06.2008 r.
Marek Serafin	Członek Zarządu ds. Petrochemii od 17.06.2008 r. Członek Zarządu od 07.06.2008 r.

7.2. Skład osobowy Rady Nadzorczej PKN ORLEN w 2010 roku

Imię i nazwisko	Funkcja pełniona w Radzie Nadzorczej PKN ORLEN
W 2010 ROKU NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ SPÓŁKI SPRAWOWAŁA RADA NADZORCZA W SKŁADZIE:	
Maciej Mataczyński	Przewodniczący Rady Nadzorczej od 07.02.2008 r.
Marek Karabula	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej od 15.02.2008 r. do 25.06.2010 r. oraz od 20.07.2010 r. Członek Rady Nadzorczej od 07.02.2008 r.
Grzegorz Borowiec	Członek Rady Nadzorczej od 07.02.2008 r.
Krzysztof Kołach	Członek Rady Nadzorczej od 07.02.2008 r.
Jarosław Roślowski	Członek Rady Nadzorczej od 13.06.2008 r. do 25.06.2010 r.
Piotr Wielowieyski	Członek Rady Nadzorczej od 07.02.2008 r.
Angelina Sarota	Sekretarz Rady Nadzorczej od 13.06.2008 r. do 25.06.2010 r. oraz od 20.07.2010 r. Członek Rady Nadzorczej od 13.06.2008 r.
Janusz Zieliński	Członek Rady Nadzorczej od 06.07.2007 r.
Artur Gabor	Członek Rady Nadzorczej od 25.06.2010 r.
Leszek Jerzy Pawłowicz	Członek Rady Nadzorczej od 25.06.2010 r.

7.3 Skład osobowy Komitetów Rady Nadzorczej PKN ORLEN w 2010 roku

Imię i nazwisko

Funkcja pełniona w Komitecie Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Komitet Audytowy	
w okresie od 20.07.2010 r. do 31.12.2010 r.	
Artur Gabor	Przewodniczący, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Marek Karabula	Członek Komitetu
Leszek Jerzy Pawłowicz	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Piotr Wielowieyski	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Janusz Zieliński	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
w okresie od 01.01.2010 r. do 25.06.2010 r.	
Piotr Wielowieyski	Przewodniczący, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Marek Karabula	Członek Komitetu
Janusz Zieliński	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Komitet ds. Ładu Korporacyjnego	
w okresie od 20.07.2010 r. do 31.12.2010 r.	
Angelina Sarota	Przewodniczący Komitetu
Grzegorz Borowiec	Członek Komitetu
Maciej Mataczyński	Członek Komitetu
w okresie od 01.01.2010 r. do 25.06.2010 r.	
Grzegorz Borowiec	Przewodniczący Komitetu
Maciej Mataczyński	Członek Komitetu
Angelina Sarota	Członek Komitetu
Komitet ds. Strategii i Rozwoju	
w okresie od 20.07.2010 r. do 31.12.2010 r.	
Marek Karabula	Przewodniczący Komitetu
Krzysztof Kołach	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Leszek Jerzy Pawłowicz	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Piotr Wielowieyski	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Janusz Zieliński	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
w okresie od 01.01.2010 r. do 25.06.2010 r.	
Marek Karabula	Przewodniczący Komitetu
Krzysztof Kołach	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Piotr Wielowieyski	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Janusz Zieliński	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń	
w okresie od 20.07.2010 r. do 31.12.2010 r.	
Maciej Mataczyński	Przewodniczący Komitetu
Grzegorz Borowiec	Członek Komitetu
Artur Gabor	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Kołach	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
w okresie od 01.01.2010 r. do 25.06.2010 r.	
Maciej Mataczyński	Przewodniczący Komitetu
Grzegorz Borowiec	Członek Komitetu
Krzysztof Kołach	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Piotr Wielowieyski	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Jarosław Roślowski	Członek Komitetu

7.4. Zasady działania Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Komitetów Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Zasady działania Rady Nadzorczej i jej Komitetów oraz Zarządu PKN ORLEN są – poza przepisami powszechnie obowiązującymi – regulowane przez Statut PKN ORLEN, a także odpowiednio przez Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Zarządu. Na funkcjonowanie organów zarządzających i nadzorczych PKN ORLEN wpływ mają również zasady ładu korporacyjnego ustanowione przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie.

7.5. Zasady działania Rady Nadzorczej PKN ORLEN

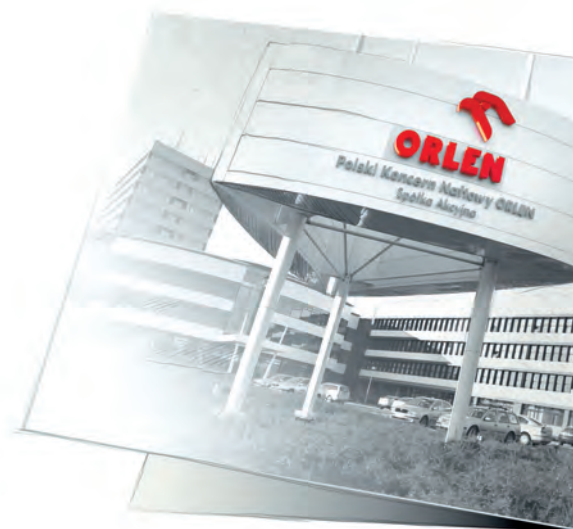
Powołanie i odwołanie członków Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Członkowie Rady Nadzorczej PKN ORLEN są powoływani na okres wspólnej kadencji, która kończy się z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za drugi pełny rok obrotowy kadencji. Poszczególni członkowie Rady oraz cała Rada Nadzorcza mogą zostać odwołani w każdym czasie przed upływem kadencji. Walne Zgromadzenie PKN ORLEN powołuje Przewodniczącego Rady Nadzorczej, natomiast wiceprzewodniczący i sekretarz wybierani są przez Radę Nadzorczą z grona pozostałych członków Rady.

W skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN wchodzi od sześciu do dziewięciu członków. Skarb Państwa jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej, pozostałych członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie. W dniu 25 czerwca 2010 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKN ORLEN powołało Członków Rady Nadzorczej na nową kadencję.

Zgodnie ze Statutem PKN ORLEN, co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej, musi być osobami, z których każda spełnia następujące warunki niezależności (tzw. niezależni członkowie Rady Nadzorczej):

- nie jest pracownikiem Spółki ani Podmiotu Powiązanego,
- nie była członkiem władz zarządzających Spółki lub Podmiotu Powiązanego w ciągu ostatnich pięciu lat przed powołaniem do Rady Nadzorczej,
- nie jest członkiem władz nadzorczych i zarządzających Podmiotu Powiązanego,
- nie otrzymuje ani nie otrzymała w ciągu ostatnich pięciu lat przed powołaniem do Rady Nadzorczej dodatkowego wynagrodzenia w znaczącej wysokości, tj. w kwocie przekraczającej łącznie sześćset tysięcy złotych, od Spółki lub Podmiotu Powiązanego, oprócz wynagrodzenia otrzymywanego jako członek władz nadzorczych,
- nie jest i nie była w ciągu ostatnich trzech lat przed powołaniem do Rady Nadzorczej wspólnikiem lub pracownikiem obecnego lub byłego biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe Spółki lub Podmiotu Powiązanego,
- nie jest akcjonariuszem dysponującym 5% lub więcej głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki lub walnym zgromadzeniu Podmiotu Powiązanego,
- nie jest członkiem władz nadzorczych i zarządzających lub pracownikiem podmiotu dysponującego 5% lub więcej głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki lub walnym zgromadzeniu Podmiotu Powiązanego,
- nie jest wstępnym, zstępnym, małżonkiem, rodzeństwem, rodzicem małżonka albo osobą pozostającą w stosunku przysposobienia wobec którejkolwiek z osób wymienionych w punktach poprzedzających,
- nie była członkiem Rady Nadzorczej Spółki dłużej niż przez 3 kadencje,
- nie jest członkiem zarządu spółki, w której członek Zarządu Spółki pełni funkcję członka rady nadzorczej,
- nie ma znaczących powiązań z członkami Zarządu Spółki przez udział w innych spółkach.

Niezależni członkowie Rady Nadzorczej składają Spółce, przed ich powołaniem do składu Rady Nadzorczej, pisemne oświadczenie o spełnieniu przesłanek określonych powyżej. W przypadku zaistnienia sytuacji powodującej niespełnienie przesłanek, członek Rady Nadzorczej zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o tym fakcie Spółkę, natomiast Spółka informuje akcjonariuszy o aktualnej liczbie niezależnych członków Rady Nadzorczej.

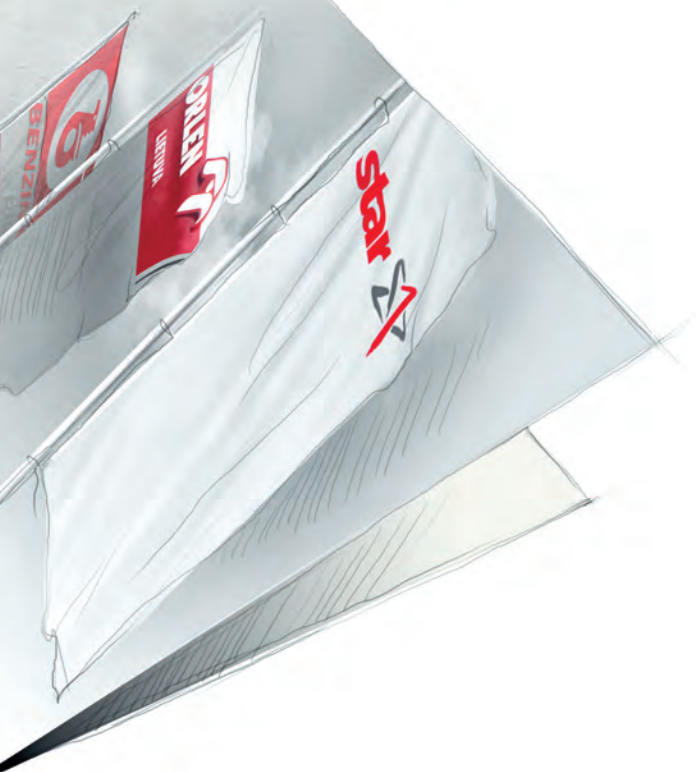
W sytuacji, gdy liczba niezależnych członków Rady Nadzorczej wyniesie mniej niż dwóch, Zarząd Spółki zobowiązany jest niezwłocznie zwołać Walne Zgromadzenie i umieścić w porządku obrad tego Zgromadzenia punkt dotyczący zmian w składzie Rady Nadzorczej. Do czasu dokonania zmian w składzie Rady Nadzorczej polegających na dostosowaniu liczby niezależnych członków do wymagań statutowych, Rada Nadzorcza działa w składzie dotychczasowym, a postanowień § 8 ust. 9 a Statutu (wymieniających listę uchwał, do których podjęcia wymagana jest zgoda co najmniej połowy niezależnych członków Rady Nadzorczej) nie stosuje się.

Organizacja pracy Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące. Dodatkowo, zgodnie ze Statutem Spółki, posiedzenie Rady Nadzorczej powinno zostać zwołane na pisemny wniosek złożony przez akcjonariusza lub akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dziesiątą kapitału zakładowego, Zarząd Spółki lub członka Rady Nadzorczej. W takim przypadku posiedzenie Rady powinno zostać zwołane w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku, na dzień przypadający nie później niż przed upływem trzech tygodni od dnia otrzymania takiego wniosku. W przypadku niezwołania posiedzenia Rady w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku, wnioskodawca może zwołać je samodzielnie w formie pisemnego zawiadomienia wysłanego członkom Rady, na co najmniej siedem dni przed datą posiedzenia, podając datę, miejsce oraz proponowany porządek obrad posiedzenia.

Posiedzenia Rady Nadzorczej mogą odbyć się, jeżeli wszyscy członkowie Rady zostali prawidłowo zaproszeni. Posiedzenia Rady Nadzorczej mogą się odbywać także bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Rady są obecni i wyrażają zgodę na odbycie posiedzenia i umieszczenie określonych spraw w porządku obrad.

Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jej członków. Z zastrzeżeniem postanowień kodeksu spółek handlowych, uchwała Rady Nadzorczej może być podjęta w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością oddanych głosów, w obecności co najmniej połowy członków Rady, przy czym za głosy oddane uważa się głosy „za”, „przeciw” i „wstrzymujące się”. Wyjątkiem od tego jest sytuacja odwołania lub zawieszenia któregośkolwiek z członków Zarządu lub całego Zarządu w trakcie trwania ich kadencji, kiedy to wymagane jest oddanie głosów „za” przez co najmniej dwie trzecie wszystkich członków Rady Nadzorczej.

Podjęcie uchwał w sprawach:

- świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiegokolwiek podmioty powiązane ze Spółką na rzecz członków Zarządu,
- wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot zależny istotnej umowy z podmiotem powiązanym ze Spółką, członkiem Rady Nadzorczej albo Zarządu oraz z podmiotami powiązanymi z nimi,
- wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki wymaga zgody co najmniej połowy niezależnych członków Rady Nadzorczej. Postanowienia te nie wyłączają stosowania art. 15 § 1 i 2 kodeksu spółek handlowych.

W celu wykonywania swoich obowiązków Rada Nadzorcza może badać wszystkie dokumenty Spółki, żądać od Zarządu i pracowników sprawozdań i wyjaśnień oraz dokonywać rewizji stanu majątku Spółki.

Kompetencje Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Rada Nadzorcza PKN ORLEN sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności, w szczególności ma kompetencje określone w kodeksie spółek handlowych i Statucie Spółki. Rada Nadzorcza podejmuje odpowiednie działania w celu uzyskiwania od Zarządu regularnych i wyczerpujących informacji o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności PKN ORLEN oraz o ryzyku związanym z prowadzoną działalnością i sposobach zarządzania tym ryzykiem.

Zgodnie ze Statutem Spółki do uprawnień Rady Nadzorczej należy ponadto:

- powoływanie i odwoływanie prezesa, wiceprezesów i pozostałych członków Zarządu (przy czym jeden członek Zarządu jest powoływany i odwoływany przez Radę Nadzorczą na wniosek Skarbu Państwa do czasu zbycia przez Skarb Państwa ostatniej akcji Spółki),
- reprezentowanie Spółki w umowach z członkami Zarządu, w tym również w zakresie warunków zatrudniania członków Zarządu,
- zawieszanie, z ważnych powodów, w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu, a także delegowanie członka lub członków Rady do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu niemogących sprawować swych czynności,
- zatwierdzanie Regulaminu Zarządu,
- wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Spółki i skonsolidowanych sprawozdań Grupy Kapitałowej ORLEN zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości,
- ocena sprawozdania finansowego, zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym, ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wniosków Zarządu co do podziału zysku i pokrycia straty oraz składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego sprawozdania pisemnego z wyników tej oceny,
- ocena sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ORLEN i sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ORLEN oraz składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego sprawozdania pisemnego z wyników tej oceny,
- opiniowanie wszelkich spraw przedkładanych przez Zarząd do rozpatrzenia Walnemu Zgromadzeniu, zarówno zwyczajnemu jak i nadzwyczajnemu,
- udzielanie członkom Zarządu zezwolenia na zajmowanie stanowisk w organach nadzorczych lub zarządzających innych podmiotów oraz pobieranie wynagrodzeń z tego tytułu,
- wyrażanie zgody na realizację zadania inwestycyjnego i zaciąganie wynikających z niego zobowiązań, jeżeli powstaną w związku z tym wydatki lub obciążenia przekraczające równowartość jednej drugiej kapitału zakładowego Spółki,
- określanie zakresu, szczegółowości i terminów przedkładania przez Zarząd rocznych i wieloletnich planów finansowych i strategii rozwoju Spółki,
- zatwierdzanie strategii rozwoju Spółki i wieloletnich planów finansowych,
- opiniowanie rocznych planów finansowych,
- wyrażanie na wniosek Zarządu, zgody na zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, których wartość księgowa netto nie przekracza jednej dwudziestej kapitału zakładowego,
- wyrażanie na wniosek Zarządu, zgody na nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, których wartość według ceny nabycia netto przekracza jedną czterdziestą kapitału zakładowego,

- wyrażanie zgody na nabycie przez Spółkę akcji Spółki w celu zapobieżenia poważnej szkodzi, o której mowa w art. 362 § 1 pkt 1 kodeksu spółek handlowych, bezpośrednio zagrażającej Spółce,
- powoływanie pełniącego obowiązki Prezesa Zarządu, o którym mowa w § 9 ust. 3 pkt 3, w przypadku zawieszenia Prezesa Zarządu lub wygaśnięcia jego mandatu przed upływem kadencji.

Zapisy Statutu określają także, iż zgody Rady Nadzorczej PKN ORLEN wymagają:

- utworzenie zakładu za granicą,
- zbycie lub obciążenie, na podstawie jednej lub kilku powiązanych czynności prawnych, środków trwałych, których wartość księgowa netto przekracza jedną dwudziestą wartości aktywów według ostatniego zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie sprawozdania finansowego,
- zbycie lub obciążenie w jakikolwiek sposób akcji albo udziałów w następujących spółkach: Naftoport Sp. z o.o., Inowrocławskie Kopalnie Soli SA oraz w spółce, która zostanie utworzona w celu prowadzenia działalności w zakresie transportu rurociągowego paliw płynnych,
- zaciągnięcie innego zobowiązania, które na podstawie jednej lub kilku powiązanych czynności prawnych wykonywanych w okresie roku obrotowego, przekracza równowartość jednej piątej kapitału zakładowego, z wyłączeniem:
 - czynności dokonywanych w ramach zwykłego zarządu, w tym w szczególności wszystkich czynności mających za przedmiot obrót Paliwami,
 - czynności pozytywnie zaopiniowanych przez Radę Nadzorczą w rocznych planach finansowych,
 - czynności, na dokonanie których wymagana jest zgoda Walnego Zgromadzenia,
 - czynności podejmowanych w związku z realizacją zadania inwestycyjnego, na które Rada Nadzorcza wyraziła zgodę zgodnie z § 8 ust. 11 pkt 9 Statutu, do kwoty nieprzekraczającej 110% kwoty przeznaczonej na dane zadanie inwestycyjne,
 - czynności dotyczących realizowania zadania inwestycyjnego i zaciągania wynikających z niego zobowiązań, jeżeli wydatki lub obciążenia nie przekraczają progu wskazanego w § 8 ust. 11 pkt 9 Statutu,
- realizowanie przez Spółkę za granicą inwestycji kapitałowych lub rzeczowych na kwotę przekraczającą jedną dwudziestą kapitału zakładowego,
- wykonywanie przez Spółkę prawa głosu na walnych zgromadzeniach i zgromadzeniach wspólników spółek zależnych oraz innych spółek, jeżeli wartość posiadanych przez Spółkę udziałów lub akcji, ustalona według cen ich nabycia lub objęcia, stanowi więcej niż jedną piątą kapitału zakładowego Spółki, w sprawach połączenia z inną spółką i przekształcenia spółki, zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki oraz ustanowienia na nim prawa użytkowania, zmiany umowy lub statutu, zawarcie umowy koncernowej w rozumieniu art. 7 kodeksu spółek handlowych, rozwiązania spółki,
- tworzenie spółek prawa handlowego oraz przystępowanie do spółek, a także na wnoszenie wkładów na pokrycie udziałów lub akcji w spółkach oraz zbywanie udziałów lub akcji, jeżeli dotychczasowe zaangażowanie kapitałowe Spółki w danej spółce lub zaangażowanie, które ma osiągnąć Spółka w wyniku nabycia lub objęcia udziałów lub akcji, liczone według ceny nabycia lub objęcia udziałów lub akcji, przekracza jedną dziesiątą kapitału zakładowego Spółki, z wyjątkiem nabywania akcji na rynku regulowanym,
- wypłata akcjonariuszom zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy.

Jeżeli Rada Nadzorcza nie wyrazi zgody na dokonanie określonej powyżej czynności, Zarząd może zwrócić się do Walnego Zgromadzenia o powzięcie uchwały udzielającej zgody na dokonanie tejże czynności.

Dodatkowo, na żądanie co najmniej dwóch członków, Rada Nadzorcza jest zobowiązana rozważyć podjęcie określonych w takim żądaniu czynności nadzorczych.

Mając na względzie najwyższe standardy dobrych praktyk oraz aby zapewnić możliwość rzetelnej oceny Spółki przez akcjonariuszy, do obowiązków Rady Nadzorczej PKN ORLEN dodatkowo należy przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu zwięzłej oceny sytuacji PKN ORLEN. Ocena ta jest przedstawiana corocznie przed Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem Spółki w terminie umożliwiającym akcjonariuszom PKN ORLEN zapoznanie się z nią.

Komitety Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Rada Nadzorcza PKN ORLEN może powoływać komitety stałe lub ad hoc, działające jako jej kolegialne organy doradcze i opiniotwórcze. W ramach Rady Nadzorczej PKN ORLEN działają następujące komitety stałe: Komitet Audytowy, Komitet ds. Strategii i Rozwoju, Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń oraz Komitet ds. Ładu Korporacyjnego. Wskazane komitety składają Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swojej działalności.

Wszystkie komitety powoływane są przez Radę Nadzorczą spośród jej członków, natomiast sam Komitet wybiera swojego przewodniczącego. W skład Komitetu wchodzi od 3 do 5 członków, przy czym w skład Komitetu Audytowego wchodzi co najmniej dwóch członków niezależnych oraz przynajmniej jeden posiadający kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rachunkowości lub finansów.

Posiedzenia Komitetu zwołuje przewodniczący Komitetu, a w razie jego nieobecności lub niemożności pełnienia przez niego funkcji – przewodniczący Rady Nadzorczej lub inny wskazany przez niego członek Rady Nadzorczej, który zaprasza na posiedzenia członków Komitetu oraz zawiadamia wszystkich pozostałych członków Rady Nadzorczej o posiedzeniu. Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej mają prawo uczestniczyć w posiedzeniach Komitetu. Przewodniczący Komitetu może zapraszać na posiedzenia Komitetu członków Zarządu, pracowników Spółki i inne osoby, których udział w posiedzeniu jest przydatny dla realizacji zadań Komitetu.

Uchwały Komitetu są podejmowane zwykłą większością głosów oddanych. W przypadku głosowania, w którym oddano równą liczbę głosów „za” oraz „przeciw”, głos rozstrzygający przysługuje przewodniczącemu Komitetu.

Komitet Audytowy

Zadaniem Komitetu Audytowego jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej PKN ORLEN w kwestiach właściwego wdrażania zasad sprawozdawczości budżetowej i finansowej oraz kontroli wewnętrznej Spółki oraz Grupy Kapitałowej ORLEN i współpraca z biegłymi rewidentami Spółki. W szczególności do zadań Komitetu należy monitorowanie pracy biegłych rewidentów Spółki i przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji co do wyboru i wynagrodzenia biegłych rewidentów Spółki, omawianie z biegłymi rewidentami Spółki, przed rozpoczęciem każdego badania rocznego sprawozdania finansowego, charakteru i zakresu badania oraz monitorowanie koordynacji prac między biegłymi rewidentami Spółki, przegląd okresowych i rocznych sprawozdań finansowych Spółki (jednostkowych i skonsolidowanych), ze skoncentrowaniem się w szczególności na:

- wszelkich zmianach norm, zasad i praktyk księgowych,
- głównych obszarach podlegających osądowi,
- znaczących korektach wynikających z badania,
- oświadczeniach o kontynuacji działania,
- zgodności z obowiązującymi przepisami dotyczącymi prowadzenia rachunkowości.

Ponadto do zadań Komitetu Audytowego należy:

- omawianie wszelkich problemów lub zastrzeżeń, które mogą wynikać z badania sprawozdań finansowych,
- analiza listów do Zarządu sporządzonych przez biegłych rewidentów Spółki, niezależności i obiektywności dokonanego przez nich badania oraz odpowiedzi Zarządu,
- opiniowanie rocznych i wieloletnich planów finansowych,
- opiniowanie polityki dywidendowej, podziału zysku i emisji papierów wartościowych,
- przegląd systemu rachunkowości zarządczej,
- przegląd systemu kontroli wewnętrznej, w tym mechanizmów kontroli: finansowej, operacyjnej, zgodności z przepisami, oceny ryzyka i zarządczej, analiza raportów audytorów wewnętrznych Spółki i głównych spostrzeżeń innych analityków wewnętrznych oraz odpowiedzi Zarządu na te spostrzeżenia, łącznie z badaniem stopnia niezależności audytorów wewnętrznych oraz opiniowaniem zamiarów Zarządu w sprawie zatrudnienia i zwolnienia osoby kierującej komórką organizacyjną, odpowiadającą za audyt wewnętrzny,

- roczny przegląd programu audytu wewnętrznego, koordynacja prac audytorów wewnętrznych i zewnętrznych oraz badanie warunków funkcjonowania audytorów wewnętrznych, współpraca z komórkami organizacyjnymi Spółki odpowiedzialnymi za audyt i kontrolę oraz okresowa ocena ich pracy,
- rozważanie wszelkich innych kwestii związanych z audytem Spółki, na które zwrócił uwagę Komitet lub Rada Nadzorcza,
- informowanie Rady Nadzorczej o wszelkich istotnych kwestiach w zakresie działalności Komitetu Audytowego.

Posiedzenia Komitetu Audytowego odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał, każdorazowo przed opublikowaniem przez Spółkę sprawozdań finansowych.

Komitet ds. Ładu Korporacyjnego

Zadaniem Komitetu ds. Ładu Korporacyjnego jest ocena implementacji zasad ładu korporacyjnego, składanie Radzie Nadzorczej rekomendacji w zakresie wprowadzania zasad ładu korporacyjnego, opiniowanie dokumentów normatywnych dotyczących ładu korporacyjnego, ocena raportów dotyczących przestrzegania zasad ładu korporacyjnego przygotowywanych dla Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, opiniowanie propozycji zmian dotyczących dokumentów korporacyjnych Spółki oraz opracowywanie propozycji takich zmian w przypadku dokumentów własnych Rady Nadzorczej, monitorowanie zarządzania Spółką pod kątem zgodności z wymogami prawnymi i regulacyjnymi, w tym zgodności z Kodeksem Etycznym PKN ORLEN i zasadami ładu korporacyjnego.

Komitet ds. Strategii i Rozwoju

Zadaniem Komitetu ds. Strategii i Rozwoju jest opiniowanie i przedstawianie rekomendacji Radzie Nadzorczej w kwestiach planowanych inwestycji i dezinvestycji mających istotny wpływ na aktywa Spółki. W szczególności do zadań Komitetu należy ocena wpływu planowanych i podejmowanych inwestycji i dezinvestycji na kształt aktywów Spółki, ocena działań, umów, listów intencyjnych i innych dokumentów związanych z czynnościami mającymi na celu nabycie, zbycie, obciążenie lub inny sposób rozdysponowania istotnych aktywów Spółki, opiniowanie wszelkich dokumentów o charakterze strategicznym przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Zarząd, opiniowanie strategii rozwoju Spółki, w tym wieloletnich planów finansowych.

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń

Zadaniem Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń jest wspomaganie osiągania celów strategicznych Spółki poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii i wniosków w sprawie kształtowania struktury zarządzania, w tym w kwestii rozwiązań organizacyjnych, systemu wynagrodzeń oraz doboru kadry o kwalifikacjach odpowiednich dla budowy sukcesu Spółki. W szczególności do zadań Komitetu należy inicjowanie i opiniowanie rozwiązań w zakresie systemu nominacji członków Zarządu, opiniowanie proponowanych przez Zarząd rozwiązań w zakresie systemu zarządzania Spółką, zmierzających do zapewnienia efektywności, spójności i bezpieczeństwa zarządzania Spółką, okresowy przegląd i rekomendowanie zasad określania wynagrodzeń motywacyjnych członków Zarządu i wyższej kadry kierowniczej, zgodnie z interesem Spółki, okresowy przegląd systemu wynagrodzeń członków Zarządu i kadry kierowniczej podlegającej bezpośrednio członkom Zarządu, w tym kontraktów menedżerskich i systemów motywacyjnych, oraz przedkładanie Radzie Nadzorczej propozycji ich kształtowania w kontekście realizacji celów strategicznych Spółki, przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii dotyczących uzasadnienia przyznania wynagrodzenia uzależnionego od wyników w kontekście oceny stopnia realizacji określonych zadań i celów Spółki, ocena systemu zarządzania zasobami ludzkimi w Spółce.

7.6. Zasady działania Zarządu PKN ORLEN

Podstawowym celem działania Zarządu PKN ORLEN jest realizacja interesu Spółki, rozumianego jako powiększanie wartości powierzonego jej przez akcjonariuszy majątku, z uwzględnieniem praw i interesów innych niż akcjonariusze podmiotów, zaangażowanych w funkcjonowanie Spółki, w szczególności wierzycieli Spółki oraz jej pracowników.

Zarząd PKN ORLEN zapewnia przejrzystość i efektywność systemu zarządzania Spółką, a także zapewnia prowadzenie spraw PKN ORLEN zgodnie z przepisami prawa i dobrymi praktykami.

Powołanie i odwołanie Zarządu PKN ORLEN

W skład Zarządu PKN ORLEN wchodzi od pięciu do dziewięciu członków, w tym prezes, wiceprezesi Zarządu i pozostali członkowie Zarządu. Członkowie Zarządu są powoływani i odwoływani przez Radę Nadzorczą, przy czym jeden członek Zarządu PKN ORLEN jest powoływany i odwoływany przez Radę Nadzorczą na wniosek ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Kadencja członków Zarządu jest wspólna i kończy się z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za drugi pełny rok obrotowy kadencji. Za początek tak określonej kadencji wspólnej przyjmuje się dzień 7 czerwca 2008 roku.

Prezes, wiceprezesi i pozostali członkowie Zarządu oraz cały Zarząd mogą być zawieszeni w czynnościach z ważnych powodów przez Radę Nadzorczą.

W przypadku zawieszenia lub odwołania Prezesa Zarządu bądź w innym przypadku wygaśnięcia mandatu Prezesa Zarządu przed upływem kadencji, do czasu powołania nowego lub odwołania dotychczasowego Prezesa wszystkie jego uprawnienia, z wyjątkiem prawa decydującego głosu, o którym mowa w § 9 ust. 5 pkt 2 Statutu, wykonuje osoba powołana uchwałą Rady Nadzorczej na stanowisko pełniącego obowiązki Prezesa Zarządu.

Organizacja prac Zarządu PKN ORLEN

Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeby, jednak nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie. Każdy Członek Zarządu może na piśmie zażądać zwołania posiedzenia Zarządu i/lub umieszczenia w porządku obrad wskazanych spraw, wskazując w swoim żądaniu proponowany porządek obrad oraz uzasadnienie wniosku. Posiedzenie Zarządu winno się odbyć w ciągu siedmiu dni od daty zgłoszenia wniosku.

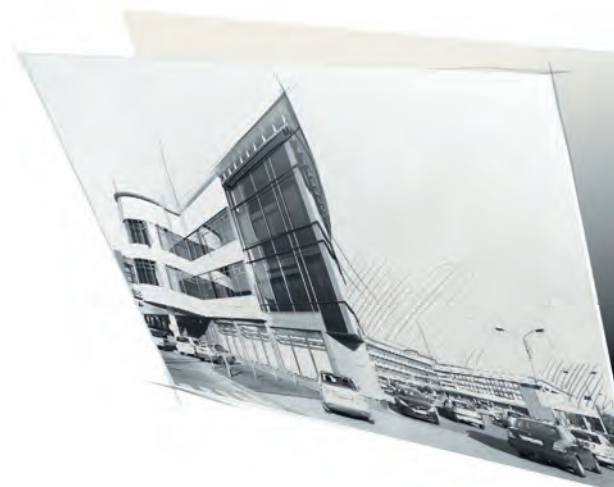
Posiedzenie Zarządu zwołuje Prezes, który kieruje pracami Zarządu i do którego należy ustalenie terminu, miejsca posiedzenia Zarządu, jak również porządku jego obrad. W sytuacjach wyjątkowych posiedzenie Zarządu może być zwołane przez zastępcę Prezesa Zarządu lub dwóch członków Zarządu. Posiedzenie Zarządu może się także odbyć bez oficjalnego zwołania, jeśli obecni są wszyscy członkowie Zarządu i żaden z nich nie wyrazi sprzeciwu co do odbycia posiedzenia i proponowanego porządku obrad.

Za zgodą osoby przewodniczącej obradom w posiedzeniu Zarządu mogą uczestniczyć zaproszeni pracownicy Spółki, doradcy oraz inne osoby.

Posiedzenia Zarządu odbywają się w siedzibie Spółki w Płocku lub w Centrali Spółki w Warszawie, jednak osoba zwołująca posiedzenie może wyznaczyć inne miejsce do odbycia posiedzenia.

Zarząd podejmuje uchwały na posiedzeniach. Dla ważności uchwał Zarządu wymagane jest prawidłowe zawiadomienie o planowanym posiedzeniu wszystkich członków Zarządu oraz obecność na posiedzeniu co najmniej połowy składu Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów (w razie równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu), z zastrzeżeniem, iż przy uchwale dotyczącej ustanowienia prokury wymagana jest jednomyślność wszystkich członków Zarządu. Członek Zarządu, który głosował przeciwko podjętej uchwale może zgłosić zdanie odrębne, jednakże złożenie zdania odrębnego wymaga uzasadnienia.

Uchwały są podejmowane w głosowaniu jawnym, natomiast głosowanie tajne może zostać zarządzone na wniosek każdego członka Zarządu. Uchwały podpisują wszyscy członkowie Zarządu, którzy byli obecni na posiedzeniu Zarządu, na którym uchwała została podjęta. Pod uchwałą składa podpis także członek Zarządu, który złożył zdanie odrębne z adnotacją „zdanie odrębne” lub „votum separatum”.

Kompetencje Zarządu PKN ORLEN

Do zakresu działania Zarządu należy prowadzenie wszystkich spraw PKN ORLEN niezastrzeżonych kodeksem spółek handlowych lub Statutem Spółki do kompetencji innych organów Spółki. Wszyscy członkowie Zarządu są zobowiązani i uprawnieni do prowadzenia spraw PKN ORLEN.

Uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłego zarządu, z tym zastrzeżeniem, że zgoda Zarządu nie jest wymagana na dokonanie czynności będącej integralną częścią innej czynności, na dokonanie której Zarząd wyraził już zgodę, chyba że co innego wynika z uchwały Zarządu. Jako czynności zwykłego zarządu traktowane są czynności mające za przedmiot obrót paliwami w rozumieniu Statutu Spółki (tj. ropą naftową, produktami ropopochodnymi, biokomponentami, biopaliwami, oraz innymi paliwami, w tym gazem ziemnym, gazem przemysłowym i gazem opałowym) oraz wszelkie inne czynności niewskazane w Regulaminie Zarządu. Uchwały Zarządu wymaga m.in.:

- przyjęcie i zmiana Regulaminu Zarządu,
- przyjęcie i zmiana Regulaminu Organizacyjnego PKN ORLEN,
- przyjmowanie wniosków kierowanych do Rady Nadzorczej i/lub Walnego Zgromadzenia, w szczególności wniosków o wyrażenie zgody na dokonanie określonych czynności, wydanie opinii, oceny lub zatwierdzenie, wymaganych na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa i/lub Statutu Spółki,
- zwoływanie Walnych Zgromadzeń i przyjmowanie proponowanego porządku obrad Walnych Zgromadzeń,
- przyjmowanie rocznych i wieloletnich planów finansowych oraz strategii rozwoju Spółki,
- wyrażanie zgody na realizację zadania inwestycyjnego i zaciąganie wynikających z niego zobowiązań, jeżeli powstaną w związku z nim wydatki lub obciążenia przekraczające kwotę 10.000.000 złotych,
- zaciąganie zobowiązań, rozporządzanie prawami majątkowymi oraz jakakolwiek forma obciążania majątku Spółki, których wartość przekracza 20.000.000 złotych (z pewnymi wyłączeniami od tej zasady),

- zbywanie i nabywanie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości oraz ustanawiania ograniczonego prawa rzeczowego,
- zbywanie, nabywanie oraz obciążanie przez Spółkę udziałów, akcji lub innych tytułów uczestnictwa w innych podmiotach, w tym także akcji w publicznym obrocie papierami wartościowymi,
- emisja papierów wartościowych przez Spółkę,
- przyjmowanie rocznego sprawozdania z działalności Spółki, rocznego, półrocznego i kwartalnego sprawozdania finansowego Spółki, rocznego, półrocznego i kwartalnego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ORLEN,
- przyjęcie i zmiana systemu wynagradzania pracowników Spółki, jak również decyzje dotyczące wprowadzenia oraz założeń programów motywacyjnych,
- zawarcie, zmiana i wypowiedzenie układu zbiorowego pracy obowiązującego w Spółce oraz innych porozumień ze związkami zawodowymi,
- określenie zasad udzielania i odwoływania pełnomocnictw,
- ustalanie tzw. polityki darowizn Spółki,
- udzielanie prokury,
- ustalanie wewnętrznego podziału kompetencji pomiędzy członków Zarządu,
- utworzenie zakładu/biura za granicą,
- inne sprawy, których rozstrzygnięcia w formie uchwały zażąda chociażby jeden z członków Zarządu,
- podejmowanie decyzji o wypłacie zaliczki na poczet dywidendy.

Zarząd ma obowiązek przekazywać Radzie Nadzorczej regularne i wyczerpujące informacje o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności PKN ORLEN oraz o ryzyku związanym z prowadzoną działalnością i sposobach zarządzania tym ryzykiem. Ponadto Zarząd zobowiązany jest do opracowania i uchwalania rocznych i wieloletnich planów finansowych oraz strategii rozwoju Spółki w formie, zakresie i w terminach określonych przez Radę Nadzorczą. Dodatkowo Zarząd PKN ORLEN ma obowiązek sporządzić i przedstawić Radzie Nadzorczej roczne sprawozdanie finansowe PKN ORLEN oraz roczne sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ORLEN za miniony rok obrotowy.

7.7. Opis polityki wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania

Wynagrodzenie dla Członków Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie Spółki.

Wynagrodzenie dla Członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. W ramach Rady Nadzorczej działa Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń, do którego zadań należy m.in.:

- okresowy przegląd i rekomendowanie zasad określania wynagrodzeń motywacyjnych członków Zarządu i wyższej kadry kierowniczej, zgodnie z interesem Spółki,
- okresowy przegląd systemu wynagrodzeń członków Zarządu i kadry kierowniczej podlegającej bezpośrednio członkom Zarządu, w tym kontraktów menedżerskich i systemów motywacyjnych, oraz przedkładanie Radzie Nadzorczej propozycji ich kształtowania w kontekście realizacji celów strategicznych Spółki,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii dotyczących uzasadnienia przyznania wynagrodzenia uzależnionego od wyników w kontekście oceny stopnia realizacji określonych zadań i celów Spółki.

Do głównych elementów systemu wynagrodzeń Członków Zarządu należą:

- stałe miesięczne wynagrodzenie zasadnicze,
- premia roczna uzależniona od poziomu realizacji celów ilościowych i jakościowych,
- odprawa wynikająca z odwołania z funkcji Członka Zarządu,
- wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji.

Świadczenia dodatkowe dla Członków Zarządu:

- samochód służbowy,
- narzędzia i urządzenia techniczne niezbędne do wykonywania obowiązków Członka Zarządu,
- pokrycie kosztów podróży służbowych i reprezentacji w zakresie i wysokości odpowiednich do powierzonych funkcji,
- umowa ubezpieczenia na życie i dożycie,
- prywatne ubezpieczenie medyczne na rzecz Członka Zarządu i jego najbliższej rodziny.

7.8. Zasady premiowania kluczowego personelu kierowniczego

W 2010 roku w Grupie ORLEN kluczowa kadra menedżerska objęta była rocznym systemem premiowania MBO. Regulaminy funkcjonujące dla Zarządu PKN ORLEN, dyrektorów wykonawczych w PKN ORLEN, Zarządów spółek Grupy ORLEN oraz pozostałych kluczowych stanowisk w Koncernie mają wspólne podstawowe cechy. Osoby objęte ww. systemami wynagradzane są za realizację indywidualnych celów, wyznaczanych na początku okresu premiowego przez Radę Nadzorczą dla Członków Zarządu oraz przez Zarząd dla pracowników kluczowego personelu kierowniczego. Postawione cele mają charakter jakościowy lub ilościowy (dający się sparametryzować) i rozliczane są po zakończeniu roku, na który zostały wyznaczone, na zasadach przyjętych w obowiązujących Regulaminach Systemów Premiowania. Systemy Premiowania są konstruowane w sposób promujący współpracę pomiędzy poszczególnymi pracownikami w celu osiągnięcia najlepszych wyników na poziomie PKN ORLEN i Grupy ORLEN.

W 2010 roku zostały opracowane i zatwierdzone nowe standardy premiowania MBO dla wyższej kadry kierowniczej w Grupie ORLEN, które wejdą w życie od 2011 roku. Głównym założeniem wdrożenia zmian jest uspołnienie systemu premiowego z celami Zarządu PKN ORLEN i zwiększenie odpowiedzialności najwyższej kadry za wyniki Grupy ORLEN.

MICHAŁ SĘDZIWÓJ (1566 – 1636)

Michał Sędziwój herbu Ostoja (łac. Sendivogius Polonus), urodził się 2 lutego 1566 r. w Łukowicy, zmarł w 1636 r. w Krawarze.

Słynny polski XVII-wieczny alchemik, naukowiec, filozof i dyplomata. Studiował w Krakowie, Lipsku, Wiedniu i Altdorfie, następnie pracował na dworze cesarza Rudolfa II w Pradze. Około 1599 r. powrócił do kraju i dostał się na dwór Zygmunta III Wazy. Prowadził prace alchemiczne w Krzepicach. Zabiegali o niego możni i królowie wierząc, że posiadał zdolność zamieniania metalu w złoto. Żaden z Polaków, w tych czasach, nie mógł równać się z nim popularnością w Europie.

Autor słynnych dzieł alchemicznych, m.in. wydawanego pod różnymi tytułami i tłumaczonego na wiele języków traktatu alchemicznego „Tractatus de lapide philosophorum i cosmopolitani novum lumen chymicum” (O kamieniu filozoficznym, 1604 r.). Opracował metody otrzymywania wielu metali, badał również sole i siarkę.

Dziś wiemy, że to właśnie on jako pierwszy odkrył tlen nazywając go tajemniczym pokarmem życia. Wtedy jednak nie kojarzono go z odkryciem tlenu, ale z tajemniczą wiedzą o produkcji złota. Za życia otaczała Sędziwoja opinia wielkiego alchemika i maga, w rzeczywistości był twardo stąpającym po ziemi naukowcem, posługującym się w badaniach klasycznym empiryzmem.

Opinia Niezależnego Biegłego Rewidenta.....}

Dla Walnego Zgromadzenia Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna z siedzibą w Płocku, ul. Chemików 7 („Grupa Kapitałowa”), na które składa się skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o przyjętych zasadach rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Odpowiedzialność Zarządu oraz Rady Nadzorczej

Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami oraz sporządzenie sprawozdania z działalności. Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny również za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną, aby sporządzane skonsolidowane sprawozdania finansowe były wolne od nieprawidłowości powstałych wskutek celowych działań lub błędów.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami) („ustawa o rachunkowości”), Zarząd jednostki dominującej oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w tej ustawie.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszym zadaniem jest, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości, krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce oraz Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej. Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest wolne od istotnych nieprawidłowości.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Wybór procedur badania zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnej nieprawidłowości skonsolidowanego sprawozdania finansowego na skutek celowych działań lub błędów. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem oraz rzetelną prezentacją skonsolidowanego sprawozdania finansowego w celu zaplanowania stosownych do okoliczności procedur badania, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej w jednostce. Badanie obejmuje również ocenę odpowiedniości stosowanej polityki rachunkowości, zasadności szacunków dokonanych przez Zarząd oraz ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia Niezależnego Biegłego Rewidenta

Opinia

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKN ORLEN SA przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2010 roku, wynik finansowy oraz przepływy pieniężne za rok obrotowy kończący się tego dnia, zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Grupę Kapitałową.

W imieniu KPMG Audyt Sp. z o.o. nr ewidencyjny 458
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa

Biegły rewident nr 10427
Marta Zemka

Biegły rewident nr 10268
Dyrektor
Monika Bartoszewicz

29 marca 2011 r., Warszawa

Inne kwestie

Ponadto, zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości, stwierdzamy, że sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej uwzględnia, we wszystkich istotnych aspektach, informacje, o których mowa w art. 49 ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r., nr 33, poz. 259) i są one zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

}

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską

Komisja Nadzoru Finansowego Skonsolidowany raport roczny RS 2010 (rok)

(zgodnie z § 82 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. – Dz.U. Nr 33, poz. 259)

(dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową)

za rok sprawozdawczy 2010 obejmujący okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku, zawierający skonsolidowane
sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w walucie polskiej (PLN).

dnia 31 marca 2011 roku

(data przekazania)

pełna nazwa emitenta:	POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
skrótowa nazwa emitenta:	PKN ORLEN
sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie:	PALIWOWY (pal)
kod pocztowy:	09-411
mięscowość:	PŁOCK
ulica:	CHEMIKÓW
numer:	7
telefon:	48 24 256 81 80
fax:	48 24 367 77 11
e-mail:	ir@orlen.pl
NIP:	774-00-01-454
REGON:	610188201
www:	www.orlen.pl

KPMG AUDYT Sp. z o.o.
(Podmiot uprawniony do badania)

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE		tys. PLN		tys. EUR	
		rok zakończony 31.12.2010	rok zakończony 31.12.2009	rok zakończony 31.12.2010	rok zakończony 31.12.2009
I.	Przychody ze sprzedaży	83 547 432	67 927 990	20 863 908	16 963 338
II.	Zysk z działalności operacyjnej	3 122 649	1 097 076	779 804	273 968
III.	Zysk przed opodatkowaniem	3 070 167	1 440 652	766 698	359 767
IV.	Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	2 371 358	1 308 521	592 188	326 771
V.	Zysk netto	2 455 467	1 300 167	613 192	324 685
VI.	Całkowite dochody przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej	2 537 678	1 233 166	633 722	307 953
VII.	Całkowite dochody ogółem	2 658 224	1 211 414	663 826	302 521
VIII.	Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	6 110 199	5 161 793	1 525 871	1 289 030
IX.	Środki pieniężne netto (wykorzystane) w działalności inwestycyjnej	(2 920 060)	(2 526 615)	(729 213)	(630 960)
X.	Środki pieniężne netto (wykorzystane) w działalności finansowej	(3 297 740)	(1 034 966)	(823 529)	(258 457)
XI.	(Zmniejszenie)/Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(107 601)	1 600 212	(26 871)	399 613
XII.	Zysk netto i rozwodniony zysk netto na jedną akcję przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (w złotych/euro na akcję)	5,54	3,06	1,38	0,76
		Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
XIII.	Aktywa trwałe	30 430 874	29 655 024	7 683 982	7 488 075
XIV.	Aktywa obrotowe	20 718 918	19 433 046	5 231 654	4 906 963
XV.	Aktywa razem	51 149 792	49 088 070	12 915 636	12 395 038
XVI.	Zobowiązania długoterminowe	10 684 821	13 223 343	2 697 983	3 338 975
XVII.	Zobowiązania krótkoterminowe	16 225 018	14 157 516	4 096 916	3 574 859
XVIII.	Kapitał własny	24 239 953	21 707 211	6 120 737	5 481 204
XIX.	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	21 627 938	19 037 903	5 461 187	4 807 187
XX.	Kapitał podstawowy	1 057 635	1 057 635	267 059	267 059
XXI.	Liczba akcji	427 709 061	427 709 061	427 709 061	427 709 061
XXII.	Wartość księgowa i rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej (w złotych/euro na akcję)	50,57	44,51	12,77	11,24

Powyższe dane finansowe za rok 2010 i 2009 zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu określonego przez Narodowy Bank Polski na dzień 31 grudnia 2010 roku – 3,9603 PLN/EUR;
- pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów określonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca okresu sprawozdawczego: od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku – 4,0044 PLN/EUR.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2010

(w tysiącach złotych)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009 (dane przekształcone)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	6	27 403 013	26 998 132
Nieruchomości inwestycyjne	7	71 976	71 487
Wartości niematerialne	8	1 102 709	690 376
Prawa wieczystego użytkowania gruntów	9	96 354	96 043
Akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności	10	1 501 016	1 401 586
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	11	42 783	59 633
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	30.2	163 893	290 820
Pozostałe aktywa długoterminowe	12	49 130	46 947
Aktywa trwałe razem		30 430 874	29 655 024
Aktywa obrotowe			
Zapasy	14	11 294 851	10 619 859
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	15	6 288 802	5 624 933
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	16	224 601	181 005
Należności z tytułu podatku dochodowego		48 273	34 032
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	2 820 742	2 941 039
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	18	41 649	32 178
Aktywa obrotowe razem		20 718 918	19 433 046
Aktywa razem		51 149 792	49 088 070

	Nota	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009 (dane przekształcone)
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	19.1	1 057 635	1 057 635
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	19.3	1 227 253	1 227 253
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	19.5.1	63 872	14 849
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	19.5.3	(149 492)	(266 789)
Zyski zatrzymane	19.4	19 428 670	17 004 955
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		21 627 938	19 037 903
Kapitał własny przypadający udziałom niekontrolującym	19.6	2 612 015	2 669 308
Kapitał własny razem		24 239 953	21 707 211
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	20	9 123 987	11 610 532
Rezerwy	21	635 618	661 921
Rezerwy na podatek odroczony	30.2	818 581	836 330
Przychody przyszłych okresów	24	16 960	16 855
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	22	89 675	97 705
Zobowiązania długoterminowe razem		10 684 821	13 223 343
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	23	13 435 998	11 494 542
Kredyty i pożyczki	20	1 543 740	1 593 695
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		23 370	24 169
Rezerwy	21	1 002 428	847 117
Przychody przyszłych okresów	24	74 959	80 519
Pozostałe zobowiązania finansowe	25	144 523	117 474
Zobowiązania krótkoterminowe razem		16 225 018	14 157 516
Zobowiązania razem		26 909 839	27 380 859
Pasywa razem		51 149 792	49 088 070

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2010

(w tysiącach złotych)

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009 (dane przekształcone)
Rachunek zysków i strat			
Przychody ze sprzedaży	26	83 547 432	67 927 990
Koszty własne sprzedaży	27	(75 566 961)	(61 843 276)
Zysk brutto ze sprzedaży		7 980 471	6 084 714
Koszty sprzedaży		(3 394 612)	(3 507 700)
Koszty ogólnego zarządu		(1 365 195)	(1 504 707)
Pozostałe przychody operacyjne	28.01	771 321	1 258 334
Pozostałe koszty operacyjne	28.02	(869 336)	(1 233 565)
Zysk z działalności operacyjnej		3 122 649	1 097 076
Przychody finansowe	29.1	446 754	1 094 275
Koszty finansowe	29.2	(751 248)	(1 023 074)
Przychody i koszty finansowe		(304 494)	71 201
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności		252 012	272 375
Zysk przed opodatkowaniem		3 070 167	1 440 652
Podatek dochodowy	30	(614 700)	(140 485)
Zysk netto		2 455 467	1 300 167
Składniki innych całkowitych dochodów:			
Wycena instrumentów zabezpieczających		25 502	(4 491)
Rozliczenia instrumentów zabezpieczających		35 020	146 024
Różnice kursowe z konsolidacji		153 734	(203 395)
Podatek odroczony od składników innych całkowitych dochodów		(11 499)	(26 891)
Suma składników innych całkowitych dochodów		202 757	(88 753)
Całkowite dochody netto		2 658 224	1 211 414
Zysk netto przypadający na:		2 455 467	1 300 167
akcjonariuszy jednostki dominującej		2 371 358	1 308 521
akcjonariuszy mniejszościowych		84 109	(8 354)
Całkowite dochody przypadające na:		2 658 224	1 211 414
akcjonariuszy jednostki dominującej		2 537 678	1 233 166
akcjonariuszy mniejszościowych		120 546	(21 752)
Zysk netto i rozwodniony zysk netto na jedną akcję przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (w złotych na akcję)		5,54	3,06

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2010

(w tysiącach złotych)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009 (dane przekształcone)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto		2 455 467	1 300 167
Korekty o pozycje:			
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności		(252 012)	(272 375)
Amortyzacja	27	2 422 747	2 562 221
(Zysk) z tytułu różnic kursowych		(36 860)	(122 715)
Odsetki i dywidendy netto		389 978	383 602
Strata/(Zysk) na działalności inwestycyjnej		206 817	(714 716)
Zmiana stanu należności	31	(799 146)	655 338
Zmiana stanu zapasów	31	(608 981)	(1 662 679)
Zmiana stanu zobowiązań	31	2 282 677	2 820 956
Zmiana stanu rezerw	31	715 077	(2 086)
Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem	30	614 700	140 485
Podatek dochodowy (zapłacony)/otrzymany		(517 882)	19 255
Pozostałe korekty	31	(762 383)	54 340
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		6 110 199	5 161 793
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		(3 724 370)	(2 670 628)
Sprzedaż składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		686 025	827 802
Sprzedaż akcji i udziałów		53 339	1 354
Nabycie akcji i udziałów		(1 115 927)	(1 019 488)
Nabycie krótkoterminowych papierów wartościowych i depozytów		(174 955)	(56 822)
Sprzedaż innych papierów wartościowych		198 711	—
Odsetki i dywidendy otrzymane		158 737	423 922
Pozostałe		(1 620)	(32 755)
Środki pieniężne netto (wykorzystane) w działalności inwestycyjnej		(2 920 060)	(2 526 615)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy z otrzymanych kredytów i pożyczek		14 688 673	11 192 817
Splaty kredytów i pożyczek		(17 408 772)	(11 461 010)
Zapłacone odsetki		(545 378)	(666 133)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(24 060)	(80 384)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom/udziałowcom niekontrolującym		(10 468)	(13 382)
Pozostałe		2 265	(6 874)
Środki pieniężne netto (wykorzystane) w działalności finansowej		(3 297 740)	(1 034 966)
(Zmniejszenie)/Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów		(107 601)	1 600 212
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów z tytułu różnic kursowych		(12 696)	(3 397)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	17	2 941 039	1 344 224
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	17	2 820 742	2 941 039
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	17	68 289	24 459

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2010

(w tysiącach złotych)

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej						Kapitał własny razem
	Kapitał podstawowy oraz kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Razem	Kapitał własny przypadający udziałom niekontrolującym	
1 stycznia 2010	2 284 888	14 849	(266 789)	17 004 955	19 037 903	2 669 308	21 707 211
Całkowite dochody ogółem	—	49 023	117 297	2 371 358	2 537 678	120 546	2 658 224
Zmiana struktury udziału niekontrolującego	—	—	—	52 357	52 357	(168 284)	(115 927)
Dywidendy	—	—	—	—	—	(9 555)	(9 555)
31 grudnia 2010	2 284 888	63 872	(149 492)	19 428 670	21 627 938	2 612 015	24 239 953
1 stycznia 2009	2 284 888	(99 793)	(76 792)	15 704 788	17 813 091	2 718 556	20 531 647
Całkowite dochody ogółem	—	114 642	(189 997)	1 308 521	1 233 166	(21 752)	1 211 414
Zmiana struktury udziału niekontrolującego	—	—	—	(8 354)	(8 354)	(16 702)	(25 056)
Dywidendy	—	—	—	—	—	(10 794)	(10 794)
31 grudnia 2009	2 284 888	14 849	(266 789)	17 004 955	19 037 903	2 669 308	21 707 211

Polityka rachunkowości, noty i inne informacje objaśniające

I. INFORMACJE OGÓLNE

I.1. Podstawowa działalność Grupy Kapitałowej, skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. z siedzibą w Płocku przy ul. Chemików 7 („Spółka”, „PKN ORLEN”, „Emitent”) został utworzony aktem notarialnym z dnia 29 czerwca 1993 roku w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną. Spółka została zarejestrowana pod nazwą Mazowieckie Zakłady Rafineryjne i Petrochemiczne „Petrochemia Płock” S.A. w Sądzie Rejonowym w Płocku. Z efektem od 20 maja 1999 roku Spółka zmieniła nazwę na Polski Koncern Naftowy Spółka Akcyjna.

7 września 1999 roku nastąpiła inkorporacja Centrali Produktów Naftowych („CPN”) Spółka Akcyjna i tym samym nastąpiło wykreślenie CPN z rejestru handlowego. Z efektem od 12 kwietnia 2000 roku Spółka zmieniła nazwę na Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna.

Według klasyfikacji Gieldy Papierów Wartościowych w Warszawie PKN ORLEN jest zaklasyfikowany do sektora paliwowego.

Podstawowy przedmiot działalności Grupy Kapitałowej Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa Kapitałowa PKN ORLEN S.A.”) stanowi:

- Przerób ropy naftowej oraz wytwarzanie produktów i półproduktów ropopochodnych (rafineryjnych i petrochemicznych);
- Produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego;
- Skup, przerób i obrót olejami przepracowanymi oraz innymi odpadami chemicznymi;
- Wytwarzanie, przesyłanie i obrót energią ciepłą i elektryczną;
- Prowadzenie działalności handlowej w obrocie krajowym i zagranicznym na rachunek własny, na zlecenie i w komisie, a w szczególności: obrót ropą naftową, paliwami ropopochodnymi i innymi, sprzedaż artykułów przemysłowych i spożywczych;
- Prowadzenie działalności badawczej, projektowej, rozwojowej, budowlanej, produkcyjnej na własny rachunek i w komisie, w dziedzinach związanych z przetwarzaniem, magazynowaniem, konfekcjonowaniem i obrotem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi oraz pochodnymi produktami chemicznymi i transportem drogowym, kolejowym, wodnym i rurociągowym;
- Magazynowanie, składowanie i przechowywanie ropy naftowej i paliw płynnych oraz tworzenie i utrzymywanie zapasów paliw, na zasadach określonych właściwymi przepisami;
- Świadczenie usług związanych z przedmiotem działalności, a w szczególności: dokonywanie przeładunków morskich i lądowych oraz uszlachetnianie paliw i gazów, w tym etylizacja, barwienie, dodawanie komponentów;
- Remonty urządzeń związanych z przedmiotem działalności, a w szczególności instalacji rafineryjnych i petrochemicznych, zbiorników paliwowych, stacji paliw oraz środków transportu;
- Prowadzenie stacji paliw, barów, restauracji i hoteli oraz działalność cateringowa;
- Działalność holdingów finansowych, pośrednictwo pieniężne, oraz pozostała działalność finansowa;
- Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego;
- Usługi na rzecz całego społeczeństwa, praktyka lekarska, ochrona przeciwpożarowa, edukacja.

Koncesje

Koncesje udzielone przez organy administracji publicznej stan na 31.12.2010	okresy na jakie zostały udzielone koncesje (w latach)
Energia elektryczna: wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja, obrót	10–22
Energia ciepła: wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja, obrót	10–20
Paliwa ciekłe i gazowe: wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja, obrót, magazynowanie i transport	10–45
Wykonywanie międzynarodowego zarobkowego przewozu drogowego	5
Bezzbiornikowe magazynowanie ropy naftowej i paliw płynnych	30
Złóża soli kamiennej: eksploatacja i rozpoznanie	4–30
Poszukiwanie i rozpoznanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	5
Ochrona osób i mienia	bezterminowo

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku Grupa nie posiadała zobowiązań umownych na usługi koncesjonowane.

Struktura akcjonariatu

Na dzień 31 grudnia 2010 roku struktura akcjonariatu kształtowała się następująco:

	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Udział w kapitale podstawowym
Skarb Państwa	117 710 196	117 710 196	147 137 745	27,52%
Aviva OFE	21 744 036	21 744 036	27 180 045	5,08%
Pozostali	288 254 829	288 254 829	360 318 536	67,40%
Razem	427 709 061	427 709 061	534 636 326	100,00%

Skład Zarządu Jednostki Dominującej

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2010 roku był następujący:

- Dariusz Krawiec – Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny
- Sławomir Jędrzejczyk – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
- Wojciech Kotlarek – Członek Zarządu ds. Sprzedaży
- Krystian Pater – Członek Zarządu ds. Rafinerii
- Marek Serafin – Członek Zarządu ds. Petrochemii

W dniu 24 marca 2011 roku Rada Nadzorcza PKN ORLEN S.A. dokonała wyboru Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu oraz trzech Członków Zarządu na nową kadencję. Skład Zarządu PKN ORLEN S.A. nowej kadencji będzie następujący:

- Dariusz Krawiec – Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny
- Sławomir Jędrzejczyk – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
- Krystian Pater – Członek Zarządu ds. Rafinerii
- Grażyna Piotrowska-Oliwa – Członek Zarządu ds. Sprzedaży
- Marek Serafin – Członek Zarządu ds. Petrochemii

Wybrany Zarząd rozpocznie działalność po Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN S.A., które przyjmie sprawozdanie za rok 2010.

Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2010 roku był następujący:

- Maciej Mataczyński – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Marek Karabula – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Angelina Sarota – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Grzegorz Borowiec – Członek Rady Nadzorczej
- Artur Gabor – Członek Rady Nadzorczej (od dnia 25 czerwca 2010 roku)
- Krzysztof Kołach – Członek Rady Nadzorczej
- Leszek Jerzy Pawłowicz – Członek Rady Nadzorczej (od dnia 25 czerwca 2010 roku)
- Piotr Wielowieyski – Członek Rady Nadzorczej
- Janusz Zieliński – Członek Rady Nadzorczej

W dniu 25 czerwca 2010 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie nie powołało na nową kadencję dotychczasowego Członka Rady Nadzorczej Pana Jarosława Ročławskiego.

1.2. Oświadczenia Zarządu

1.2.1. W sprawie rzetelności sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zarząd PKN ORLEN oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Grupę Kapitałową zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej i wynik finansowy oraz że Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

1.2.2. W sprawie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zarząd PKN ORLEN oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidentzi dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podmiotem uprawnionym do przeprowadzenia badania jednostkowego sprawozdania finansowego PKN ORLEN i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKN ORLEN S.A. za rok 2010 jest KPMG Audit Sp. z o.o.

2. POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

2.1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE) i obowiązywały na dzień 31 grudnia 2010 roku. Zakres skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. Nr 33, poz. 259 z późniejszymi zmianami).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku.

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe odpowiada wszystkim wymaganiom MSSF przyjętym przez UE i przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2010 roku i dane porównywalne na 31 grudnia 2009 roku, a także wyniki jej działalności oraz przepływy pieniężne za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku i dane porównywalne za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Kapitałową w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień autoryzacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę Kapitałową.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe, z wyjątkiem skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych, zostało sporządzone zgodnie z zasadą memoriału.

2.2. Wpływ zmian standardów i interpretacji MSSF na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej

2.2.1. Obowiązujące zmiany standardów i interpretacji MSSF

Zmiany, które weszły w życie od dnia 1 stycznia 2010 roku, nie mają wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

2.2.2. Standardy i Interpretacje MSSF jeszcze nieobowiązujące

Grupa Kapitałowa zamierza przyjąć opublikowane, lecz nieobowiązujące do 31 grudnia 2010 roku zmiany MSSF, zgodnie z datą ich wejścia w życie. W bieżącym rocznym okresie sprawozdawczym, w Grupie Kapitałowej nie podjęto decyzji o wcześniejszym zastosowaniu zmian standardów i interpretacji.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE

Zmiany do MSSF 1 – Ograniczone zwolnienia dotyczące ujawnień zgodnych z MSSF 7 dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy

Zmiana dotyczy zwolnień z ujawniania za okres porównywalny informacji wymaganych przez zmieniony MSSF 7 dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy. Zwolnienie to dotyczy sytuacji, gdy pierwsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres rozpoczynający się wcześniej niż 1 stycznia 2010 roku.

Zmieniony standard został opublikowany w dniu 1 lipca 2010 roku. Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 574/2010 wszystkie jednostki stosują zmiany do MSSF 1 i MSSF 7 najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku sprawozdawczego rozpoczynającego się po dniu 30 czerwca 2010 roku.

Zmieniony standard nie dotyczy skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej.

Zmiany do MSR 24 – Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych

Zmiana wprowadza zwolnienie dotyczące ujawnień kwot transakcji z podmiotami powiązanymi, wysokości sald, w tym zobowiązań warunkowych z: (a) rządem, który sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą lub ma na nią znaczący wpływ oraz (b) inną jednostką, która jest podmiotem powiązanym, ponieważ ten sam rząd sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą i tą drugą jednostką lub ma na nie znaczący wpływ. Zaktualizowany standard wymaga od jednostek, które korzystają z tego zwolnienia, dokonywania specyficznych ujawnień. Zaktualizowany Standard zmienia również definicję podmiotu powiązanego, w ten sposób, że definicja ta obejmuje swoim zakresem dodatkowe podmioty takie jak np. jednostki stowarzyszone z kontrolującym udziałowcem oraz jednostki kontrolowane lub współkontrolowane przez członków kluczowego personelu kierowniczego.

Zaktualizowany standard został opublikowany w dniu 20 lipca 2010 roku. Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 632/2010 wszystkie jednostki stosują zaktualizowany standard najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku sprawozdawczego rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2010 roku.

Zmiany do zaktualizowanego MSR 24 nie będą miały wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

Zmiany do MSR 32 – Klasyfikacja praw poboru

Zmiana wymaga, żeby prawa, opcje, warranty dotyczące nabycia określonej liczby własnych instrumentów kapitałowych za określoną kwotę w dowolnej walucie stanowiły instrumenty kapitałowe, jeżeli jednostka oferuje wyżej wymienione prawa, opcje i warranty pro rata dotychczasowym właścicielom tej samej klasy instrumentów kapitałowych niebędących instrumentami pochodnymi.

Zmiany do standardu zostały opublikowane w dniu 24 grudnia 2009 roku. Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 1293/2009 wszystkie jednostki stosują powyższe zmiany najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku sprawozdawczego rozpoczynającego się po dniu 31 stycznia 2010 roku.

Zmiany do MSR 32 nie dotyczą skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, ze względu na fakt, że Grupa Kapitałowa nie emitowała takich instrumentów w przeszłości.

Zmiany do KIMSF 14 – Przedpłaty w ramach minimalnych wymogów finansowania

Zmieniony KIMSF 14 dotyczy ujęcia rachunkowego przedpłat w przypadku, gdy istnieją minimalne wymogi finansowania. Zgodnie z tymi zmianami, jednostka jest zobowiązana do ujęcia takich przedpłat jako składnika aktywów w związku z tym, że uzyskuje przyszłe korzyści ekonomiczne wynikające z dokonanej przedpłaty i są one dostępne w postaci obniżenia przyszłych składek w okresach, w których płatności związane z minimalnymi wymogami finansowania byłyby wymagane w przypadku braku wcześniejszych przedpłat.

Zmiany do interpretacji zostały opublikowane w dniu 20 lipca 2010 roku. Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 633/2010 wszystkie jednostki stosują powyższe zmiany najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku sprawozdawczego rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2010 roku.

Zmiany do KIMSF 14 nie dotyczą skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, ze względu na fakt, że Grupa Kapitałowa nie posiada programów określonych świadczeń z minimalnymi wymogami finansowania.

Nowa Interpretacja KIMSF 19 – Wygaśnięcie zobowiązań finansowych w związku z wyemitowaniem instrumentów kapitałowych

Interpretacja określa, że instrumenty kapitałowe wyemitowane dla wierzyciela w celu pokrycia całości lub części zobowiązania finansowego w formie „zamiany długu na kapitał” stanowią zapłatę w myśl MSR 39.41.

W momencie początkowego ujęcia, instrumenty kapitałowe wyemitowane w celu zaspokojenia zobowiązania finansowego, wycenia się w wartości godziwej tych instrumentów, chyba, że ich wartość godziwa nie może zostać wiarygodnie ustalona. W takim przypadku instrument kapitałowy powinien zostać wyceniony tak, aby odzwierciedlić wartość godziwą zobowiązania, które wygasło w wyniku jego emisji. Różnica między wartością księgową zobowiązania finansowego, które wygasło (lub części tego zobowiązania) oraz początkową wyceną instrumentu kapitałowego powinna zostać ujęta w wyniku finansowym bieżącego okresu.

Interpretacja została opublikowana w dniu 24 lipca 2010 roku. Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 662/2010 wszystkie jednostki stosują powyższe zmiany najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku sprawozdawczego rozpoczynającego się po dniu 30 czerwca 2010 roku.

W związku z tym, że interpretacja może dotyczyć tylko transakcji, które będą miały miejsce w przyszłości, nie jest możliwe, aby z góry ustalić wpływ jej zastosowania na przyszłe skonsolidowane sprawozdania finansowe. W bieżącym okresie Grupa Kapitałowa nie wyemitowała instrumentów kapitałowych w celu zaspokojenia zobowiązań finansowych. Z tego powodu interpretacja nie będzie miała znaczącego wpływu na dane porównywalne wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok sprawozdawczy kończący się 31 grudnia 2010 roku.

Coroczne poprawki/ulepszenia do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej z 2010 roku

11 zmian do 6 standardów i 1 interpretacji ukierunkowane były głównie na rozwiązywanie niezgodności, uściślenie zapisów, doprecyzowanie wymaganego ujęcia księgowego w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji.

Zmiany zostały opublikowane w dniu 19 lutego 2011 roku. Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 149/2011 wszystkie jednostki stosują powyższe zmiany najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku sprawozdawczego rozpoczynającego się po dniu 30 czerwca 2010 roku lub 31 grudnia 2010 roku.

Powyższe zmiany będą dotyczyły transakcji, które mogą mieć miejsce w przyszłości, co powoduje iż niemożliwe jest ustalenie wpływu ich zastosowania na przyszłe skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE

Zmiany do MSSF 1 – Hiperinflacja oraz usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy

Zmiana dodaje zwolnienie, które może zostać zastosowane na dzień przejścia na MSSF przez jednostki działające w warunkach hiperinflacji. To zwolnienie pozwala jednostce wycenić aktywa i zobowiązania posiadane przed ustabilizowaniem się waluty funkcjonalnej w wartości godziwej, a następnie użyć tej wartości godziwej jako kosztu zakładanego tych aktywów i zobowiązań na potrzeby sporządzenia pierwszego sprawozdania z sytuacji finansowej wg MSSF.

Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu 1 lipca 2011 roku oraz później.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, zmiany do standardu nie będą miały wpływu na przyszłe skonsolidowane sprawozdania finansowe.

Zmiany do MSSF 7 Ujawnienia – Przeniesienia aktywów finansowych

Zmiana wymaga ujawnienia informacji, która umożliwi użytkownikom sprawozdania finansowego:

- zrozumienie związku między przeniesionym składnikiem aktywów finansowych, który nie został w całości wyłączony ze sprawozdania finansowego, a związanymi z nim zobowiązaniami finansowymi;
- ocenę charakteru, ryzyka z nim związanego oraz stopnia utrzymywanego przez jednostkę zaangażowania w wyłączony składnik aktywów.

Zmiana definiuje „utrzymywane zaangażowanie” w celu stosowania wymogów dotyczących ujawnień.

Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu 1 lipca 2011 roku oraz później. Oczekuje się, że w momencie zastosowania MSSF 7 wzrośnie ilość wymaganych ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Nowy Standard i jego zmiany – MSSF 9 Instrumenty Finansowe

Nowy Standard zastępuje wymogi zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena, na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych. Standard eliminuje istniejące w MSR 39 kategorie: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności.

W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe będą klasyfikowane jako: aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu lub aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej.

Zmiany do MSSF 9 z 2010 roku zmieniają wymogi zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: Ujmowanie i wycena na temat klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych, wyłączenia aktywów finansowych oraz zobowiązań finansowych. Standard zachowuje prawie wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączenia aktywów finansowych i zobowiązań finansowych. Standard wymaga, aby zmiana wartości godziwej dotycząca zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy były prezentowane jako inne całkowite dochody. Pozostała część zysku lub straty z wyceny do wartości godziwej ujmowana jest w wyniku finansowym bieżącego okresu. W przypadku, gdy zastosowanie tego wymogu powoduje brak współmierności przychodów i kosztów, wówczas cała zmiana wartości godziwej ujmowana jest w wyniku finansowym bieżącego okresu.

Wartości zaprezentowanych w innych całkowitych dochodach nie przeklasyfikowuje się do wyniku finansowego bieżącego okresu. Mogą one być jednak przeklasyfikowane do kapitału własnego.

Zgodnie z MSSF 9 wycena pochodnych instrumentów finansowych, które są ze sobą powiązane i muszą być uregulowane przez dostarczenie nienotowanych instrumentów kapitałowych, których wartość nie może zostać wiarygodnie ustalona powinna nastąpić według wartości godziwej.

Data wejścia w życie MSSF 9 wraz z jego zmianami dla okresów rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2013 roku oraz później.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, nowy standard wraz z jego zmianami będą miały znaczący wpływ na przyszłe skonsolidowane sprawozdania finansowe oraz na dane porównywalne, w związku z faktem, że będzie obowiązkowe ich retrospektywne zastosowanie.

Zmiany do MSR 12 Podatki – Odroczony podatek dochodowy: przyszła realizacja składnika aktywów

Zmiana z 2010 roku wprowadza wyjątek od obecnych zasad wyceny podatku odroczonego zawartych w paragrafie 52 MSR 12, opartych o sposób realizacji. Wyjątek dotyczy podatku odroczonego od nieruchomości inwestycyjnych wycenianych według modelu wartości godziwej zgodnie z MSR 40 poprzez wprowadzenie założenia, że sposobem realizacji wartości księgowej tych aktywów będzie wyłącznie sprzedaż. Zamiary Zarządu nie będą miały znaczenia, chyba że nieruchomość inwestycyjna będzie podlegała amortyzacji i będzie utrzymywana w ramach modelu biznesowego, którego celem będzie skonsumowanie zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych płynących z danego składnika aktywów przez okres jego życia. To jest jedyny przypadek, dla którego to założenie będzie mogło zostać odrzucone.

Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2012 roku oraz później.

Wpływ początkowego zastosowania zmiany będzie zależny od rodzaju utrzymywanych aktywów oraz ich wartości godziwej na dzień początkowego zastosowania Standardu. Do momentu pierwszego zastosowania Standardu, Grupa Kapitałowa nie może wiarygodnie ustalić wpływu tego Standardu na przyszłe skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

2.2.3. Zmiany zasad prezentacji danych finansowych

- Począwszy od 1 stycznia 2010 roku Grupa ujmuje otrzymane nieodpłatnie uprawnienia do emisji CO₂ w wartości godziwej na dzień ich otrzymania jako wartości niematerialne przy jednoczesnym rozpoznaniu przychodów przyszłych okresów w tej samej wysokości w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Grupa tworzy rezerwę na szacowane w okresie sprawozdawczym emisje CO₂. Koszt utworzenia rezerwy w skonsolidowanym wyniku finansowym jest kompensowany rozliczeniem salda przychodów przyszłych okresów z tytułu nieodpłatnie otrzymanych uprawnień CO₂.

W sprawozdaniach finansowych za poprzednie okresy sprawozdawcze wartości niematerialne podlegały prezentacji netto z przychodami przyszłych okresów i rezerwami na emisje CO₂. Zmiana prezentacji nie wpłynęła na skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku, a także, z uwagi na sprzedaż uprawnień do emisji CO₂ w 2009 roku, na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2009 roku.

- W danych segmentowych dotyczących skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów (prezentowanych w notcie 5.1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego) za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku dokonano odpowiednio reklasyfikacji kwoty 1 304 031 tysięcy złotych z przychodów ze sprzedaży oraz kosztów działalności segmentu rafineryjnego do przychodów ze sprzedaży i kosztów działalności segmentu detalicznego. Reklasyfikacja odpowiada wolumenom sprzedaży dokonywanej za pośrednictwem kanału sprzedaży DOFO (Dealer Owned Franchise Operated) wykazywanej poprzednio w ramach segmentu rafineryjnego.
- Począwszy od grudnia 2010 roku Grupa ujmuje otrzymane dotacje rządowe na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne bezpośrednio jako pomniejszenie wartości środka trwałego bądź wartości niematerialnej. Rozliczenie dotacji ujmowane jest w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w działalności podstawowej jako pomniejszenie wartości amortyzacji.
W sprawozdaniach finansowych za poprzednie okresy sprawozdawcze dotacje rządowe na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne prezentowano w pozycji rozliczeń międzyokresowych przychodów w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2009 roku wartość dotacji rządowej pomniejszyła o 72 305 tysięcy złotych wartość pozycji rzeczowych aktywów trwałych, przychodów przyszłych okresów i pozostałych zobowiązań długoterminowych. W sprawozdaniu z całkowitych dochodów wartość dotacji rządowej pomniejszyła koszty amortyzacji oraz pozostałe przychody operacyjne za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku o 5 425 tysięcy złotych w efekcie nie wpływając na wynik okresu.

W opinii Zarządu powyższe zmiany zapewniają lepszą prezentację efektów działalności Grupy.

2.2.4. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdań finansowych oraz zasady przeliczenia danych finansowych dla celów konsolidacji

Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

Dane finansowe jednostek zagranicznych dla celów konsolidacji przeliczane są na walutę polską w następujący sposób:

- pozycje aktywów i pasywów – według kursu na koniec okresu sprawozdawczego,
- odpowiednie pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu średniego wymiany w okresie sprawozdawczym [średnia arytmetyczna średnich kursów określonych przez Narodowy Bank Polski („NBP”)].

WALUTY	kurs średni w okresie sprawozdawczym		kurs na koniec okresu sprawozdawczego	
	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009
PLN/EUR	4,0044	4,3406	3,9603	4,1082
PLN/USD	3,0402	3,1236	2,9641	2,8503
PLN/CZK	0,1585	0,1639	0,1580	0,1554

Zasady rachunkowości dla transakcji w walutach obcych zostały przedstawione w notce 2.3.2

2.3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.3.1. Zmiany zasad rachunkowości i zmiany szacunków

Zmiany zasad rachunkowości dokonuje się w przypadku:

- zmian MSSF,
- gdy doprowadzi to do tego, iż zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacje o wpływie transakcji, innych zdarzeń i warunków na sytuację finansową, wynik finansowy czy też przepływy pieniężne, będą bardziej przydatne i wiarygodne dla odbiorców sprawozdań.

W przypadku dokonania zmian zasad rachunkowości zakłada się, że nowe zasady rachunkowości były stosowane od zawsze. Korekty z tym związane wykazuje się jako korekty kapitału własnego. Dla zapewnienia porównywalności danych dokonuje się odpowiednich zmian sprawozdań finansowych (danych porównywalnych) dla najwcześniej prezentowanego okresu w taki sposób, aby sprawozdania te również uwzględniały dokonane zmiany zasad rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji, gdy ustalenie wpływu zmiany na poszczególne okresy lub jej łącznego wpływu jest w praktyce niewykonalne.

Pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego ustalone na podstawie szacunku podlegają weryfikacji w sytuacji, gdy zmieniają się okoliczności będące podstawą dokonanych szacunków lub w wyniku pozyskania nowych informacji, postępującego rozwoju wypadków czy zdobycia większego doświadczenia.

2.3.2. Transakcje w walucie obcej

Transakcję w walucie obcej początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej, stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji.

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego:

- pozycje pieniężne w walucie obcej obejmujące posiadane przez Grupę Kapitałową waluty oraz należności i zobowiązania przypadające do otrzymania lub zapłaty w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty, przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu wymiany natychmiastowego wykonania na koniec okresu sprawozdawczego,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, wyrażone w walucie obcej, przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej, wyrażone w walucie obcej, przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia w danym okresie lub w poprzednich skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, Grupa Kapitałowa ujmuje w skonsolidowanym wyniku finansowym okresu, w którym powstają, z wyjątkiem pozycji pieniężnych stanowiących zabezpieczenie ryzyka walutowego, ujmowanych zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

2.3.3. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej obejmuje dane PKN ORLEN S.A., dane kontrolowanych przez PKN ORLEN S.A. jednostek zależnych oraz jednostek współkontrolowanych (wspólnych przedsięwzięć), sporządzane na ten sam koniec okresu sprawozdawczego, co jednostkowe sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej i przy zastosowaniu tych samych zasad rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach. Dane jednostek zależnych i jednostek współkontrolowanych (wspólnych przedsięwzięć), które łącznie nie wpływają istotnie na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej nie podlegają konsolidacji.

2.3.3.1. Inwestycje w jednostkach zależnych

Jednostki zależne są to jednostki, nad którymi Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę. Przyjmuje się, że Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad inną jednostką, jeżeli posiada bezpośrednio lub pośrednio – poprzez swoje jednostki zależne – więcej niż 50% praw głosu w danej jednostce, chyba że w wyjątkowych okolicznościach można w sposób oczywisty udowodnić, że taka własność nie powoduje sprawowania kontroli. Kontrola jest sprawowana również wtedy, gdy Jednostka Dominująca posiada połowę lub mniej praw głosu w danej jednostce, lecz:

- dysponuje więcej niż połową praw głosu na mocy umowy z innymi inwestorami,
- posiada zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki na mocy statutu lub umowy,
- posiada zdolność mianowania lub odwoływania większości członków zarządu lub odpowiadającego mu organu, a kontrolę nad jednostką sprawuje taki zarząd lub organ, lub
- dysponuje większością głosów na posiedzeniach zarządu lub odpowiadającego mu organu, a kontrolę nad jednostką sprawuje taki zarząd lub organ.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną.

Udziały niekontrolujące prezentuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako kapitał własny, oddzielnie od kapitału własnego właścicieli Jednostki Dominującej.

2.3.3.2. Inwestycje w jednostkach współkontrolowanych

Jednostką współkontrolowaną jest wspólne przedsięwzięcie, które wymaga ustanowienia osoby prawnej, spółki osobowej czy innego podmiotu, w którym każdy ze wspólników przedsięwzięcia posiada udział. Podmiot taki działa na takich samych zasadach, jak inne jednostki gospodarcze, z wyjątkiem tego, że ustalenia umowne pomiędzy wspólnikami przedsięwzięcia ustanawiają współkontrolę nad jego działalnością.

Istnienie ustaleń umownych pozwala na rozróżnienie pomiędzy udziałami uprawniającymi do współkontroli, a inwestycjami w jednostkach stowarzyszonych, na które inwestor ma znaczący wpływ. Ustalenia te uniemożliwiają pojedynczemu wspólnikowi samodzielne sprawowanie kontroli nad działalnością przedsięwzięcia.

Przyjmuje się, że wspólnik sprawuje współkontrolę, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne wymagają jednomyślnej zgody stron współkontrolujących. Inwestycje w jednostkach współkontrolowanych konsolidowane są metodą proporcjonalną. Metoda ta polega na ujmowaniu proporcjonalnego udziału w aktywach, pasywach, przychodach i kosztach jednostki współkontrolowanej, które są indywidualnie sumowane z podobnymi pozycjami w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym z zastosowaniem odpowiednich procedur konsolidacyjnych, w tym wyłączeń. Proporcjonalnemu wyłączeniu podlegają wzajemne rozrachunki oraz przychody i koszty, a także niezrealizowane zyski i straty oraz przepływy pieniężne, wynikające z transakcji, których stroną jest wspólne przedsięwzięcie.

2.3.3.3. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych (jednostkach, na które inwestor wywiera znaczący wpływ, ale nie sprawuje nad nimi kontroli ani współkontroli) ujmowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, na podstawie danych finansowych pochodzących ze sprawozdań finansowych tych jednostek, sporządzonych na ten sam dzień sprawozdawczy co jednostkowe sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej i przy zastosowaniu tych samych zasad rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach.

Przyjmuje się, że inwestor wywiera znaczący wpływ na jednostkę, jeżeli posiada zdolność do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji w sprawach polityki finansowej i operacyjnej jednostki. W szczególności warunek ten jest spełniony, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 20%, a nie więcej niż 50% praw głosu w danej jednostce, a uczestniczenie w podejmowaniu decyzji w sprawach polityki finansowej i operacyjnej jednostki nie jest umownie ani faktycznie ograniczone oraz jest faktycznie sprawowane.

2.3.3.4. Procedury konsolidacyjne

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sporządzane przy zastosowaniu metod konsolidacji pełnej i proporcjonalnej.

Do wyceny udziałów w spółce, na którą inwestor wywiera znaczący wpływ stosuje się metodę praw własności.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest to sprawozdanie Grupy Kapitałowej sporządzone w taki sposób, jakby było ono sprawozdaniem pojedynczej jednostki.

W celu przeprowadzenia konsolidacji metodą pełną sumuje się wszystkie pozycje aktywów, pasywów, przychodów i kosztów sprawozdań Jednostki Dominującej i jednostek zależnych, a następnie przeprowadza się odpowiednie procedury konsolidacyjne, w tym wyłączenia. Wyłączeniu podlegają wzajemne rozrachunki oraz przychody i koszty wynikające z transakcji pomiędzy jednostkami Grupy Kapitałowej, a także niezrealizowane zyski i straty wynikające z transakcji wewnątrz Grupy Kapitałowej. Wyłączeniu podlegają także wszelkie wzajemne przepływy pieniężne. Niezrealizowane straty podlegają wyłączeniu po uprzedniej weryfikacji pod kątem utraty wartości aktywów, których dotyczą. Niezrealizowane zyski i straty rozlicza się z udziałami niekontrolującymi w przypadającej na nich części.

W celu przeprowadzenia konsolidacji metodą pełną stosuje się następujące procedury konsolidacyjne:

- wyłączenie na dzień nabycia wartości księgowej inwestycji Jednostki Dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego, która odpowiada udziałowi Jednostki Dominującej,
- określenie udziału niekontrolującego w zysku lub stracie netto konsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- określenie i zaprezentowanie oddzielnie od kapitału własnego Jednostki Dominującej udziału niekontrolującego w aktywach netto konsolidowanych jednostek zależnych,
- wyłączenie salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy Kapitałowej,
- wyłączenie wszelkich niezrealizowanych zysków lub strat powstałych na transakcjach w obrębie Grupy Kapitałowej,
- wyłączenie przychodów oraz kosztów związanych z transakcjami wewnątrz Grupy Kapitałowej.

W celu przeprowadzenia konsolidacji metodą proporcjonalną, współnik przedsięwzięcia ujmuje proporcjonalny udział w aktywach, pasywach, przychodach i kosztach jednostki współkontrolowanej, które są indywidualnie sumowane z podobnymi pozycjami w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym z zastosowaniem odpowiednich procedur konsolidacyjnych, w tym wyłączeń. Proporcjonalnemu wyłączeniu podlegają wzajemne rozrachunki oraz przychody i koszty, a także niezrealizowane zyski i straty oraz przepływy pieniężne, wynikające z transakcji, których stroną jest wspólne przedsięwzięcie. Niezrealizowane straty podlegają wyłączeniu po uprzedniej weryfikacji pod kątem utraty wartości aktywów, których dotyczą.

Zgodnie z metodą praw własności inwestycja w jednostce stowarzyszonej jest ujmowana początkowo według ceny nabycia, a wartość księgowa jest powiększana lub pomniejszana w celu ujęcia udziałów inwestora w wyniku finansowym jednostki, w której dokonano inwestycji, zanotowanych przez nią po dacie przejęcia. Udział inwestora w wyniku finansowym jednostki, w której dokonano inwestycji, wykazuje się w wyniku finansowym inwestora. Otrzymane wypłaty z zysku wypracowanego przez jednostkę, w której dokonano inwestycji, obniżają wartość księgowa inwestycji. Korekta wartości księgowej może być także konieczna ze względu na zmiany proporcji udziału inwestora w danej jednostce, wynikające ze zmian w kapitale własnym jednostki, w której dokonano inwestycji, które nie były ujmowane w wyniku finansowym. Zmiany te mogą także wynikać z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych i z tytułu różnic kursowych. Udział inwestora w tych zmianach wykazuje się bezpośrednio w kapitale własnym inwestora.

2.3.4. Połączenia jednostek gospodarczych

Połączenia jednostek gospodarczych rozlicza się metodą nabycia. Zastosowanie tej metody polega na wykonaniu następujących czynności:

- zidentyfikowania jednostki przejmującej,
- ustalenia dnia przejęcia,
- ujęcia i wyceny możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań oraz wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej, oraz
- ujęcia i wyceny wartości firmy lub zysku z okazyjnego nabycia.

Połączenia jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą (połączenia wewnątrz Grupy Kapitałowej) rozlicza się metodą nabycia lub metodą łączenia udziałów, dokonując wyboru metody, która właściwie odzwierciedli ekonomiczny charakter transakcji.

Wartość godziwą aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych dla potrzeb przypisywania kosztu połączenia jednostek gospodarczych ustala się zgodnie z zasadami określonymi w załączniku B do MSSF 3.

2.3.5. Segmenty operacyjne

Segment operacyjny jest częścią składową jednostki:

- która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki),
- której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie Kapitałowej oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu, a także
- w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Działalność operacyjną Grupy Kapitałowej podzielono na:

- segment rafineryjny, który obejmuje produkcję i hurt rafineryjny, produkcję i sprzedaż olejów oraz produkcję pomocniczą,
- segment detal, który obejmuje sprzedaż na stacjach paliw,
- segment petrochemiczny, który obejmuje produkcję i hurt petrochemiczny oraz produkcję i sprzedaż chemii

oraz funkcje korporacyjne stanowiące pozycję uzgodnieniową i obejmujące działalność związaną z zarządzaniem i administracją i innymi funkcjami wsparcia oraz pozostałą działalność nieprzypisaną do wyodrębnionych segmentów.

Przychody segmentu są przychodami osiąganymi bądź to ze sprzedaży zewnętrznym klientom, bądź z transakcji z innymi segmentami, które są wykazywane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów i dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu wraz z odpowiednią częścią przychodów, którą w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do tego segmentu.

Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów związanych ze sprzedażą zewnętrznym klientom oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu wraz z odpowiednią częścią kosztów Grupy Kapitałowej, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu.

Do kosztów segmentu nie zalicza się:

- kosztów podatku dochodowego,
- odsetek, łącznie z odsetkami z tytułu zaliczek lub pożyczek uzyskanych od innych segmentów, chyba że działalność segmentu ma przede wszystkim charakter finansowy,
- strat na sprzedaży inwestycji lub strat poniesionych na skutek wygaśnięcia zadłużenia chyba, że działalność segmentu ma charakter przede wszystkim finansowy,
- ogólnych kosztów administracyjnych oraz innych kosztów powstających na poziomie Grupy Kapitałowej jako całości, chyba że koszty te dotyczą działalności operacyjnej segmentu i można je w oparciu o racjonalne przesłanki bezpośrednio przyporządkować lub przypisać do segmentu.

Wynik segmentu jest ustalany na poziomie wyniku operacyjnego.

Aktywa segmentu są aktywami operacyjnymi wykorzystywanymi przez segment w działalności operacyjnej, które dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu lub w oparciu o racjonalne przesłanki przypisać do tego segmentu. W szczególności do aktywów segmentu nie zalicza się aktywów związanych z podatkiem dochodowym.

Przychody, wynik, wartości aktywów segmentów są ustalane przed dokonaniem wyłączeń transakcji pomiędzy segmentami i po dokonaniu eliminacji w ramach segmentu.

Ceny sprzedaży w transakcjach pomiędzy segmentami zbliżone są do cen rynkowych.

2.3.6. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są to aktywa:

- wykorzystywane w procesach produkcyjnych, przy dostawach towarów, świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie leasingu lub w celach administracyjnych, oraz
- którym towarzyszy oczekiwanie, że będą wykorzystywane dłużej niż jeden okres (jeden rok sprawozdawczy lub cykl operacyjny, jeżeli trwa on dłużej niż jeden rok sprawozdawczy).

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują zarówno środki trwałe (aktywa, które są w stanie umożliwiającym ich funkcjonowanie zgodnie z zamierzeniem kierownictwa) jak też środki trwałe w budowie (aktywa, które są w trakcie budowy lub innego dostosowywania do funkcjonowania zgodnie z zamierzeniem kierownictwa).

Wartość początkową rzeczowych aktywów trwałych ustala się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania. Na koszt wytworzenia lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował, do poniesienia których Grupa Kapitałowa jest zobowiązana w związku z ich nabyciem lub wytworzeniem.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się i wykazuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej sporządzanym na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto. Przez wartość księgową netto rozumie się wartość początkową, tj. cenę nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszony o umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości narastająco.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się począwszy od chwili, gdy są one dostępne do użytkowania, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności z uwzględnieniem wartości końcowej. Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się metodą liniową, a w uzasadnionych przypadkach metodą naturalną. Poszczególne części składowe rzeczowych aktywów trwałych, których wartość jest istotna w stosunku do wartości całego składnika rzeczowych aktywów trwałych, amortyzowane są oddzielnie zgodnie z ich ekonomicznym okresem użytkowania.

Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa pomniejszona o wartość końcową.

Stosowane są następujące typowe ekonomiczne okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych:

Budynki i budowle	10–40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	4–35 lat
Środki transportu i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	2–20 lat

Poprawność stosowanych stawek amortyzacji jest okresowo (raz do roku) weryfikowana powodując korektę odpisów amortyzacyjnych w latach następnych (prospektywnie).

Koszty istotnych remontów, napraw i okresowych przeglądów są zaliczane do rzeczowych aktywów trwałych i amortyzowane zgodnie z okresem ich ekonomicznego użytkowania. Z kolei, koszty bieżącego utrzymania rzeczowych aktywów trwałych i ich konserwacji wpływają na wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa Kapitałowa dokonuje (raz do roku) oceny wartości końcowej środków trwałych.

Rzeczowe aktywa trwałe podlegają weryfikacji pod kątem utraty wartości jeżeli zaistniały okoliczności bądź zaszły zmiany, które wskazują na to, że wartość księgowa tych aktywów może nie być możliwa do odzyskania.

2.3.7. Nieruchomości inwestycyjne

Wartość początkowa nieruchomości inwestycyjnych ustalana jest w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia. Przy początkowej wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji. Na cenę nabycia nieruchomości inwestycyjnej składa się cena zakupu powiększona o wszelkie koszty bezpośrednio związane z transakcją zakupu, takie jak opłaty za obsługę prawną, podatek od zakupu nieruchomości i pozostałe koszty transakcji. Kosztem wytworzenia nieruchomości zbudowanej przez Grupę Kapitałową jest koszt ustalony na dzień zakończenia budowy i przystosowania do użytkowania, zgodnie z zasadami określonymi dla rzeczowych aktywów trwałych.

Po początkowym ujęciu, Grupa Kapitałowa wycenia wszystkie nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej ustalonej na podstawie wyceny dokonanej przez niezależnego rzeczoznawcę. Przez wartość godziwą rozumie się kwotę za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji.

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na wynik finansowy w okresie, w którym nastąpiła zmiana. Ustalając wartość godziwą nie uwzględnia się kosztów transakcji, które Grupa Kapitałowa może ponieść w przypadku sprzedaży lub innej formy zbycia.

W przypadku braku możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej, Grupa Kapitałowa wycenia nieruchomości inwestycyjne według ceny nabycia, zgodnie z zasadami wyceny dla rzeczowych aktywów trwałych.

Nieruchomość inwestycyjną usuwa się z ksiąg w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści ekonomicznych.

2.3.8. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zalicza się aktywa możliwe do zidentyfikowania, niepieniężne i nie posiadające postaci fizycznej.

Przez aktywa możliwe do zidentyfikowania rozumie się aktywa, które:

- można wyodrębnić, tzn. wyłączyć lub wydzielić z Grupy Kapitałowej i sprzedać, przekazać, licencjonować lub oddać do odpłatnego użytkowania osobom trzecim, zarówno pojedynczo, jak też łącznie z powiązaną z nim umową, składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, lub
- wynikają z tytułów umownych lub innych tytułów prawnych, bez względu na to czy są zbywalne lub możliwe do wyodrębnienia z Grupy Kapitałowej.

Składnik wartości niematerialnych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że Grupa Kapitałowa osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów, oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Jeżeli składnik nie spełnia kryteriów definicyjnych składnika wartości niematerialnych, nakłady na jego nabycie lub wytworzenie przez Grupę Kapitałową we własnym zakresie są ujmowane w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia. Jeśli jednak dany składnik został przejęty w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, stanowi on część wartości firmy ujmowanej na dzień przejęcia.

Początkowe ujęcie wartości niematerialnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Wartości niematerialne, które zostały rozpoznane w wyniku połączenia się jednostek gospodarczych początkowo ujmują się według wartości godziwej.

Wartości niematerialne wycenia się i wykazuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzanym na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową począwszy od chwili, gdy są one gotowe do użycia, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji jest okresowo (nie rzadziej niż na koniec roku obrotowego) weryfikowana powodując korektę odpisów amortyzacyjnych w latach następnych (prospektywnie).

Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa z określonym okresem użytkowania pomniejszona o wartość końcową. Przyjmuje się, że wartość końcowa wartości niematerialnych jest równa zero, z wyłączeniem szczególnych przypadków.

Stosowane są następujące typowe ekonomiczne okresy użytkowania wartości niematerialnych:

Koncesje, licencje, prawa do patentów i podobne wartości	2–15 lat
Oprogramowanie	2–10 lat

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji. Ich wartość pomniejszana jest o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Ponadto, w każdym okresie sprawozdawczym, należy dokonać weryfikacji czy zdarzenia i okoliczności nadal potwierdzają ocenę, że okres użytkowania tego składnika aktywów jest nieokreślony.

2.3.8.1. Wartość firmy

Na dzień połączenia jednostek gospodarczych wartość firmy podlega przypisaniu do ośrodków (zespołów ośrodków) wypracowujących środki pieniężne jednostki przejmującej, które, zgodnie z oczekiwaniami, mają odnieść korzyści z tytułu synergii uzyskanej w wyniku takiego połączenia, bez względu na to, czy zostały do nich przypisane także inne składniki aktywów lub zobowiązań jednostki przejmowanej.

Jednostka przejmująca ujmuje wartość firmy na dzień przejęcia i wycenia w kwocie nadwyżki wartości a) nad wartością b):

a) sumy:

- przekazanej zapłaty, która generalnie wymaga wyceny według wartości godziwej na dzień przejęcia,
- kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej, oraz
- w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami, wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.

b) kwota netto ustalonej na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Niekiedy jednostka dokonuje okazynego nabycia, które jest połączeniem jednostek, w ramach którego kwota określona w pkt (b) przewyższa sumę kwot określonych w pkt (a). Jeśli ta nadwyżka pozostaje po dokonaniu ponownej oceny prawidłowej identyfikacji wszystkich nabytych aktywów i wszystkich przejętych zobowiązań, jednostka przejmująca ujmuje powstały zysk w wyniku finansowym na dzień przejęcia w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych okresu.

Jednostka przejmująca wycenia wartość firmy w kwocie ustalonej na dzień przejęcia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne, do którego została przypisana wartość firmy, corocznie poddaje się testom na utratę wartości, a także wówczas, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę jego wartości. Coroczny test na utratę wartości może być wykonywany w dowolnym terminie w ciągu roku, pod warunkiem, iż jest on realizowany corocznie w tym samym terminie.

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne, do którego nie została przypisana wartość firmy, poddaje się testom na utratę wartości tylko wówczas, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę jego wartości.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości firmy nie może zostać odwrócony w kolejnym okresie.

Jeżeli początkowe rozliczenie księgowe połączenia jednostek nie jest zakończone przed końcem okresu sprawozdawczego, w którym połączenie miało miejsce, jednostka przejmująca prezentuje w swoim skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przybliżone kwoty dotyczące pozycji, których rozliczenie jest niezakończone. W okresie wyceny jednostka przejmująca koryguje retrospektywnie prowizoryczne kwoty ujęte na dzień przejęcia, aby odzwierciedlić nowe informacje uzyskane o faktach i okolicznościach, które istniały na dzień przejęcia oraz, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na wycenę kwot ujętych na ten dzień. W okresie wyceny jednostka przejmująca ujmuje także dodatkowe aktywa i zobowiązania, jeśli uzyskano nowe informacje o faktach i okolicznościach, które istniały na dzień przejęcia oraz, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na ujęcie tych aktywów i zobowiązań na ten dzień. Okres wyceny kończy się, gdy tylko jednostka

przejmująca otrzymuje informacje, których poszukiwała na temat faktów i okoliczności, które istniały na dzień przejęcia lub przekonuje się, że nie można uzyskać więcej informacji. Jednakże okres wyceny nie powinien przekraczać jednego roku od dnia przejęcia.

2.3.8.2. Prawa majątkowe

Uprawnienia do emisji dwutlenku węgla (CO₂)

Uprawnienia do emisji CO₂ są ujmowane jako wartości niematerialne, które nie podlegają amortyzacji (z uwagi na wysoką wartość końcową), lecz podlegają analizie pod kątem utraty wartości.

Otrzymane nieodpłatnie uprawnienia ujmuje się i prezentuje w szyku rozwartym w wartościach niematerialnych w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja według MSR 20) w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania. Zakupione uprawnienia są ujmowane w wartościach niematerialnych w cenie nabycia.

Na szacowaną emisję CO₂ w okresie sprawozdawczym tworzy się rezerwę w ciężar kosztów działalności podstawowej (podatki i opłaty).

Dotację ujmuje się w systematyczny sposób w poszczególnych okresach sprawozdawczych, aby zapewnić współmierność z odpowiednimi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. W konsekwencji, koszt utworzenia rezerwy w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów jest kompensowany zmniejszeniem salda przychodów przyszłych okresów (dotacji) z uwzględnieniem proporcji ilości emisji (narastająco) do szacowanej ilości emisji rocznej. Nadwyżkę otrzymanej dotacji powyżej ilości emisji w danym okresie sprawozdawczym ujmuje się jako pozostały przychód operacyjny.

Otrzymane/nabyte uprawnienia do emisji CO₂ podlegają umorzeniu w ciężar wartości księgowej rezerwy, jako jej rozliczenie. Rozchód uprawnień jest ujmowany według metody FIFO (ang. First In First Out, tzn. Pierwsze Weszło Pierwsze Wyszło).

Jednostki redukcji emisji podtlenku azotu (N₂O)

Rozpoznawane jednostki redukcji emisji ujmuje się w szyku rozwartym w należnościach w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja wg MSR 20) w wartości godziwej ustalonej na ostatni dzień roboczy okresu miesięcznego.

Na koniec kolejnego miesiąca, dotychczasowo ujęta wartość należności jest aktualizowana poprzez uwzględnienie efektów pomiaru jednostki redukcji w tym miesiącu oraz wycenę łącznej ilości jednostek redukcji stanowiącej podstawę ujęcia należności w wartości godziwej na koniec miesiąca.

W momencie zarejestrowania uprawnień w kolejnym okresie, ujęta należność jest rozliczana poprzez ujawnienie wartości niematerialnych w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania.

W każdym momencie, aktualizacji wartości podlegają również przychody przyszłych okresów.

Dotację ujmuje się w systematyczny sposób w poszczególnych okresach sprawozdawczych. Ze względu na brak ponoszonych bieżących kosztów wynikających z przyznania jednostek redukcji, przychody ujmuje się w tym samym miesiącu, w którym ujęto należność poprzez rozliczenie przychodów przyszłych okresów. Rozliczenie dotacji ujmuje się jako pozostały przychód operacyjny.

2.3.9. Prawa wieczystego użytkowania gruntów

Prawa wieczystego użytkowania gruntów ujmuje się w cenie nabycia i prezentuje w odrębnej pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Na koniec okresu sprawozdawczego, prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenia się w wartości księgowej netto, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości narastająco.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na mocy decyzji administracyjnej ujmuje się wyłącznie w ewidencji pozabilansowej.

2.3.10. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Inne koszty wynikające z finansowania zewnętrznego należy bezpośrednio odnieść do skonsolidowanego wyniku finansowego.

Przez dostosowywany składnik aktywów rozumie się składnik aktywów, który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Podstawą do aktywowania kosztów finansowych są tzw. nakłady inwestycyjne netto, czyli pozycje majątkowe będące w trakcie realizacji, które nie są finansowane poprzez wykorzystanie zobowiązań inwestycyjnych, lecz za pomocą innych źródeł finansowania zewnętrznego.

Koszty finansowania zewnętrznego mogą składać się z:

- kosztów odsetek wyliczonych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej zgodnie z MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena,
- obciążeń finansowych z tytułu umów leasingu finansowego, ujmowanych zgodnie z MSR 17 Leasing, oraz
- różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Górną granicą dla aktywowania kosztów związanych z obsługą zadłużenia jest rzeczywista wartość poniesionych przez jednostkę kosztów finansowania zewnętrznego.

Rozpoczęcie aktywowania kosztów związanych z finansowaniem działalności inwestycyjnej może mieć miejsce, kiedy spełnione zostaną wszystkie trzy warunki:

- ponoszone są nakłady inwestycyjne,
- ponoszone są koszty związane z obsługą zadłużenia,
- dokonywane są czynności związane z doprowadzeniem składnika aktywów do docelowego miejsca i stanu używania.

Zaprzestanie aktywowania ma miejsce, jeśli zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania składnika do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży zostały zakończone. Konieczność dodatkowych prac administracyjnych, wykończeniowych, przeróbek na życzenie kupującego lub użytkownika nie stanowią podstawy do dalszego aktywowania kosztów.

Po oddaniu składnika aktywów do użytkowania aktywowane koszty finansowania zewnętrznego, jako element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia danego składnika aktywów, amortyzowane są przez okres ekonomicznego użytkowania tego składnika aktywów.

2.3.11. Utrata wartości aktywów

Jeżeli zaistniały zewnętrzne lub wewnętrzne przesłanki, które wskazują, że istnieje ryzyko braku możliwości odzyskania wartości ustalonej na koniec okresu sprawozdawczego składnika aktywów, przeprowadza się testy sprawdzające pod kątem ewentualnej utraty wartości. Testy sprawdzające są przeprowadzane raz w roku także w odniesieniu do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie używania oraz w stosunku do wartości firmy.

Jeżeli wartość księgowa składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas jego wartość księgową netto obniża się do poziomu wartości odzyskiwalnej poprzez odpowiedni odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości powodując ujęcie kosztów w wyniku finansowym. Wartością odzyskiwalną jest wyższa z dwóch wartości, tzn. wartości użytkowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Wartość użytkowa jest to bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty doprowadzenia do sprzedaży jest to kwota możliwa do uzyskania ze sprzedaży składnika aktywów na warunkach rynkowych, pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po potrąceniu kosztów zbycia.

Aktywa, które samodzielnie nie generują przepływów pieniężnych grupuje się na najniższym poziomie, na jakim powstają przepływy pieniężne niezależne od przepływów z innych aktywów (tzw. ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Do ośrodka wypracowującego środki pieniężne przypisuje się:

- wartość firmy, jeżeli można założyć, że ośrodek uzyskał korzyści z tytułu synergii powstałej w wyniku połączenia z inną jednostką,
- aktywa wspólne, jeżeli można znaleźć rozsądne i spójne zasady takiego przypisania.

W przypadku wystąpienia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, odpis ten rozlicza się w sposób następujący:

- w pierwszej kolejności obniża się wartość firmy, która została przypisana do ośrodka,
- następnie, obniża się wartość innych aktywów przypisanych do ośrodka, proporcjonalnie do udziału wartości księgowej netto każdego ze składników aktywów w wartości ośrodka.

Na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego dokonuje się weryfikacji, czy odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujęty w okresach poprzednich nie powinien zostać częściowo lub w całości odwrócony. Przesłanki wskazujące na konieczność odwrócenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w dużej mierze odzwierciedlają przesłanki utworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w okresach poprzednich.

Nie dokonuje się odwrócenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości dla wartości firmy.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w wyniku finansowym.

2.3.12. Zapasy

Zapasy są to aktywa:

- przeznaczone do sprzedaży w toku podstawowej działalności gospodarczej,
- będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub
- mające postać materiałów, w tym surowców przeznaczonych do zużycia lub przerobu w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Do zapasów zalicza się produkty, półprodukty i produkty w toku, towary i materiały.

Produkty, półprodukty i produkty w toku wycenia się na moment początkowego ujęcia według kosztu wytworzenia. Przez koszty wytworzenia należy rozumieć koszty wsadu i koszty przerobu produktów i półproduktów przypadających na okres ich wytworzenia.

Koszty wytworzenia obejmują także alokację stałych i zmiennych pośrednich kosztów produkcji, ustalonych dla normalnego poziomu produkcji.

Do kosztów wytworzenia nie zalicza się:

- kosztów będących konsekwencją niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- kosztów ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzeniem zapasów do postaci i miejsca, w jakich się znajdują w momencie wyceny,
- kosztów magazynowania produktów, półproduktów i produktów w toku, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- kosztów sprzedaży.

Produkty, półprodukty i produkty w toku wycenia się na koniec okresu sprawozdawczego według kosztu wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej.

Rozchody produktów, półproduktów i produktów w toku ujmuje się według średnioważonych kosztów wytworzenia podobnych pozycji zapasów zarejestrowanych w danym okresie sprawozdawczym.

Towary i materiały wycenia się na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia.

Towary i materiały wycenia się na koniec okresu sprawozdawczego w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty przydatności ekonomicznej.

Testy sprawdzające utratę wartości poszczególnych pozycji towarów i materiałów realizuje się na bieżąco w trakcie rocznego okresu sprawozdawczego. Przecenie do poziomu cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania, podlegają zapasy materiałów i towarów, które utraciły swoje cechy użytkowe lub przydatność.

Wartości materiałów przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji nie odpisuje się do kwoty niższej od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, jeżeli oczekuje się, że produkty, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości nie niższej niż cena nabycia lub koszt wytworzenia. Jeżeli jednak spadek cen materiałów wskazuje na to, że cena nabycia lub koszt zastąpienia produktów będą wyższe od wartości netto możliwej do uzyskania, wartość materiałów odpisuje się do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania.

Rozchody towarów i materiałów ujmuje się według cen średnioważonych nabycia lub kosztów wytworzenia podobnych pozycji zapasów.

2.3.13. Należności

Należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się na dzień ich powstania według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących należności wątpliwe. Grupa Kapitałowa stosuje uproszczone metody wyceny należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu spłaty należności nie jest długi. Należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług, w odniesieniu do których Grupa Kapitałowa stosuje uproszczenia, są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w kwocie wymaganej zapłaty, a w okresie późniejszym, w tym na koniec okresu sprawozdawczego, w kwocie wymagającej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

2.3.14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności (o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy), łatwo wymiennymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, jeżeli stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi.

Wycenę i rozchód środków pieniężnych w walutach obcych ustala się przy zastosowaniu metody FIFO.

2.3.15. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży są to aktywa spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- kierownictwo odpowiedniego poziomu złożyło deklarację sprzedaży,
- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie,
- zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy,
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie rozliczyć w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji o zbyciu,
- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej,
- prawdopodobieństwo wprowadzenia istotnych zmian do planu zbycia tych aktywów jest niewielkie.

Zmiana klasyfikacji zostaje odzwierciedlona w tym okresie sprawozdawczym, w którym kryteria kwalifikacji zostały spełnione. W przypadku spełnienia kryteriów uznawania aktywów trwałych jako przeznaczone do sprzedaży po zakończeniu okresu sprawozdawczego, nie dokonuje się zmiany klasyfikacji składnika aktywów według stanu na koniec roku sprawozdawczego poprzedzającego zdarzenie.

Z chwilą przeznaczenia danego składnika aktywów do sprzedaży następuje zaprzestanie naliczania amortyzacji.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży (z wyłączeniem m.in. aktywów finansowych oraz nieruchomości inwestycyjnych) wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości księgowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

W przypadku wzrostu w okresie późniejszym wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży ujmowany jest przychód, jednak w wysokości nie wyższej niż wcześniej ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Działalność zaniechana to element jednostki gospodarczej, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży oraz:

- stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności,
- jest częścią pojedynczego, skoordynowanego planu zbycia odrębnej, ważnej dziedziny działalności jednostki lub jej geograficznego obszaru działalności lub
- jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży.

Grupa Kapitałowa przekształca informacje ujawniane w zakresie działalności zaniechanej dla poprzednich okresów sprawozdawczych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w taki sposób, aby ujawnienia te odnosiły się do wszystkich działalności, które zostały zaniechane przed dniem sprawozdawczym ostatniego prezentowanego okresu.

Jeśli Grupa Kapitałowa zaprzestaje klasyfikacji działalności zaniechanej, wyniki tej działalności poprzednio prezentowane w działalności zaniechanej zostają przeklasyfikowane i włączone do wyników z działalności kontynuowanej dla wszystkich prezentowanych okresów. W takiej sytuacji Grupa wskazuje, że kwoty prezentowane dla poprzednich okresów zostały przekształcone.

2.3.16. Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami aktu założycielskiego Jednostki Dominującej. Kapitał własny obejmuje:

2.3.16.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy stanowi kapitał wniesiony przez akcjonariuszy i jest wykazywany według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej z aktem założycielskim Jednostki Dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Zadeklarowane lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego pomniejszają wartość kapitału własnego.

2.3.16.2. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu Jednostki Dominującej lub podwyższeniu kapitału podstawowego zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostała ich część prezentowana jest w zyskach zatrzymanych.

2.3.16.3. Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń wynika z wyceny i z rozliczenia instrumentów zabezpieczających spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń.

2.3.16.4. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, aktywów dostępnych do sprzedaży, jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób.

2.3.16.5. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych wynikają głównie z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych na walutę funkcjonalną oraz na walutę prezentacji Grupy Kapitałowej.

2.3.16.6. Pozostałe kapitały rezerwowe

Dopłaty do kapitału ujmuje się początkowo w wartości godziwej.

Otrzymane dopłaty bezzwrotne do kapitału lub zwrotne o niepotwierdzonym terminie zwrotu ujmuje się w kapitale własnym. Udzielone dopłaty bezzwrotne do kapitału lub zwrotne o niepotwierdzonym terminie zwrotu ujmuje się w udziałach i akcjach jako inwestycje.

Otrzymane dopłaty zwrotne do kapitału ujmuje się jako zobowiązania krótkoterminowe lub długoterminowe w zależności od terminu zwrotu. Udzielone dopłaty zwrotne do kapitału ujmuje się w należnościach krótkoterminowych lub długoterminowych w zależności od terminu zwrotu.

2.3.16.7. Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- kwoty powstałe z podziału zysku/pokrycia straty,
- niepodzielony wynik z lat ubiegłych,
- zysk/(stratę) roku bieżącego,
- wypłacone zaliczki na poczet dywidendy,
- skutki błędów (zyski/(straty)) poprzednich okresów,
- skutki zmian zasad rachunkowości.

2.3.17. Zobowiązania

Zobowiązania, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług, wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Grupa Kapitałowa stosuje uproszczone metody wyceny zobowiązań, w tym również zobowiązań z tytułu dostaw i usług, które zwykle wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym, w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu uregulowania zobowiązania nie jest długi. Zobowiązania, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w odniesieniu do których Grupa Kapitałowa stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie późniejszym, w tym na koniec okresu sprawozdawczego, w kwocie wymagającej zapłaty.

2.3.17.1. Dotacje rządowe

Przez dotację rządową rozumie się przekazanie Grupie Kapitałowej przez rząd, instytucję lub agencję rządową, lub inny podobny organ lokalny, krajowy lub międzynarodowy, środków w zamian za spełnienie przez nią w przeszłości lub przyszłości pewnych warunków związanych z jej działalnością operacyjną.

Dotacje rządowe są ujmowane jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki.

Jeżeli dotacja dotyczy pozycji kosztowej, wówczas jej wartość kompensuje odnośne koszty w momencie ich poniesienia. Nadwyżkę otrzymanej dotacji ponad wartość odnośnych kosztów ujmuje się w pozostałych przychodach operacyjnych.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość pomniejsza wartość księgową składnika aktywów i jest ujmowana jako przychód na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów podlegającego amortyzacji poprzez zmniejszone odpisy amortyzacyjne.

2.3.18. Rezerwy

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty są niepewne.

Grupa Kapitałowa tworzy rezerwy w przypadku, gdy na Grupie Kapitałowej ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można wiarygodnie oszacować kwotę tego zobowiązania.

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego.

Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na koniec okresu sprawozdawczego w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień. Odwrócenie rezerw następuje w przypadku, gdy przestało być prawdopodobne, że do wypełnienia obowiązku będzie konieczne wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Wykorzystanie rezerw następuje tylko zgodnie z przeznaczeniem, na które zostały pierwotnie utworzone.

W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wysokość rezerwy ustalana jest na poziomie bieżącej wartości spodziewanych przyszłych wydatków koniecznych do uregulowania zobowiązania. Zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu ujmuje się w ciężar kosztów finansowych przy zastosowaniu metody polegającej na dyskontowaniu.

Rezerwy tworzy się m.in. na:

- ryzyko środowiskowe,
- nagrody jubileuszowe oraz świadczenia po okresie zatrudnienia,
- ryzyko gospodarcze,
- koszty programów osłonowych,
- emisje CO₂.

Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

2.3.18.1. Ryzyko środowiskowe

Grupa Kapitałowa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu kosztów rekultywacji skażonego środowiska gruntowo-wodnego lub eliminacji szkodliwych substancji w przypadku występowania prawnego lub zwyczajowo oczekiwanego obowiązku wykonania tych czynności. Wysokość rezerw na rekultywację podlega okresowej weryfikacji na podstawie oceny zanieczyszczenia obiektów dokonanych przez niezależnych ekspertów. Grupa Kapitałowa na bieżąco dokonuje rekultywacji skażonych gruntów, co skutkuje wykorzystaniem utworzonych rezerw z tego tytułu.

2.3.18.2. Nagrody jubileuszowe oraz świadczenia po okresie zatrudnienia

Zgodnie z obowiązującymi systemami wynagradzania pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych.

Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne (rentowe) są wypłacane jednorazowo w momencie przejścia na emeryturę (rentę). Wysokość odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Nagrody jubileuszowe zalicza się do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych, natomiast odprawy emerytalne i rentowe zalicza się do programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Rezerwę na zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych tworzy się w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Rezerwy odpowiadające wartości bieżącej tych zobowiązań na koniec każdego roku sprawozdawczego są szacowane przez niezależnego aktuarusza i przeszacowywane w przypadku wystąpienia istotnych przesłanek mających wpływ na ich wysokość. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia, planowanego wzrostu poziomu wynagrodzeń i dotyczą okresu do dnia kończącego rok sprawozdawczy.

Skutki zmian wycen aktuarialnych ujmuje się w wyniku finansowym.

2.3.18.3. Ryzyko gospodarcze

Rezerwa na ryzyko gospodarcze jest tworzona po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, w tym opinii prawników. Jeżeli na podstawie takich dowodów:

- występowanie obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego jest bardziej prawdopodobne niż jego brak, Grupa tworzy rezerwę (pod warunkiem, że pozostałe kryteria ujęcia rezerwy zostały spełnione),
- występowanie obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego jest mało prawdopodobne, Grupa ujawnia informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że możliwość rozchodu zasobów stanowiących korzyści ekonomiczne jest znikoma.

2.3.18.4. Koszty programów osłonowych

Rezerwa z tytułu kosztów programów osłonowych (w ramach restrukturyzacji) jest tworzona, gdy Grupa Kapitałowa rozpoczęła wdrażanie planu restrukturyzacji lub ogłosiła główne elementy planu restrukturyzacji stronom, na które restrukturyzacja wywrze wpływ, i uczyniła to w sposób na tyle szczegółowy, aby obudzić w nich uzasadnione oczekiwanie, że Grupa Kapitałowa przeprowadzi restrukturyzację. Przy wycenie rezerwy na restrukturyzację uwzględnia się wyłącznie bezpośrednie koszty wynikające z restrukturyzacji, np. zwolnień pracowników (odprawy i odszkodowania), rozwiązania umów dzierżawy, najmu, leasingu, demontażu posiadanego majątku.

2.3.18.5. Emisje CO₂

Grupa Kapitałowa tworzy rezerwę na szacowaną emisję CO₂ w okresie sprawozdawczym w ciężar kosztów działalności podstawowej (podatki i opłaty).

2.3.19. Rozliczenia międzyokresowe bierne

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom.

Mimo iż czasami konieczne jest oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych, stopień niepewności jest na ogół znacznie mniejszy niż w przypadku rezerw.

W ramach rozliczeń międzyokresowych biernych ujmuje się m.in.:

- niezafakturowane usługi,
- niewykorzystane urlopy pracownicze,
- zobowiązania inwestycyjne.

2.3.20. Przychody ze sprzedaży

Do przychodów ze sprzedaży (w ramach podstawowej działalności operacyjnej) zalicza się przychody, które dotyczą działalności zasadniczej, tj. działalności, do prowadzenia której Grupa Kapitałowa została powołana, które są powtarzalne i nie mają charakteru incydentalnego.

2.3.20.1. Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów, materiałów i usług

Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów, materiałów i usług ujmuje się, jeżeli kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób, istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz wszystkie współmierne koszty można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów, materiałów i usług ujmuje się gdy znaczące ryzyko i korzyści związane z ich własnością zostały przekazane nabywcy oraz gdy Grupa Kapitałowa przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi dobrami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli. Przychody obejmują kwoty otrzymane i należne z tytułu dostarczonych nabywcom zapasów i usług, pomniejszone o rabaty z tytułu dostaw i usług oraz podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy i opłatę paliwową. Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody uzyskane z tytułu rozliczenia transakcji instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne korygują wartość przychodów ze sprzedaży zapasów i usług.

Przychody i koszty dotyczące usług, których moment rozpoczęcia i zakończenia przypadają w różnych okresach sprawozdawczych, ujmuje się na podstawie stopnia zaawansowania usługi, jeżeli można w wiarygodny sposób wycenić wynik z transakcji, tj. wtedy, gdy można ustalić łączną kwotę przychodów z umowy dotyczącej usługi oraz koszty usługi, istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z umowy i stopień realizacji umowy może być określony w wiarygodny sposób. W przypadku, gdy nie ma możliwości spełnienia tych warunków, przychody ujmuje się tylko do wysokości kosztów poniesionych do danego dnia, nie wyższych jednak od kosztów, które Grupa Kapitałowa spodziewa się odzyskać.

2.3.20.2. Przychody z tytułu licencji i tantiem oraz znaku towarowego

Przychody z tytułu licencji i tantiem oraz znaku towarowego ujmuje się stopniowo, odpowiednio do treści umów. Opłaty otrzymywane z góry, dotyczące umów zawartych przez Grupę Kapitałową w okresie bieżącym, są ujmowane jako przychody przyszłych okresów i rozliczane w okresach sprawozdawczych, w których Grupa Kapitałowa uzyskuje korzyści ekonomiczne, zgodnie z treścią umów.

2.3.20.3. Przychody z tytułu franchisingu

Przychody z tytułu franchisingu ujmuje się odpowiednio do treści umowy, w sposób odzwierciedlający przyczynę obciążenia opłatami z tytułu franchisingu.

2.3.21. Koszty

Do kosztów (w ramach podstawowej działalności operacyjnej) zalicza się koszty, które dotyczą działalności zasadniczej, tj. działalności, do prowadzenia której Grupa Kapitałowa została powołana, które są powtarzalne i nie mają charakteru incydentalnego. W szczególności są to koszty pozyskania zasobów, ich przetworzenia i dystrybucji.

Grupa Kapitałowa ujmuje koszty zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów oraz zasadą ostrożności.

2.3.21.1. Koszt własny sprzedaży

Koszt własny sprzedaży obejmuje koszt własny sprzedanych wyrobów, towarów, materiałów i usług, w tym usług działalności pomocniczej.

2.3.21.2. Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży obejmują koszty pośrednictwa w sprzedaży, koszty handlowe, koszty reklamy i promocji oraz koszty dystrybucji.

2.3.21.3. Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z zarządzaniem i administrowaniem Grupą Kapitałową jako całością.

2.3.22. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się przychody operacyjne, które w szczególności obejmują zysk z likwidacji i sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych, nadwyżki składników majątku, zwrot opłaconych opłat sądowych, zasądzone kary na korzyść Grupy Kapitałowej, nadwyżkę otrzymanej dotacji do przychodów ponad wartość odpisów na koszty, nieodpłatnie otrzymane składniki majątkowe, rozwiązywanie odpisów na należności i niektórych rezerw na zobowiązania, odszkodowania, przychody z tytułu wyceny i zysk ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych.

Do pozostałych kosztów operacyjnych zalicza się koszty operacyjne, które w szczególności obejmują stratę z tytułu likwidacji i sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych, niedobory składników majątku, opłaty sądowe, kary umowne oraz grzywny pieniężne, kary za nieprzestrzeganie przepisów w zakresie ochrony środowiska, nieodpłatne przekazania pieniężnych i rzeczowych składników majątku, odpisy aktualizujące aktywa (z wyjątkiem tych, które są ujmowane w kosztach finansowych), odszkodowania, odpisanie środków trwałych w budowie, które nie dały zamierzonego efektu gospodarczego, koszty prac badawczych, koszty egzekucji należności i zobowiązań, skutki wyceny nieruchomości inwestycyjnych, stratę ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych.

2.3.23. Przychody i koszty finansowe

Do przychodów z operacji finansowych zalicza się w szczególności zysk ze sprzedaży udziałów, akcji i innych papierów wartościowych, otrzymane dywidendy, uzyskane odsetki z oprocentowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych, lokat terminowych i udzielonych pożyczek, wzrost wartości aktywów finansowych oraz dodatnie różnice kursowe.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

Do kosztów operacji finansowych zalicza się w szczególności stratę ze sprzedaży udziałów, akcji i papierów wartościowych oraz koszty z tą sprzedażą związane, koszty spowodowane utratą wartości aktywów finansowych, takich jak akcje, papiery wartościowe i odsetki, ujemne różnice kursowe, odsetki od obligacji własnych i innych papierów wartościowych, odsetki z tytułu leasingu finansowego, prowizji od kredytów, pożyczek, gwarancji, koszty odsetek.

2.3.24. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz odroczony podatek dochodowy.

Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres.

Bieżący podatek dochodowy za bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony. Jeśli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty, to nadwyżkę ujmuje się jako należność.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w związku z występowaniem ujemnych różnic przejściowych, nierozliczonych strat podatkowych oraz niewykorzystanych ulg podatkowych.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych.

Ujemne różnice przejściowe powodują powstanie kwot pomniejszających podstawę opodatkowania w przyszłych okresach, gdy wartość księgowa składnika aktywów zostanie zrealizowana lub składnika pasywów rozliczona. Ujemne różnice przejściowe powstają, gdy wartość księgowa składnika aktywów jest niższa niż jego wartość podatkowa albo wartość księgowa składnika zobowiązań jest wyższa niż jego wartość podatkowa. Ujemne różnice przejściowe mogą również powstawać w związku z pozycjami nieujętych w księgach jako aktywa lub zobowiązania.

Dodatnie różnice przejściowe powodują powstanie kwot zwiększających podstawę opodatkowania w przyszłych okresach, gdy wartość księgowa składnika aktywów zostanie zrealizowana lub składnika pasywów rozliczona. Dodatnie różnice przejściowe powstają, gdy wartość księgowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość podatkowa albo wartość księgowa składnika zobowiązań jest niższa niż jego wartość podatkowa. Dodatnie różnice przejściowe mogą również powstawać w związku z pozycjami nieujętych w księgach jako aktywa lub zobowiązania.

Wartość podatkową ustala się odpowiednio do przewidywanego sposobu wykorzystania aktywów lub rozliczenia zobowiązań.

Nie ujmuje się aktywów ani rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego od różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz nie wpływa w momencie przeprowadzania transakcji na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową). Nie ujmuje się rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego od wartości firmy, której amortyzacja nie stanowi kosztu uzyskania przychodu.

Wysokość aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na koniec okresu sprawozdawczego przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego, posługując się w tym celu stawkami wynikającymi z ogłoszonych aktów prawnych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych (analiza pod kątem utraty wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na każdy dzień sprawozdawczy).

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku nie podlegają dyskontowaniu.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych bezpośrednio z kapitałem własnym odnosi się również na kapitał własny.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego traktowane są w całości jako długoterminowe.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jeżeli istnieje możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzania kompensat ujemnych kwot. Zakłada się, że tytuł prawny istnieje, jeżeli ujemne kwoty dotyczą tego samego podatnika (w tym podatkowej grupy kapitałowej), za wyjątkiem kwot dotyczących pozycji opodatkowanych ryczałtem lub w inny podobny sposób, jeżeli przepisy podatkowe nie przewidują możliwości ich potrącenia od podatku ustalonego na zasadach ogólnych.

2.3.25. Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję jest obliczany poprzez podzielenie zysku lub straty netto za dany okres, która przypada na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej (licznik), przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu (mianownik).

Dla celów obliczenia zysku na jedną akcję, kwotami przypadającymi na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej z tytułu:

- zysku lub straty z działalności kontynuowanej przypadającej na Jednostkę Dominującą, oraz
- zysku lub straty przypadającej na Jednostkę Dominującą,

są kwoty z wyżej wymienionych pozycji skorygowane o wartość dywidend uprzywilejowanych po opodatkowaniu, różnice z tytułu rozliczenia akcji uprzywilejowanych oraz inne podobne wpływy akcji uprzywilejowanych, zaklasyfikowanych jako instrumenty kapitałowe.

Rozwodniony zysk na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres skorygowanego o zmiany zysku wynikające z zamiany potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe przez skorygowaną średnią ważoną liczbę akcji zwykłych. Zysk lub stratę przypadającą na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej zwiększa się o kwotę dywidend po opodatkowaniu oraz odsetek zaliczonych do danego okresu, odnoszących się do rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych oraz koryguje się o wszelkie inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby ze zamiany rozwadniających akcji zwykłych.

Przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu okresu rozumie się ilość akcji na początku danego okresu pomniejszoną o ilość akcji zwykłych odkupionych i powiększoną o ilość akcji wyemitowanych w ciągu danego okresu ważoną wskaźnikiem odzwierciedlającym okres występowania tych akcji. Wskaźnik odzwierciedlający okres występowania poszczególnych akcji jest to liczba dni, przez jaką określone akcje występują, do całkowitej liczby dni w danym okresie. W wielu przypadkach uzasadnione jest zastosowanie rozsądnego przybliżenia średniej ważonej.

Przez skorygowaną średnią ważoną ilość akcji zwykłych rozumie się średnią ważoną ilość akcji zwykłych powiększoną o średnią ważoną ilość dodatkowych akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane w momencie zamiany wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe.

Potencjalne akcje zwykłe traktuje się jako rozwadniające wtedy i tylko wtedy, gdy ich konwersja na akcje zwykłe obniżyłaby zysk przypadający na jedną akcję lub podwyższyłaby stratę przypadającą na akcję z działalności kontynuowanej.

2.3.26. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się ze środków pieniężnych i ich ekwiwalentów pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, jeżeli stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi.

Grupa Kapitałowa ujawnia komponenty środków pieniężnych i ich ekwiwalenty oraz prezentuje uzgodnienie kwot zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z odpowiadającymi im pozycjami wykazanymi w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Operacje bezgotówkowe są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Otrzymane dywidendy wykazuje się w skonsolidowanych przepływach pieniężnych z działalności inwestycyjnej.

Wyplacone dywidendy wykazuje się w skonsolidowanych przepływach pieniężnych z działalności finansowej.

Otrzymane odsetki z tytułu leasingu finansowego, udzielonych pożyczek, krótkoterminowych papierów wartościowych wykazuje się w skonsolidowanych przepływach z działalności inwestycyjnej. Pozostałe otrzymane odsetki wykazuje się w skonsolidowanych przepływach z działalności operacyjnej.

Zapłacone odsetki i prowizje z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu finansowego wykazuje się w skonsolidowanych przepływach z działalności finansowej. Pozostałe zapłacone odsetki wykazuje się w skonsolidowanych przepływach z działalności operacyjnej.

Otrzymane i zapłacone środki pieniężne z tytułu pozycji, w przypadku których obrót jest szybki, kwoty są znaczne, zaś termin płatności krótki wykazuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w kwotach netto.

Środki pieniężne otrzymane lub zapłacone z tytułu umów terminowych typu futures, forward, umów dotyczących opcji oraz umów zamiany typu swap wykazuje się w skonsolidowanych przepływach z działalności inwestycyjnej, chyba że umowy są w posiadaniu Grupy Kapitałowej z przeznaczeniem handlowym lub wówczas, gdy otrzymane lub zapłacone środki pieniężne zostały zaliczone do działalności finansowej.

Jeżeli umowa jest księgowana jako zabezpieczenie dającej się określić pozycji, przepływy pieniężne z tytułu umowy klasyfikuje się w ten sam sposób co przepływy pieniężne wynikające z pozycji, która jest przezeń zabezpieczana.

Przepływy pieniężne z tytułu podatku dochodowego zalicza się do działalności operacyjnej, chyba że można je powiązać z działalnością inwestycyjną i finansową.

2.3.27. Instrumenty finansowe

Instrument finansowy jest to każdy kontrakt, który skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej jednostki i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej jednostki.

2.3.27.1. Ujmowanie i wyłączenie ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

Grupa Kapitałowa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Grupa Kapitałowa ujmuje standaryzowaną transakcję kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych na dzień zawarcia transakcji.

Grupa Kapitałowa wyłącza składnik aktywów finansowych ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, albo
- przenosi składnik aktywów finansowych na inną jednostkę.

Grupa Kapitałowa wyłącza ze swojego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, tzn. kiedy obowiązek określony w umowie został:

- wypelniony, lub
- umorzony, lub
- wygasł.

2.3.27.2. Wycena aktywów i zobowiązań finansowych

W momencie początkowego ujęcia, Grupa Kapitałowa wycenia składnik aktywów finansowych według wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. Do kosztów transakcji zalicza się w szczególności opłaty i prowizje wypłacane agentom (w tym pracownikom działającym w roli sprzedawców), doradcom, pośrednikom i maklerom, opłaty nakładane przez agencje regulacyjne i giełdy oraz podatki i cła. Koszty transakcji nie obejmują natomiast premii lub dyskonta od instrumentów dłużnych, kosztów finansowania, ani też wewnętrznych kosztów administracyjnych, czy kosztów przechowania instrumentów.

Dla potrzeb wyceny na koniec okresu sprawozdawczego, lub na inny moment po początkowym ujęciu, Grupa Kapitałowa kwalifikuje aktywa finansowe do jednej z czterech kategorii:

- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Niezależnie od cech i celu nabycia, w momencie początkowego ujęcia, Grupa Kapitałowa dokonuje klasyfikacji wybranych aktywów finansowych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik aktywów finansowych, który został wyznaczony przez Grupę Kapitałową przy początkowym ujęciu jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy lub został klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu, gdyż:

- został nabyty lub zaciągnięty głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, lub
- jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków, lub
- jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa Kapitałowa ma zamiar i jest w stanie utrzymać je w posiadaniu do upływu terminu wymagalności.

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone przez Grupę Kapitałową jako dostępne do sprzedaży lub niebędące pożyczkami i pozostałymi należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

a. Wycena aktywów finansowych według wartości godziwej

Grupa Kapitałowa wycenia aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące aktywami oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów.

Wartość godziwą aktywów finansowych ustala się:

- dla instrumentów notowanych na aktywnym rynku w oparciu o ostatnie notowania dostępne na koniec okresu sprawozdawczego,
- dla instrumentów dłużnych nienotowanych na aktywnym rynku w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- dla terminowych instrumentów pochodnych (forward) i kontraktów swap w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe (akcje i udziały) nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona, Grupa Kapitałowa wycenia według kosztu, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych, kwalifikowanego jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, ujemne się w wyniku finansowym.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży ujemne się w innych całkowitych dochodach, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych, które ujemne się w wyniku finansowym. W przypadku dłużnych instrumentów finansowych, odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej są ujemne w wyniku finansowym.

b. Wycena aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu

Grupa Kapitałowa wycenia pożyczki i pozostałe należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług, oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Grupa Kapitałowa stosuje uproszczone metody wyceny aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu spłaty należności nie jest długi. Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w odniesieniu do których Grupa Kapitałowa stosuje uproszczenia, są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w kwocie wymaganej zapłaty, a w okresie późniejszym, w tym na koniec okresu sprawozdawczego w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

c. Wycena zobowiązań finansowych według wartości godziwej

Grupa Kapitałowa wycenia zobowiązania finansowe zakwalifikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (obejmujące w szczególności instrumenty pochodne niestanowiące instrumentów zabezpieczających), na ostatni dzień okresu sprawozdawczego lub inny moment po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Niezależnie od cech i celu nabycia, Grupa Kapitałowa, w momencie początkowego ujęcia, dokonuje klasyfikacji wybranych zobowiązań finansowych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji. Wartość godziwa zaciągniętego zobowiązania ustalana jest na podstawie bieżącej ceny sprzedaży dla instrumentów notowanych na aktywnym rynku.

W przypadku braku aktywnego rynku, wartość godziwą zobowiązań finansowych ustala się poprzez:

- wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych przeprowadzonych bezpośrednio pomiędzy dobrze poinformowanymi, zainteresowanymi stronami, lub
- odniesienie do bieżącej wartości godziwej innego instrumentu, który jest niemalże taki sam, lub
- analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

d. Wycena zobowiązań finansowych według zamortyzowanego kosztu

Grupa Kapitałowa wycenia pozostałe zobowiązania finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym, w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu uregulowania zobowiązania nie jest długi, Grupa Kapitałowa stosuje uproszczone metody wyceny zobowiązań finansowych, które zwykle wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. Zobowiązania finansowe, w odniesieniu do których Grupa Kapitałowa stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie późniejszym, w tym na koniec okresu sprawozdawczego, w kwocie wymagającej zapłaty.

Umowy gwarancji finansowych, tj. umowy zobowiązujące Grupę Kapitałową (wystawcę) do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego, niezakwalifikowane jako zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się w wyższej wartości:

- ustalonej zgodnie z zasadami wyceny rezerw,
- wartości początkowej pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o skumulowane odpisy amortyzacyjne.

2.3.27.3. Przekwalifikowania

Grupa Kapitałowa:

- nie dokonuje przekwalifikowania instrumentu pochodnego z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy od momentu jego objęcia lub wyemitowania;
- nie dokonuje przekwalifikowania instrumentu finansowego z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli przy początkowym ujęciu instrument finansowy został wyznaczony przez Grupę Kapitałową jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy; oraz
- może, jeżeli składnik aktywów finansowych nie jest już utrzymywany w celu sprzedaży lub odkupienia go w bliskim terminie (niezależnie od faktu, iż składnik aktywów finansowych mógł zostać nabyty lub zaciągnięty głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim

terminie), dokonać przekwalifikowania danego składnika aktywów finansowych z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jedynie w wyjątkowych okolicznościach, a w przypadku pożyczek i należności (jeżeli przy początkowym ujęciu składnik aktywów finansowych nie musiał być sklasyfikowany jako przeznaczony do obrotu) jeżeli jednostka ma zamiar i możliwość utrzymać składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności.

Grupa Kapitałowa nie dokonuje przekwalifikowania instrumentu finansowego do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy po początkowym ujęciu.

2.3.27.4. Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa Kapitałowa ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Jeśli istnieją obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości pożyczek i pozostałych należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, wówczas Grupa Kapitałowa ujmuje odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w kwocie różnicy pomiędzy wartością księgową danego składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się i ujmuje w wyniku finansowym jako przychód.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością księgową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalony odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości nie podlega odwróceniu.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to skumulowane straty powstałe na skutek ujemnej wyceny, ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, zgodnie z zasadami wyceny aktywów finansowych, wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w wyniku finansowym. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w wyniku finansowym, to kwotę odwracanego odpisu aktualizującego ujmuje się w wyniku finansowym. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy, kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży, nie podlega odwróceniu w wyniku finansowym.

2.3.27.5. Wbudowane instrumenty pochodne

Jeżeli Grupa Kapitałowa zawarła kontrakt stanowiący instrument hybrydowy (łączny), którego składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, to oddziela go od umowy zasadniczej i ujmuje jako samodzielny instrument pochodny, zgodnie z zasadami określonymi dla inwestycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy spełnia wszystkie poniższe warunki:

- cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej,
- samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny, spełniałby definicję instrumentu pochodnego, oraz
- łączny (hybrydowy) instrument nie jest wyceniany w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej nie są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest wydzielany).

Grupa Kapitałowa dokonuje oceny konieczności oddzielenia wbudowanego instrumentu pochodnego od umowy zasadniczej i ujmowania go jako instrumentu pochodnego, gdy staje się po raz pierwszy stroną instrumentu łącznego. Ponowna ocena dokonywana jest jedynie w przypadku, gdy do umowy (instrumentu łącznego) wprowadzane są w terminie późniejszym zmiany w znaczący sposób modyfikujące przepływy pieniężne wymagane umową.

Instrument pochodny jest to instrument finansowy spełniający poniższe warunki:

- jego wartość zmienia się wraz ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, ceny towaru, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp, ratingu kredytowego lub indeksu kredytowego czy też innej zmiennej, przy założeniu, że w przypadku zmiennej niefinansowej, zmienna ta nie jest specyficzna dla strony kontraktu,
- nie wymaga żadnej początkowej inwestycji netto lub wymaga początkowej inwestycji netto mniejszej niż dla innych rodzajów kontraktów, dla których oczekuje się podobnych reakcji na zmiany czynników rynkowych oraz
- jego rozliczenie nastąpi w przyszłości.

2.3.27.6. Rachunkowość zabezpieczeń

Instrumenty pochodne, wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, od których oczekuje się, że ich wartość godziwa lub wynikające z nich przepływy pieniężne skompensują zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, ujmuje się

zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Grupę Kapitałową oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na wynik finansowy,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

W przypadku, gdy z umowy zasadniczej został wyodrębniony element ryzyka w postaci wbudowanego instrumentu pochodnego, Grupa Kapitałowa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących tego ryzyka.

Grupa Kapitałowa ocenia efektywność zabezpieczenia zarówno w momencie ustanowienia zabezpieczenia jak i w okresach późniejszych, co najmniej na każdy koniec okresu sprawozdawczego. Grupa dla sprawozdawczości zewnętrznej przyjmuje, że zabezpieczenie jest efektywne, jeżeli rzeczywiste poziomy zabezpieczenia mieszczą się w przedziale od 80% do 125%. Do oceny efektywności zabezpieczenia Grupa Kapitałowa wykorzystuje metody statystyczne, w tym w szczególności analizę regresji. W przypadku, gdy pozycję zabezpieczaną i instrument zabezpieczający charakteryzują identyczne warunki, tj. terminy realizacji, kwoty, zmienne wpływające na ryzyko wartości godziwej lub zmiany przepływów pieniężnych, do oceny efektywności zabezpieczenia stosuje się uproszczone metody analityczne.

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłoby wpływać na wynik finansowy. Za uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie Grupa Kapitałowa przyjmuje wiążące porozumienie dotyczące wymiany ustalonej ilości zasobów, po ustalonej cenie, w ustalonym terminie lub terminach.

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej, Grupa Kapitałowa:

- ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego w wyniku finansowym, oraz
- koryguje wartość księgową pozycji zabezpieczanej o zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka i ujmuje je w wynik finansowy (również w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki wyceny odnoszone są w inne całkowite dochody).

Grupa Kapitałowa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jeśli:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez Grupę Kapitałową),
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, lub
- Grupa Kapitałowa unieważnia powiązanie zabezpieczające.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, które mogłoby wpływać na wynik finansowy. Planowana transakcja jest to niewiążąca lecz przewidywana przyszła transakcja.

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Grupa Kapitałowa:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych skonsolidowanych całkowitych dochodach, natomiast
- nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w skonsolidowanym wyniku finansowym.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych skonsolidowanych całkowitych dochodach, przenosi się do skonsolidowanego wyniku finansowego w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na skonsolidowany wynik finansowy. Jednakże, jeśli Grupa Kapitałowa oczekuje, że całość lub część strat ujętych w skonsolidowanych innych całkowitych dochodach nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, ujmuje w skonsolidowanym wyniku finansowym kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego stosuje się zabezpieczenie wartości godziwej, Grupa Kapitałowa wyłącza związane z tym

zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i włącza je do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Grupa Kapitałowa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jeżeli:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, odnoszone w skonsolidowane inne całkowite dochody, ujmują się dalej w odrębnej pozycji w skonsolidowanym kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji,
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, odnoszone w skonsolidowane inne całkowite dochody, ujmują się dalej w odrębnej pozycji w skonsolidowanym kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji,
- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji, wobec tego wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, odnoszone w skonsolidowane inne całkowite dochody, ujmują się w skonsolidowanym wyniku finansowym.

W przypadku, gdy Grupa Kapitałowa unieważnia powiązanie zabezpieczające, skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w skonsolidowane inne całkowite dochody, ujmują się dalej w odrębnej pozycji w skonsolidowanym kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji lub do momentu, kiedy zaprzestanie się oczekiwać jej realizacji.

Inwestycja netto w jednostce działającej za granicą jest udziałem jednostki sporządzającej sprawozdanie finansowe w aktywach netto tej jednostki.

Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych, w tym zabezpieczenie pozycji pieniężnej, uznawanej za część udziałów w aktywach netto, ujmują się podobnie do zabezpieczenia przepływów pieniężnych:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, stanowiącą efektywne zabezpieczenie, ujmują się w skonsolidowanych innych całkowitych dochodach oraz
- nieefektywną część ujmują się w skonsolidowanym wyniku finansowym.

Zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, odnoszące się do efektywnej części zabezpieczenia, które zostały odniesione w skonsolidowane inne całkowite dochody, ujmują się w skonsolidowanym wyniku finansowym w momencie zbycia podmiotu zagranicznego.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego związanego z uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem można traktować jako zabezpieczenie wartości godziwej lub jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

2.3.28. Leasing

Przez umowę leasingu rozumie się umowę, na mocy której w zamian za opłatę lub serię opłat, leasingodawca przekazuje leasingobiorcy prawo do używania składnika aktywów przez uzgodniony okres. W szczególności umowami leasingu są umowy nazwane w kodeksie cywilnym oraz umowy najmu i dzierżawy zawarte na czas określony.

Aktywa używane na podstawie umowy leasingu finansowego, a więc umowy, która przenosi zasadniczo ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę, zalicza się do aktywów leasingobiorcy. Aktywa używane na podstawie umowy leasingu operacyjnego, a więc umowy, która nie przenosi zasadniczo ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę, zalicza się do aktywów leasingodawcy.

Przez przekazanie ryzyka i korzyści w przypadku umowy leasingu finansowego rozumie się na przykład następujące sytuacje:

- przekazanie prawa własności przed lub w momencie zakończenia umowy,
- leasingobiorca ma możliwość zakupu składnika aktywów za cenę, która – według przewidywań – będzie na tyle niższa od wartości godziwej ustalonej na dzień, gdy prawo zakupu składnika będzie mogło zostać zrealizowane, iż w chwili rozpoczęcia leasingu istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa;
- okres leasingu stanowi większą część ekonomicznego okresu użytkowania składnika aktywów, nawet jeżeli tytuł prawny nie ulega przeniesieniu,
- wartość bieżąca (zdyskontowana) minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu wynosi zasadniczo prawie tyle ile wynosi wartość godziwa przedmiotu leasingu,
- aktywa mają na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z nich skorzystać bez dokonywania w nich większych modyfikacji.

Jeżeli Grupa Kapitałowa używa przedmiotu leasingu na podstawie umowy leasingu operacyjnego, przedmiot ten nie jest prezentowany w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, a opłaty leasingowe ujmowane są jako koszty w skonsolidowanym wyniku finansowym.

Jeżeli Grupa Kapitałowa używa przedmiot leasingu na podstawie umowy leasingu finansowego, przedmiot ten ujmowany jest odpowiednio jako składnik rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych. Wycena przedmiotu leasingu odbywa się według niższej z dwóch wartości: wartości godziwej lub bieżącej (zdyskontowanej) sumy minimalnych opłat leasingowych, stanowiących bieżącą sumę opłat wnoszonych w trakcie okresu leasingu, do uiszczenia których leasingobiorca jest lub może być obowiązany.

Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych ujmowana jest jako zobowiązanie finansowe, z podziałem na część krótkoterminową (płatną do jednego roku) i długoterminową (płatną w okresie dłuższym niż jeden rok). Dyskontowanie minimalnych opłat leasingowych oraz ich podział na część odsetkową oraz część dotyczącą spłaty zobowiązania odbywa się przy wykorzystaniu stopy procentowej leasingu a w przypadku, gdy jej ustalenie nie jest możliwe, przy wykorzystaniu krańcowej stopy procentowej.

Zasady amortyzacji aktywów będących przedmiotem leasingu finansowego oraz zasady ustalania odpisów z tytułu utraty wartości przez aktywa w leasingu finansowym są spójne z zasadami stosowanymi dla aktywów będących własnością Grupy Kapitałowej, przy czym przy braku wystarczającej pewności, uzyskania tytułu własności przed końcem okresu leasingu, składnik aktywów amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub ekonomiczny okres użytkowania.

Jeżeli Grupa Kapitałowa oddała innej jednostce składnik aktywów do używania na podstawie umowy leasingu operacyjnego, składnik ten jest ujmowany według takich samych zasad jak składnik wykorzystywany na własne potrzeby, a więc jako składnik rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych.

Przychody z leasingu operacyjnego ujmowane są jako przychody ze sprzedaży produktów.

Jeżeli Grupa Kapitałowa oddała do używania innej jednostce składnik aktywów na podstawie umowy leasingu finansowego, wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości końcowej jest prezentowana jako należności, z podziałem na część krótkoterminową i długoterminową. Dyskontowanie minimalnych opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości końcowej odbywa się poprzez zastosowanie stopy procentowej leasingu, tj. stopy, przy której wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, niegwarantowanej wartości końcowej oraz kosztów bezpośrednich zawarcia umowy jest równa wartości godziwej przedmiotu leasingu.

2.3.29. Działalność poszukiwań i wydobywania węglowodorów/soli

W działalności poszukiwań i wydobywania węglowodorów/soli Grupa Kapitałowa stosuje zasady rachunkowości oparte na metodzie skutecznych wysiłków (Successful Efforts Method).

Przyjmuje się następującą klasyfikację faz projektów poszukiwań i wydobywania węglowodorów/soli:

- wstępne analizy,
- nabycie praw do poszukiwań i wydobywania,
- poszukiwanie złóż,
- rozpoznanie złóż,
- zagospodarowanie złóż,
- eksploatacja złóż.

Wszystkie nakłady poniesione w fazie wstępnych analiz ujmowane są w skonsolidowanym wyniku finansowym w okresie, w którym zostały poniesione.

Nakłady związane z nabyciem praw do poszukiwań i wydobywania podlegają aktywowaniu jako wartości niematerialne. Koszty ogólne, które można bezpośrednio przypisać do transakcji nabycia praw do poszukiwań/wydobywania, podwyższają cenę nabycia składnika aktywów. W przypadku, gdy bezpośrednia alokacja kosztów do transakcji nabycia praw do poszukiwań/wydobywania nie jest możliwa, koszty pośrednie ujmowane są w skonsolidowanym wyniku finansowym w okresie, w którym zostały poniesione.

Nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze:

- Nakłady na poszczególne odwierty rozpoznawcze początkowo podlegają aktywowaniu w pozycji środki trwałe w budowie. Jeżeli prace poszukiwawcze i rozpoznawcze zakończą się niepowodzeniem, nakłady ujęte początkowo jako aktywa ujmowane są w skonsolidowanym wyniku finansowym. Jeżeli rozpoznanie złoża zakończy się powodzeniem, nakłady na wszystkie odwierty rozpoznawcze (w tym również nakłady na nietrafione odwierty rozpoznawcze) ujmowane są w pozycji rzeczowe aktywa trwałe w momencie oddania do użytkowania. W przypadku wykonania odwiertów rozpoznawczych na już eksploatowanym złożu, Grupa Kapitałowa dokonuje analizy, czy poniesione nakłady umożliwią powstanie nowych otworów eksploatacyjnych – nakłady ujmowane są wówczas w pozycji rzeczowe aktywa trwałe w momencie oddania do użytkowania. Jeśli w efekcie poniesionych nakładów nie powstaną nowe otwory eksploatacyjne, nakłady ujmowane są w skonsolidowanym wyniku finansowym jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione.
- Pozostałe nakłady na etapie prac poszukiwawczych i rozpoznawczych początkowo podlegają aktywowaniu w pozycji wartości niematerialne w przygotowaniu lub w pozycji środki trwałe w budowie, w zależności od charakteru poniesionych nakładów. Jeżeli etap poszukiwania i rozpoznania złóż zakończy się niepowodzeniem, początkowo aktywowane pozostałe nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze ujmowane są w skonsolidowanym wyniku finansowym.
- W momencie stwierdzenia ekonomicznej i technicznej zasadności eksploatacji złoża, Grupa Kapitałowa każdorazowo definiuje ośrodek wypracowujący środki pieniężne. Zakłada się, że ośrodek wypracowujący środki pieniężne zdefiniowany będzie jako złożo węglowodorów/soli.
- Koszty ogólne, które można bezpośrednio przypisać do etapu poszukiwań i rozpoznania złóż, powinny podlegać aktywowaniu w uprzednio wyznaczonym, docelowym ośrodku wypracowującym środki pieniężne. Jeżeli alokacja tych kosztów nie jest możliwa, koszty te ujmowane są w skonsolidowanym wyniku finansowym w okresie, w którym zostały poniesione.

Nakłady ponoszone na zagospodarowanie złóż podlegają aktywowaniu w uprzednio wyznaczonym, docelowym ośrodku generującym przepływy pieniężne. Koszty ogólne, które można bezpośrednio przypisać do etapu zagospodarowania złóż, powinny również podlegać

aktywowaniu w uprzednio wyznaczonym, docelowym ośrodku generującym przepływy pieniężne. Jeżeli alokacja tych kosztów nie jest możliwa, koszty te ujmuje się w skonsolidowanym wyniku finansowym w okresie, w którym zostały poniesione.

Koszty bezpośrednio związane z wydobywaniem węglowodorów/soli ujmowane są w skonsolidowanym wyniku finansowym jako koszty bieżącego okresu.

Amortyzacja aktywów trwałych w działalności poszukiwań i wydobywania obliczana jest proporcjonalnie do wielkości wydobywania węglowodorów/soli, przy zastosowaniu metody naturalnej opartej o jednostki wydobywania. Jeżeli zastosowanie metody naturalnej opartej o jednostki wydobywania jest niemożliwe (np. ze względu na brak danych dotyczących wielkości zasobów węglowodorów/soli lub wykorzystanie aktywów na wielu etapach działalności poszukiwań i wydobywania) można stosować inną metodę amortyzacji, która będzie możliwie najbardziej wiarygodnie odzwierciedlać zużycie ekonomiczne.

Grupa Kapitałowa tworzy rezerwy na koszty likwidacji odwiertów i infrastruktury wspierającej. Wartość rezerwy na przyszłe koszty likwidacji/rekultywacji jest ujmowana w pozycji rezerwy oraz jako część wartości początkowej składnika aktywów w momencie, gdy są one zdadne do użytkowania.

Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień. Zmiany rezerw wynikające z upływu czasu (z tytułu odniesienia dyskonta) powiększają wartość księgową rezerwy i obciążają koszty finansowe w skonsolidowanym wyniku finansowym. Natomiast zmiany rezerw wynikające ze zmiany szacunku kosztów, zmiany stopy dyskontowej oraz zmiany terminu likwidacji/rekultywacji korygują wartość księgową rezerwy oraz wartość księgową składnika aktywów.

Grupa Kapitałowa dokonuje weryfikacji aktywów w działalności poszukiwań i wydobywania pod kątem ewentualnej utraty wartości zarówno dla aktywów/złóż nieudokumentowanych jak i udokumentowanych.

Test na utratę wartości aktywów/złóż nieudokumentowanych i aktywów/złóż udokumentowanych Grupa Kapitałowa wykonuje dla aktywów zgrupowanych na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, definiowanego jako złoża węglowodorów/soli.

2.3.30. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Warunkowy składnik aktywów jest możliwym składnikiem aktywów, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych oraz którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy Kapitałowej.

Aktywa warunkowe ocenia się na bieżąco, aby upewnić się, czy zaistniały bieg wydarzeń jest odpowiednio odzwierciedlony w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Jeśli zaistnienie wpływu korzyści ekonomicznych stało się praktycznie pewne, składnik aktywów i odpowiadający przychód ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dotyczącym okresu, w którym nastąpiła zmiana. Jeśli wpływ korzyści ekonomicznych stał się prawdopodobny, jednostka ujawnia informację o istnieniu warunkowego składnika aktywów.

Aktywów warunkowych nie ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednakże jeżeli wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny, Grupa Kapitałowa podaje na koniec okresu sprawozdawczego w informacji dodatkowej krótki opis rodzaju aktywów warunkowych oraz, jeśli jest to wykonalne w praktyce, szacuje ich skutki finansowe, wyceniając je zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wycenie rezerw.

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy Kapitałowej lub
- obecnym obowiązkiem, który powstał na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Zobowiązania warunkowe nie są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednak ujawnia się je w sprawozdaniu finansowym, chyba że prawdopodobieństwo wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome (wówczas tego rodzaju zdarzenia nie są ujawniane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym).

Zobowiązania warunkowe nabyte w drodze połączenia jednostek gospodarczych ujmowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rezerwy na zobowiązania.

2.3.31. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego są to zdarzenia, zarówno korzystne, jak i niekorzystne, które mają miejsce pomiędzy dniem sprawozdawczym a datą zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji. Można wyróżnić dwa rodzaje tych zdarzeń:

- zdarzenia, które dostarczają dowodów na istnienie określonego stanu na dzień sprawozdawczy (zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym wymagające dokonania korekt) oraz
- zdarzenia, które wskazują na stan zaistniały po dniu sprawozdawczym (zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym niewymagające dokonania korekt).

Grupa Kapitałowa koryguje kwoty ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, aby uwzględnić zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym i wymagające dokonania korekt.

Grupa Kapitałowa nie koryguje kwot ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w celu odzwierciedlenia takich zdarzeń następujących po dniu sprawozdawczym, które określa się jako niewymagające dokonania korekt.

3. SZACUNKI, ZAŁOŻENIA I OSĄDY ZARZĄDU

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu dokonania profesjonalnych szacunków i założeń oraz osądów, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości księgowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł.

W istotnych kwestiach Zarząd dokonując osądów, szacunków czy też przyjmując założenia może opierać się na opiniach niezależnych ekspertów.

Osądy, szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Ich zmiany są ujmowane w okresie, w którym zostały dokonane, jeżeli dotyczą wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeżeli dotyczą zarówno okresu bieżącego jak i okresów przyszłych.

Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Zakres oraz charakter osądów, które mają istotny wpływ na wartości ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym został przedstawiony w następujących notach:

- Klasyfikacja instrumentów finansowych, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń, metody wyceny do wartości godziwej instrumentów finansowych, charakter i zakres ryzyk związanych z instrumentami finansowymi (nota 32). Zarząd dokonuje osądu kwalifikując instrumenty finansowe w zależności od celu ich nabycia oraz charakteru nabywanych walorów, podejmuje decyzje o zastosowaniu rachunkowości zabezpieczeń w celu zmniejszenia lub neutralizacji ryzyk. Oszacowanie wartości godziwej instrumentów finansowych polega na zastosowaniu powszechnie stosowanych przez praktyków rynkowych modeli wyceny instrumentów finansowych. Szczegóły dotyczące zastosowanych założeń i wyników analizy wrażliwości tych założeń przedstawiono w powyższej notcie.
- Klasyfikacja leasingu (nota 33). Zarząd dokonuje osądu kwalifikując umowy leasingowe jako leasing finansowy lub leasing operacyjny na podstawie analizy treści ekonomicznej transakcji.

Szacunki i założenia, które mają istotny wpływ na wartości ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały przedstawione w następujących notach:

- Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych (noty 6 i 8). Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składników aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Stwierdzenie utraty wartości wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej składników aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne poprzez ustalenie wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży lub wartości użytkowej z zastosowaniem właściwej stopy dyskonta, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.
- Szacowane okresy ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych (noty 6 i 8). Jak opisano w notcie 2.3 Grupa Kapitałowa weryfikuje przewidywane okresy użytkowania ekonomicznego składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych co najmniej raz w roku. Efekt weryfikacji w bieżącym roku sprawozdawczym przedstawiono w notach 6 i 8.
- Rezerwy (nota 21). Jak opisano w notcie 2.3 tworzenie rezerw wymaga dokonania szacunków prawdopodobieństwa wpływu korzyści ekonomicznych oraz określenia wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Szczegóły dotyczące zastosowanych w bieżącym roku sprawozdawczym założeń i wpływu ich zmian na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawiono w notcie 21.
- Zobowiązania warunkowe (nota 35). Jak opisano w notcie 2.3 ujawnianie zobowiązań warunkowych wymaga dokonania szacunków prawdopodobieństwa wpływu korzyści ekonomicznych oraz określenia wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego lub możliwego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego.

4. SPÓŁKI OBJĘTE KONSOLIDACJĄ METODĄ PEŁNĄ I PROPORCJONALNĄ

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2010 i 2009 obejmuje następujące jednostki zlokalizowane głównie w Polsce, Niemczech, Litwie i Czechach.

Nazwa grupy/spółki		Udział w liczbie głosów				metoda konsolidacji	segment operacyjny
		spółka matka	31.12.2010	31.12.2009			
PKN ORLEN		jednostka dominująca					wielosegmentowy
ORLEN Deutschland GmbH		PKN ORLEN	100%	100%		pełna	detal
ORLEN Gaz Sp. z o.o.		PKN ORLEN	100%	100%		pełna	rafineria
ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o.		PKN ORLEN	100%	100%		pełna	rafineria
ORLEN Medica Sp. z o.o.		PKN ORLEN	100%	100%		pełna	FK
ORLEN Budonaft Sp. z o.o.		PKN ORLEN	100%	100%		pełna	detal
ORLEN Koltrans Sp. z o.o.		PKN ORLEN	100%	100%		pełna	rafineria
ORLEN Transport S.A.		PKN ORLEN	100%	100%		pełna	rafineria
ORLEN Asfalt Sp. z o.o. (dawniej Bitrex Sp. z o.o.)	7	PKN ORLEN	100%	100%		pełna	rafineria
ORLEN Laboratorium Sp. z o.o.		PKN ORLEN	95%	95%		pełna	FK
Grupa Kapitałowa ORLEN Oil Sp. z o.o.	7	PKN ORLEN	100%	100%		pełna	rafineria
Orlen Oil Cesko s.r.o.		ORLEN OIL	100%	100%		pełna	rafineria
Platinum Oil Sp. z o.o. (dawniej Petro-Oil Lubelskie Centrum Sprzedaży Sp. z o.o.)		ORLEN OIL	100%	100%		pełna	rafineria
Petro-Oil Pomorskie Centrum Sprzedaży Sp. z o.o.	3	PLATINIUM OIL	—	100%		pełna	rafineria
Petro-Oil Śląskie Centrum Sprzedaży Sp. z o.o.	3	PLATINIUM OIL	—	100%		pełna	rafineria
ORLEN Petrotank Sp. z o.o.		PKN ORLEN	100%	100%		pełna	rafineria
Grupa Kapitałowa Anwil S.A.	2	PKN ORLEN	90%	85%		pełna	petrochemia
Przedsiębiorstwo Inwestycyjno-Remontowe Remwil Sp. z o.o.		ANWIL S.A.	100%	100%		pełna	petrochemia
Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Pro-Lab Sp. z o.o.		ANWIL S.A.	99%	99%		pełna	petrochemia
Przedsiębiorstwo Usług Specjalistycznych i Projektowych Chemeko Sp. z o.o.		ANWIL S.A.	56%	56%		pełna	petrochemia
Spolana a.s.		ANWIL S.A.	100%	100%		pełna	petrochemia
Grupa Kapitałowa Rafineria Trzebinia S.A.	2	PKN ORLEN	86%	77%		pełna	rafineria
Energomedia Sp. z o.o.		RAFINERIA TRZEBINIA S.A.	100%	100%		pełna	rafineria
Euronaft Trzebinia Sp. z o.o.		RAFINERIA TRZEBINIA S.A.	100%	100%		pełna	rafineria
Fabryka Parafin Naftowax Sp. z o.o.		RAFINERIA TRZEBINIA S.A.	100%	100%		pełna	rafineria
EkoNaft Sp. z o.o.		RAFINERIA TRZEBINIA S.A.	99%	99%		pełna	rafineria
Grupa Kapitałowa Rafineria Nafty Jedlicze S.A.		PKN ORLEN	75%	75%		pełna	rafineria
RAF-KOLTRANS Sp. z o.o.		RAFINERIA NAFTY JEDLICZE S.A.	100%	100%		pełna	rafineria
Konsorcjum Olejów Przetworzonych – Organizacja Odzysku S.A.		RAFINERIA NAFTY JEDLICZE S.A.	81%	81%		pełna	rafineria
Inowrocławskie Kopalnie Soli „Solino” S.A.		PKN ORLEN	71%	71%		pełna	rafineria
Grupa Kapitałowa Unipetrol a.s.		PKN ORLEN	63%	63%		pełna	wielosegmentowy
UNIPETROL TRADE a.s.		UNIPETROL A.S.	100%	100%		pełna	petrochemia
CHEMAPOL (SCHWEIZ) AG w likwidacji		UNIPETROL TRADE a.s.	100%	100%		pełna	petrochemia
UNIPETROL DEUTSCHLAND GmbH		UNIPETROL TRADE a.s.	100%	100%		pełna	petrochemia
UNIPETROL RPA s.r.o. (dawniej Steen Estates s.r.o.)		UNIPETROL A.S.	100%	100%		pełna	rafineria
UNIPETROL SLOVENSKO s.r.o.		UNIPETROL RPA s.r.o.	100%	100%		pełna	rafineria

Nazwa grupy/spółki	Udział w liczbie głosów				
	spółka matka	31.12.2010	31.12.2009	metoda konsolidacji	segment operacyjny
UNIPETROL DOPRAWA s.r.o.	UNIPETROL RPA s.r.o.	100%	100%	pełna	rafineria
BENZINA s.r.o.	UNIPETROL A.S.	100%	100%	pełna	detal
PETROTRANS s.r.o.	BENZINA s.r.o.	100%	100%	pełna	detal
PARAMO a.s.	UNIPETROL A.S.	100%	100,00%	pełna	rafineria
CESKA RAFINERSKA a.s.	UNIPETROL A.S.	51%	51%	proporcjonalna	rafineria
BUTADIEN KRALUPY a.s.	UNIPETROL A.S.	51%	51%	proporcjonalna	petrochemia
UNIPETROL SERVICES s.r.o.	UNIPETROL A.S.	100%	100%	pełna	FK
Ship-Service S.A.	I PKN ORLEN	56%	56%	pełna	rafineria
ORLEN Automatyka Sp. z o.o.	PKN ORLEN	52%	52%	pełna	rafineria
Petrolot Sp. z o.o.	PKN ORLEN	51%	51%	pełna	rafineria
ORLEN Projekt S.A.	PKN ORLEN	51%	51%	pełna	FK
ORLEN Wir Sp. z o.o.	PKN ORLEN	51%	51%	pełna	rafineria
Grupa Kapitałowa Basell ORLEN Polyolefins Sp. z o.o.	PKN ORLEN	50%	50%	proporcjonalna	petrochemia
Basell ORLEN Polyolefins Sprzedaż Sp. zo.o.	BOP Sp.z.o.o.	100%	100%	pełna	petrochemia
ORLEN Administracja Sp. z o.o.	PKN ORLEN	100%	100%	pełna	FK
ORLEN Eko Sp. z o.o.	PKN ORLEN	100%	100%	pełna	rafineria
Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A.	PKN ORLEN	50%	50%	proporcjonalna	FK
ORLEN Księgowość Sp. z o.o.	PKN ORLEN	100%	100%	pełna	FK
ORLEN Prewencja Sp. z o.o.	PKN ORLEN	100%	100%	pełna	FK
ORLEN Upstream Sp. z o.o.	PKN ORLEN	100%	100%	pełna	FK
Grupa Kapitałowa ORLEN Holding Malta Ltd.	PKN ORLEN	100%	100%	pełna	FK
Orlen Insurance Ltd.	ORLEN HOLDING MALTA	100%	100%	pełna	FK
Grupa Kapitałowa Orlen Lietuva (dawniej GK AB Mozejki Nafta)	PKN ORLEN	100%	100%	pełna	wielosegmentowy
UAB Mažeikių naftos sveikatos priežiūros centras	ORLEN Lietuva	100%	100%	pełna	FK
UAB PASLAUGOS TAU	ORLEN Lietuva	100%	100%	pełna	rafineria
UAB EMAS	ORLEN Lietuva	100%	100%	pełna	rafineria
UAB Remonto mechanicos centras w likwidacji	4 ORLEN Lietuva	—	100%	pełna	rafineria
AB Ventus-Nafta	ORLEN Lietuva	100%	100%	pełna	detal
Grupa Kapitałowa UAB Mažeikių naftos prekybos namai	ORLEN Lietuva	100%	100%	pełna	rafineria
SIA Mažeikių Nafta Tirdzniecibas nams	UAB Mažeikių naftos prekybos namai	100%	100%	pełna	rafineria
OU Mažeikių Nafta Trading House	UAB Mažeikių naftos prekybos namai	100%	100%	pełna	rafineria
Mažeikių Nafta Trading House Sp. z o.o.	UAB Mažeikių naftos prekybos namai	100%	100%	pełna	rafineria
ORLEN Finance AB (dawniej Aktiebolaget Grundstenen 108770)	PKN ORLEN	100%	100%	pełna	FK
ORLEN Capital AB	5 PKN ORLEN	100%	—	pełna	FK
ORLEN International Exploration & Production Company BV	PKN ORLEN	100%	100%	pełna	FK
SIA Balin Energy	6 OIEP Co BV	50%	50%	proporcjonalna	FK
ORLEN Ochrona Sp. z o.o.	PKN ORLEN	100%	100%	pełna	FK
ORLEN Centrum Serwisowe Sp. z o.o.	PKN ORLEN	99%	99%	pełna	FK

¹⁾ Udział w ogólnej liczbie głosów jest zgodny z udziałem w kapitale zakładowym za wyjątkiem Grupy Kapitałowej Ship-Service S.A., gdzie udział w kapitale wynosi 61%.

²⁾ Dokupienie udziałów w spółce w IV kwartale 2010.

³⁾ Spółki połączone od 01.01.2010 w jeden podmiot Platinum Oil Sp. z o.o.

⁴⁾ Spółka zlikwidowana w II kwartale 2010.

⁵⁾ Spółka powstała w IV kwartale 2010 roku.

⁶⁾ Spółka objęta konsolidacją od IV kwartału 2010 roku.

⁷⁾ (%) udziałów w skonsolidowanych danych finansowych; w IV kwartale 2010 roku zakup dodatkowych udziałów w RT spowodował zwiększenie udziałów pośrednich w spółce Orlen Asfalt z 95,99% w roku 2009 do 97,61% w roku 2010 oraz w spółce Orlen Oil z 88,87% w roku 2009 do 92,90% w roku 2010.

* FK – funkcje korporacyjne.

5. SEGMENTY OPERACYJNE

Przypisanie spółek Grupy Kapitałowej PKN ORLEN S.A. do segmentów operacyjnych oraz funkcji korporacyjnych zostało zaprezentowane w nocie 4.

Zasady rachunkowości zastosowane w segmentach sprawozdawczych są spójne z polityką rachunkowości Grupy opisaną w nocie 2.3. Wynik segmentów to wynik wygenerowany przez poszczególne segmenty bez alokacji funkcji korporacyjnych, przychodów i kosztów finansowych oraz kosztów z tytułu podatku dochodowego. Informacje te są przekazywane osobom oceniającym wyniki finansowe segmentu i decydującym o przydziale zasobów.

Przychody z transakcji z podmiotami zewnętrznymi i transakcje między segmentami realizowane są na warunkach rynkowych. Przychody zewnętrzne segmentu przedstawiane Zarządowi są wyceniane w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Zarząd ocenia wyniki działalności segmentów na podstawie wyniku z działalności operacyjnej segmentu.

5.1. Przychody i wyniki segmentów operacyjnych za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Segment Rafineryjny	Segment Detal	Segment Petrochemiczny	Funkcje Korporacyjne	Wyłączenia	Razem
Sprzedaż zewnętrzna	45 478 727	27 037 040	10 952 844	78 821	—	83 547 432
Sprzedaż między segmentami	18 503 242	115 150	2 654 105	198 512	(21 471 009)	—
Przychody ogółem	63 981 969	27 152 190	13 606 949	277 333	(21 471 009)	83 547 432
Koszty operacyjne ogółem	(61 343 255)	(26 351 006)	(13 218 690)	(884 841)	21 471 024	(80 326 768)
Pozostałe przychody operacyjne	187 529	154 070	303 771	126 033	(82)	7 71 321
Pozostałe koszty operacyjne	(344 975)	(130 796)	(205 662)	(187 985)	82	(869 336)
Zysk/(Strata) operacyjna segmentu	2 481 268	824 458	486 368	(669 460)	15	3 122 649
Przychody finansowe						446 754
Koszty finansowe						(751 248)
Udział w wyniku finansowym jednostek konsolidowanych metodą praw własności	1 527	—	341	250 144	—	252 012
Zysk przed opodatkowaniem						3 070 167
Podatek dochodowy						(614 700)
Zysk netto						2 455 467
Amortyzacja	1 249 921	320 843	737 170	114 813		2 422 747
Zwiększenia aktywów trwałych	778 026	353 723	1 748 482	130 961		3 011 192

za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Segment Rafineryjny (dane przekształcone)	Segment Detal (dane przekształcone)	Segment Petrochemiczny (dane przekształcone)	Funkcje Korporacyjne (dane przekształcone)	Wyłączenia (dane przekształcone)	Razem (dane przekształcone)
Sprzedaż zewnętrzna	35 265 571	23 687 734	8 877 040	97 645	—	67 927 990
Sprzedaż między segmentami	14 829 637	92 372	4 178 774	181 375	(19 282 158)	—
Przychody ogółem	50 095 208	23 780 106	13 055 814	279 020	(19 282 158)	67 927 990
Koszty operacyjne ogółem	(49 082 990)	(22 862 444)	(13 319 009)	(873 423)	19 282 183	(66 855 683)
Pozostałe przychody operacyjne	684 319	1 02 181	325 917	146 177	(260)	1 258 334
Pozostałe koszty operacyjne	(572 432)	(139 821)	(259 073)	(262 499)	260	(1 233 565)
Zysk/(Strata) operacyjna segmentu	1 124 105	880 022	(196 351)	(710 725)	25	1 097 076
Przychody finansowe						1 094 275

	Segment Rafineryjny (dane przekształcone)	Segment Detal (dane przekształcone)	Segment Petrochemiczny (dane przekształcone)	Funkcje Korporacyjne (dane przekształcone)	Wyłączenia (dane przekształcone)	Razem (dane przekształcone)
Koszty finansowe						(1 023 074)
Udział w wyniku finansowym jednostek konsolidowanych metodą praw własności	1 696	—	958	269 721	—	272 375
Zysk przed opodatkowaniem						1 440 652
Podatek dochodowy						(140 485)
Zysk netto						1 300 167
Amortyzacja	1 287 543	354 444	804 812	115 422		2 562 221
Zwiększenia aktywów trwałych	991 779	304 196	2 356 255	124 095		3 776 325

Zwiększenia aktywów trwałych obejmują nabycia oraz inne zwiększenia przedstawione szczegółowo w notach: 6, 7, 8 oraz 9.

5.2. Pozostałe informacje segmentowe

5.2.1. Aktywa w podziale na segmenty operacyjne

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Segment Rafineryjny	26 965 016	26 430 278
Segment Detal	5 530 917	5 416 802
Segment Petrochemia	13 264 657	12 227 047
Aktywa segmentów	45 760 590	44 074 127
Funkcje Korporacyjne	5 718 371	5 476 376
Wyłączenia	(329 169)	(462 433)
Razem	51 149 792	49 088 070

w tym:

	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		Akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności	
	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009 (dane przekształcone)	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009 (dane przekształcone)
Segment Rafineryjny	31 276	4 589	4 918	13 986
Segment Detal	275	—	—	—
Segment Petrochemia	3 304	16 787	24 878	30 755
Aktywa segmentów	34 855	21 376	29 796	44 741
Funkcje Korporacyjne	6 794	10 802	1 471 220	1 356 845
Razem	41 649	32 178	1 501 016	1 401 586

Do segmentów operacyjnych przyporządkowuje się wszystkie aktywa z wyjątkiem aktywów finansowych oraz aktywów podatkowych. Aktywa użytkowane wspólnie przez segmenty operacyjne przydziela się na podstawie przychodów generowanych przez poszczególne segmenty operacyjne.

5.2.2. Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących

	Utworzenie		Odwrócenie	
	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Segment Rafineryjny	(392 284)	(161 981)	42 787	178 691
Segment Detal	(61 523)	(79 824)	73 275	61 351
Segment Petrochemia	(183 884)	(69 511)	56 161	19 582
Odpisy aktualizujące segmentów	(637 691)	(311 316)	172 223	259 624
Funkcje Korporacyjne	(69 597)	(108 140)	66 866	110 366
Razem	(707 288)	(419 456)	239 089	369 990

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów w podziale segmentowym ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów obejmują:

- odpisy aktualizujące wartość należności;
- odpisy aktualizujące wartość zapasów;
- odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących dokonywane było w związku z przeszacowaniem zapasów, wystąpieniem lub wygaśnięciem przesłanek związanych z przeterminowaniem należności, wystąpieniem należności nieściągalnych bądź dochodzeniem ich na drodze sądowej, jak również z utratą wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

W 2010 roku odpisy dokonane w segmencie rafineryjnym dotyczyły przede wszystkim utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych Orlen Lietuva. Odpisy dokonane w segmencie detalicznym dotyczyły głównie rzeczowych aktywów trwałych stacji paliw. W 2010 roku odpisy w segmencie petrochemicznym wynikały głównie z utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych spółki Spolana. W funkcjach korporacyjnych ujęto głównie odpisy na majątek wycofany z działalności operacyjnej Grupy i materiały zbędne.

5.2.3. Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Przychody ze sprzedaży

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Polska	39 011 668	31 006 893
Niemcy	13 693 847	12 482 039
Czechy	9 494 295	8 289 715
Litwa, Łotwa, Estonia	5 430 452	5 194 438
Pozostałe kraje, w tym:	15 917 170	10 954 905
Szwajcaria	5 499 430	3 131 377
Dania	1 008 822	1 109 150
Ukraina	1 801 453	1 292 116
Finlandia	17 570	23 982
Razem	83 547 432	67 927 990

Aktywa trwałe

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009 (dane przekształcone)
Polska	16 876 331	15 476 260
Niemcy	763 891	749 638
Czechy	5 629 991	5 881 317
Litwa, Łotwa, Estonia	5 370 587	5 729 220
Pozostałe kraje	33 251	19 603
Razem	28 674 052	27 856 038

Na powyższe aktywa trwałe składają się rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne, wartości niematerialne i prawa wieczystego użytkowania gruntów.

5.3. Przychody z głównych produktów i usług

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009 (dane przekształcone)
Segment Rafineryjny	45 478 727	35 265 571
Benzyny	11 592 025	9 871 097
Diesel	19 456 694	15 190 182
Lekki olej opałowy	1 888 467	1 540 447
Jet A-1	1 831 153	1 458 344
Ciężki olej opałowy	3 787 558	2 471 591
LPG	894 484	499 199

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009 (dane przekształcone)
Asfalt	1 599 712	1 471 036
Oleje	363 668	282 535
Pozostałe	4 064 966	2 481 140
Segment Detal	27 037 040	23 687 734
Benzyny	10 579 008	9 970 451
Diesel	11 936 468	9 601 830
Lekki olej opałowy	733 690	625 336
LPG	1 022 864	855 355
Pozostałe	2 765 010	2 634 762
Segment Petrochemiczny	10 952 844	8 877 040
Polietylen	1 866 461	1 561 136
Polipropylen	1 777 184	1 224 365
Etylen	975 805	710 283
Propylen	738 042	520 483
Toluen	89 258	135 867
Benzen	790 846	516 891
Butadien	342 459	128 260
Glikol	193 223	149 250
PCW	883 257	913 666
PCW Granulat	212 419	234 989
Canwil	275 499	232 028
Saletra amonowa	429 510	479 922
Pozostałe	2 378 881	2 069 900
Funkcje korporacyjne	78 821	97 645
Przychody skonsolidowane	83 547 432	67 927 990

5.4. Informacje o wiodących klientach

W 2010 roku oraz 2009 roku Grupa Kapitałowa nie zidentyfikowała wiodących klientów zewnętrznych, których wartość obrotów przekroczyła poziom 10% łącznych przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej PKN ORLEN S.A.

6. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Grunty	895 828	893 847
Budynki i budowle	9 211 310	9 301 184
Urządzenia techniczne i maszyny	10 843 336	11 427 677
Środki transportu i pozostałe	755 271	863 386
Środki trwale w budowie	5 697 268	4 512 038
	27 403 013	26 998 132

Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych według grup rodzajowych:

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa brutto						
I stycznia 2010	924 950	15 027 606	25 816 266	2 005 978	4 561 426	48 336 226
Zwiększenia nakładów	45	30 237	40 274	26 955	2 802 713	2 900 224
Inne zwiększenia	238	7 145	2 749	1 720	—	11 852
Reklasyfikacje	6 703	569 575	808 399	122 281	(1 592 838)	(85 880)
Zmniejszenia	(2 251)	(87 141)	(337 588)	(138 347)	(11 803)	(577 130)
Różnice kursowe	(2 039)	62 933	412 092	18 796	17 802	509 584
31 grudnia 2010	927 646	15 610 355	26 742 192	2 037 383	5 777 300	51 094 876
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące						
I stycznia 2010	31 103	5 671 192	14 371 514	1 142 592	49 388	21 265 789
Amortyzacja	—	583 872	1 513 785	221 675	—	2 319 332
Inne zwiększenia	737	15 991	18 007	6 113	—	40 848
Odpisy aktualizujące netto	84	127 402	75 841	(152)	31 089	234 264
zwiększenia	407	191 032	115 638	3 070	50 028	360 175
zmniejszenia	(323)	(63 630)	(39 797)	(3 222)	(18 939)	(125 911)
Reklasyfikacje	—	6 609	(6 347)	(941)	—	(679)
Zmniejszenia umorzenia z tytułu likwidacji i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i pozostałe zmniejszenia	(250)	(59 553)	(276 178)	(94 764)	—	(430 745)
Dotacje rządowe – rozliczenie	—	3 255	1 862	74	—	5 191
Różnice kursowe	144	20 500	170 443	7 174	(445)	197 816
31 grudnia 2010	31 818	6 369 268	15 868 927	1 281 771	80 032	23 631 816
Wartość księgowa brutto						
I stycznia 2009	927 151	14 186 253	25 310 048	1 935 661	3 411 193	45 770 306
Zwiększenia nakładów	1 524	25 874	161 671	85 383	3 386 602	3 661 054
Inne zwiększenia	—	10 052	19 003	15 326	—	44 381
Reklasyfikacje	9 006	987 131	1 081 494	154 695	(2 169 356)	62 970
Zmniejszenia	(5 945)	(93 993)	(410 160)	(171 655)	(33 826)	(715 579)
Różnice kursowe	(6 786)	(87 711)	(345 790)	(13 432)	(33 187)	(486 906)
31 grudnia 2009 (dane przekształcone)	924 950	15 027 606	25 816 266	2 005 978	4 561 426	48 336 226
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące						
I stycznia 2009	35 966	4 986 036	13 375 525	1 059 932	44 090	19 501 549
Amortyzacja	—	611 562	1 634 707	214 204	—	2 460 473
Inne zwiększenia	773	5 206	63 077	17 055	—	86 111
Odpisy aktualizujące netto	(2 953)	(58 767)	(22 347)	3 143	5 411	(75 513)
zwiększenia	3 442	60 335	30 817	5 437	9 976	110 007
zmniejszenia	(6 395)	(119 102)	(53 164)	(2 294)	(4 565)	(185 520)
Reklasyfikacje	—	225 861	(218 624)	(82)	—	7 155
Zmniejszenia umorzenia z tytułu likwidacji i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i pozostałe zmniejszenia	(14)	(54 854)	(314 077)	(101 471)	—	(470 416)
Dotacje rządowe – rozliczenie	—	—	—	—	—	—
Różnice kursowe	(2 669)	(43 852)	(146 747)	(50 189)	(113)	(243 570)
31 grudnia 2009 (dane przekształcone)	31 103	5 671 192	14 371 514	1 142 592	49 388	21 265 789
Dotacje rządowe						
I stycznia 2010	—	55 230	17 075	—	—	72 305

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
31 grudnia 2010	—	29 777	29 929	341	—	60 047
1 stycznia 2009	—	—	—	—	—	—
31 grudnia 2009 (dane przekształcone)	—	55 230	17 075	—	—	72 305
Wartość księgowa netto						
1 stycznia 2010	893 847	9 301 184	11 427 677	863 386	4 512 038	26 998 132
31 grudnia 2010	895 828	9 211 310	10 843 336	755 271	5 697 268	27 403 013
1 stycznia 2009	891 185	9 200 217	11 934 523	875 729	3 367 103	26 268 757
31 grudnia 2009 (dane przekształcone)	893 847	9 301 184	11 427 677	863 386	4 512 038	26 998 132

Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wynosiły odpowiednio 3 132 778 tysięcy złotych i 2 812 957 tysięcy złotych dotyczyły głównie utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych Grupy Orlen Lietuva, Grupy Rafineria Trzebinia oraz Grupy Anwil.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych ujmowane jest w pozostałej działalności operacyjnej.

Grupa Kapitałowa dokonuje weryfikacji stosowanych stawek amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych, a korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest prospektywnie.

Zastosowanie w 2010 roku okresów użytkowania składników rzeczowego majątku trwałego z roku 2009 spowodowałoby wzrost amortyzacji o 55 412 tysięcy złotych.

Wartość księgowa brutto w pełni zamortyzowanych rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wyniosła odpowiednio 4 283 859 tysięcy złotych i 3 887 075 tysięcy złotych.

Składniki rzeczowego majątku trwałego na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku odpowiednio o wartości księgowej netto 626 054 tysiące złotych i 738 049 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Wartość księgowa netto czasowo nieużywanych rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wyniosła odpowiednio 81 634 tysiące złotych i 174 954 tysiące złotych.

Wartość księgowa netto rzeczowych aktywów trwałych wycofanych z użytkowania i niezakwalifikowanych do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wyniosła odpowiednio 47 074 tysiące złotych i 55 272 tysiące złotych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku na wycofane rzeczowe aktywa trwałe został utworzony odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w kwocie odpowiednio 39 117 tysięcy złotych i 36 066 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wartość księgowa netto leasingowanych składników aktywów trwałych wyniosła odpowiednio 93 419 tysięcy złotych i 178 516 tysięcy złotych. Szczegółowy podział na grupy aktywów trwałych został przedstawiony w nocie 33.1.

7. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Stan na początek okresu	71 487	71 757
Przeklasyfikowanie z rzeczowych aktywów trwałych	15	—
Zakup	—	773
Sprzedaż	(303)	—
Korekta wyceny do wartości godziwej	(122)	(257)
Zmniejszenia z tytułu likwidacji	—	(228)
Przeklasyfikowanie do rzeczowych aktywów trwałych	—	(134)
Różnice kursowe	899	(424)
	71 976	71 487

Składnikami inwestycji w nieruchomości są głównie budynki socjalno-biurowe oraz grunty.

W 2010 roku i 2009 roku Grupa Kapitałowa uzyskała przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych w wysokości odpowiednio 10 711 tysięcy złotych i 11 954 tysięcy złotych.

Bezpośrednie koszty operacyjne poniesione w 2010 roku i 2009 roku dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów wyniosły odpowiednio 2 649 tysięcy złotych i 2 898 tysięcy złotych. Bezpośrednie koszty operacyjne poniesione w 2010 roku i 2009 roku dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie nie przyniosły przychodów z czynszów wyniosły odpowiednio 380 tysięcy złotych i 425 tysięcy złotych.

W zależności od charakteru inwestycji w nieruchomości, do oszacowania wartości godziwej stosowano metody – porównawczą i dochodową. Metodę porównawczą stosowano przy założeniu, że wartość wycenianej nieruchomości jest równa cenie możliwej do uzyskania na rynku za nieruchomość o podobnym charakterze. W metodzie dochodowej obliczenia przeprowadzono przy użyciu techniki dyskontowania strumieni pieniężnych, ze względu na zmienność dochodów w przewidywanej przyszłości. W analizie zastosowano 5-letni okres prognozy. Do dyskontowania zastosowano stopę dyskonta odzwierciedlającą wymaganą przez nabywców nieruchomości relację pomiędzy rocznym dochodem uzyskiwanym z nieruchomości a nakładami, jakie należy ponieść na ich zakup.

Prognozy zdyskontowanych przepływów środków pieniężnych dla wycenianych obiektów uwzględniają warunki zawarte we wszystkich umowach najmu oraz dowody zewnętrzne, takie jak aktualne rynkowe stawki najmu podobnych obiektów, podobnie zlokalizowanych i będących w porównywalnym stanie technicznym i standardzie oraz służące podobnym celom.

8. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Oprogramowanie	64 019	40 950
Patenty, znaki towarowe i licencje	482 316	494 383
Wartość firmy	88 247	89 811
Prawa majątkowe	384 307	—
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	26 622	32 322
Pozostałe	57 198	32 910
	1 102 709	690 376

Zmiany stanu wartości niematerialnych:

	Oprogra- mowanie	Patenty, znaki towarowe i licencje	Wartość firmy	Prawa majątkowe	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Pozostałe	Razem
Wartość księgowa brutto							
1 stycznia 2010	210 673	966 733	107 199	—	32 322	90 853	1 407 780
Zwiększenia nakładów	8 216	9 805	—	29 069	36 326	27 536	110 952
Inne zwiększenia	24 705	16 924	—	1 593 253	2 999	13 487	1 651 368
Reklasyfikacje	11 709	43 929	—	—	1 767	1 060	58 465
Zmniejszenia	(15 809)	(28 880)	(912)	(1 210 852)	(47 744)	(9 927)	(1 314 124)
Różnice kursowe	1 852	6 032	(744)	(8 442)	952	1 163	813
31 grudnia 2010	241 346	1 014 543	105 543	403 028	26 622	124 172	1 915 254
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące							
1 stycznia 2010	169 723	472 350	17 388	—	—	57 943	717 404
Amortyzacja	17 546	72 612	—	—	—	11 758	101 916
Inne zwiększenia	4 383	104	1 746	28 410	—	—	34 643
Odpisy aktualizujące netto	26	12 424	(369)	3 184	—	(14)	15 251
zwiększenia	23	12 471	—	3 184	—	59	15 737
zmniejszenia	3	(47)	(369)	—	—	(73)	(486)
Zmniejszenia	(16 128)	(28 062)	(886)	(12 873)	—	(3 532)	(61 481)
Dotacje rządowe – rozliczenie	—	—	—	—	—	—	—
Różnice kursowe	1 756	2 694	(583)	—	—	819	4 686
31 grudnia 2010	177 306	532 122	17 296	18 721	—	66 974	812 419

	Oprogra- mowanie	Patenty, znaki towarowe i licencje	Wartość firmy	Prawa majątkowe	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Pozostałe	Razem
Wartość księgowa brutto							
1 stycznia 2009	197 990	919 297	110 710	—	5 616	87 806	1 321 419
Zwiększenia nakładów	12 554	6 266	—	—	79 532	9 884	108 236
Nabycie			(40 531)	—			(40 531)
Inne zwiększenia	3 600	3 874	22 639	670 793	16 931	67 517	785 354
Reklasyfikacje	4 629	76 037	—	—	—	89	80 755
Zmniejszenia	(5 153)	(35 655)	14 151	(670 793)	(68 331)	(73 509)	(839 290)
Różnice kursowe	(2 947)	(3 086)	230	—	(1 426)	(934)	(8 163)
31 grudnia 2009 (dane przekształcone)	210 673	966 733	107 199	—	32 322	90 853	1 407 780
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące							
1 stycznia 2009	155 182	435 195	23 077	—	—	63 284	676 738
Amortyzacja	13 415	67 965	—	—	—	13 101	94 481
Inne zwiększenia	418	1 609	1 985	—	—	1 818	5 830
Odpisy aktualizujące netto	1 698	4 059	(7 380)	—	—	(7 171)	(8 794)
zwiększenia	3 266	4 059	—	—	—	—	7 325
zmniejszenia	(1 568)	—	(7 380)	—	—	(7 171)	(16 119)
Zmniejszenia	(1 831)	(34 983)	(8)	—	—	(12 294)	(49 116)
Dotacje rządowe – rozliczenie	—	—	—	—	—	—	—
Różnice kursowe	841	(1 495)	(286)	—	—	(795)	(1 735)
31 grudnia 2009 (dane przekształcone)	169 723	472 350	17 388	—	—	57 943	717 404
Dotacje rządowe							
1 stycznia 2010	—	—	—	—	—	—	—
31 grudnia 2010	21	105	—	—	—	—	126
1 stycznia 2009	—	—	—	—	—	—	—
31 grudnia 2009 (dane przekształcone)	—	—	—	—	—	—	—
Wartość księgowa netto							
1 stycznia 2010	40 950	494 383	89 811	—	32 322	32 910	690 376
31 grudnia 2010	64 019	482 316	88 247	384 307	26 622	57 198	1 102 709
1 stycznia 2009	42 808	484 102	87 633	—	5 616	24 522	644 681
31 grudnia 2009 (dane przekształcone)	40 950	494 383	89 811	—	32 322	32 910	690 376

Odpisy aktualizujące wartości niematerialne na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wyniosły odpowiednio 32 585 tysięcy złotych i 16 917 tysięcy złotych.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartości niematerialne ujmowane jest w pozostałej działalności operacyjnej.

Grupa Kapitałowa dokonuje weryfikacji stosowanych stawek amortyzacji wartości niematerialnych, a korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest prospektywnie.

Zastosowanie w 2010 roku okresów użytkowania składników wartości niematerialnych z roku 2009 spowodowałoby wzrost amortyzacji o 109 tysięcy złotych.

Wartość księgowa brutto w pełni zamortyzowanych wartości niematerialnych, będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wyniosła odpowiednio 458 289 tysięcy złotych i 487 281 tysięcy złotych.

Wartość księgowa netto składników wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniosła 8 502 tysiące złotych. Na dzień 31 grudnia 2009 roku nie wystąpiły wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania. W Grupie Kapitałowej poniesiono wydatki związane z rejestracją chemikaliów produkowanych lub importowanych (określonych w Rozporządzeniu nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń

w zakresie chemikaliów) – tzw. REACH (Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals). Ponieważ rejestracja jest bezterminowa oraz nieznanym jest okres produkcji lub importu poszczególnych chemikaliów przyjęto nieokreślony okres użytkowania.

Prawa majątkowe

Przydział uprawnień do emisji CO₂ na poszczególne instalacje nastąpił w drodze Rozporządzenia Rady Ministrów w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień (KPRU II), w związku z przyjętym przez Unię Europejską Protokołem z Kioto z 11 grudnia 1997 roku do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatycznych.

Zmiana stanu posiadanych uprawnień do emisji CO₂ w roku 2010:

	Ilość (w tonach)	Wartość
Otrzymane nieodpłatnie	14 329 783	798 702
Rozliczone za 2009 rok	(11 388 570)	(635 350)
Zakup/(Sprzedaż) netto	2 666 124	153 048
Różnice kursowe	—	(8 442)
Stan na dzień 31 grudnia 2010 roku	5 607 337	307 958
Emisja zrealizowana w 2010 roku	11 985 369	644 703
Niedobór	(6 378 032)	(336 745)
Planowany sposób pokrycia niedoboru	6 378 032	336 745
Wykorzystanie transzy przyznawanej na kolejny rok	4 393 636	224 444
Odkup terminowy praw sprzedanych w latach poprzednich	1 984 396	112 301

Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość rynkowa jednego uprawnienia EUA (Europejskie Uprawnienia do Emisji przydzielane instalacjom zgodnie z Krajowym Programem Rozdziału Uprawnień (KPRU)) wyniosła 13,75 EUR.

Ponadto, Spółka Grupy Kapitałowej zrealizowała w 2008 roku inwestycję dotyczącą Instalacji Kwasu Azotowego obniżając emisję podtlenków azotu, co zgodnie z obowiązującymi regulacjami dało możliwość rozpoznania do dnia sprawozdawczego 1 734 000 praw ERU (Emission Reduction Unit – jednostka redukcji emisji) o wartości 75 690 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiadała świadectwa pochodzenia dla energii wyprodukowanej w źródłach wysokosprawnej kogeneracji (prawa majątkowe do energii żółtej) i świadectwa pochodzenia dla energii wyprodukowanej w odnawialnych źródłach energii (prawa majątkowe do energii zielonej) w kwocie odpowiednio 139 tysięcy złotych oraz 520 tysięcy złotych.

Wartość firmy

Roczny test na utratę wartości:

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa Kapitałowa dokonała oceny wartości odzyskiwalnej wartości firmy zgodnie z wymogami MSR 36 i nie stwierdziła występowania przesłanek do dokonywania odpisów bądź odwróceń wobec istniejącego stanu. Szczegółowe informacje przedstawiono w notcie 8.

9. PRAWA WIECZYSTEGO UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Stan na początek okresu	96 043	99 247
Zwiększenia nakładów	16	90
Inne zwiększenia	—	6
Reklasyfikacje	1 882	—
Amortyzacja	(1 499)	(1 424)
Inne zmniejszenia	(77)	(1 871)
Różnice kursowe	(11)	(5)
	96 354	96 043

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku Grupa Kapitałowa rozpoznała w ewidencji pozabilansowej prawa wieczystego użytkowania gruntów, otrzymane na mocy decyzji administracyjnej, w kwocie odpowiednio 993 948 tysięcy złotych i 981 672 tysięcy złotych. Prawa te zostały wycenione według ustalonej w latach poprzednich wartości godziwej.

W wyniku finansowym za rok 2010 i 2009 ujęto koszty związane z tymi prawami w kwocie odpowiednio 41 862 tysiące złotych i 40 783 tysiące złotych.

10. AKCJE I UDZIAŁY W JEDNOSTKACH WYCENIANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

	Wartość księgowa na dzień		Udział Grupy w kapitale podstawowym / w ogólnej liczbie głosów		Podstawowa działalność
	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009	
Polkomtel S.A.	1 451 334	1 347 403	24,39%	24,39%	świadczenie usług w zakresie telefonii komórkowej
Inne	49 682	54 183			
	1 501 016	1 401 586	24,39%	24,39%	

Poniżej ujawniono skrócone informacje finansowe obejmujące łączne wartości aktywów i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku, przychodów, kosztów finansowych i wysokości zysku za 2010 i 2009 rok w spółce Polkomtel S.A.

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Aktywa trwałe	6 596 916	7 065 775
Aktywa obrotowe	1 369 002	1 360 195
Zobowiązania długoterminowe	1 892 622	940 432
Zobowiązania krótkoterminowe	2 321 642	4 282 778

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Przychody ze sprzedaży	7 672 409	7 773 120
Zysk z działalności operacyjnej	1 534 825	1 378 019
Zysk przed opodatkowaniem	1 429 302	1 230 236
Podatek dochodowy	(279 143)	(248 489)
Zysk netto	1 150 159	981 747

10.1. Spółki współkontrolowane konsolidowane metodą proporcjonalną

PKN ORLEN posiada 50%-owy udział w spółce joint-venture – Basell ORLEN Polyolefins Sp. z o.o. (BOP), zajmującej się produkcją, dystrybucją i sprzedażą poliolefin oraz w spółce Plocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A. (PPPT), która zajmuje się doradztwem i zarządzaniem w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, zarządzaniem holdingami oraz zagospodarowaniem, kupnem i sprzedażą nieruchomości na własny rachunek.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku, udział Grupy w aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach BOP przedstawiał się następująco:

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Aktywa trwałe	650 761	713 142
Aktywa obrotowe	568 362	440 694
Zobowiązania długoterminowe	280 290	345 027
Zobowiązania krótkoterminowe	420 304	342 867

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Przychody	1 513 023	1 178 196
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(1 356 508)	(1 059 890)
Zysk brutto na sprzedaży	156 515	118 306
Koszty sprzedaży	(66 367)	(69 772)
Koszty ogólnego zarządu	(11 531)	(11 833)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	(819)	288
Zysk z działalności operacyjnej	77 799	36 989
Przychody i koszty finansowe netto	(12 417)	(47 977)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	65 381	(10 988)
Podatek dochodowy	12 795	5 403
Zysk/(Strata) netto	52 587	(16 391)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	127 045	6 117
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(14 245)	(19 192)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(66 050)	(71 363)

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku, udział Grupy w aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach (PPPT) przedstawiał się następująco:

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Aktywa trwałe	9 736	26 001
Aktywa obrotowe	22 802	22 698
Zobowiązania długoterminowe	—	—
Zobowiązania krótkoterminowe	336	16 565

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Przychody	892	852
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(686)	(672)
Zysk brutto na sprzedaży	206	180
Koszty ogólnego zarządu	(1 394)	(2 063)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	245	706
(Strata) z działalności operacyjnej	(943)	(1 177)
Przychody i koszty finansowe netto	951	1 082
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	73	(95)
Podatek dochodowy	5	(21)
Zysk/(Strata) netto	68	(75)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	50	260
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	21	150
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	—	—

II. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Akcje notowane	1 151	869
Wodkan S.A.	1 151	869
Akcje/udziały nienotowane	41 632	58 764
Naftoport sp. z o.o.	39 502	31 026
Pozostałe	2 130	27 738
	42 783	59 633

Odpisy aktualizujące aktywa finansowe dostępne do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wynosiły odpowiednio 73 748 tysięcy złotych i 78 570 tysięcy złotych.

12. POZOSTAŁE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Pożyczki udzielone	35 356	34 967
Pozostałe	4 983	8 978
Aktywa finansowe	40 339	43 945
Zaliczki na środki trwale w budowie	2 760	698
Pozostałe	6 031	2 304
Aktywa niefinansowe	8 791	3 002
	49 130	46 947

13. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH

Na dzień 31 grudnia 2010 roku przeprowadzono test na utratę wartości aktywów dla ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne (CGU – ang. Cash Generating Unit), w przypadku których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości zgodnie z MSR 36. W wyniku testu stwierdzono utratę wartości aktywów trwałych w spółce Grupy Anwil-Spolana a.s. oraz w Rafinerii Trzebinia S.A.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów Spolana a.s. w wysokości (85 428) tysięcy złotych dotyczyły urządzeń technicznych i maszyn w wysokości (46 131) tysięcy złotych oraz budynków i budowli w wysokości (39 297) tysięcy złotych.

Odpisy w Rafinerii Trzebinia wyniosły (44 780) tysięcy złotych i dotyczyły budynków i budowli w wysokości (24 462) tysięcy złotych, urządzeń technicznych i maszyn w wysokości (16 589) tysięcy złotych, środków transportu w wysokości (156) tysięcy złotych. Dodatkowo zawiązano (3 573) tysiące złotych odpisu na wartości niematerialne, głównie w odniesieniu do nabytych koncesji.

Analizy zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla lat 2011–2013 zawarte w zatwierdzonym Planie Średnioterminowym na lata 2009–2013 skorygowane dla 2011 roku do poziomu zatwierdzonych budżetów oraz przy uwzględnieniu niezbędnych korekt dotyczących głównie poziomu i efektów wydatków inwestycyjnych oraz działań efektywnościowych dla lat 2012 i 2013. Okres analizy dla poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne został ustalony na podstawie planowanego okresu użytkowania głównych składników majątkowych poszczególnych CGU.

Prognozy przyszłych wyników finansowych opierają się na szeregu założeń, których część dotycząca czynników makroekonomicznych, w tym: kursy walut, ceny surowców, stopy procentowe, jest poza kontrolą Grupy Kapitałowej. Zmiany tych założeń mogą wpłynąć na wyniki testów na utratę wartości aktywów trwałych i w konsekwencji mogą doprowadzić do zmian sytuacji majątkowej oraz wyników finansowych Grupy Kapitałowej.

Szczegółowe informacje o kwocie utworzenia oraz odwrócenia odpisów aktualizujących w odniesieniu do każdej grupy niefinansowych aktywów trwałych przedstawiono w notach 6 i 8.

14. ZAPASY

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Materiały	4 854 391	5 289 699
Półprodukty i produkty w toku	1 148 723	763 586
Produkty gotowe	4 038 525	3 544 367
Towary	716 079	495 514
Części zamienne	537 133	526 693
Zapasy netto	11 294 851	10 619 859
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	137 179	142 097
Zapasy brutto	11 432 030	10 761 956

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Stan na początek okresu	142 097	511 930
Utworzenie	201 888	139 795
Odwrocenie	(39 459)	(70 995)
Wykorzystanie	(170 385)	(436 853)
Różnice kursowe	3 038	(1 780)
	137 179	142 097

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku na zapasach został ustanowiony zastaw jako zabezpieczenie zobowiązań Grupy Kapitałowej o wartości księgowej odpowiednio 123 642 tysięcy złotych i 161 460 tysięcy złotych.

W ramach procesów optymalizacyjnych PKN ORLEN dokonał w marcu 2010 roku oraz w grudniu 2010 roku sprzedaży części zapasów obowiązkowych ropy naftowej na łączną kwotę około 1 724 387 tysięcy złotych. Jednocześnie zawarte zostały umowy gromadzenia i utrzymywania zapasów z LAMBOURN Sp. z o.o. i Maury Sp. z o.o., które będą świadczyły usługi utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy na rachunek PKN ORLEN. PKN ORLEN będzie gwarantował przechowywanie zapasów w dotychczasowej lokalizacji.

15. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Dostawy i usługi	5 296 717	4 491 501
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	13 673	3 830
Odszkodowania dotyczące ubezpieczeń Grupa Orlen Lietuva	12 830	12 338
Leasing finansowy	421	287
Pozostałe	119 284	119 214
Aktywa finansowe	5 442 925	4 627 170
Podatek akcyzowy i opłata paliwowa	211 205	188 878
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	387 095	430 121
Zaliczki na środki trwałe w budowie	36 971	158 710
Zaliczki na dostawy	9 374	12 607
Rozliczenia międzyokresowe czynne	180 019	207 447
Pozostałe	21 213	—
Aktywa niefinansowe	845 877	997 763
Należności netto	6 288 802	5 624 933
Odpis aktualizujący wartość należności	576 800	572 387
Należności brutto	6 865 602	6 197 320

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w walutach obcych na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wynosiły odpowiednio 3 012 189 tysięcy złotych i 2 492 442 tysiące złotych. Szczegółowy podział należności od jednostek powiązanych przedstawiono w notce 37.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Stan na początek okresu	572 387	564 262
Utworzenie	112 956	161 794
Odwrócenie	(91 967)	(112 240)
Wykorzystanie	(17 689)	(39 086)
Inne	(165)	1 668
Różnice kursowe	1 278	(4 011)
	576 800	572 387

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności prezentowane jest w pozostałej działalności operacyjnej w zakresie należności głównych oraz w działalności finansowej w zakresie odsetek za nieterminową płatność.

16. POZOSTAŁE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	175 498	81 666
forwarty walutowe (ekspozycja operacyjna)	34 314	46 439
forwarty walutowe (ekspozycja inwestycyjna)	728	13 812
swapy procentowe	—	21 415
swapy towarowe	140 456	—
Instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń	3 002	41 279
forwarty walutowe	1 662	6 511
swapy procentowe	885	563
swap walutowy	415	18 304
inne	40	15 902
Wbudowane instrumenty pochodne	1 026	1 929
swap walutowy	1 026	1 929
Obligacje/ inne dłużne papiery wartościowe	34 876	55 852
Pożyczki udzielone	5 710	32
Pozostałe	4 489	247
	224 601	181 005

17. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	2 757 599	2 890 883
Pozostałe środki pieniężne (w tym środki pieniężne w drodze)	63 143	35 410
Pozostałe aktywa pieniężne	—	14 746
	2 820 742	2 941 039
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	68 289	24 459

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania dotyczą głównie blokad środków pieniężnych na rachunkach bankowych w zakresie udzielonych gwarancji.

18. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Akcje i udziały	3 388	17 041
Składniki majątku trwałego	29 019	15 137
Składniki majątku obrotowego	9 242	—
	41 649	32 178

Pozycje składników majątku trwałego przeznaczonego do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku dotyczą głównie budynków i budowli, gruntów, urządzeń technicznych i maszyn oraz środków transportu.

Odpisy aktualizujące wartości aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wyniosły odpowiednio 9 753 tysiące złotych i 4 404 tysiące złotych.

19. KAPITAŁ WŁASNY

19.1. Kapitał podstawowy

Kapitał zakładowy Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. wynosi na dzień 31 grudnia 2010 roku zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym 534 636 tysięcy złotych i podzielony jest na 427 709 061 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1,25 złotych każda.

Kapitał zakładowy na 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku składał się z następujących serii akcji:

	Liczba wyemitowanych akcji		Ilość akcji zatwierdzonych do emisji	
	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Seria A	336 000 000	336 000 000	336 000 000	336 000 000
Seria B	6 971 496	6 971 496	6 971 496	6 971 496
Seria C	77 205 641	77 205 641	77 205 641	77 205 641
Seria D	7 531 924	7 531 924	7 531 924	7 531 924
	427 709 061	427 709 061	427 709 061	427 709 061

Każda nowa emisja akcji w Polsce jest oznaczana jako kolejna seria. Akcje wszystkich powyższych serii mają takie same prawa.

Kapitał zakładowy i kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 1996 roku, na podstawie MSR 29 § 24 i 25, został przeszacowany w oparciu o miesięczne wskaźniki wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych o kwotę 691 802 tysięcy złotych (522 999 tysięcy złotych dotyczy przeszacowania kapitału zakładowego i 168 803 tysiące złotych dotyczy przeszacowania kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej) i zaprezentowany jest w pozycjach: korekta z tytułu przeszacowania kapitału zakładowego i korekta z tytułu przeszacowania kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej (nota 19.3).

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Kapitał zakładowy	534 636	534 636
Korekta z tytułu przeszacowania kapitału zakładowego	522 999	522 999
	1 057 635	1 057 635

19.2. Polityka zarządzania kapitałem własnym

Zarządzanie kapitałem własnym odbywa się w skali Grupy Kapitałowej i ma na celu ochronę zdolności Grupy do kontynuowania działalności przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy.

Zarząd monitoruje na poziomie Grupy Kapitałowej następujące wskaźniki:

- zadłużenie finansowe netto kapitałów własnych (dźwignia finansowa netto) liczone jako stosunek średniego zadłużenia netto do średniego stanu kapitału własnego. Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku dźwignia finansowa Grupy Kapitałowej wyniosła odpowiednio 39,4% oraz 54,0%;
- wskaźnik netto zadłużenia do zysku operacyjnego powiększonego o amortyzację oraz dywidendę z Polkomtel S.A. Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wskaźnik ten dla Grupy Kapitałowej wynosił odpowiednio 1,38 oraz 2,52;

- poziom dywidendy przypadającej na akcje zwykłe – poziom dywidendy uzależniony jest od aktualnej sytuacji finansowej Grupy. Szczegółowy opis polityki dywidend przedstawia nota 19.7.

19.3. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej wynika z nadwyżki ceny emisyjnej akcji serii B, C i D nad ich wartością nominalną.

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	1 058 450	1 058 450
Korekta z tytułu przeszacowania kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalne	168 803	168 803
	1 227 253	1 227 253

19.4. Zyski zatrzymane

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Kapitał zapasowy	16 173 572	14 812 694
Pozostałe kapitały	883 740	883 740
Zysk netto okresu	2 371 358	1 308 521
	19 428 670	17 004 955

19.5. Inne składniki kapitałów

19.5.1. Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń obejmuje wyceny i rozliczenia instrumentów zabezpieczających spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

19.5.2. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony, aktywów dostępnych do sprzedaży, jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo, których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób.

19.5.3. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych obejmują głównie wpływ z przeliczenia sprawozdań finansowych zagranicznych spółek Grupy Kapitałowej z walut obcych na złote polskie. W ramach tej pozycji prezentowane są również różnice kursowe z tytułu wyceny zobowiązań kredytowych w USD ujmowane jako zabezpieczenia inwestycji netto w podmiocie zagranicznym. Szczegółowe informacje w zakresie rachunkowości zabezpieczeń inwestycji netto w podmiocie zagranicznym przedstawiono w notce 32.6.

19.6. Kapitał własny przypadający udziałom niekontrolującym

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Grupa Kapitałowa Unipetrol	2 118 726	2 040 319
Grupa Kapitałowa Anwil	233 353	337 488
Grupa Kapitałowa Rafineria Trzebinia	55 272	95 999
Grupa Kapitałowa Rafineria Nafty Jedlicze	34 625	33 310
Inowrocławskie Kopalnie Soli „Solino” S.A.	41 833	38 279
Petrolot Sp. z o.o.	34 240	31 948
Pozostali akcjonariusze/udziałowcy niekontrolujący	93 966	91 965
	2 612 015	2 669 308

19.7. Propozycja podziału zysku Jednostki Dominującej za 2010 rok

Polityka Dywidend PKN ORLEN S.A. przewiduje określanie rekomendowanego poziomu dywidend w relacji do wolnych przepływów pieniężnych po realizacji budżetu inwestycyjnego i optymalizacji struktury kapitałowej („Free Cash Flow to Equity” – FCFE). Według przyjętej metodologii, w zależności od wyniku operacyjnego, nakładów inwestycyjnych oraz oczekiwań co do zmian w poziomie zadłużenia w nadchodzącym okresie, Zarząd rozważa propozycję poziomu wypłaty dywidendy od 50% FCFE (określonego jako minimum w Polityce Dywidend) wwyż.

Biorąc pod uwagę aktualny poziom zadłużenia, działania na kapitale pracującym oraz planowane inwestycje rozwojowe wskaźnik FCFE daje wartość ujemną w związku z czym Zarząd rekomenduje przeznaczenie zysku netto za rok 2010 w wysokości 2 357 127 065,35 złotych w całości na kapitał zapasowy Spółki.

19.8. Podział zysku Jednostki Dominującej za 2009 rok

Na podstawie art. 395 § 2 pkt 2 Kodeksu spółek handlowych oraz § 7 ust. 7 pkt 3 Statutu Spółki, Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKN ORLEN S.A., w dniu 25 czerwca 2010 roku, po zapoznaniu się z wnioskiem Zarządu, postanowiło przeznaczyć zysk za rok 2009 w wysokości 1 635 885 461,24 złotych w całości na kapitał zapasowy Spółki.

20. KREDYTY I POŻYCZKI

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		Razem	
	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Kredyty bankowe	7 662 239	9 927 045	1 289 840	1 342 948	8 952 079	11 269 993
Pożyczki	345 134	547 976	215 225	212 709	560 359	760 685
Dłużne papiery wartościowe	1 116 614	1 135 511	38 675	38 038	1 155 289	1 173 549
	9 123 987	11 610 532	1 543 740	1 593 695	10 667 727	13 204 227

20.1. Kredyty

- w podziale na waluty (w przeliczeniu na złote)

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
PLN	201 491	805 206
EUR	3 777 860	5 692 169
USD	4 925 289	4 656 226
CZK	46 196	106 856
LTL	1 243	9 536
	8 952 079	11 269 993

- według rodzaju stopy procentowej

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
WIBOR	201 491	805 206
LIBOR	4 925 289	4 656 226
EURIBOR	3 777 860	5 692 169
PRIBOR	46 196	106 856
VLIBOR	1 243	9 536
	8 952 079	11 269 993

Grupa Kapitałowa PKN ORLEN S.A. opiera swoje finansowanie o zmienne stopy procentowe. W zależności od waluty finansowania są to stopy WIBOR, LIBOR, EURIBOR, PRIBOR oraz VLIBOR powiększone o marżę. Marża odzwierciedla ryzyko związane z finansowaniem Grupy oraz zależna jest, w przypadku umów o charakterze długoterminowym, od poziomu wskaźnika zadłużenia netto do EBITDA (wynik operacyjny powiększony o amortyzację oraz dywidendę z Polkomtel S.A.).

Na koniec okresu sprawozdawczego niewykorzystane otwarte linie kredytowe przewyższały zobowiązania krótkoterminowe pomniejszone o należności krótkoterminowe i środki pieniężne o 3 178 486 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wartości kredytów były zabezpieczone aktywami Grupy Kapitałowej w wysokości odpowiednio 404 090 tysięcy złotych i 454 942 tysiące złotych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku w Grupie nie wystąpiły przypadki niewywiązania się z płatności jak również naruszenia warunków umów kredytowych.

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym ani po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź wypłaty odsetek z tytułu kredytów lub naruszenia innych warunków umów kredytowych.

20.2. Pożyczki

- w podziale na waluty (w przeliczeniu na złote)

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
PLN	20 773	22 909
USD	539 586	737 776
	560 359	760 685

- według rodzaju stopy procentowej

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
WIBOR	20 773	22 909
stała stopa procentowa	539 586	737 776
	560 359	760 685

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wartości pożyczek były zabezpieczone aktywami Grupy Kapitałowej w wysokości odpowiednio 43 237 tysięcy złotych i 44 853 tysiące złotych.

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym ani po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź wypłaty odsetek z tytułu pożyczek lub naruszenia innych warunków umów pożyczek.

20.3. Dłużne papiery wartościowe

- w podziale na waluty (w przeliczeniu na złote)

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
PLN	761 064	762 087
CZK	394 225	411 462
	1 155 289	1 173 549

- według rodzaju stopy procentowej

	Obligacje długoterminowe o stałym oprocentowaniu		Obligacje długoterminowe o zmiennym oprocentowaniu	
	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Wartość nominalna	316 000	310 800	750 000	750 000
Wartość księgowa	394 225	411 462	761 064	762 087
Termin wykupu	2013-12-28	2013-12-28	2012-02-27	2012-02-27

21. REZERWY

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		Razem	
	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Środowiskowa	329 033	335 263	36 101	37 365	365 134	372 628
Na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia	242 475	229 831	33 315	31 700	275 790	261 531
Na ryzyko gospodarcze	40 402	63 917	80 006	78 256	120 408	142 173
Na koszty programów osłonowych	—	—	41 426	51 369	41 426	51 369
Na emisje CO ₂	—	—	644 703	588 869	644 703	588 869
Pozostałe	23 708	32 910	166 877	59 558	190 585	92 468
	635 618	661 921	1 002 428	847 117	1 638 046	1 509 038

Zmiana stanu rezerw w 2010 roku

	Rezerwa środowiskowa	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwa na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na koszty programów osłonowych	Rezerwa na emisje CO ₂	Pozostałe rezerwy	Razem
1 stycznia 2010	372 628	261 531	142 173	51 369	588 869	92 468	1 509 038
Utworzenie	31 297	46 458	20 524	4 309	667 531	157 644	927 763
Reklasyfikacje	—	(163)	—	—	—	163	—
Wykorzystanie	(17 176)	(24 402)	(3 336)	(13 456)	(586 160)	(52 361)	(696 891)
Odwrócenie	(22 063)	(6 783)	(36 916)	(1 422)	(18 895)	(15 657)	(101 736)
Różnice kursowe	448	(851)	(2 037)	626	(6 642)	8 328	(128)
31 grudnia 2010	365 134	275 790	120 408	41 426	644 703	190 585	1 638 046

Zmiana stanu rezerw w 2009 roku

	Rezerwa środowiskowa	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwa na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na koszty programów osłonowych	Rezerwa na emisje CO ₂	Pozostałe rezerwy	Razem
1 stycznia 2009	391 709	283 988	638 912	90 028	—	95 710	1 500 347
Utworzenie	8 502	34 331	91 568	11 898	588 869	32 879	768 047
Reklasyfikacje	—	—	(710)	—	—	710	—
Wykorzystanie	(17 948)	(33 015)	(558 752)	(50 775)	—	(25 717)	(686 207)
Odwrócenie	(8 719)	(23 661)	(28 325)	(1 317)	—	(9 696)	(71 718)
Różnice kursowe	(916)	(112)	(520)	1 535	—	(1 418)	(1 431)
31 grudnia 2009	372 628	261 531	142 173	51 369	588 869	92 468	1 509 038

21.1. Rezerwa środowiskowa

Grupa jest prawnie zobowiązana do rekultywacji skażonego środowiska gruntowo-wodnego w obrębie:

- zakładów produkcyjnych zlokalizowanych na terenie Polski i Litwy,
- stacji paliw, terminali paliw oraz baz magazynowych na terenie Polski i Niemiec.

Zarząd dokonał szacunku rezerwy na ryzyko środowiskowe związane z usunięciem zanieczyszczeń na podstawie analiz przygotowanych przez niezależnych ekspertów. Kwota rezerwy odpowiada najlepszym szacunkom przyszłych wydatków na bazie średniego poziomu aktualnych kosztów poniesionych na rekultywację, w podziale na poszczególne obiekty.

W przypadku Czech, zobowiązania wynikające ze skażenia środowiska gruntowo-wodnego powstałe przed datą prywatyzacji obiektów spoczywają na państwie czeskim (tzw. Old Ecological Burdens). W przypadku zanieczyszczeń, powstałych po dacie prywatyzacji podmiotu, obowiązek taki spoczywa na spółce Grupy. Dla takich sytuacji utworzono rezerwy w odpowiedniej wysokości w oparciu o badania niezależnych ekspertów.

Potencjalne przyszłe zmiany regulacji prawnych i stosowanych praktyk dotyczące ochrony środowiska mogą wpłynąć na wielkość tych rezerw w przyszłych okresach.

W 2010 roku wartość rezerwy środowiskowej spadła głównie w wyniku aktualizacji następujących założeń: jednostkowego kosztu oczyszczania stacji paliw, współczynnika częstotliwości, współczynnika oczyszczania skażonego gruntu, ilości kubatury skażonych gruntów oraz stopy dyskonta. Rezerwa środowiskowa na bazie poprzednich założeń byłaby niższa o 8 696 tysięcy złotych.

21.2. Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia

Spółki Grupy Kapitałowej realizują program wypłaty nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia, które obejmują odprawy emerytalne i rentowe dla pracowników, zgodnie z obowiązującymi systemami wynagradzania i inne świadczenia po okresie zatrudnienia. Rezerwy na wypłaty nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia są obliczone metodą indywidualną dla każdego pracownika. Podstawą obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana wysokość świadczenia jaką poszczególne spółki Grupy zobowiązują się wypłacić na podstawie wewnętrznego regulaminu. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne (rentowe) są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę (rentę). Wysokość odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz wynagrodzenia pracownika. Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego roku sprawozdawczego jest obliczana przez niezależnego aktuariusza i przeszacowywana, jeżeli wystąpią ku temu istotne przesłanki. Poziom rezerw odpowiada zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia kończącego rok sprawozdawczy.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w 2010 roku

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
1 stycznia 2010	147 045	114 486	261 531
Koszty bieżącego zatrudnienia	8 614	4 590	13 204
Koszty odsetek	7 700	6 803	14 503
Zyski aktuarialne	11 200	1 869	13 069
Wyplacone świadczenia	(18 720)	(7 566)	(26 286)
Koszty przeszłego zatrudnienia	241	56	297
Pozostałe	(903)	375	(528)
31 grudnia 2010	155 177	120 613	275 790

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w 2009 roku

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
1 stycznia 2009	162 617	121 371	283 988
Koszty bieżącego zatrudnienia	8 507	5 295	13 802
Koszty odsetek	7 959	6 883	14 842
(Straty) aktuarialne	(8 192)	(8 719)	(16 911)
Wyplacone świadczenia	(23 007)	(11 943)	(34 950)
Koszty przeszłego zatrudnienia	11	12	23
Pozostałe	(850)	1 587	737
31 grudnia 2009	147 045	114 486	261 531

Wartość księgowa zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku jest tożsama z wartością bieżącą.

Stan na	Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu wyżej wymienionych świadczeń
31.12.2010	275 790
31.12.2009	261 531
31.12.2008	283 988
31.12.2007	260 271
31.12.2006	215 814

Łączna kwota kosztów ujętych w wyniku finansowym

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Koszty bieżącego zatrudnienia	13 204	13 802
Koszty odsetek	14 503	14 842
Zyski/(Straty) aktuarialne	13 069	(16 911)
Koszty przeszłego zatrudnienia	297	23
Pozostałe	(528)	737
	40 545	12 493

W 2010 roku wartość rezerwy na świadczenia pracownicze uległa zmianie w efekcie aktualizacji założeń, w głównej mierze w zakresie stopy dyskonta oraz zmiany wskaźnika planowanego wzrostu wynagrodzeń. Rezerwa na świadczenia pracownicze oszacowana na bazie założeń z roku 2009 byłaby wyższa o 1 755 tysięcy złotych.

Do aktualizacji rezerwy na świadczenia pracownicze na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa przyjęła następujące założenia aktuarialne:

- stopa dyskonta: 5,5%;
- przewidywana inflacja: 2,5%;
- stopy wzrostu wynagrodzeń: od 3,79% w 2011 roku do 2,17% w 2014 roku; 1,50% w latach 2015–2020 oraz 2,5% w pozostałych latach.

Koszty świadczeń pracowniczych ujmuje się w następujących pozycjach sprawozdania z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Koszty ogólnego zarządu	29 210	9 536
Koszty sprzedaży	6 719	41
Koszt wytworzenia	3 097	2 081
Pozostałe koszty operacyjne	1 058	1 121
Pozostałe przychody operacyjne	1 293	(1 044)
Zmiana struktury udziałowej	—	758
Różnice kursowe	(832)	—
	40 545	12 493

W oparciu o obowiązujące przepisy prawne, Grupa Kapitałowa ma obowiązek odprowadzać składki do państwowych programów ubezpieczeń emerytalnych i rentowych. Wydatki te ujmuje się jako koszty świadczeń pracowniczych. Grupa nie ma innych obowiązków w powyższym zakresie.

21.3. Rezerwa na ryzyko gospodarcze

Zmniejszenie stanu rezerw na ryzyko gospodarcze w roku 2010 wynikało głównie z weryfikacji statusu postępowań administracyjnych i sądowych dotyczących użytkowania gruntów.

21.4. Rezerwa na koszty programów osłonowych

W związku z przeprowadzanymi w Grupie procesami restrukturyzacji, uruchomiono programy osłonowe dla pracowników. W ramach tych programów pracownicy, z którymi w wyniku prowadzonych działań restrukturyzacyjnych rozwiązano bądź rozwiąże się stosunek pracy za porozumieniem stron z przyczyn nie dotyczących pracownika, otrzymują dodatkowe odprawy oraz możliwość skorzystania z pakietu szkoleń.

Pracownicy, którzy zmienili miejsce świadczenia pracy, z inicjatywy pracodawcy, mogli skorzystać z pakietu relokacyjnego obejmującego środki na zagospodarowanie oraz zwrot kosztów związanych ze zmianą miejsca zamieszkania.

W 2010 roku wartość rezerwy na programy osłonowe uległa zmianie w wyniku aktualizacji założeń: średniego kosztu świadczenia oraz zmiany liczby pracowników objętych programem restrukturyzacji. Rezerwa na koszty programów osłonowych na bazie założeń z roku 2009 byłaby wyższa o 11 997 tysięcy złotych.

21.5. Rezerwa na emisje CO₂

Grupa tworzy rezerwę na szacowane w okresie sprawozdawczym koszty emisji CO₂. Koszt utworzenia rezerwy w skonsolidowanym wyniku finansowym jest kompensowany rozliczeniem salda przychodów przyszłych okresów z tytułu nieodpłatnie otrzymanych uprawnień do emisji CO₂. Szczegółowy opis przedstawiono w notach 2.3.8.2 oraz 32.7.

21.6. Pozostałe rezerwy

Zwiększenie salda pozostałych rezerw w roku 2010 o kwotę 98 120 tysięcy złotych wynika głównie z aktualizacji szacunków dotyczących ryzyk związanych z postępowaniami prowadzonymi przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów – szczegółowy opis przedstawiono w notce 41.

22. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń	3 414	5 555
swapy procentowe	3 414	5 555
Zobowiązania inwestycyjne	1 474	1 902
Leasing finansowy	65 811	70 525
Udzielone gwarancje	14 408	14 357
Zobowiązania finansowe	85 107	92 340
Zobowiązania niefinansowe	4 568	5 365
	89 675	97 705

23. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Dostawy i usługi	9 130 835	7 130 654
Zobowiązania inwestycyjne	880 499	1 214 824
Dywidendy	5 441	5 719
Leasing finansowy	26 095	28 951
Niezafakturowane usługi	62 813	63 660
Pozostałe	82 195	80 101
Zobowiązania finansowe	10 187 878	8 523 909
Zaliczki na dostawy	49 373	32 095
Wynagrodzenia	200 023	194 710
Oплата środowiskowa	11 892	9 646
Fundusze specjalne	19 652	19 347
Podatek akcyzowy i opłata paliwowa	1 574 267	1 561 697
Podatek od towarów i usług	1 018 359	791 151
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	87 320	96 572
Rozliczenia międzyokresowe bierne	287 234	265 415
Urlopy pracownicze	48 378	48 376
Rabaty i upusty dla klientów	78 637	64 174
Zwrot kosztu akcyzy dla kontrahentów przechowujących produkty w swoich składach podatkowych	160 219	152 865
Zobowiązania niefinansowe	3 248 120	2 970 633
	13 435 998	11 494 542

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania denominowane w walutach obcych na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wynosiły odpowiednio 9 614 535 tysięcy złotych i 9 429 566 tysięcy złotych

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wartości zobowiązań z tytułu dostaw i usług były zabezpieczone aktywami Grupy Kapitałowej w wysokości odpowiednio 86 135 tysięcy złotych i 68 983 tysiące złotych.

24. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Długoterminowe przychody przyszłych okresów	16 960	16 855
Dotacje rządowe	16 691	12 308
Pozostałe	269	4 547
Krótkoterminowe przychody przyszłych okresów	74 959	80 519
Dotacje rządowe	1 842	6 312
Niezrealizowane punkty w programie lojalnościowym VITAY	61 537	64 565
Pozostałe	11 580	9 642
	91 919	97 374

Program VITAY jest programem lojalnościowym stworzonym dla klientów indywidualnych, który funkcjonuje na rynku polskim od 14 lutego 2001 roku. Klienci dokonując zakupów w ramach programu otrzymują punkty VITAY, które następnie mogą wymienić na nagrody. Od czerwca 2006 roku nagroda paliwowa jest dostępna dla klientów w formie udzielanego rabatu na zakup paliwa.

Na niezrealizowaną i zapisaną na kontach klientów liczbę punktów VITAY rozpoznawane są przychody przyszłych okresów, które korygują przychody ze sprzedaży produktów. Przychody przyszłych okresów szacowane są na podstawie wskaźników udziału punktów, na które wydano nagrody paliwowe i pozapaliwowe, ilości punktów do realizacji w przyszłym okresie oraz bieżącego kosztu punktu w programie VITAY.

24.1. Dotacje rządowe

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wartość dotacji rządowych otrzymanych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniosła odpowiednio 18 533 tysiące złotych i 18 621 tysięcy złotych.

25. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	98 263	52 417
forwardy walutowe (ekspozycja operacyjna)	3 095	6 193
forwardy walutowe (ekspozycja inwestycyjna)	—	7 371
swapy procentowe	95 168	38 853
Instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń	29 060	24 025
forwardy walutowe	12 551	502
swapy procentowe	4 554	11 046
swap walutowo-procentowy	11 955	12 476
Wbudowane instrumenty pochodne	1 314	40 826
swap walutowy	1 314	40 826
Pozostałe	15 886	206
	144 523	117 474

26. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Sprzedaż produktów	62 975 218	50 039 509
Sprzedaż usług	1 538 707	1 404 486
Przychody ze sprzedaży produktów i usług netto	64 513 925	51 443 995
Sprzedaż towarów	17 085 722	16 186 628
Sprzedaż materiałów	1 947 785	297 367
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów netto	19 033 507	16 483 995
	83 547 432	67 927 990

27. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Koszt własny sprzedaży

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	(57 665 333)	(46 820 284)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(17 901 628)	(15 022 992)
	(75 566 961)	(61 843 276)

Koszty według rodzaju

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Zużycie materiałów i energii	(54 438 067)	(43 380 026)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(17 901 628)	(15 022 992)
Usługi obce	(3 712 213)	(3 699 892)
Koszty świadczeń pracowniczych	(1 991 488)	(2 003 670)
Amortyzacja	(2 422 747)	(2 562 221)
Podatki i opłaty	(414 461)	(421 907)
Pozostałe	(1 239 838)	(1 634 767)
	(82 120 442)	(68 725 475)
Zmiana stanu zapasów	738 373	480 187
Świadczenia na własne potrzeby	185 965	156 040
Koszty operacyjne	(81 196 104)	(68 089 248)
Koszty sprzedaży	3 394 612	3 507 700
Koszty ogólnego zarządu	1 365 195	1 504 707
Pozostałe koszty operacyjne	869 336	1 233 565
Koszty własny sprzedaży	(75 566 961)	(61 843 276)

W 2010 roku i 2009 roku w kosztach usług obcych rozpoznano koszty nakładów na prace badawczo-rozwojowe w wysokości odpowiednio 15 985 tysięcy złotych i 12 047 tysięcy złotych.

Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Koszty wynagrodzeń	(1 579 573)	(1 588 453)
Koszty przyszłych świadczeń	(5 086)	(2 110)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(319 043)	(350 374)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(87 786)	(62 733)
	(1 991 488)	(2 003 670)

28. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

28.1. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	114 798	773 714
Odwrocenie rezerw	66 941	46 714
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności	77 342	99 140
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	106 291	184 153
Uzyskane kary, grzywny i odszkodowania	127 233	58 386
Dotacje	110 634	1 101
Pozostałe	168 082	95 126
	771 321	1 258 334

W związku ze zbyciem uprawnień do emisji CO₂ w roku zakończonym 31 grudnia 2010 i 31 grudnia 2009 roku w pozycji zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych wykazano z tego tytułu odpowiednio 39 552 tysiące złotych i 717 177 tysięcy złotych.

Pozostałe przychody operacyjne z tytułu dotacji związane są głównie z przychodami osiągniętymi w efekcie redukcji emisji podtlenków azotu w Anwil S.A. Szczegółowe informacje przedstawiono w notce 2.3.

28.2. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(30 585)	(50 579)
Utworzenie rezerw	(189 167)	(696 427)
Utworzenie odpisów aktualizującego wartość należności	(97 693)	(152 971)
Utworzenie odpisów na materiały zbędne	(14 714)	(860)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(376 510)	(118 120)
Koszty i straty z tytułu skutków szkód i awarii	(53 025)	(19 055)
Pozostałe	(107 642)	(195 553)
	(869 336)	(1 233 565)

W 2010 roku nastąpiła zmiana prezentacji w zakresie tworzenia rezerwy na szacowane w okresie sprawozdawczym emisje CO₂. Szczegółowe informacje przedstawiono w notce 2.2.3.

Szczegółowe informacje dotyczące odpisów aktualizujących przedstawiono w notach 6, 8, 14 i 15.

29. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

29.1. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Odsetki	62 014	58 799
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	237 904	679 407
Zysk ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	13 185	316
Zmniejszenie odpisu aktualizującego wartość należności	14 625	13 100
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych	96 008	330 222
Aktualizacja wartości inwestycji	1 370	2 626
Pozostałe	21 648	9 805
	446 754	1 094 275

29.2. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Odsetki	(386 697)	(463 148)
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	(254 421)	(183 348)
Straty ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	—	(41)
Zwiększenie odpisu aktualizującego wartość należności	(15 263)	(8 823)
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych	(57 650)	(318 219)
Aktualizacja wartości inwestycji	(1 220)	(870)
Pozostałe	(35 997)	(48 625)
	(751 248)	(1 023 074)

Zgodnie z MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego Grupa kapitalizuje jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia te koszty finansowania zewnętrznego, które można przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów trwałych. W 2010 roku i 2009 roku kwota aktywowanych kosztów finansowania zewnętrznego wyniosła odpowiednio 156 727 tysięcy złotych i 126 367 tysięcy złotych. Stopa kapitalizacji zastosowana do wyliczenia aktywowanych kosztów finansowania zewnętrznego za 2010 rok i 2009 rok wyniosła odpowiednio 3,14 % i 3,52 %.

30. PODATEK DOCHODOWY

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Podatek dochodowy bieżący	(503 823)	(331 702)
Podatek odroczony	(110 877)	191 217
	(614 700)	(140 485)

30.1. Różnice pomiędzy kwotą podatku wykazanego w wyniku finansowym a kwotą obliczoną według stawki od zysku przed opodatkowaniem

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Podstawa opodatkowania	3 070 167	1 440 652
Podatek dochodowy obliczony odpowiednio w 2010 i 2009 roku według obowiązującej stawki (19 % w Polsce)	(583 332)	(273 724)
Różnica stawek podatkowych	(22 286)	(2 433)
Litwa (15%)	(14 278)	5 168
Czechy (rok 2010: 19%; rok 2009: 20%)	—	2 557
Niemcy (29%)	(8 008)	(10 158)
Wycena spółek metodą praw własności	47 515	51 247
Straty podatkowe	94	6 781
Rezerwy nie stanowiące kosztu uzyskania przychodu	(10 848)	(14 506)
Pozostałe	(45 843)	92 150
Podatek dochodowy	(614 700)	(140 485)
Efektywna stawka podatku	20%	10%

Pozycja pozostałe w 2010 roku obejmuje efekt przeszacowania wartości podatkowej niepieniężnych aktywów spółki Orlen Lietuva w związku ze zmianami kursów wymiany LIT/USD w kwocie (45 436) tysięcy złotych, w 2009 roku w pozycji pozostałe ujęty został efekt przeszacowania podatku odroczonego w związku ze zmianą stawek podatkowych na Litwie w kwocie 55 270 tysięcy złotych.

30.2. Podatek odroczony

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego wyniosły odpowiednio 163 893 tysiące złotych i 290 820 tysięcy złotych natomiast rezerwy z tytułu podatku odroczonego wyniosły odpowiednio 818 581 tysięcy złotych i 836 330 tysięcy złotych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego na poziomie sprawozdań finansowych spółek Grupy Kapitałowej podlegają kompensacji.

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Aktywa z tytułu podatku odroczonego:		
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	69 830	554 746
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	304 777	298 922
Niezrealizowane różnice kursowe	208 993	179 294
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową a podatkową środków trwałych	61 786	93 721
Strata podatkowa	157 056	237 213
Wycena instrumentów finansowych	-	10 920
Pozostałe	52 293	43 890
	854 735	1 418 706
Rezerwy na podatek odroczony:		
Ulga inwestycyjna	74 260	82 685
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową a podatkową środków trwałych	1 329 877	1 787 653
Nadwyżka aportu nad wartością objętych akcji	42 870	42 870
Leasing finansowy traktowany jako operacyjny w prawie podatkowym	9 544	13 688
Wycena instrumentów finansowych	10 075	-
Pozostałe	42 797	37 320
	1 509 423	1 964 216
Rezerwa netto na podatek odroczony	654 688	545 510

Na 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku Grupa posiadała nierozliczone straty podatkowe odpowiednio w wysokości 11 261 tysięcy złotych i 133 260 tysięcy złotych, dla których nie rozpoznano aktywów z tytułu podatku dochodowego.

30.3. Zmiana stanu rezerwy netto na podatek odroczony

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Stan na początek okresu	545 510	649 324
Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat	110 877	(191 217)
Podatek odroczony ujęty w innych całkowitych dochodach	(13 667)	65 511
Różnice kursowe	11 968	21 892
	654 688	545 510

31. OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Zmiana stanu pozostałych aktywów długoterminowych i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(666 052)	987 747
Zmiana stanu należności inwestycyjnych z tytułu	(109 834)	(378 689)
zaliczek na środki trwałe w budowie	(119 677)	(368 166)
należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	9 843	(10 523)
Zmiana składu Grupy Kapitałowej	—	3 478
Zmiana stanu należności przeklasyfikowanych do aktywów sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	—	(14 969)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych czynnych dotyczących prowizji bankowych	(22 373)	42 175
Różnice kursowe	10 006	20 296
Pozostałe	(10 893)	(4 701)
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(799 146)	655 338
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(674 992)	(1 530 812)
Różnice kursowe	59 032	(79 066)
Reklasyfikacja zapasów z/na rzeczowe aktywa trwałe i aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	6 979	(53 027)
Pozostałe	—	226
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(608 981)	(1 662 679)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1 933 426	3 109 242
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	331 095	(408 560)
Zmiana stanu zobowiązań finansowych z tytułu	7 848	30 130
dywidendy	278	(4 634)
leasingu	7 570	34 764
Zmiana składu Grupy Kapitałowej	—	(7 508)
Różnice kursowe	884	93 054
Pozostałe	9 423	4 598
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	2 282 677	2 820 956
Zmiana stanu rezerw zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	129 008	8 691
Zmiana składu Grupy Kapitałowej	1 837	(1 981)
Wykorzystanie rezerwy na emisję CO ₂ z roku poprzedniego	588 869	—
Różnice kursowe	(4 396)	(8 796)
Pozostałe	(241)	—
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	715 077	(2 086)

W przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej za rok 2010 w pozycji pozostałe korekty wykazano kwotę (762 383) tysiące złotych, wynikającą głównie ze zmiany stanu:

- przychodów przyszłych okresów dotyczących działalności inwestycyjnej z tytułu otrzymanych nieodpłatnie uprawnień do emisji CO₂ w kwocie (798 702) tysiące złotych,
- należności/zobowiązań dotyczących instrumentów pochodnych niewyznaczonych dla celów rachunkowości zabezpieczeń w kwocie 23 996 tysięcy złotych.

32. INSTRUMENTY FINANSOWE

32.1. Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

stan na 31 grudnia 2010 roku

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych					Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty finansowe zabezpieczające	
Akcje notowane	11	—	—	—	1 151	—	1 151
Akcje/udziały nienotowane	11	—	—	—	41 632	—	41 632
Obligacje/ inne dłużne papiery wartościowe	16	—	—	34 876	—	—	34 876
Dostawy i usługi	15	—	5 296 717	—	—	—	5 296 717
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	15	—	13 673	—	—	—	13 673
Pożyczki udzielone	12, 16	—	41 066	—	—	—	41 066
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	16	4 064	—	—	—	175 462	179 526
Środki pieniężne	17	—	2 820 742	—	—	—	2 820 742
Pozostałe	12, 15, 16	—	142 007	—	—	—	142 007
		4 064	8 314 205	34 876	42 783	175 462	8 571 390

stan na 31 grudnia 2009 roku

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych					Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty finansowe zabezpieczające	
Akcje notowane	11	—	—	—	869	—	869
Akcje/udziały nienotowane	11	—	—	—	58 764	—	58 764
Obligacje/ inne dłużne papiery wartościowe	16	—	—	55 852	—	—	55 852
Dostawy i usługi	15	—	4 491 501	—	—	—	4 491 501
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	15	—	3 830	—	—	—	3 830
Pożyczki udzielone	12, 16	—	34 999	—	—	—	34 999
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	16	43 208	—	—	—	81 666	124 874
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	—	2 941 039	—	—	—	2 941 039
Pozostałe	12, 15, 16	—	141 064	—	—	—	141 064
		43 208	7 612 433	55 852	59 633	81 666	7 852 792

Zobowiązania finansowe

stan na 31 grudnia 2010 roku

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Dłużne papiery wartościowe	20	—	1 155 289	—	—	1 155 289
Kredyty	20	—	8 952 079	—	—	8 952 079
Pożyczki	20	—	560 359	—	—	560 359
Leasing finansowy	22, 23	—	—	—	91 906	91 906
Dostawy i usługi	23	—	9 130 835	—	—	9 130 835
Zobowiązania inwestycyjne	22, 23	—	881 973	—	—	881 973
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	22, 25	33 788	—	98 263	—	132 051
Pozostałe	22, 23, 25	—	180 743	—	—	180 743
		33 788	20 861 278	98 263	91 906	21 085 235

stan na 31 grudnia 2009 roku

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Dłużne papiery wartościowe	20	—	1 173 549	—	—	1 173 549
Kredyty	20	—	11 269 993	—	—	11 269 993
Pożyczki	20	—	760 685	—	—	760 685
Leasing finansowy	22, 23	—	—	—	99 476	99 476
Dostawy i usługi	23	—	7 130 654	—	—	7 130 654
Zobowiązania inwestycyjne	22, 23	—	1 216 726	—	—	1 216 726
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	22, 25	70 406	—	52 417	—	122 823
Pozostałe	22, 23, 25	—	164 043	—	—	164 043
		70 406	21 715 650	52 417	99 476	21 937 949

32.2. Zyski/(Straty) dotyczące instrumentów finansowych rozpoznane w przychodach i kosztach finansowych w podziale na kategorie

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	74 265	102 418
Pożyczki i należności:	(94 706)	(31 695)
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	2 993	—
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	32 324	382 751
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(300 056)	(285 358)
Instrumenty finansowe zabezpieczające	(13 546)	(90 451)
Aktywa i zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	(5 768)	(6 464)
	(304 494)	71 201

32.3. Koszty finansowe z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009
Akcje notowane	(254)	(273)
Akcje/udziały nienotowane	(966)	(597)
Należności z tytułu dostaw i usług	(15 263)	(8 823)
	(16 483)	(9 693)

Szczegółowe informacje o odpisach aktualizujących wartość aktywów finansowych przedstawiono w nocie 11 i 28.

32.4. Wartość godziwa instrumentów finansowych

	Stan na 31.12.2010		Stan na 31.12.2009	
	wartość godziwa	wartość księgowa	wartość godziwa	wartość księgowa
Aktywa finansowe				
Akcje notowane	1 151	1 151	869	869
Akcje/ udziały nienotowane	nie dotyczy	41 632	nie dotyczy	58 764
Obligacje/ inne dłużne papiery wartościowe	34 665	34 876	55 852	55 852
Dostawy i usługi	5 296 717	5 296 717	4 491 501	4 491 501
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	13 673	13 673	3 830	3 830
Pożyczki udzielone	43 403	41 066	34 887	34 999
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	179 526	179 526	124 874	124 874
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 820 742	2 820 742	2 941 039	2 941 039
Pozostałe	137 520	142 007	140 643	141 064
	8 527 397	8 571 390	7 793 495	7 852 792
Zobowiązania finansowe				
Dłużne papiery wartościowe	1 197 053	1 155 289	1 206 947	1 173 549
Kredyty	8 945 948	8 952 079	11 306 383	11 269 993
Pożyczki	573 885	560 359	748 576	760 685
Leasing finansowy	79 419	91 906	91 364	99 476
Dostawy i usługi	9 130 835	9 130 835	7 130 654	7 130 654
Zobowiązania inwestycyjne	881 973	881 973	1 216 726	1 216 726
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	132 051	132 051	122 823	122 823
Pozostałe	180 743	180 743	169 039	164 043
	21 121 907	21 085 235	21 992 512	21 937 949

Instrumenty finansowe, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku Grupa Kapitałowa posiadała akcje/udziały w kwocie odpowiednio 41 632 tysiące złotych i 58 764 tysiące złotych, dla których nie jest możliwe wiarygodne ustalenie wartości godziwej ze względu na brak aktywnych rynków oraz porównywalnych transakcji na tego typu walorach. Wyżej wymienione akcje i udziały zostały ujęte w kategorii aktywów dostępnych do sprzedaży i wycenione w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Na koniec okresu sprawozdawczego nie ma wiążących decyzji w zakresie sposobu i terminu zbycia tych aktywów.

Metody wyceny do wartości godziwej instrumentów finansowych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej (hierarchia wartości godziwej)

Grupa wycenia instrumenty pochodne w wartości godziwej przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych, wykorzystując ogólnie dostępne kursy walutowe, stopy procentowe, krzywe forward i zmienności dla walut i towarów pochodzące z aktywnych rynków. W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego Grupa nie dokonywała zmian metod wyceny instrumentów pochodnych.

Instrumenty pochodne wykazywane są jako aktywa w przypadku, gdy ich wycena jest dodatnia oraz jako zobowiązania, w przypadku wyceny ujemnej. Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są odnoszone w wynik finansowy roku sprawozdawczego.

Wartość godziwa akcji notowanych na aktywnych rynkach ustalana jest na podstawie notowań rynkowych (tzw. Poziom 1). W pozostałych przypadkach, wartość godziwa jest ustalana na podstawie innych danych wsadowych oprócz notowań rynkowych, dających się zaobserwować bezpośrednio lub pośrednio (tzw. Poziom 2).

Hierarchia wartości godziwej

	Nota	Stan na 31.12.2010		Stan na 31.12.2009	
		wartość godziwa	wartość księgowa	wartość godziwa	wartość księgowa
Aktywa finansowe					
Akcje notowane	11	1 151	—	869	—
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	16	—	179 526	—	124 874
		1 151	179 526	869	124 874
Zobowiązania finansowe					
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	22, 25	—	132 051	—	122 823
		—	132 051	—	122 823

W okresie sprawozdawczym i w okresie porównywalnym w Grupie Kapitałowej nie wystąpiły przesunięcia instrumentów finansowych pomiędzy Poziomami 1 i 2.

Metody i założenia przyjęte na potrzeby wyceny do wartości godziwej instrumentów finansowych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według zamortyzowanego kosztu

Nabyte obligacje, udzielone pożyczki, zobowiązania finansowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania z tytułu kredytów oraz inne instrumenty finansowe wyceniono do wartości godziwej przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowano przy zastosowaniu stóp dyskontowych obliczonych na podstawie rynkowych stóp procentowych według stanu na 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku na podstawie kwotowań odpowiednio 1-miesięcznych i 3-miesięcznych stóp procentowych powiększonych o marżę właściwą dla poszczególnych instrumentów finansowych.

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
WIBOR	3,6600%	4,2700%
EURIBOR	0,7820%	0,7000%
LIBOR	0,2606%	0,2506%
PRIBOR	0,9900%	1,5400%
VILIBOR	1,0500%	3,9000%

32.5. Aktywa finansowe ustanowione jako zabezpieczenia zobowiązań lub zobowiązań warunkowych

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Cesja należności	359 489	278 609
Środki pieniężne zabezpieczone na rachunkach bankowych	92 538	134 787

Powyższe zabezpieczenia dotyczą w większości kredytów bankowych spółek Grupy i mogą zostać przejęte przez kredytodawcę w przypadku braku terminowej spłaty zobowiązań kapitałowych i odsetkowych. Dotychczas, sytuacja taka nie miała miejsca oraz nie stwierdzono ryzyka zaistnienia takiej sytuacji w przewidywalnej przyszłości.

32.6. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Grupa zabezpiecza przepływy pieniężne wynikające z przychodów operacyjnych z tytułu sprzedaży produktów petrochemicznych i rafineryjnych oraz kosztów operacyjnych z tytułu zakupu ropy przed ryzykiem zmiany kursów walutowych (EUR/PLN dla sprzedaży, USD/PLN dla zakupów oraz sprzedaży). Grupa zabezpiecza także przed ryzykiem zmiany kursów przepływy pieniężne związane z realizacją projektów inwestycyjnych, walutowych (EUR/PLN, JPY/PLN). Jako instrumenty zabezpieczające stosowane są forwardy walutowe.

Grupa zabezpiecza przepływy pieniężne wynikające z płatności za ropę naftową wykorzystując w tym celu swapy towarowe.

Grupa zabezpiecza również przepływy pieniężne z tytułu płatności odsetkowych związanych z emisją obligacji w PLN oraz przepływy pieniężne związane z płatnościami odsetkowymi dotyczącymi zewnętrznego finansowania w EUR i USD wykorzystując w tym celu IRS (swapy procentowe).

Przy zabezpieczaniu ekspozycji instrumentami pochodnymi w okresie przekraczającym 12 miesięcy konieczne jest stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń.

Transakcje zabezpieczające, których rozliczenie i wycena do wartości godziwej wpływa na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie zostały zawarte w latach 2007–2010.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowany termin realizacji i planowany termin wpływu na wynik zabezpieczanego przepływu:

- **wartość godziwa netto, która w momencie realizacji zostanie ujęta w wyniku finansowym:**

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Planowana data realizacji zabezpieczanego przepływu pieniężnego		
Ekspozycja walutowa operacyjna		
2010 rok	—	40 246
2011 rok	31 216	—
Ekspozycja na stopę procentową		
do I Q 2012	(7 132)	(5 154)
do I Q 2014	(88 036)	(12 284)
Ekspozycja na ryzyko towarowe		
I Q 2011	126 092	—
I Q 2012	14 364	—
	76 504	22 808

W przypadku ekspozycji na stopę procentową swap procentowy zabezpieczający emisję obligacji w PLN oparty jest na 6-miesięcznym WIBOR, natomiast swapy procentowe zabezpieczające kredyty w EUR i USD oparte są na 1-miesięcznym EURIBOR i 1-miesięcznym LIBOR.

- **wartość godziwa netto, która w momencie realizacji zostanie zaliczona do wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych, a w okresach następnych ujęta w wyniku finansowym poprzez odpisy amortyzacyjne:**

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Planowana data realizacji zabezpieczanego przepływu pieniężnego		
2010 rok (ekspozycja walutowa inwestycyjna)	—	6 440
2011 rok (ekspozycja walutowa inwestycyjna)	728	—
	728	6 440

W 2010 roku z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających, kapitał własny wzrósł o 12 876 tysięcy złotych z czego:

- w wyniku finansowym w przychodach ze sprzedaży produktów ujęto 26 369 tysięcy złotych, w nadwyżce różnic kursowych (4 300) tysięcy złotych, w kosztach finansowych z tytułu odsetek (61 212) tysięcy złotych,
- w środkach trwałych w budowie ujęto 52 019 tysięcy złotych.

W 2009 roku z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających kapitał własny zmniejszył się o (214 031) tysięcy złotych z czego:

- w wyniku finansowym przychody ze sprzedaży produktów ujęto (313 143) tysiące złotych, w nadwyżce różnic kursowych 9 776 tysięcy złotych, w kosztach z tytułu odsetek 261 tysięcy złotych oraz w rozliczeniu i wycenie instrumentów finansowych (15 364) tysiące złotych,
- w środkach trwałych w budowie ujęto 104 444 tysiące złotych.

W odniesieniu do zabezpieczenia przepływów pieniężnych spełniających warunki rachunkowości zabezpieczeń, część nieefektywna ujęta została w wyniku finansowym za rok 2010 i 2009 w kwocie odpowiednio (1 622) tysiące złotych i (1 162) tysiące złotych.

Ograniczenia w stosowaniu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Dla transakcji zawieranych i rozliczanych w tym samym kwartale Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, dlatego wynik z rozliczenia ujmowany jest w wyniku finansowym okresu.

Wartość godziwa transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne związane z realizacją projektów inwestycyjnych przed ryzykiem zmiany kursów walutowych (USD/PLN, EUR/PLN), dla których Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, w związku z wyodrębnieniem wbudowanych instrumentów pochodnych dla tych kontraktów, na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wyniosła odpowiednio 765 tysięcy złotych i 17 886 tysięcy złotych.

Rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w podmiocie zagranicznym

Począwszy od drugiego kwartału 2008 roku Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w podmiocie zagranicznym (net investment hedge). Zabezpieczenie inwestycji netto polega na zabezpieczeniu ryzyka walutowego od części inwestycji netto w podmiocie zagranicznym, którego walutą funkcjonalną jest USD.

Za instrument zabezpieczający udziały w aktywach netto Grupy Orlen Lietuva w USD zostały uznane zobowiązania finansowe w tej walucie. Ujemne różnice kursowe, z tytułu przeliczenia powyższych zobowiązań na złote polskie w wysokości 489 234 tysiące złotych (z uwzględnieniem wpływu podatku dochodowego) zostały ujęte w innych całkowitych dochodach w pozycji „Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych”.

32.7. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Działalność Grupy Kapitałowej wiąże się przede wszystkim z narażeniem na następujące ryzyka finansowe:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyka rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko zmian cen towarów, ryzyko zmian cen uprawnień do emisji CO₂).

Ryzyko kredytowe

Grupa Kapitałowa prowadząc działalność handlową realizuje sprzedaż produktów i usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za dostarczone produkty i usługi. Grupa, w celu zminimalizowania ryzyka kredytowego, a także w celu utrzymywania możliwie najniższego kapitału obrotowego zarządza ryzykiem poprzez obowiązującą procedurę przyznawania kontrahentom limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia.

Przyjęty okres spłaty należności związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 14–30 dni.

Kontrahent kupujący z odroczonym terminem płatności jest indywidualnie oceniany pod kątem ryzyka kredytowego. Część należności jest ubezpieczana w ramach zorganizowanych programów ubezpieczenia kredytu kupieckiego. Należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych zgodnie z obowiązującymi procedurami następuje wstrzymanie sprzedaży i uruchamiane są procedury windykacji.

W oparciu o analizę należności dokonano podziału kontrahentów na dwie grupy:

- I grupa – kontrahenci z dobrą lub bardzo dobrą historią współpracy w danym roku;
- II grupa – pozostali kontrahenci.

Podział należności nieprzeterminowanych według opisanego powyżej kryterium:

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Grupa I	3 631 698	2 978 780
Grupa II	1 030 722	897 147
	4 662 420	3 875 927

Analiza wiekowa aktywów finansowych, które są przeterminowane na koniec okresu sprawozdawczego, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości:

	Należności krótkoterminowe		Pożyczki udzielone	
	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Do 1 miesiąca	702 517	629 167	—	—
1-3 miesięcy	21 083	37 578	—	—
3-6 miesięcy	8 484	18 349	—	—
6-12 miesięcy	9 356	15 659	—	78
Powyżej roku	39 065	50 490	—	—
	780 505	751 243	—	78

Koncentracja ryzyka związanego z należnościami z tytułu dostaw i usług jest ograniczona ze względu na dużą liczbę kontrahentów z kredytem kupieckim rozproszonych w różnych sektorach gospodarki polskiej, niemieckiej, czeskiej i litewskiej.

W celu zmniejszenia ryzyka nieodzyskania należności z tytułu dostaw i usług Grupa przyjmuje od swoich odbiorców zabezpieczenia w postaci między innymi: gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych, blokad środków na rachunkach bankowym, hipotek i weksli.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jest uważane przez Grupę za niskie.

Wszystkie podmioty, w których Grupa lokuje wolne środki pieniężne działają w sektorze finansowym. Należą do nich banki krajowe, banki zagraniczne oraz oddziały banków zagranicznych, o wiarygodności kredytowej krótkoterminowej najwyższej jakości (81% zdeponowanych środków) oraz dobrej jakości (19% zdeponowanych środków).

Przez rating o najwyższej jakości rozumie się rating A-1 w agencji Standard & Poor's, F1 w agencji Fitch oraz Prime-1 w agencji Moodys, natomiast przez rating o dobrej jakości rozumie się rating A-2 w agencji Standard & Poor's, F2 w agencji Fitch oraz Prime-2 w agencji Moodys.

Ryzyko kredytowe, wynikające z aktywów stanowiących dodatnią wycenę instrumentów pochodnych, jest uważane przez Grupę Kapitałową za niskie z uwagi na fakt, iż wszystkie transakcje zawierane są z bankami o wysokim ratingu kredytowym. Jednym z istotnych parametrów wyboru banku jest posiadanie ratingu na poziomie nie mniejszym niż A.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku w następstwie zmiany warunków płatności w odniesieniu do należności od odbiorców nie wystąpiła konieczność rozpoznania w wyniku finansowym utraty ich wartości w kwocie odpowiednio 528 tysięcy złotych i 13 409 tysięcy złotych.

Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego narażenia na ryzyko kredytowe dla poszczególnych klas.

Maksymalna kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe, w odniesieniu do poszczególnych klas aktywów finansowych, jest równa ich wartości księgowej.

W ocenie Zarządu, ryzyko zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlone poprzez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość. Informacje dotyczące wartości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy zostały przedstawione w notcie 32.3.

Ryzyko płynności

Grupa Kapitałowa narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wskaźnik relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych (wskaźnik płynności bieżącej) wynosił odpowiednio 1,28 i 1,37.

Szczegółowe informacje w zakresie kredytów przedstawiono w notcie 20.1.

W celu zapewnienia dodatkowego źródła środków potrzebnych do zabezpieczenia swojej płynności finansowej Grupa korzysta z Programu Emisji Obligacji uruchomionego w 2006 roku. Emisje obligacji umożliwiają wyjście poza tradycyjny rynek bankowy i pozyskanie środków od innych instytucji finansowych, korporacji czy osób fizycznych. Koszt pozyskania środków dla Grupy jest konkurencyjny w stosunku do kredytów bankowych. Program emisji obligacji jest również wykorzystywany do zarządzania płynnością w ramach jednostek Grupy Kapitałowej na rynku krajowym i zagranicznym.

W celu optymalizacji kosztów finansowych w Grupie funkcjonują systemy koncentracji środków finansowych – zlotówkowy system cash pool obejmujący na dzień 31 grudnia 2010 roku 20 spółek Grupy Kapitałowej oraz międzynarodowy system cash pool obejmujący na dzień 31 grudnia 2010 roku 3 zagraniczne spółki Grupy Kapitałowej.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku maksymalne możliwe zadłużenie z tytułu zawartych umów kredytowych wynosiło odpowiednio 17 989 434 tysiące złotych i 17 029 569 tysięcy złotych. Do wykorzystania na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku pozostało odpowiednio 7 685 036 tysięcy złotych i 4 794 093 tysiące złotych.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych

	Stan na 31.12.2010					Wartość księgowa
	do 1 roku	1–3 lata	3–5 lat	powyżej 5 lat	Razem	
Dłużne papiery wartościowe	—	1 196 737	—	—	1 196 737	1 155 289
Obligacje o zmiennym oprocentowaniu – wartość niezdyskontowana	—	761 366	—	—	761 366	761 064
Obligacje o stałym oprocentowaniu – wartość niezdyskontowana	—	435 371	—	—	435 371	394 225
Kredyty – wartość niezdyskontowana	1 233 322	7 069 165	14 182	647 145	8 963 814	8 952 079
Pożyczki – wartość niezdyskontowana	216 721	345 134	—	—	561 855	560 359
Leasing finansowy	26 095	35 238	12 830	17 743	91 906	91 906

	Stan na 31.12.2010					Wartość księgowa
	do 1 roku	1–3 lata	3–5 lat	powyżej 5 lat	Razem	
Dostawy i usługi	9 130 835	—	—	—	9 130 835	9 130 835
Zobowiązania inwestycyjne	880 499	1 474	—	—	881 973	881 973
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	22 932	20 608	88 036	—	131 576	132 051
Wymiana środków pieniężnych brutto	22 932	13 476	—	—	36 408	36 883
Wymiana środków pieniężnych netto	—	7 132	88 036	—	95 168	95 168
Pozostałe	161 310	15 901	2 792	740	180 743	180 743
	11 671 714	8 684 257	117 840	665 628	21 139 439	21 085 235

W pozycji kredyty – wartość niezdyktowana, na dzień 31 grudnia 2010 roku kwota 864 526 tysięcy złotych dotyczyła zobowiązań długoterminowych przekwalifikowanych na zobowiązania krótkoterminowe ze względu na przypadający w 2011 roku termin spłaty części umów kredytowych.

	Stan na 31.12.2009					Wartość księgowa
	do 1 roku	1–3 lata	3–5 lat	powyżej 5 lat	Razem	
Dłużne papiery wartościowe	—	762 272	453 026	—	1 215 298	1 173 549
Obligacje o zmiennym oprocentowaniu – wartość niezdyktowana	—	762 272	—	—	762 272	762 087
Obligacje o stałym oprocentowaniu – wartość niezdyktowana	—	—	453 026	—	453 026	411 462
Kredyty – wartość niezdyktowana	1 337 468	9 019 421	40 138	878 021	11 275 048	11 269 993
Pożyczki – wartość niezdyktowana	212 709	547 976	—	—	760 685	760 685
Leasing finansowy	28 947	38 205	12 538	19 786	99 476	99 476
Dostawy i usługi	7 130 654	—	—	—	7 130 654	7 130 654
Zobowiązania inwestycyjne	1 214 824	1 902	—	—	1 216 726	1 216 726
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	78 330	10 710	33 699	—	122 739	122 823
Wymiana środków pieniężnych brutto	78 330	5 555	—	—	83 885	83 969
Wymiana środków pieniężnych netto	—	5 155	33 699	—	38 854	38 854
Pozostałe	147 644	19 130	—	—	166 774	164 043
	10 150 576	10 399 616	539 401	897 807	21 987 400	21 937 949

Ryzyka rynkowe

Grupa narażona jest na ryzyka rynkowe związane z kursami walutowymi, stopami procentowymi, cenami towarów i cenami uprawnień do emisji CO₂.

Zarządzanie ryzykami rynkowymi w ramach Grupy PKN ORLEN S.A. prowadzone jest poprzez jednostki, które w największym stopniu narażone są na te ryzyka, tj. PKN ORLEN, Basell Orlen Polyolefins, ORLEN Asphalt, Anwil, Grupa Unipetrol oraz ORLEN Lietuva.

Grupa PKN ORLEN S.A. zarządza ryzykami rynkowymi wynikającymi z powyższych czynników w oparciu o politykę zarządzania ryzykiem rynkowym, która określa zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy zabezpieczania danego ryzyka oraz instrumenty zabezpieczające. Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym są realizowane poprzez wskazane do tego komórki organizacyjne pod nadzorem Komitetu Ryzyka Finansowego PKN ORLEN, Zarządu PKN ORLEN i Rady Nadzorczej PKN ORLEN.

Celem procesu zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie niepożądanych wpływów zmian czynników ryzyka rynkowego na przepływy pieniężne oraz wyniki w krótkim oraz średnim horyzoncie czasowym.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się za pomocą strategii zabezpieczających wykorzystujących instrumenty pochodne. Instrumenty pochodne są stosowane wyłącznie do ograniczenia ryzyka zmian wartości godziwej i ryzyka zmian przepływów pieniężnych. Grupa PKN ORLEN S.A. stosuje tylko te instrumenty, które jest w stanie wycenić wewnętrznie z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu. Pozyskując wycenę rynkową instrumentów, Grupa polega na informacjach uzyskanych z wiodących na danym rynku banków oraz firm brokerskich lub serwisów informacyjnych. Transakcje zawierane są wyłącznie z wiarygodnymi partnerami, dopuszczonymi do udziału w transakcjach w wyniku zastosowania odpowiednich procedur i podpisania odpowiedniej dokumentacji.

• Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe wynikające z należności i zobowiązań krótkoterminowych, środków pieniężnych, wydatków inwestycyjnych oraz zobowiązań z tytułu kredytów i obligacji własnych denominowanych w walutach obcych oraz przyszłych planowa-

nych przepływów pieniężnych z tytułu sprzedaży i zakupów towarów oraz produktów rafineryjnych i petrochemicznych. Ekspozycja walutowa jest zabezpieczana instrumentami typu forward lub swap.

Dla kursu USD/PLN występuje częściowo naturalny hedging, gdyż przychody ze sprzedaży produktów uzależnionych od kursu USD są równoważone przez koszty zakupu ropy w tej samej walucie. W przypadku kursu EUR/PLN, w walucie tej denominowane są przychody ze sprzedaży produktów petrochemicznych. Dla tej grupy pozycji hedging naturalny występuje w ograniczonym zakresie (np. odsetki od kredytów denominowane w EUR, część zakupów inwestycyjnych).

Struktura walutowa instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2010 roku

Klasy instrumentów finansowych	EUR	USD	CZK	LTL	JPY	Pozostałe	Razem po przeliczeniach na PLN
Aktywa finansowe							
Akcje/udziały nienotowane	116	—	189 525	—	—	—	30 403
Obligacje/ inne dłużne papiery wartościowe	—	11 766	—	—	—	—	34 876
Dostawy i usługi	285 401	172 842	5 489 828	162 409	—	6 685	2 703 290
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	—	—	9 720	—	—	—	1 536
Pożyczki udzielone	5 442	105	99 614	—	—	3 668	41 066
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	3 801	54 503	—	—	19 987	—	177 332
Środki pieniężne	46 483	353 194	4 371 754	23 643	67 051	27 325	1 982 730
Pozostałe	—	32 780	117 266	—	—	—	115 692
	341 243	625 190	10 277 707	186 052	87 038	37 678	5 086 925
Zobowiązania finansowe							
Dłużne papiery wartościowe	—	—	2 495 096	—	—	—	394 226
Kredyty	953 872	1 662 277	292 992	1 545	—	—	8 750 588
Pożyczki	—	182 040	—	—	—	—	539 586
Leasing finansowy	24	—	24 412	—	—	—	3 953
Dostawy i usługi	51 360	2 168 470	4 207 640	111 319	30 438	11 953	7 436 693
Zobowiązania inwestycyjne	5 458	6 339	428 476	—	2 000 540	—	181 004
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	15 587	13 067	76 203	—	—	—	112 501
Pozostałe	5 663	9 776	120 620	—	—	—	70 463
	1 031 964	4 041 969	7 645 439	112 864	2 030 978	11 953	17 489 014

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Analiza wpływu potencjalnej zmiany wartości księgowych instrumentów finansowych (stan na 31 grudnia 2010 roku) na wynik finansowy brutto i na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń oraz na pozycję różnic kursowych z przeliczenia jednostek podporządkowanych w związku z hipotetyczną zmianą kursów istotnych walut obcych w stosunku do waluty funkcjonalnej (PLN).

Wpływ instrumentów finansowych na wynik finansowy brutto				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(542 331)	-15%	542 331
USD/PLN	+15%	(478 133)	-15%	478 133
JPY/PLN	+15%	(9 223)	-15%	9 223
		(1 029 687)		1 029 687

Wpływ instrumentów finansowych na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(145 942)	-15%	145 942
USD/PLN	+15%	(59 230)	-15%	59 230
JPY/PLN	+15%	6 771	-15%	(6 771)
		(198 401)		198 401

Wpływ instrumentów finansowych jednostek zagranicznych na kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek podporządkowanych z uwzględnieniem rachunkowości zabezpieczeń inwestycji netto w podmioty zagraniczne				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	6 021	-15%	(6 021)
USD/PLN	+15%	(1 066 500)	-15%	1 066 500
CZK/PLN	+15%	76 391	-15%	(76 391)
LTL/PLN	+15%	25 995	-15%	(25 995)
		(958 093)		958 093

Razem				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(682 252)	-15%	682 252
USD/PLN	+15%	(1 603 863)	-15%	1 603 863
CZK/PLN	+15%	76 391	-15%	(76 391)
JPY/PLN	+15%	(2 452)	-15%	2 452
LTL/PLN	+15%	25 995	-15%	(25 995)
		(2 186 181)		2 186 181

Wpływ zmian kursów istotnych walut obcych w stosunku do waluty funkcjonalnej (PLN) na pozycję różnic kursowych z przeliczenia inwestycji netto w podmioty zagraniczne według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku:

Wrażliwość inwestycji netto w podmioty zagraniczne z uwzględnieniem rachunkowości zabezpieczeń				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	73 267	-15%	(73 267)
USD/PLN	+15%	8 364	-15%	(8 364)
CZK/PLN	+15%	901 869	-15%	(901 869)
		983 500		(983 500)

Powyższa analiza dotyczy wrażliwości całkowitych aktywów netto jednostek zagranicznych (w tym wrażliwości instrumentów finansowych jednostek zagranicznych na różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych) według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Łączny wpływ zmian kursów istotnych walut obcych w stosunku do waluty funkcjonalnej (PLN) na kapitał własny z uwzględnieniem różnic kursowych z przeliczenia inwestycji netto w podmioty zagraniczne według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku:

Łączny wpływ na inne całkowite dochody				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(615 006)	-15%	615 006
USD/PLN	+15%	(528 999)	-15%	528 999
CZK/PLN	+15%	901 869	-15%	(901 869)
JPY/PLN	+15%	(2 452)	-15%	2 452
		(244 588)		244 588

Struktura walutowa instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2009 roku

Klasy instrumentów finansowych	EUR	USD	CZK	LTL	JPY	Pozostałe	Razem po przeliczeniach na PLN
Aktywa finansowe							
Akcje/udziały nienotowane	—	—	198 346	—	—	—	30 823
Obligacje/ inne dłużne papiery wartościowe	—	—	359 408	—	—	—	55 852
Dostawy i usługi	233 872	48 621	5 691 648	—	—	—	2 317 572
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	—	—	16 746	—	—	—	2 602
Pożyczki udzielone	5 156	37	85 830	—	—	—	34 640

Klasy instrumentów finansowych	EUR	USD	CZK	LTL	JPY	Pozostałe	Razem po przeliczeniach na PLN
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	7 590	19 965	—	—	447 123	—	101 899
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	91 956	242 082	741 018	243 916	103	24 764	1 504 490
Pozostałe	445	35 278	141 667	—	—	—	124 394
	339 019	345 983	7 234 663	243 916	447 226	24 764	4 172 272
Zobowiązania finansowe							
Dłużne papiery wartościowe	—	—	2 647 762	—	—	—	411 462
Kredyty	1 391 121	1 633 776	688 198	8 058	—	—	10 464 787
Pożyczki	—	258 842	—	—	—	—	737 776
Leasing finansowy	42	—	36 780	—	—	—	5 891
Dostawy i usługi	272 590	2 177 488	737 559	—	—	—	7 368 653
Zobowiązania inwestycyjne	144	3 963	397 287	—	6 498 365	—	274 406
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	15 668	6 075	—	—	220 929	—	88 507
Pozostałe	5 526	11 505	1 091 133	—	—	—	157 612
	1 685 091	4 091 649	5 598 719	8 058	6 719 294	—	19 509 094

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Analiza wpływu potencjalnej zmiany wartości księgowych pozycji instrumentów finansowych (stan na 31 grudnia 2009 roku) na wynik finansowy brutto i na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń oraz na pozycję różnic kursowych z przeliczenia jednostek podporządkowanych w związku z hipotetyczną zmianą kursów istotnych walut obcych w stosunku do waluty funkcjonalnej (PLN).

Wpływ instrumentów finansowych na wynik finansowy brutto				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(760 774)	-15%	760 774
USD/PLN	+15%	(515 838)	-15%	515 838
JPY/PLN	+15%	(30 109)	-15%	30 109
		(1 306 721)		1 306 721

Wpływ instrumentów finansowych na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(109 247)	-15%	109 247
USD/PLN	+15%	3 158	-15%	(3 158)
JPY/PLN	+15%	39 427	-15%	(39 427)
		(66 662)		66 662

Wpływ instrumentów finansowych jednostek zagranicznych na kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek podporządkowanych z uwzględnieniem rachunkowości zabezpieczeń inwestycji netto w podmioty zagraniczne				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	5 159	-15%	(5 159)
USD/PLN	+15%	(938 630)	-15%	938 630
CZK/PLN	+15%	(102 652)	-15%	102 652
JPY/PLN	+15%	2	-15%	(2)
LTL/PLN	+15%	60 134	-15%	(60 134)
		(975 987)		975 987

	Razem			
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(864 862)	-15%	864 862
USD/PLN	+15%	(1 451 310)	-15%	1 451 310
CZK/PLN	+15%	(102 652)	-15%	102 652
JPY/PLN	+15%	9 320	-15%	(9 320)
LTL/PLN	+15%	60 134	-15%	(60 134)
		(2 349 370)		2 349 370

Wpływ zmian kursów istotnych walut obcych w stosunku do waluty funkcjonalnej (PLN) na pozycję różnic kursowych z przeliczenia inwestycji netto w podmioty zagraniczne według stanu na 31 grudnia 2009 roku.

Wrażliwość inwestycji netto w podmioty zagraniczne z uwzględnieniem rachunkowości zabezpieczeń				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	74 075	-15%	(74 075)
USD/PLN	+15%	176 386	-15%	(176 386)
CZK/PLN	+15%	870 094	-15%	(870 094)
		1 120 555		(1 120 555)

Powyższa analiza dotyczy wrażliwości całkowitych aktywów netto jednostek zagranicznych (w tym wrażliwości instrumentów finansowych jednostek zagranicznych na różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych) według stanu na 31 grudnia 2009 roku.

Łączny wpływ zmian kursów istotnych walut obcych w stosunku do waluty funkcjonalnej (PLN) na kapitał własny z uwzględnieniem różnic kursowych z przeliczenia inwestycji netto w podmioty zagraniczne według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku.

Łączny wpływ na inne całkowite dochody				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(795 946)	-15%	795 946
USD/PLN	+15%	(336 294)	-15%	336 294
CZK/PLN	+15%	870 094	-15%	(870 094)
JPY/PLN	+15%	9 318	-15%	(9 318)
		(252 828)		252 828

Powyższe odchylenia kursów skalkulowano na podstawie zmienności historycznej dla poszczególnych kursów walut oraz prognoz analityków.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko walutowe obliczono jako różnicę pomiędzy pierwotną wartością księgową instrumentów finansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych), a ich potencjalną wartością księgową przy założonych wzrostach/ (spadkach) kursów walut. W przypadku instrumentów pochodnych zbadano wpływ odchylenia kursów walut na wartość godziwą przy niezmiennych poziomach stóp procentowych.

Dla pozostałych walut wrażliwość instrumentów finansowych jest nieistotna z punktu widzenia Grupy.

• Ryzyko zmian stopy procentowej

Grupa Kapitałowa narażona jest na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu stopy procentowej wynikające z pożyczek, kredytów bankowych i dłużnych papierów wartościowych opartych o zmienne stopy procentowe oraz transakcji pochodnych zabezpieczających ryzyko przepływów pieniężnych.

Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmiany stóp procentowych

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31.12.2010					
	EURIBOR	LIBOR	PRIBOR	VILIBOR	WIBOR	RAZEM
Aktywa finansowe						
Obligacje / inne dłużne papiery wartościowe	—	34 876	—	—	—	34 876
Pożyczki udzielone	21 552	311	15 739	—	3 464	41 066
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	15 053	162 281	—	—	2 192	179 526
	36 605	197 468	15 739	—	5 656	255 468

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31.12.2010					
	EURIBOR	LIBOR	PRIBOR	VILIBOR	WIBOR	RAZEM
Zobowiązania finansowe						
Dłużne papiery wartościowe	—	—	—	—	761 064	761 064
Kredyty	3 777 860	4 925 289	46 196	1 243	201 491	8 952 079
Pożyczki	—	—	—	—	20 773	20 773
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	61 729	38 732	12 040	—	19 550	132 051
	3 839 589	4 964 021	58 236	1 243	1 002 878	9 865 967

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31.12.2009					
	EURIBOR	LIBOR	PRIBOR	VILIBOR	WIBOR	RAZEM
Aktywa finansowe						
Obligacje / inne dłużne papiery wartościowe	—	—	55 852	—	—	55 852
Pożyczki udzielone	21 182	104	13 338	—	375	34 999
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	31 181	70 718	—	—	22 975	124 874
	52 363	70 822	69 190	—	23 350	215 725
Zobowiązania finansowe						
Dłużne papiery wartościowe	—	—	—	—	762 087	762 087
Kredyty	5 692 169	4 656 226	106 856	9 536	805 206	11 269 993
Pożyczki	—	—	—	—	22 909	22 909
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	64 367	24 140	—	—	34 316	122 823
	5 756 536	4 680 366	106 856	9 536	1 624 517	12 177 812

Analiza wrażliwości na stopę procentową

Wpływ instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu na wynik finansowy brutto i kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń z tytułu zmian istotnych stóp procentowych:

Stopa procentowa	Założone odchylenia		Wpływ na wynik finansowy brutto		Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości		Razem	
	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
WIBOR	+50	+50	(4 899)	(7 949)	2 062	3 938	(2 837)	(4 011)
LIBOR	+50	+50	(24 451)	(23 281)	19 635	23 810	(4 816)	529
EURIBOR	+50	+50	(19 008)	(28 425)	21 062	28 890	2 054	465
PRIBOR	+50	+50	(212)	(188)	—	—	(212)	(188)
			(48 570)	(59 843)	42 759	56 638	(5 811)	(3 205)
WIBOR	-50	-50	4 899	7 949	(2 084)	(3 895)	2 815	4 054
PRIBOR	-50	-50	212	188	—	—	212	188
			5 111	8 137	(2 084)	(3 895)	3 027	4 242

Powyższe odchylenia stóp procentowych skalkulowano na podstawie obserwacji wahań stóp procentowych w bieżącym i w poprzednim rocznym okresie sprawozdawczym oraz na podstawie dostępnych prognoz.

Niski poziom stóp procentowych EURIBOR i LIBOR na koniec roku 2010 oraz prognozy rynkowe spowodowały, że Grupa nie uwzględniła w analizie wrażliwości wariantu spadku stopy procentowej EURIBOR i LIBOR.

Analiza wrażliwości została przeprowadzona na bazie stanu instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku, wpływ zmian stóp procentowych zaprezentowano w ujęciu rocznym.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko stóp procentowych obliczono jako iloczyn salda pozycji księgowych wrażliwych na stopy procentowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) oraz adekwatnego odchylenia stopy procentowej. W przypadku instrumentów pochodnych zbadano wpływ odchyleń stóp procentowych na wartość godziwą przy niezmiennym poziomie kursów walut.

• Ryzyko zmian cen towarów

Grupa narażona jest na ryzyko zmian cen towarów z tytułu:

- wydatków na zakup ropy naftowej do przerobu, które są uzależnione od wolumenu przerobu, poziomu zapasów, kształtowania się ceny ropy na rynkach światowych oraz dyferencjału;
- przychodów ze sprzedaży produktów rafineryjnych i petrochemicznych, które są uzależnione od wolumenu sprzedaży, kształtowania się cen produktów na rynkach światowych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku występowały instrumenty zabezpieczające ryzyko zmian cen towarów związane z zabezpieczeniem przepływów pieniężnych w związku z płatnościami za ropę naftową.

Analiza wrażliwości na zmianę ceny ropy naftowej

Wpływ pochodnych instrumentów finansowych na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń z tytułu zmian ceny ropy naftowej na dzień 31 grudnia 2010 roku:

	Wzrost ceny ropy brent	Wpływ łączny	Spadek ceny ropy brent	Wpływ łączny
USD/BBL	+27%	559 591	-27%	(559 591)
		559 591		(559 591)

Powyższe odchylenia cen ropy naftowej skalkulowano na podstawie zmienności historycznej ceny ropy naftowej za rok 2010 oraz dostępnych prognoz analityków.

Analiza wrażliwości została przeprowadzona na bazie stanu instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2010 roku, wpływ zmian cen ropy naftowej zaprezentowano w ujęciu rocznym.

W przypadku instrumentów pochodnych zbadano wpływ zmian cen ropy naftowej na wartość godziwą przy niezmiennym poziomie kursów walut.

Wartość księgowa instrumentów zabezpieczających dostawę ropy na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniosła 140 456 tysięcy złotych.

Na 31 grudnia 2009 roku Grupa nie posiadała instrumentów zabezpieczających ryzyko cen towarów.

• Ryzyko zmian cen uprawnień do emisji CO₂

Na podstawie obowiązujących uregulowań prawnych wynikających z przyjętego przez Unię Europejską Protokołu z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatycznych, PKN ORLEN S.A. decyzją Rady Ministrów otrzymał przydział uprawnień do emisji CO₂.

Grupa corocznie dokonuje weryfikacji liczby uprawnień wraz z określeniem sposobu systematycznego bilansowania stwierdzonych niedoborów/nadwyżek na zasadach transakcji wewnątrzgrupowych, bądź transakcji na rynku terminowym i spot w zależności od sytuacji.

W 2010 roku Grupa sprzedała posiadane nadwyżki uprawnień do emisji CO₂ oraz zawarła transakcje zakupu uprawnień na termin. Szczegółowe informacje dotyczące uprawnień do emisji CO₂ przedstawiono w nocie 8.

33. LEASING

33.1. Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca

Leasing operacyjny

Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca posiadała na dzień 31 grudnia 2010 i 31 grudnia 2009 roku nieodwoływalne umowy leasingu operacyjnego.

Umowy leasingowe o charakterze operacyjnym (dzierżawa, najem) dotyczą głównie zbiorników, stacji paliw, środków transportu i sprzętu komputerowego. Przedmiotowe umowy zawierają klauzule dotyczące warunkowych zobowiązań z tytułu opłat leasingowych. W większości przypadków istnieje możliwość przedłużenia umowy.

Łączna wartość opłat z tytułu zawartych nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego ujętych jako koszty w wyniku finansowym w 2010 roku i 2009 roku wyniosła odpowiednio 115 753 tysiące złotych i 122 850 tysiące złotych.

Wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu zawartych nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawiała się następująco:

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Do jednego roku	81 777	86 888
Od 1 roku do 5 lat	282 877	336 321
Powyżej 5 lat	542 834	657 335
	907 488	1 080 544

Leasing finansowy

Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca posiadała na dzień 31 grudnia 2010 i 31 grudnia 2009 roku umowy leasingowe o charakterze finansowym.

W zawartych umowach leasingowych obowiązują ogólne warunki leasingu finansowego, nie ma szczególnych ograniczeń oraz dodatkowych warunków. Umowy leasingu finansowego nie zawierają klauzul dotyczących warunkowych zobowiązań z tytułu opłat leasingowych. W większości przypadków istnieje możliwość przedłużenia umowy.

Wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu zawartych umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawiała się następująco:

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Do jednego roku	25 160	26 969
Od 1 roku do 5 lat	48 029	52 668
Powyżej 5 lat	23 087	27 539
	96 276	107 176

Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu zawartych umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawiała się następująco:

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Do jednego roku	22 285	23 831
Od 1 roku do 5 lat	41 003	43 197
Powyżej 5 lat	16 246	18 163
	79 534	85 191

Różnica pomiędzy łączną kwotą przyszłych minimalnych opłat leasingowych, a ich wartością bieżącą wynika z dyskontowania opłat leasingowych za pomocą właściwej dla danej umowy stopy procentowej.

Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku dla każdej grupy aktywów w leasingu finansowym przedstawiała się następująco:

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Wartości niematerialne	998	1 132
Rzeczowe aktywa trwałe	92 421	177 384
budynki i budowle	22 454	24 034
urządzenia techniczne i maszyny	2 505	72 442
środki transportu	67 462	80 383
pozostałe	—	525

Ujawnienia wynikające z MSSF 7 dotyczące leasingu finansowego są ujęte w notcie 32 i są prezentowane łącznie z innymi instrumentami finansowymi.

33.2. Grupa Kapitałowa jako leasingodawca

Leasing operacyjny

Grupa Kapitałowa jako leasingodawca na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku nie posiadała nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego.

Leasing finansowy

Grupa Kapitałowa jako leasingodawca nie posiadała na dzień 31 grudnia 2010 i 31 grudnia 2009 roku umów leasingowych o charakterze finansowym.

34. PONIESIONE NAKŁADY INWESTYCYJNE ORAZ PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PODPISANYCH KONTRAKTÓW INWESTYCYJNYCH

Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych w 2010 roku oraz 2009 roku wynosiła odpowiednio 3 011 192 tysiące złotych i 3 776 325 tysięcy złotych, w tym nakłady na inwestycje związane z ochroną środowiska 192 187 tysięcy złotych i 254 375 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku wartość przyszłych zobowiązań z tytułu podpisanych do tego dnia kontraktów inwestycyjnych wynosiła odpowiednio 502 491 tysięcy złotych i 969 098 tysięcy złotych.

35. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

	Stan na 31.12.2009	zwiększenia / (zmniejszenia)	Stan na 31.12.2010
Postępowanie antymonopolowe UOKiK	18 500	—	18 500
Sprawy sporne dochodzone na drodze sądowej	5 653	14 297	19 950
	24 153	14 297	38 450

36. ZABEZPIECZENIA I GWARANCJE

Zabezpieczenia akcyzowe i akcyza od wyrobów i towarów znajdujących się w procedurze zawieszono poboru na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku wynosiły odpowiednio 1 663 831 tysięcy złotych oraz 1 289 169 tysięcy złotych.

Udzielone gwarancje na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku wynosiły odpowiednio 107 191 tysięcy złotych oraz 224 765 tysięcy złotych.

37. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

37.1. Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe

W 2010 roku i 2009 roku w Grupie Kapitałowej nie wystąpiły istotne transakcje zawarte z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.

37.2. Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami

W 2010 roku i 2009 roku osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim spółki Grupy Kapitałowej nie udzieliły zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz nie zawarto z nimi innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz Jednostki Dominującej i jednostek z nią powiązanych.

W 2010 roku i 2009 roku nie wystąpiły istotne transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.

37.3. Transakcje kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej oraz spółek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązanymi

W 2010 roku i 2009 roku kluczowy personel kierowniczy Jednostki Dominującej oraz spółek Grupy Kapitałowej na podstawie złożonych oświadczeń o zawartych transakcjach ze stronami powiązanymi wykazał następujące rodzaje transakcji:

	Rodzaj powiązania poprzez kluczowy personel kierowniczy Jednostki Dominującej i spółek Grupy Kapitałowej							
	Sprzedaż		Zakup		Należności		Zobowiązania	
	rok zakończony		rok zakończony		Stan na		Stan na	
	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009
Osoby nadzorujące	—	442 266	—	244 639	—	18 072	—	2 414
Osoby zarządzające	70	68	12	16	—	—	—	—
Pozostały kluczowy personel	139	16	—	—	—	—	—	—
	209	442 350	12	244 655	—	18 072	—	2 414

37.4. Transakcje oraz stan rozrachunków spółek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązanymi

rok zakończony 31 grudnia 2010

	Jednostki współkontrolowane	Jednostki stowarzyszone	Razem podmioty powiązane
Sprzedaż	1 447 935	144 396	1 592 331
Zakupy	476 782	174 342	651 124
Przychody finansowe z tytułu odsetek	34 117	1 120	35 237
Przychody finansowe z tytułu dywidend	—	146 658	146 658
Koszty finansowe z tytułu odsetek	44	59	103
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe (netto)	295 115	21 829	316 944
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	1 014	—	1 014
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe	210 865	26 144	237 009

rok zakończony 31 grudnia 2009

	Jednostki współkontrolowane	Jednostki stowarzyszone	Razem podmioty powiązane
Sprzedaż	1 102 182	132 764	1 234 946
Zakupy	403 852	179 037	582 889
Przychody finansowe z tytułu odsetek	14 114	787	14 901
Przychody finansowe z tytułu dywidend	—	418 222	418 222
Koszty finansowe z tytułu odsetek	8	24	32
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe (netto)	257 696	23 064	280 760
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	8	—	8
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe	199 892	24 235	224 127

Powyższe transakcje z podmiotami powiązanymi obejmują głównie sprzedaż i zakupy produktów petrochemicznych i rafineryjnych oraz sprzedaż i zakupy usług remontowych, transportowych i innych. Rozrachunki z podmiotami powiązanymi obejmują należności i zobowiązania handlowe i finansowe.

Udzielone w Grupie poręczenia i gwarancje na rzecz jednostek zależnych wyniosły na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku odpowiednio 1 218 886 tysięcy złotych oraz 777 923 tysiące złotych.

38. ŚWIADCZENIA ŁĄCZNIE Z WYNAGRODZENIEM Z ZYSKU WYPŁACONE I NALEŻNE LUB POTENCJALNIE NALEŻNE ZARZĄDOWI, RADZIE NADZORCZEJ ORAZ POZOSTAŁYM CZŁONKOM KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ ORAZ SPÓŁEK GRUPY KAPITAŁOWEJ ZGODNIE Z MSR 24

Świadczenia dla Zarządu, Rady Nadzorczej i pozostałego kluczowego personelu kierowniczego obejmują krótkoterminowe świadczenia pracownicze, świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy wypłacone, należne lub potencjalnie należne w okresie.

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki:	12 140	12 297
– wynagrodzenia i inne świadczenia	6 040	6 031
– premia wypłacona za rok poprzedni	5 454	2 873 ¹⁾
– wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki pełniących funkcje w latach poprzednich	646 ²⁾	3 393 ³⁾
Premia potencjalnie należna Członkom Zarządu Spółki, do wypłaty w roku kolejnym⁴⁾	5 454	5 454
Wynagrodzenia i inne świadczenia członków kluczowego personelu kierowniczego	172 985	176 692
– pozostali kluczowy personel kierowniczy Spółki	31 522	32 584
– kluczowy personel kierowniczy spółek zależnych Grupy Kapitałowej	141 463	144 108
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki	1 213	1 210

¹⁾ Za okres pełnienia funkcji od 7 czerwca do 31 grudnia 2008 roku.

²⁾ Wypłata z tytułu ugody sądowej dotyczącej wynagrodzenia za 2005 rok.

³⁾ Dotyczy okresu pełnienia funkcji od 1 stycznia do 6 czerwca 2008 roku.

⁴⁾ Wysokość premii oszacowana przy założeniu pełnej realizacji celów przez Członków Zarządu.

38.1. Zasady premiowania kluczowego personelu kierowniczego Grupy Kapitałowej ORLEN

W 2010 roku w Grupie ORLEN kluczowa kadra menedżerska objęta była rocznym systemem premiowania MBO (zarządzanie przez cele). Regulaminy funkcjonujące dla Zarządu PKN ORLEN, Zarządów spółek Grupy ORLEN oraz pozostałych kluczowych stanowisk w Grupie Kapitałowej mają wspólne podstawowe cechy. Osoby objęte wyżej wymienionymi systemami premiowane są za realizację indywidualnych celów, wyznaczanych na początku okresu premiowego przez Radę Nadzorczą dla Członków Zarządu oraz przez Zarządy dla pracowników kluczowego personelu kierowniczego. Systemy Premiowania są konstruowane w sposób promujący współpracę pomiędzy poszczególnymi pracownikami w celu osiągnięcia najlepszych wyników w skali Grupy ORLEN. Postawione cele mają charakter jakościowy i ilościowy, a rozliczane są po zakończeniu roku, na który zostały wyznaczone, na zasadach przyjętych w obowiązujących Regulaminach Systemów Premiowania.

W roku 2010 zostały opracowane i zatwierdzone nowe standardy premiowania MBO dla wyższej kadry kierowniczej w Grupie ORLEN, które wejdą w życie od 2011 roku. Głównym założeniem wdrożenia zmian jest uspołnienie systemu premiowego z celami Zarządu PKN ORLEN i zwiększenie odpowiedzialności najwyższej kadry za wyniki Grupy ORLEN.

38.2. Wynagrodzenia związane z zakazem konkurencji i rozwiązaniem umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska

Zgodnie z umowami Członkowie Zarządu PKN ORLEN zobowiązani są przez okres 6 lub 12 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy, do powstrzymania się od działalności konkurencyjnej. W okresie tym uprawnieni są do otrzymywania wynagrodzenia w wysokości sześć- lub dwunastokrotności miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, płatnego w równych ratach miesięcznych. Ponadto umowy przewidują wypłatę wynagrodzenia w przypadku rozwiązania umowy na skutek odwołania z zajmowanego stanowiska. Wynagrodzenie w takim przypadku wynosi sześć- lub dwunastokrotność miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

W przypadku pozostałych spółek Grupy Kapitałowej PKN ORLEN S.A. Członkowie Zarządu standardowo zobowiązani są od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy do powstrzymania się od działalności konkurencyjnej przez okres 6 miesięcy. W tym okresie otrzymują wynagrodzenie w wysokości 50% sześciokrotności miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, płatne w 6 równych ratach miesięcznych. Natomiast odprawa z tytułu odwołania z zajmowanego stanowiska wynosi standardowo trzy- lub sześciokrotność miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

39. WYNAGRODZENIE WYNIKAJĄCE Z UMOWY Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej jest KPMG Audyt Sp. z o.o. Zgodnie z podpisaną umową zawartą w dniu 30 maja 2005 roku z późniejszymi aneksami na okres 2005–2010 wykonuje KPMG Audyt Sp. z o.o. przeglądy śródroczne i badanie jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2009 (dane przekształcone)
Wynagrodzenie KPMG Audyt Sp. z o.o.* w odniesieniu do Jednostki Dominującej:	1 892	1 843
badanie rocznego sprawozdania finansowego	647	615
przeglądy sprawozdań finansowych	572	725
usługi pokrewne	673	503
Wynagrodzenie spółek KPMG w odniesieniu do jednostek zależnych Grupy Kapitałowej	4 569	5 199
badanie rocznych sprawozdań finansowych	2 723	2 752
przeglądy sprawozdań finansowych	1 784	2 447
usługi pokrewne, w tym:	61	—
doradztwo podatkowe	6	—
	6 461	7 042

Wynagrodzenia obejmują kwoty netto należne lub wypłacone podmiotowi uprawnionemu do badania za:

- badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- przegląd śródrocznych jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych,
- usługi pokrewne obejmujące pozostałe usługi związane z badaniem lub przeglądem jednostkowych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych, ale nieuwzględnione w wyżej wymienionych pozycjach.

40. STRUKTURA ZATRUDNIENIA

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Przeciętne zatrudnienie w osobach		
Pracownicy fizyczni	12 548	13 010
Pracownicy umysłowi	9 713	9 953
	22 261	22 963
Stan zatrudnienia w osobach		
Pracownicy fizyczni	12 380	12 617
Pracownicy umysłowi	9 660	9 918
	22 040	22 535

41. INFORMACJE O ISTOTNYCH POSTĘPOWANIACH TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI

Na dzień 31 grudnia 2010 roku spółki Grupy Kapitałowej PKN ORLEN S.A. były stroną w następujących istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej:

41.1. Postępowania, w których spółki z Grupy Kapitałowej PKN ORLEN S.A. są stroną pozwaną

41.1.1 Postępowania, których wartość stanowi więcej niż 10% kapitałów własnych Emitenta

Ryzyko dotyczące zbycia aktywów i wierzytelności w związku z nabyciem akcji Unipetrol

Wyrokiem z dnia 21 października 2010 roku Trybunał Arbitrażowy w Pradze oddalił w całości powództwo Agrofert Holding a.s. przeciwko PKN ORLEN S.A. o zapłatę 19 464 473 000 CZK wraz z odsetkami oraz zobowiązał Agrofert Holding a.s. do pokrycia kosztów

postępowania poniesionych przez PKN ORLEN S.A. Sprawa dotyczyła zapłaty odszkodowania z tytułu szkód będących między innymi wynikiem czynów nieuczciwej konkurencji oraz bezprawnego naruszenia dobrego imienia firmy Agrofert Holding a.s.

Orzeczenie Trybunału Arbitrażowego z 21 października 2010 roku zakończyło ostatnie z czterech postępowań arbitrażowych zainicjowanych przez Agrofert Holding a.s. w związku z nabyciem przez PKN ORLEN S.A. akcji spółki UNIPETROL.

Do dnia 4 lutego 2011 roku Agrofert Holding a.s. miał prawo do złożenia wniosku o uchylenie wyroku Trybunału Arbitrażowego. Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego PKN ORLEN S.A. nie otrzymał odpisu wniosku.

41.1.2. Pozostałe istotne postępowania, których łączna wartość nie przekracza 10% kapitałów własnych Emitenta

a) Postępowania podatkowe w Rafinerii Trzebinia S.A.

Na koniec okresu sprawozdawczego 31 grudnia 2010 roku w Rafinerii Trzebinia S.A. toczą się następujące postępowania i kontrole podatkowe:

- **Postępowanie podatkowe w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym za okres maj–wrzesień 2004 roku.**

W wyniku przeprowadzonego przez Urząd Celny postępowania, ustalono zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku akcyzowego za okres maj–wrzesień 2004 roku w kwocie 100 milionów złotych. Zarząd Rafinerii Trzebinia złożył odwołanie od przedmiotowych decyzji. W grudniu 2005 roku Dyrektor Izby Celnej w Krakowie (Dyrektor IC) utrzymał w mocy decyzje organu pierwszej instancji. W lutym 2006 roku, na wniosek Rafinerii Trzebinia, Dyrektor IC wstrzymał wykonanie zaskarżonych decyzji do czasu rozpoznania skarg przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie (WSA).

Wyrokiem z dnia 12 listopada 2008 roku WSA przychylił się do skargi wniesionej przez Rafinerię Trzebinia, uchylając decyzje Dyrektora IC. W dniu 16 stycznia 2009 roku Dyrektor Izby Celnej w Krakowie wniósł skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA) w Warszawie.

NSA w dniu 25 sierpnia 2009 roku oddalił skargę kasacyjną Dyrektora Izby Celnej – w wyniku tego prawomocny stał się wyrok z dnia 12 listopada 2008 roku, który uchylił decyzje Dyrektora Izby Celnej i przekazał do ponownego rozpatrzenia. W dniu 25 września 2009 roku organ pierwszej instancji (NUC) wydał decyzje za miesiące maj–sierpień 2004 roku na kwotę około 80 milionów złotych. W dniu 14 października 2009 roku Rafineria Trzebinia S.A. odwołała się do Dyrektora Izby Celnej w Krakowie od wyżej wymienionej decyzji. W dniu 22 stycznia 2010 roku Dyrektor Izby Celnej w Krakowie uchylił decyzje organu pierwszej instancji w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez ten organ.

W zakresie podatku akcyzowego za wrzesień 2004 roku w dniu 25 sierpnia 2009 roku Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną Dyrektora Izby Celnej w Krakowie w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym za ten okres. W dniu 24 listopada 2010 roku Naczelnik Urzędu Celnego w Krakowie ponownie wydał decyzję określającą zobowiązania w podatku akcyzowym za wrzesień 2004 roku w wysokości około 38 milionów złotych. W dniu 15 grudnia 2010 roku Rafineria Trzebinia S.A. wniosła odwołanie do Dyrektora Izby Celnej w Krakowie od przedmiotowej decyzji.

W dniu 18 lutego 2011 roku Rafineria Trzebinia S.A. otrzymała zawiadomienie Sądu Rejonowego w Chrzanowie Wydział Ksiąg Wieczystych o wpisie hipoteki przymusowej kaucyjnej z tytułu zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym za miesiąc wrzesień 2004 roku na kwotę 36 334 tysiące złotych.

- **Postępowanie kontrolne w zakresie prawidłowości obliczania i wpłacania podatku akcyzowego oraz podatku od towarów i usług za lata 2002, 2003 oraz okres styczeń–kwiecień 2004 roku.**

W styczniu 2005 roku Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Krakowie („UKS”) wszczął wobec Rafinerii Trzebinia postępowanie kontrolne w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku akcyzowego oraz podatku od towarów i usług za rok 2002 i 2003. W maju 2006 roku wszczęte zostało również postępowanie kontrolne, dotyczące okresu styczeń–kwiecień 2004 roku.

W dniu 5 grudnia 2007 roku Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Krakowie wydał wynik kontroli skarbowej w zakresie podatku akcyzowego za 2002 rok uznając rozliczenia dokonane przez Rafinerię Trzebinia za prawidłowe.

W lipcu 2008 roku do Rafinerii Trzebinia wpłynął protokół sporządzony przez UKS, dotyczący badania ksiąg rachunkowych Rafinerii Trzebinia za rok podatkowy 2003 określający potencjalne dodatkowe zobowiązanie akcyzowe w wysokości 73 408 tysięcy złotych oraz protokół z badania ksiąg rachunkowych za okres od stycznia do kwietnia 2004 roku, określający potencjalne dodatkowe zobowiązanie akcyzowe w wysokości 126 150 tysięcy złotych. Rafinerii Trzebinia złożyła do wyżej wymienionych protokołów zastrzeżenia i dodatkowe wyjaśnienia.

W dniu 27 listopada 2008 wydany został wynik kontroli skarbowej w zakresie rzetelności deklarowania podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku akcyzowego i podatku od towarów i usług za 2003 rok, a w dniu 5 grudnia 2008 roku za okres styczeń–kwiecień 2004 roku.

Organ kontroli w wydanych wynikach uznał, że księgi podatkowe są wadliwe jedynie w tej części jaką ujęto w deklaracji za sierpień 2003 roku. Organ Kontroli określił kwotę spornego zobowiązania na 1 585 tysięcy złotych.

Rafineria Trzebinia S.A. odwołała się od tej decyzji i kwotę spornego zobowiązania uregulowała wraz z odsetkami. W dniu 30 stycznia 2009 roku Dyrektor Izby Skarbowej w Krakowie uchylił zaskarżoną przez Rafinerię Trzebinia S.A. decyzję przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.

W dniu 9 marca 2009 roku Rafineria Trzebinia S.A. wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie na wyżej wymienioną decyzję Dyrektora Izby Skarbowej w zakresie wadliwego sformułowania jej uzasadnienia prawnego.

Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego powyższe postępowanie jest zawieszone.

- **Postępowanie podatkowe w sprawie określenia kwoty podatku od towarów i usług za okres styczeń–sierpień 2005 roku.**

W październiku 2006 roku Naczelnik Małopolskiego Urzędu Skarbowego (MUS) wszczął postępowanie podatkowe w sprawie określenia kwoty podatku od towarów i usług za okres styczeń, luty, kwiecień–sierpień 2005 roku. W lutym 2007 roku Naczelnik MUS w Krakowie wszczął również postępowanie podatkowe, dotyczące miesiąca marca 2005 roku.

W dniu 12 stycznia 2009 roku Naczelnik Małopolskiego Urzędu Skarbowego w Krakowie wydał decyzję o umorzeniu postępowania podatkowego z tytułu podatku od towarów i usług za w/w okres.

Kwoty podane w niniejszej notce obejmują zobowiązania podatkowe podstawowe. Ostateczny rezultat wynikający z powyższych postępowań kontrolnych, jak również potencjalny wpływ rozszerzenia postępowań na inne okresy na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest znany.

Zarząd na podstawie posiadanych opinii uznanych doradców podatkowych uważa, iż wyżej wymienione toczące się postępowania z dużym prawdopodobieństwem zakończą się wynikiem pozytywnym dla Rafinerii Trzebinia S.A. W związku z powyższym, w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2010 rok i 2009 rok nie utworzono rezerw na pokrycie ewentualnych zobowiązań.

b) Postępowanie Urzędu Regulacji Energetyki („URE”) w Rafinerii Trzebinia S.A.

W marcu 2006 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wszczął z urzędu postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z naruszeniem warunków koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych. Istota postępowania dotyczy możliwości bezpośredniego stosowania przepisów dyrektyw unijnych, w sytuacji kiedy, z jednej strony po 1 maja 2004 roku Polska stała się członkiem Unii Europejskiej, a z drugiej brak było rozporządzeń Ministra Gospodarki w sprawie norm jakościowych dla biopaliw.

We wrześniu 2006 roku Prezes URE nałożył karę pieniężną na Rafinerię Trzebinia w wysokości 1 miliona złotych. Decyzja Prezesa URE została uchylona w kwietniu 2007 roku wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) w Warszawie. W listopadzie 2007 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację Prezesa URE i zasądził zwrot kosztów postępowania na rzecz Rafinerii Trzebinia. Wyrok jest prawomocny.

W marcu 2008 roku Przedstawiciel Prezesa URE wniósł skargę kasacyjną, która 4 września 2008 roku została przyjęta przez Sąd Najwyższy do rozpoznania. Wyrokiem z dnia 5 listopada 2008 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie oraz przekazał sprawę do ponownego rozpoznania do powyższego Sądu. W ocenie Sądu Najwyższego konieczne jest przeprowadzenie postępowania dowodowego w zakresie norm jakościowych właściwych dla produkowanego w spornym okresie biopaliwa. Równocześnie Sąd Najwyższy stwierdził, iż posiadana przez Rafinerię Trzebinia S.A. koncesja upoważniała do produkcji oraz wprowadzania do obrotu biopaliwa. W dniu 25 marca 2009 roku Sąd Apelacyjny wykonując decyzję Sądu Najwyższego dotyczącą konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego uchylił wyrok Sądu Okręgowego SOKiK i przekazał mu sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Wyrokiem z dnia 7 czerwca 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów umorzył postępowanie. W październiku 2010 roku URE wniosło apelację od przedmiotowego wyroku.

Rezultat powyższej sprawy na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest znany.

c) Opłata przesyłowa w rozliczeniach z ENERGA-OPERATOR S.A. (następcą prawnym Zakładu Energetycznego Płock S.A.)

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego PKN ORLEN uczestniczy w dwóch postępowaniach sądowych dotyczących rozliczenia opłaty systemowej z ENERGA OPERATOR S.A. Kwestię będącą przedmiotem postępowań sądowych, reguluje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną. Powyższe rozporządzenie zgodnie z § 36 zmieniło sposób rozliczania opłaty systemowej stanowiącej składnik opłaty przesyłowej wprowadzając zgodnie z § 37 możliwość innego sposobu ustalenia tej opłaty.

- **Postępowanie sądowe, w którym PKN ORLEN jest stroną pozwaną**

Przedmiotem postępowania sądowego jest rozliczenie spornej opłaty systemowej, za okres od dnia 5 lipca 2001 roku do dnia 30 czerwca 2002 roku. Obowiązek rozliczenia opłaty przesyłowej wynika z umowy pomiędzy ENERGA-OPERATOR S.A. a PKN ORLEN w sprawie sprzedaży energii elektrycznej, która zawarta została bez rozstrzygnięcia kwestii rozliczeń spornych, dotyczących opłaty systemowej. Strony uznały, iż ma ona charakter cywilnoprawny w związku z czym kwestia spornej opłaty powinna zostać rozstrzygnięta przez właściwy sąd powszechny.

W roku 2003 ENERGA-OPERATOR S.A. zawiadzał PKN ORLEN do próby ugodowej w trybie pojednawczym, a następnie pozwał PKN ORLEN. W 2004 roku Sąd wydał nakaz zapłaty należności z tytułu tak zwanej opłaty systemowej przez PKN ORLEN na rzecz

ENERGA-OPERATOR S.A. w wysokości 46 232 tysiące złotych. W sprzeciwie od nakazu zapłaty PKN ORLEN wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W dniu 25 czerwca 2008 roku Sąd Okręgowy wydał w przedmiotowej sprawie wyrok i oddalił powództwo ENERGA-OPERATOR S.A. w całości oraz zasądził na rzecz PKN ORLEN kwotę 31 tysięcy złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania. We wrześniu 2008 roku ENERGA-OPERATOR S.A. złożyła apelację od powyższego wyroku.

Sąd Apelacyjny w Warszawie po rozpoznaniu apelacji ENERGA-OPERATOR S.A. w dniu 10 września 2009 roku zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 25 czerwca 2008 roku i zasądził zapłatę przez PKN na rzecz ENERGA-OPERATOR S.A. kwoty 46 232 tysiące złotych powiększonej o odsetki ustawowe i zwrot kosztów postępowania. W dniu 30 września 2009 roku PKN ORLEN dokonał zapłaty.

W dniu 4 lutego 2010 roku Spółka złożyła skargę kasacyjną. Skarga kasacyjna została przyjęta przez Sąd Najwyższy do rozpoznania. W dniu 28 stycznia 2011 roku Sąd Najwyższy po przeprowadzeniu rozprawy kasacyjnej uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu pozostawiając rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania temu sądowi. W związku z rozstrzygnięciem Sądu Najwyższego PKN ORLEN wezwał ENERGA-OPERATOR S.A. do zwrotu należności zapłaconych przez Jednostkę Dominującą na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 września 2009 roku w łącznej wysokości 75 879 tysięcy złotych. W dniu 4 marca 2011 roku Energa-Operator S.A. dokonał zwrotu części żądanej kwoty w wysokości 30 163 tysiące złotych.

• Postępowanie sądowe, w którym PKN ORLEN jest interwenientem ubocznym

W 2004 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wezwał PKN ORLEN jako przypozywanego w sprawie PSE-Operator S.A. (następcy prawnego PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., działającej uprzednio pod nazwą Polskie Sieci Elektroenergetyczne) przeciwko ENERGA-OPERATOR S.A.

W marcu 2008 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok zasądzający od ENERGA-OPERATOR S.A. na rzecz PSE kwotę 62 514 tysięcy złotych wraz z ustawowymi odsetkami oraz kwotę 143 tysiące złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania. Spółka ENERGA-OPERATOR S.A. złożyła apelację od powyższego wyroku. Na podstawie opinii prawnej niezależnego eksperta PKN ORLEN nie wniósł apelacji. Sąd Apelacyjny wyrokiem z 19 marca 2009 roku oddalił apelację ENERGA-OPERATOR S.A. od wyroku Sądu pierwszej instancji zasądzającego wymienioną kwotę. Wyrok w tej sprawie jest już prawomocny. Pozwany złożył od tego wyroku skargę kasacyjną, która w dniu 5 lutego 2010 roku została przyjęta do rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 26 marca 2010 roku uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.

Orzeczenie w tej sprawie nie będzie skutkowało powstaniem zobowiązań bezpośrednio dla PKN ORLEN, który jest jedynie interwenientem ubocznym.

d) Postępowania antymonopolowe

Postępowania antymonopolowe prowadzone są w związku z podejrzeniem:

- zawarcia przez PKN ORLEN S.A. i Grupę Lotos S.A. porozumienia ograniczającego konkurencję na krajowym rynku sprzedaży benzyny uniwersalnej U95, wszczęte w marcu 2005 roku. W grudniu 2007 roku Prezes UOKiK nałożył na PKN ORLEN S.A. oraz Grupę LOTOS kary pieniężne za udział w wyżej wymienionym porozumieniu. Kara nałożona na PKN ORLEN S.A. wyniosła 4 500 tysięcy złotych. PKN ORLEN S.A. złożył odwołanie od powyższej decyzji do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W dniu 6 maja 2010 roku Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ogłosił wyrok, którym oddalił odwołanie PKN ORLEN S.A. i odwołanie Grupy Lotos S.A. W dniu 12 lipca 2010 roku PKN ORLEN S.A. złożył apelację od tego wyroku. Wyrokiem z dnia 11 lutego 2011 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelacje PKN ORLEN S.A. oraz Grupy LOTOS.
- stosowania przez PKN ORLEN S.A. w latach 2000–2004 praktyki ograniczającej konkurencję na krajowym rynku glikolu, poprzez ustalenie ceny płynu do chłodziw „Pettygo” w sposób nieadekwatny do wzrostu cen glikolu. Postępowanie zostało wszczęte w marcu 2005 roku. W grudniu 2006 roku Prezes UOKiK nałożył na PKN ORLEN S.A. karę pieniężną w wysokości 14 milionów złotych. PKN ORLEN S.A. wniósł odwołanie od powyższej decyzji. W dniu 6 października 2010 roku Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił decyzję Prezesa UOKiK w sprawie rzekomego nadużycia przez PKN ORLEN S.A. pozycji dominującej na rynku glikolu, a tym samym uchylił nałożoną na PKN ORLEN S.A. karę pieniężną. Prezes UOKiK złożył apelację od powyższego wyroku. PKN ORLEN S.A. złożył odpowiedź na apelację Prezesa UOKiK. Sąd Apelacyjny w Warszawie nie wyznaczył dotychczas terminu rozprawy w sprawie apelacji.
- stosowania przez PKN ORLEN S.A. w latach 1996–2007, Stację Paliw Kogut Sp.j. oraz Spółkę MAGPOL B. Kułakowski i Wspólnicy Sp.j. praktyki ograniczającej konkurencję na krajowym rynku hurtowej sprzedaży benzyn i oleju napędowego polegającej na ustalaniu detalicznych cen sprzedaży benzyn i oleju napędowego. Postępowanie wszczęto w lipcu 2008 roku. PKN ORLEN S.A. przekazał odpowiedź na zarzuty postawione przez Prezesa UOKiK oraz przedstawił wniosek o wydanie decyzji zobowiązaniowej w trybie art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W razie uwzględnienia wniosku Prezes UOKiK nie będzie mógł nałożyć na strony postępowania kary pieniężnej. W dniu 16 lipca 2010 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) wydał decyzję, w której uznał, że PKN ORLEN S.A. i Stacja Paliw Kogut Sp.j. uczestniczyli do dnia 16 lipca 2007 roku w praktyce ograniczającej konkurencję. Prezes UOKiK nałożył na PKN ORLEN S.A. karę pieniężną w wysokości 52,7 milionów złotych. W dniu

2 sierpnia 2010 roku PKN ORLEN S.A. złożył odwołanie od decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Termin rozprawy w sprawie odwołania nie został dotychczas wyznaczony.

e) Roszczenia i spory sądowe – Tankpol Sp. z o.o.

Postępowanie sądowe zostało wszczęte z powództwa Tankpol Sp. z o.o. (obecnie Tankpol R. Mosio i Wspólnicy Sp.j.). Roszczenie dotyczy zwrotu 253 z 470 udziałów w spółce ORLEN PetroTank, które Tankpol przeniósł na rzecz PKN ORLEN S.A. zgodnie z umową zawartą w dniu 20 grudnia 2002 roku, tytułem przewłaszczenia na zabezpieczenie. Przedmiotem zabezpieczenia były wierzytelności nabyte przez PKN ORLEN S.A. od ORLEN PetroTank Sp. z o.o. na podstawie umowy powierniczego przelewu wierzytelności. Sąd Apelacyjny w Warszawie orzekł, że PKN ORLEN S.A. ma obowiązek przeniesienia na Spółkę Tankpol R. Mosio i Wspólnicy sp.j. tylko 26 udziałów Spółki ORLEN PetroTank Sp. z o.o. W tym zakresie wyrok jest prawomocny. W wyniku skargi kasacyjnej złożonej przez Spółkę Tankpol R. Mosio i Wspólnicy sp.j. sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Warszawie.

Wyrokiem z dnia 8 stycznia 2010 roku Sąd Okręgowy oddalił powództwo Tankpol w zakresie zwrotu pozostałych 227 udziałów ORLEN PetroTank. Tankpol złożył apelację od wyżej wymienionego wyroku. Wyrokiem z dnia 21 stycznia 2011 roku Sąd Apelacyjny oddalił apelację Tankpol. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego wyrok ten jest prawomocny, ale przysługuje od niego kasacja.

f) Roszczenia związane z karą nałożoną przez Komisję europejską na Unipetrol a.s.

W listopadzie 2006 roku w związku z domniemanym porozumieniem w obszarze produkcji ESBR (emulsji polimeryzowanego kauczuku styrenowo-butadienowego) Komisja Europejska nałożyła grzywnę na spółki Shell, Dow, Eni, Unipetrol i Kaucuk. Unipetrol a.s. wspólnie z ówczesną spółką zależną Kaucuk a.s. zostały obciążone karą w wysokości 17,5 milionów EUR. Unipetrol a.s. i Kaucuk a.s. wpłaciły grzywnę do Komisji Europejskiej. Jednocześnie obie spółki złożyły apelację do Sądu Pierwszej Instancji w Luxemburgu. Postępowanie sądowe jest obecnie w toku.

W związku z powyższą decyzją Komisji Europejskiej do Unipetrol a.s. wpłynęło roszczenie z tytułu strat, które producenci opon wnieśli przeciwko wszystkim członkom porozumienia ESBR do Sądu Najwyższego Anglii i Walii. Powodowie domagają się odszkodowania wraz z odsetkami w ramach rekompensaty strat, które ponieśli w wyniku rzekomego porozumienia. Kwota odszkodowania nie została jeszcze oszacowana. Unipetrol a.s. zakwestionował jurysdykcję brytyjskich sądów odnośnie rozpatrywanych spraw roszczeniowych. Odwołanie Unipetrol a.s. jest obecnie rozpatrywane.

Jednocześnie włoska grupa Eni, jeden z podmiotów, na które Komisja Europejska nałożyła grzywnę, skierowała sprawę do sądu w Mediolanie, w której stara się dowieść że porozumienie ESBR nie istniało w związku z czym producenci opon nie ponieśli strat. Działanie spółki Eni zostało przedstawione spółce Unipetrol a.s., która podjęła decyzję, że będzie stroną w postępowaniu.

Rozprawa sądowa dotycząca odwołania Unipetrol przeciwko decyzji Komisji Europejskiej odbyła się 20 października 2009 przed Sądem Pierwszej Instancji Unii Europejskiej. Wyrok nie został jeszcze dostarczony.

Rezultat powyższej sprawy na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest znany.

41.2. Postępowania, w których spółki z Grupy Kapitałowej były stroną pozywającą

Postępowanie arbitrażowe przeciwko Yukos International UK B.V.

W dniu 15 lipca 2009 roku PKN ORLEN S.A. złożył w Sądzie Arbitrażowym przy Międzynarodowej Izbie Handlowej w Londynie wniosek o wszczęcie postępowania arbitrażowego przeciwko Yukos International UK B.V. z siedzibą w Holandii w związku z transakcją nabycia akcji AB ORLEN Lietuva (dawniej AB Mažeikių Nafta). Roszczenia PKN ORLEN S.A. dotyczą niezgodności ze stanem faktycznym niektórych oświadczeń Yukos International dotyczących sytuacji spółki AB ORLEN Lietuva na dzień zamknięcia transakcji nabycia przez PKN ORLEN S.A. akcji AB ORLEN Lietuva. PKN ORLEN S.A. dochodzi zwrotu kwoty 250 milionów USD, zdeponowanej na rachunku zastrzeżonym, jako część ceny za akcje AB ORLEN Lietuva, w celu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń PKN ORLEN S.A. wobec Yukos International.

W dniu 14 września 2009 roku Yukos International złożył odpowiedź na wniosek o wszczęcie postępowania arbitrażowego, w którym wniósł o oddalenie całości żądań PKN ORLEN S.A. oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Podczas pierwszego posiedzenia trybunału arbitrażowego w Londynie PKN ORLEN S.A. i Yukos International uzgodniły m.in. harmonogram postępowania oraz zakres kompetencji trybunału arbitrażowego. Zgodnie z tym harmonogramem PKN ORLEN S.A. złożył w dniu 3 maja 2010 roku pozew, w którym dochodzi od Yukos International zapłaty kwoty 250 milionów USD wraz z odsetkami oraz kosztami postępowania. W dniu 31 grudnia 2010 roku, Yukos International złożył odpowiedź na pozew, w którym uznał roszczenia PKN ORLEN S.A. za bezzasadne oraz wniósł o ich oddalenie w całości oraz zasądzenie na rzecz Yukos International zwrotu kosztów postępowania. Obecnie strony prowadzą korespondencję dotyczącą wzajemnego ujawniania znajdujących się w ich posiadaniu dokumentów. Rozprawa przed trybunałem arbitrażowym w Londynie została zaplanowana w okresie 28 listopada – 9 grudnia 2011 roku.

42. WYDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie wystąpiły znaczące wydarzenia, które powinny zostać ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2010 rok.

43. CZYNNIKI I ZDARZENIA MOGĄCE MIEĆ WPŁYW NA PRZYSZŁE WYNIKI

Jednostka Dominująca zdecydowała o zakończeniu w czerwcu 2010 roku negocjacji dotyczących procesu sprzedaży pakietu 84,79% akcji ANWIL S.A. Zakładom Azotowym „Puławy” S.A. ze względu na utrzymujące się różnice stanowisk, dotyczące cenowych i pozacenowych warunków transakcji.

Zgodnie z przyjętą strategią, PKN ORLEN S.A. będzie kontynuował działania związane ze sprzedażą Grupy ANWIL. Na dzień 31 grudnia 2010 roku aktywa ogółem Grupy ANWIL wynosiły 2 645 389 tysięcy złotych, kapitały własne 1 993 931 tysięcy złotych, a zysk netto za okres rok zakończony 31 grudnia 2010 roku wyniósł 46 114 tysięcy złotych.

Jednostka Dominująca jest w trakcie przygotowania procesu zbycia akcji w Polkomtel S.A. ujętych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKN ORLEN S.A. metodą praw własności w wysokości 1 451 334 tysiące złotych na 31 grudnia 2010 roku.

44. PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało autoryzowane przez Zarząd Jednostki Dominującej w Warszawie w dniu 29 marca 2011 roku.

Dariusz Krawiec
Prezes Zarządu

Sławomir Jędrzejczyk
Wiceprezes Zarządu

Wojciech Kotlarek
Członek Zarządu

Krzysztof Pater
Członek Zarządu

Marek Serafin
Członek Zarządu

Rafał Warpechowski
Dyrektor Wykonawczy ds. Planowania i Sprawozdawczości

Dane adresowe.....{

Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna

ul. Chemików 7, 09-411 Płock

Centrala:

tel.: 24 / 365 00 00, fax: 24 / 365 40 40

www.orlen.pl

Biuro w Warszawie

Warsaw Trade Tower (WTT)

ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa

Centrala:

tel.: 22 / 778 00 00

fax: 22 / 695 35 17

Biuro Prasowe

tel.: 24 / 256 92 92, 24 / 256 92 93

fax: 24 / 365 53 93

e-mail: media@orlen.pl

Biuro Relacji Inwestorskich

tel.: 24 / 256 81 80

fax: 24 / 367 77 11

e-mail: ir@orlen.pl

Unipetrol a.s.

Na Pankráci 127

140 00 Praha 4

tel.: +42 225 001 444

fax: +42 225 001 447

e-mail: info@unipetrol.cz

www.unipetrol.cz

AB ORLEN Lietuva

Juodeikiai

89467 Mažeikių r., Lietuva

tel.: +370 443 9 21 21

fax: +370 443 9 25 25

e-mail: post@orlenlietuva.lt

www.orlenlietuva.lt

ORLEN Deutschland GmbH

Ramskamp 71-75

25337 Elmshorn

tel.: +49 (4121) 4750 – 0

fax: +49 (4121) 4750 – 4 3000

e-mail: info@orlen-deutschland.de

www.orlen-deutschland.de

Źródła:

Instytut Chemii Fizycznej (PAN) – www.ichf.edu.pl, Muzeum im. Marii Curie-Skłodowskiej – muzeum.if.pw.edu.pl, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – www.nauka.gov.pl, Encyklopedia PWN – encyklopedia.pwn.pl, Muzeum Przemysłu Naftowego – www.museo.pl, www.swiatchemii.pl.

www.orken.pl